

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

17'nci Toplantı
23 Kasım 2016 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

Sayfa

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- SUNUMLAR

1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733) hakkında sunumu

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733) ve Sayıştay tezkereleri

- a) İçişleri Bakanlığı*
- b) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı*
- c) Emniyet Genel Müdürlüğü*
- ç) Jandarma Genel Komutanlığı*
- d) Sahil Güvenlik Komutanlığı*
- e) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü*

IV.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- İçişleri Bakanlığı 2017 yılı bütçesi ve 2015 yılı kesin hesap görüşmelerinin İç Tüzük'ün 32'nci maddesi gereğince kapalı oturumda devam edilmesine ilişkin karar

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU

17'nci Toplantı

23 Kasım 2016 Çarşamba

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

TBMM Plan ve Bütçe Komisyonu saat 11.05'te açılarak dört oturum yaptı.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu tarafından, 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733) hakkında bir sunum yapıldı.

2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733) ve Sayıştay tezkerelerinin görüşmelerine devam edilerek,

İçişleri Bakanlığının,

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının,

Emniyet Genel Müdürlüğünün,

Jandarma Genel Komutanlığının,

Sahil Güvenlik Komutanlığının,

Göç İdaresi Genel Müdürlüğünün,

2017 yılı bütçeleri ile 2015 yılı kesin hesapları kabul edildi.

İçişleri Bakanı Süleyman Soylu'nun Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının 2017 yılı merkezî yönetim bütçesiyle ilgili 2017 yılı gizli fiili kadrolarının görüşülebilmesi için İç Tüzük'ün 32'nci maddesi gereğince kapalı oturumda devam edilmesine ilişkin önergesi kabul edildi.

Komisyon gündeminde görüşülecek başka konu bulunmadığından 18.45'te toplantıya son verildi.

23 Kasım 2016 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.05

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, Çok Değerli Bakanımız, kamu kurum ve kuruluşlarımızın çok değerli bürokratları, basınımızın değerli temsilcileri; Başkanlık Divanı adına hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Komisyonumuzun 17’nci Birleşimini açıyorum.

Gündemimizde İçişleri Bakanlığı, Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı, Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Sahil Güvenlik Komutanlığı, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bütçe kesin hesapları ve Sayıştay raporları bulunmaktadır.

Şimdi, sunumunu yapmak üzere İçişleri Bakanımız Sayın Süleyman Soylu’ya söz vereceğim.

Sayın Soylu, söz sizin.

Süreniz otuz dakikadır Sayın Bakanım.

Buyurunuz.

II.- SUNUMLAR

1.- İçişleri Bakanı Süleyman Soylu’nun 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733) hakkında sunumu

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Çok teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekillerimiz, Plan ve Bütçe Komisyonumuzun çok kıymetli üyeleri, kıymetli çalışanları; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ortaya koymuş olduğunuz yoğun ve özverili mesaiden dolayı sizlere çok teşekkür ediyor, çalışmalarınızın ülkemiz ve milletimiz için hayırlara vesile olmasını diliyorum.

Konuşmama başlamadan önce, sadece bu ülkenin insanına hizmet ettiği için, yetimlerin başını okşadığı için, çocuklarımızın yıkılan, tahrip edilen okullarını tamir ettiği, yolları temizlediği, devletin şefkat ve merhamet elini uzattığı; bu insanlığı, bu hizmeti milletimize reva görmeyenler tarafından henüz 35 yaşındayken şehit edilen Mardin Derik Kaymakamımız Muhammet Fatih Safitürk’e ve bu Bakanlığın çatısı altında vatanın selameti, ülkemizin ve milletimizin birliği uğruna şehit olmuş bütün bürokratlarımıza; Emniyet, güvenlik, Jandarma ve korucularımıza, Türk Silahlı Kuvvetlerimizin mensuplarına Cenab-ı Hak’tan rahmet diliyorum. Bu uğurda mücadele eden ve gazi olan milletimizin evlatlarına da şükranlarımı sunuyorum.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Türkiye ve etrafımızdaki coğrafya yeni bir dönemden geçiyor. 21’inci asır bilginin, teknolojinin toplumlararası ilişkilerin arttığı, bununla beraber, terörün, kitlesel göçün de yoğun olarak yaşandığı bir zaman dilimi olarak başlamıştır. Bu dönemde her ülkenin kendi adına birtakım uğraşları, iç meseleleri varken bir de bu coğrafyaya ait ama dünya ölçeğinde etki yaratan uğraşlar da söz konusu olmuştur. Bu coğrafya gerek Suriye merkezli göç dalgası, gerek Suriye

ve Irak topraklarında gelişen DEAŞ terör örgütüyle yine buralarda faaliyet gösteren PKK, KCK, YPG; PYD eliyle güvenlik dengelerini olumsuz yönde etkilemiştir. Uzak-yakın bütün ülkelerin bir şekilde ilgisini çeken önemli kaynaklara sahip, kadim medeniyet beşiği olan Orta Doğu'nun dünyayla olan etkileşimi bugün maalesef barışı önceleyen bir anlayışla bina edilememektedir. Vekâlet savaşları olarak tanımlayabileceğimiz bu çatışma ortamı, bölgemize, çeşitli nedenlerle ilgisi olanların küresel anlamda barışa yönelik doğru ve net bir stratejilerinin olmamasının doğal bir sonucu olarak sürmektedir. Bütün bu resim içerisinde Türkiye, Balkanlar, Kafkaslar, Orta Doğu, Kuzey Afrika gibi farklı kültürlerin bir arada yaşayabildiği bir medeniyet havzasının tam da ortasında yer almaktadır. Öyleyse, küresel güvenlik anlayışını yeniden sorgulamak ve kendimize ait yeni güvenlik konseptimizi doğru şekilde tespit etmek zorundayız. Bakanlık vizyonumuz dâhilinde proaktif olarak hukuki ve demokratik bir bakış açısıyla yorumladığımız yeni güvenlik anlayışımız, hukuk devletini ve demokrasinin yüksek standartlarından taviz vermeden, temel hak ve özgürlükler çatısı altında, karşılıklı sorumluluk bilinciyle önce insanı merkeze koyan, zaman ve mekân ayırımı gözetmeksizin herkesin güvenliği için önleyici tedbirler alan, adli ve toplumsal olaylara hızlı ve etkin müdahale edilmesini amaçlayan; sınır, kara ve hava ve deniz ayırımı yapmadan güvenlik hizmetinin bir bütün hâlinde sunulduğu, terörle ve terörizmle mücadeleyi sosyal destek ve teknolojik donatılarla kurumlar arası koordinasyon ve iş birliğiyle yürüten bir yaklaşıma dayanmaktadır.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; Türkiye yukarıda çerçevesini çizmeye çalıştığım küresel siyasi ortam içerisinde kendine yönelik farklı terör yapılanmaları ve tehditlerine karşı uzun süredir mücadele etmektedir. Özellikle DEAŞ terör örgütüyle ilgili olarak başından beri net bir tavır sergileyen Türkiye, 30 Eylül 2013 tarih ve 5428 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla DEAŞ'ı terör örgütü olarak ilan etmiştir. Türkiye'nin bu öngörüsünün doğruluğu Fırat Kalkanı operasyonunda elde edilen başarılarla açık şekilde görülmüştür. Şurası çok nettir: Türkiye'nin sınır dışındaki harekâtları doğrudan doğruya ülkemizin iç güvenliğiyle ilgili bir meseledir ve aslında ülkemize yönelik tehditleri kendi dışımızda karşılamaya dönük yeni güvenlik anlayışının bir yansımasıdır.

Ülkemizin iç güvenliğiyle ilgili en önemli çatışma alanlarından biri de hiç şüphesiz PKK terör örgütüne yönelik olarak yürütülen mücadeledir. Kendini yıllarca şiddet, katl, Türkiye'nin büyümesinin, zenginleşmesinin, kalkınmasının önünü kesme noktasında konumlandıran terör örgütü, aslında en büyük zararı doğu ve güneydoğuda yaşayan Kürt kökenli vatandaşlarımıza ve ülkemizdeki tüm vatandaşlarımıza vermektedir. Oralardaki şantiyelere, havaalanı inşaatında çalışan iş makinelerine, mühendislere, işçilere yönelik saldırılar, belediyeyi halkın hizmetinden çıkarıp terör örgütünün hizmetine sokanların yerine görevlendirilen personellerimizi şehit eden terör eylemleri, yaşanan mağduriyetin açık bir göstergesidir.

Türkiye gerek güvenlik tedbirleriyle gerek operasyonlarıyla gerekse demokratik siyaset alanını genişleten adımlarıyla yaşanan bu terör ve şiddeti bitirme noktasında kararlıdır. Türkiye'nin terörle mücadelesi kadar terörizmle yapmış olduğu mücadele de ayrı bir önem arz etmektedir. Ekonomik ve sosyal politikalar eliyle on dört yıldır gerçekleştirdiği, sessiz devrimle oluşturduğu güçlü altyapı ve ulaştığı ciddi rakamsal büyüklüklerle Türkiye terörle ve terörizmle mücadelesini gelişme ve kalkınma temelli bir anlayışla sürdürmektedir. Terör nedeniyle tahrip olan kadim medeniyet izlerimizi yeniden milletimizle buluşturmak ve onu geleceğe taşımak önemli önceliklerimiz arasındadır. Türkiye sahip olduğu Anadolu medeniyetiyle birlikte yaşama kültürüyle terörün yarattığı kaybı aşabilecek güçte ve kabiliyettedir. Türkiye'nin bu demokratik olgunluğu vardır ve Türkiye bu anlayışıyla demokrasi ve hukuk devletiyle çerçevelediği yeni normaline ulaşacaktır.

Değerli milletvekilleri, 21'inci yüzyılın güvenlik perspektifi özgürlük-güvenlik dengesinin doğru bir şekilde ayarlanması üzerine odaklanmıştır. Demokrasinin güvenliğini ihmal etmeyen bir anlayışa evrilmek durumundayız; bu, bizim en önemli korunak alanımızdır. Demokrasinin istismarı ve kısıtlanması, devlet eliyle değil, aslında bizatihi terör tarafından ortaya konulan bir anlayıştır. Bununla mücadele etmek için kamu düzeninin tesisi ve korunmasına azami gayret göstermek, yine terörle mücadelede kullanacağımız etkin araçlardan birisidir. Hukukun üstünlüğünü ve demokrasiyi şiddet yoluyla kısıtlamaya çalışan bir anlayış, kabul edilebilir değildir.

Sayın Başkan, kıymetli milletvekilleri; demokrasimize, millî iradeye ve hukukun üstünlüğüne karşı bir başka saldırıyı da maalesef 15 Temmuz gecesi hep birlikte yaşadık. Meşru ve demokratik seçimlerle gelen bir siyasal iktidara karşı devletin içine sızmış bir çetenin yasa dışı dinlemeler ve 17-25 Aralık operasyonlarıyla yürüttüğü süreç 15 Temmuz akşamı silahlı bir kalkışmaya dönüşmüştür. Başta Sayın Cumhurbaşkanımızın ve Başbakanımızın liderliğinde, Meclisimizin, siyasi partilerimizin, milletvekillerimizin, basınımızın ve aziz milletimizin gösterdiği destansı kahramanlık, cesaret ve feraset, demokrasiden ve millî iradeden yana sergilenen kararlı tavır, bu hain girişimi sabahına varmadan sonlandırmıştır.

Ben bu vesileyle 15 Temmuz darbe girişimi sırasında kaybettiğimiz bütün şehitlerimize Cenab-ı Hak'tan rahmet, gazilerimize de acil şifalar diliyorum.

Özetlemek gerekirse Türkiye, bugün birbirinden farklı karakterde ama aynı amaca hizmet eden 3 terör örgütüyle mücadele hâlinindedir ve bu mücadeleyi büyük bir kararlılıkla ve başarıyla sürdürmektedir. Fırat Kalkanı operasyonu ile DEAŞ'a ağır bir darbe indirmiş, sokak sokak, mahalle mahalle, üs bölgelerine giderek, mücadele ederek, PKK'yı bitirme noktasına getirmiş, aldığı tedbirlerle devlet kademelerindeki FETÖ-PYD üyelerine ve paralel devlet yapılanmasını tasfiye etmeye yönelik bir anlayış ortaya koymuştur. Bunu bir bütüncül mücadele konsepti içerisinde düşündüğümüzü ve terörle mücadeleyle terörizmle mücadeleyi kavramsal olarak ayırdığımızı da tekrar ifade etmek isterim. Biz sadece teröristlerle mücadele etmiyoruz; terörü ortaya çıkaran, var eden, diri tutan, destekleyen tüm etkenlerle de yapılanmalarla da mücadele ediyoruz. Açık ve net ifade etmek isterim ki değil teröriste silah veren, moral verene bile tahammülümüz yoktur. Hukukun üstünlüğüne, demokrasiye inanan, buna ait bir kültür ve birikimi olan, büyüyen ve hedefleri olan bir Türkiye vardır. Sürecin iyi yönetilmesi temel beklentimizdir. Terörle mücadeledeki teknik yeterliliğimizin bilincindeyiz. Şehir nüfusu artan Türkiye'nin şehirlerdeki yaşam standardını yükseltmek ve bunu huzur ve güvenle buluşturmak, bu standardı ülke geneline yayabilmek, en önemli hedeflerimiz arasındadır.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; konuşmamın ikinci bölümünde sizlere dağıtılmış olan sunum üzerinden Bakanlığımızın görev ve faaliyet alanlarında gerçekleştirilen çalışmalarla ilgili daha detaylı bilgiler ve rakamlar paylaşacağım.

Hepimizin kaygısı, çabası, amacı bu ülkeye daha çok hizmet etmek ve çocuklarımızı daha güzel yarınlara, daha mutlu bir geleceğe taşımaktır. Bu çalışmalarımızda başarılı olabilmemiz için sizlerin katkıları ve değerlendirmelerinin bizler için öneminin çok büyük olduğunu açık yüreklilikle bir kez daha ifade etmek isterim.

Bakanlığımız "Gününden ve geleceğinden emin Türkiye." şeklinde sloganlaştırdığımız vizyonuna ulaşmak için temel hak ve hürriyetleri esas alarak; iç güvenlik, sınır, kıyı ve kara sularımızın muhafaza ve emniyetini sağlamak; etkili sınır yönetimi ve göç politikalarını oluşturmak, kamu hizmetlerinin koordinasyonunu sağlamak, mahallî idarelerin hizmet standartlarını yükseltmek, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerini sağlıklı bir şekilde sunmak ve sivil toplumu desteklemek görevlerini insan odaklı bir anlayışla yerine getirme misyonu gereğince güçlü bir motivasyon ve kararlılıkla çalışmaktadır.

Vatandaşlarımızın doğumdan ölümüne kadar hayatlarının her safhasında hizmet sunan bir kurum olarak Bakanlığımız, yürütmekte olduğumuz tüm çalışmalarda ve vatandaşla olan ilişkilerinde hukukun üstünlüğünü, adalet ve merhameti, insan haklarına saygıyı, şeffaflığı, hesap verilebilirliği, etik değerlere bağlılığı, katılımcılığı, hızlı, kaliteli hizmeti ve özgürlük ve güvenlik dengesinin sağlanmasını temel ilkeler olarak belirlemiştir. Misyon, vizyon ve temel değerlerimize uygun olarak belirlediğimiz iç güvenlik, göç ve sınır yönetimi hizmetlerinin insan hakları çerçevesinde etkinleştirilmesiyle güven ve huzur ortamını sağlama, mülki ve mahallî idarelerin sunduğu hizmetlerde hız ve kaliteyi artırma, sivil toplum faaliyetlerini destekleme, hizmet sunumunda bilgi teknolojilerini etkin, verimli ve güvenli olarak kullanma, Bakanlık hizmetlerinde hız ve kaliteyi artırma, amaçlarını tüm teknolojik ve beşerî kaynaklarımızı seferber ederek gerçekleştirmeye azim ve kararlılıkla devam ediyoruz.

Saygıdeğer milletvekilleri, iç güvenlik hizmetleri kapsamında güvenlik birimlerimizin görev ve sorumluluk alanları açısından genel bir değerlendirme yaparsak, yüz ölçümü olarak ülkemizin yüzde 91'ini jandarma, yüzde 9'unun ise polis görev ve sorumluluk bölgesinde olduğunu görmekteyiz. Aynı değerlendirmeyi toplam nüfus açısından yaptığımızda ise, ülke nüfusunun yüzde 79'unun polis, yüzde 21'inin ise jandarma bölgesinde yaşadığı anlaşılmaktadır. Toplam 8.484 kilometre uzunluğundaki kıyı şeridimizin kara sularımızın ve ülkemizin yüz ölçümünün yaklaşık yarısı büyüklüğündeki 378 bin kilometrekarelik deniz sorumluluk alanlarımızın güvenliği ve emniyeti de Sahil Güvenlik Komutanlığımız tarafından sağlanmaktadır.

Bakanlığımız güvenlik hizmetlerini bağlı kuruluşlarımız olan Emniyet Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığı vasıtasıyla yürütmektedir. Bu teşkilatlarımızda 265.391 polis, 139.721 jandarma, 5.007 Sahil Güvenlik personeli görev yapmaktadır. Ayrıca, 47.406 güvenlik korucusu, 18.388 gönüllü güvenlik korucusu olmak üzere toplam 65.814 de korucumuz bulunmaktadır.

Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik komutanlıklarımız 25 Temmuz 2017 tarih ve 668 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'yle Bakanlığımıza bağlanmış ve bu değişiklikle söz konusu komutanlıkların genel kolluk niteliği ön plana çıkartılmış, askerî yargı dışında değerlendirilmeleri sağlanmış, personel rejimi sivilleştirilmiş, terfi ve atama sistemi değiştirilmiş, Jandarma ve Sahil Güvenlik Akademisi kurulmuştur. Böylelikle iç güvenlik birimleri arasında güçlü bir iş birliği ve ikame ilişkisi için yasal zemin oluşturulmuştur. Sahil Güvenlik Komutanlığı kadro tavanını 2036'ya kadar yıllara sarı olarak 17.860'a çıkardık ve personel temin faaliyetlerine devam etmekteyiz. Amacımız, aynı dönem içerisinde çevre denizlerimizde ülkemizin tüm sahillerinde her türlü olaya en kısa sürede müdahale edebilecek şekilde Sahil Güvenlik Komutanlığımızın taşra yapılanmasının da elbette ki tamamlanmasıdır.

Personel alımları noktasında 4 bin Özel Harekât polisi, polis meslek yüksekokullarına 2.500 lise mezunu, 2 bin komiser yardımcısı, üniversite mezunları arasından 10 bin polis alımı yapılmıştır. Ayrıca, lise mezunları arasından 10 bin Özel Harekât polisi alımı hâlen yapılmaktadır. Jandarma Genel Komutanlığımız bünyesinde ise, 2016 yılında 700 subay, 3.450 astsubay, 9 bin uzman jandarma alımı halen devam etmektedir. Sahil Güvenlik Komutanlığımızda ise 50 subay, 105 astsubay ve 635 uzman erbaş alımı çalışmaları sürmektedir. Yine, 5 ilde çarşı ve mahalle bekçisi alımı ilanına çıkılmış, 1.233 kişinin ataması yapılarak göreve başlamıştır, 733 kişinin ise işlemleri hâlen devam etmektedir.

İç güvenlik birimlerimizin her türlü bina, araç gereç ve diğer ihtiyaçlarının zamanında karşılanmasına özel önem verdiğimizizin altını bir kez daha çizmek istiyorum. AK PARTİ Hükümetleri döneminde Emniyet teşkilatımıza 38.795 adet standart, 3.050 adet zırhlı olmak üzere toplam 41.845 adet taşıt kazandırılmıştır. Yıl sonuna kadar polisimizin daha etkin ve başarılı olması için 231 adedi zırhlı

olmak üzere, toplam 2.684 adet taşıt alınacaktır. Savunma Sanayii Müsteşarlığınca ülkemizde yabancı ortaklıkla üretilen T70 helikopterlerinden 20 adet alım çalışmaları devam etmektedir. 2017-2018 yıllarında 200 adet tam teçhizatlı motosiklet alımı yapılacaktır. Emniyet Genel Müdürlüğümüze şu ana kadar 173 adet farklı sınıflarda insansız hava aracı -drone- yani mini insansız hava aracı kazandırılmış olup 2015 yılı içerisinde 29 adet mikro İHA yani drone, 2016 yılı içerisindeyse 117 adet farklı sınıflarda drone ve insansız hava aracı alımı yapılacaktır. 2017 yılında da güvenlik birimlerimizin ihtiyaçları doğrultusunda kısa adı SİHA olan yani silahsız insansız hava aracı, -İHA- insansız hava aracı, yine kısa adı İKA olan insanlık keşif uçağı ve drone gibi hava unsurlarının tedarik çalışmaları da devam etmektedir.

Jandarma Genel Komutanlığına 2016 yılında 87 adet Kirpi adı verilen mayına karşı korumalı taktik tekerlekli araçlar alınmıştır. 100 adet Kirpi aracının ise Savunma Sanayii Destekleme Fonu kaynağıyla alım işlemi hâlen devam etmektedir. 38 adet zırhlı komuta kontrol aracı alınmış, 2016 yılında 116 adetinin de alımı devam etmektedir. 30 adet genel maksat helikopteri alımına yönelik projenin ise 2025 yılında tamamlanması da planlanmaktadır. Sahil Güvenlik Komutanlığına 2016 yılı içerisinde 25 tonluk 1 adet sahil güvenlik botu teslim alınmıştır. Sahil Güvenlik Komutanlığı teşkilatımızı güçlendirmeye yönelik araç ve ekipman tedarik çalışmalarına büyük bir hızla devam etmekteyiz. Uçak ve helikopter, 8 adet 600 sınıfı sahil güvenlik gemisi, 44 adet arama kurtarma botu, 145 adet kontrol botu, insansız hava araçları için alım projeleri çalışmaları da aralıksız devam etmektedir.

Bakanlığımız suçla mücadelede önemli katkı sağlayan ve MOBESE olarak da bilinen Kent Güvenlik ve Yönetim Sistemi kısa adı KGYS azami ölçüde yararlanmaktadır. 81 il merkezi ve 319 ilçemizde sistemin kurulumu tamamlanmış, 46 ilçemizde ise çalışmalar sürmektedir. 2005 yılından bu yana Kent Güvenlik Yönetim Sistemi sistem kurulumları için genel bütçeden 630 milyon 374 bin lira harcanmıştır. Ayrıca, Savunma Sanayii Müsteşarlığıyla yürütülen proje kapsamında Kent Güvenlik Yönetim Sisteminde bulunmayan 424 ilçede kurulum, Kent Güvenlik Yönetim Sisteminde bulunan 80 il merkeziyle 243 ilçede genişleme ve modernizasyon çalışmaları da yapılacaktır ve bu çalışmalar planlanmıştır. Proje 2016 yılında başlamış olup 2018 Haziran ayında da inşallah tamamlanacaktır.

Bakanlık olarak iç güvenlik noktasında millî teknolojileri kullanmaya büyük önem veriyoruz. Tamamen millî teknolojiler ve çözümler kullanılarak geliştirilen ve kısa adı JEMUS olan Jandarma Entegre Muhabere ve Bilgi Sistemi Projesi 2002 yılında başlamıştır. JEMUS, dünya standartlarına uygun olarak geliştirilmiş bir kamu güvenliği haberleşme sistemidir. JEMUS sisteminin kullanımıyla Jandarma birimleri arasında sağlanan hızlı koordinasyon ve yönetim imkânı sayesinde emniyet ve asayiş hizmetleri süratli bir şekilde yürütülmektedir. Sahil Güvenlik Emniyet Muhabere Sistemi olarak bilinen SAHMUS Projesi kapsamında, Sahil Güvenlik Komutanlığı da Emniyetle haberleşme ve anlık gemi takip imkânı kazanmıştır. Sayfa 26'da bu çizim sizin de çok net anlayabilmeniz açısından ifade edilmiştir. Ayrıca, Sahil Güvenlik Komutanlığımızca denizlerimizin MOBESE'si olacak Sahil Güvenlik Gözetleme Radar Sistemi Projesi Ulaştırma Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı ve Deniz Kuvvetleri Komutanlığı ile entegre olarak Marmara ve Ege bölgelerinde yürütülmektedir. Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığı arasında, yani biraz önce söylediğim bu SAHMUS, JEMUS ve Emniyet Muhabere Sistemi bu. Yani bu muhabere sistemi her türlü afet, deprem ve bunun gibi olaylarda da alternatif bir muhabere sistemi olarak Türkiye'mizin her noktasında, 780 bin kilometrekaresinde kullanılabilecek bir sistem ve bunun entegrasyonunu sağlamaya çalışıyor. Bu alternatif sistemi de Türkiye'yle tam anlamıyla buluşturmak için büyük bir gayreti de tüm kurumlarımız arasında göstermeye çalışıyoruz.

Emniyet Genel Müdürlüğü ile Jandarma Genel Komutanlığa arasındaki PTS olarak da bilinen Plaka Tanıma Sistemi'nin entegrasyonu sağlanmıştır. Polis ve Jandarma bölgesindeki plaka tanıma sistemlerinden geçiş yapan sakıncalı araç bilgileri, aracın geçiş yaptığı il ve ilçelerle komşu il ve ilçelerle ve komşu il ve ilçenin polis merkezlerine ve aynı zamanda Jandarma Genel Komutanlığına aktarma işlemi tamamlanmıştır. 19 Ekim 2016 tarihi itibarıyla ki bu çalıntı araçlar, ikiz plakalar ve bunlarla ilgili farklı yazılımda olan plakalar, özellikle bir taraftan patlayıcı yüklü araçların ve yine özellikle aranan araçların o entegrasyon sayesinde daha kolay bulunabilmesini temin eden bir sistemin adıdır. 19 Ekimde Jandarmayla polisin arasındaki sistemi bir şekilde entegre ettik. Aslında, sadece onu değil, kısa adı, biraz önce bahsettiğim, KGYS olan Kent Güvenlik Yönetim Sistemi, EDS olarak bilinen Elektronik Denetleme Sistemi ve Plaka Tanıma Sistemlerini de birbiriyle entegre eden yapıyı 2017 ve 2018 yıllarında oluşturacağız. Bu, şu demek: Bir taraftan Plaka Tanıma Sistemi'ni yani şurada Plaka Tanıma Sistemi var, Elektronik Denetleme Sistemi var, aynı zamanda Kent Güvenlik Yönetim Sistemi var ve aynı zamanda POLNET var. EDS yani Elektronik Denetleme Sistemi aracınız geçerken oradaki plakayı okuyacak ve yine Plaka Tanıma Sistemi, biraz önce bahsettiğim özellikle yollarda güvenlik noktalarında koyduğunuz Plaka Tanıma Sistemi ve bu Kent Güvenlik Yönetim Sistemi'yle de birleşecek ve aynı zamanda POLNET üzerinden bütün sistemi, Jandarma, Emniyet ve bütün sistemi alarme edecektir. Bu, önemli bir sistemdir ve buna bir şey daha ekleyeceğiz. İki gün önce özellikle Bakanlığımızın üzerinde çok durduğu, uzun zamandan beri arzu ettiği meseleyi Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığımızla görüşerek de en azından bu projenin başlaması konusunda bir adım attık. Yine bu araçların yani aranan araçların, çalıntı araçların, ikiz plakalı araçların tespitini anlamak amacıyla benzin istasyonlarında her benzin alan aracın da, bu biraz önce bahsettiğim sistemin içerisine dâhil edilmesi ve bu araçların bir yerden bir yere nakli, çalıntı araçların benzin alması sebebiyle oluşabilecek süreçleri de hemen polisin ve Jandarmanın alarm sistemine iletilebilmesini de sağlayacağız. Bu sistemleri 2017 ve 2018'de tamamladığımız andan itibaren bu güvenlik anlayışını da en üst noktada sergileyeceğimizi Komisyonunuza ifade etmek istiyorum.

Yine, 6 il ve 13 ilçede olmak üzere toplam 19 HDS sistemi kurulumu tamamlanmış olup şu anda yeni sisteme entegrasyonu açısından bir revizyon çalışması devam etmektedir. 40 il merkezi ve 82 ilçede de EDS Elektronik Denetleme Sistemi kurulum çalışmalarına ise devam edilmektedir.

Suç ve suçlu arasındaki ilişkinin kurulmasında özellikle adli makamların kararlarını esas teşkil edecek delillerin incelenmesi bakımından kriminal laboratuvarlarına ve olay yeri inceleme birimlerinin teknik çalışmalarının geliştirilmesine büyük önem veriyoruz. Güvenlik teşkilatlarımız her türlü teknolojik imkâna ve uluslararası akrediteye sahip gelişmiş kriminal laboratuvarlarla faaliyet göstermektedir. Ülke genelinde hâlen Emniyet Genel Müdürlüğüne ait 11, Jandarma Genel Komutanlığına ait ise 4 adet kriminal laboratuvarı faaliyet göstermektedir. Bu bağlamda, Otomatik Parmak ve Avuç İzi Teşhis Sistemi, Bilgisayarlı Kovan ve Mermi Çekirdeği Karşılaştırma Sistemi'yle suçların aydınlatılma süreleri kısalmış, zaman ve kaynak tasarrufu sağlanmıştır. TÜBİTAK'la yapılan çalışmalarla kriminal laboratuvarlarda kullanılan sarf malzemelerin millî imkânlarla üretilmesi yönündeki çalışmalarımız da aynı şekilde devam etmektedir.

Güvenlik hizmetlerine toplumun katılımını ve desteğini sağlayarak, suçla mücadeleyi daha etkin hâle getirmek amacıyla başlattığımız Toplum Destekli Polislik Projesi'ni 2006 yılından beri 81 ilimizde başarıyla uyguluyoruz. Proje kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler kitapçıkların 32'nci sayfasındaki tabloda detaylı olarak verilmiştir.

Dezavantajlı toplum kesimlerine mensup 12-25 yaş arası çocuk ve gençlerin sosyal gelişimlerinin sağlanması amacıyla 6 bakanlık, TOBB ve Türkiye Belediyeler Birliği arasında 2012 yılında imzalanan protokolle ülke genelinde beş yıllığına 120 milyon lira bütçeyle Çocuk ve Gençler Sosyal Koruma ve Destek Programı yani kısa adı ÇOGEP başlatılmıştır.

Projeler için Kalkınma Bakanlığı tarafından 106.8 milyon lira bütçe tahsis edilmiş, bugüne kadar 87 milyon lira kullanılmıştır. 2017 yılından itibaren yıllık 15 milyon lira bütçeyle beş yıl süreyle yürütülmek üzere Kalkınma Bakanlığına yeni proje teklifinde bulunulmuş ve proje, orta vadeli yatırım programına alınmış, yeni protokol metni için çalışmalar hâlen devam etmektedir.

Sayın Başkan, çok kıymetli milletvekilleri; okullar ve çevrelerinde meydana gelen olayların önlenmesi amacıyla yürütülen çalışmaların yanı sıra, okul çevrelerine hâkim olacak şekilde kamera sistemi konulması, bu görüntülerin ilçe millî eğitim müdürlükleri içerisinde özel güvenlik tarafından aralıksız olarak izlenmesi ve meydana gelen/gelebilecek olayların ivedilikle polisle paylaşılması hususunda gerekli çalışmalar Millî Eğitim Bakanlığımızla birlikte yürütülmektedir. Bu çerçevede geliştirilen Güvenli Okul-Güvenli Eğitim Projesi kapsamında alınan güvenlik tedbirlerinde birinci öncelikli 762, ikinci öncelikli 941, üçüncü öncelikli 5.025 olmak üzere toplam 6.728 okul tespiti yapılmış ve 17.490 okulda 13.491 polis irtibat görevlisi, 1.145 müdahale ekibi ve 4.837 okul giriş-çıkışlarında sabit ekip görevlendirilmesi yapılmıştır.

Kadınların daha etkin biçimde korunmasına yönelik tedbirler Bakanlığımızca büyük bir hassasiyetle yerine getirilmektedir. Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığıyla birlikte, Aile İçi Şiddetle Mücadele Projesi kapsamında 500 eğitici personel yetiştirilmiş ve personelin hizmet içi eğitimlerine başlanmıştır. Şiddet mağduru kadınların daha etkin korunması amacıyla Ankara ve İzmir illerinde “elektronik kelepçe” uygulamasına devam edilmektedir. Elbette ki bu “elektronik kelepçe” uygulamasını Türkiye’nin tamamına yaygınlaştırmak da bizim en temel hedeflerimizden bir tanesidir.

Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu’nda yapılan değişiklikle müşteki, mağdur ve tanık ifadelerinin ikametgâh veya iş yerlerinde alınmasına imkân sağlanmış, bu kapsamda 357 bin vatandaşımız söz konusu hizmetten istifade etmiştir. Toplumda önemli bir sorun alanı olan kayıp kişilerin bulunmasında sosyal medya ve mobil iletişim ağlarının kullanılması da önem arz etmektedir. Bu amaçla geliştirilen Kayıp Alarmı Projesi kapsamında, kayıp şahsa ait bilgiler ile fotoğraf içeren mesajlar, GSM operatörleri ve Türk Telekom tarafından mobil ve sabit telefon kullanıcılarına gönderilerek bilgilendirme yapılmaktadır. Sosyal medyada kayıp konusunda farkındalık oluşturmak amacıyla “Kayıp Alarmı” başlıklı Twitter ve Facebook hesaplarımız da açılmıştır.

Kiralık araçlarla işlenen suçların önlenmesi ve faillerin kısa sürede tespit edilerek yakalanması amacıyla Kimlik Bildirme Kanunu’nda 27 Mart 2015 tarihinde yapılan değişiklikle, araç kiralama hizmetlerinde kimlik bildirim işlemlerinin düzenli olarak yapılması için Kiralık Araç Bildirim Sistemi Projesi gerçekleştirilmiştir. Aranan 4.108 şahıs bu sistem sayesinde yakalanmıştır.

2011-2020 yılları arasında trafik kazalarında meydana gelen ölümleri yüzde 50 azaltmayı hedefleyen Karayolu Trafik Güvenliği Stratejisi ve Eylem Planı 31 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Hükümetimizin yol ve trafik güvenliği konusunda yaptığı çok yönlü çalışmalar neticesinde, ülke genelinde 2015 yılında 2010 yılına göre ölümlü kaza sayısında yüzde 2,8; ölüm sayısında yüzde 5,3 azalma meydana gelmiştir. 2016 yılının ilk on ayında ise önceki yılın ilk on ayına göre ölümlü kaza sayısında yüzde 5,4; ölüm sayısında yüzde 6,5 azalma meydana gelmiştir. Trafik kazalarının bu seyrini değerlendirirken son on yılda nüfusumuzun yüzde 7,9 arttığını, yol ağımızın yüzde 4,5 arttığını, bölünmüş yol uzunluğumuzun yüzde 280 artış gösterdiğini, sürücü sayımızın yüzde 56,2 arttığını, araç

sayısının yüzde 63,5 arttığını, kaza sayısının yüzde 90,4 arttığını, buna karşın ölümlü kaza sayısının yüzde 14,5 azaldığını ve ölüm sayısının yüzde 17,3 azaldığını bir bilgi olarak da heyetinize sunmak isterim.

Araç tescil işlemlerinin noterlere devri konusunda işlemler devam etmektedir. Evet, burada bir yenilik daha ortaya koyuyoruz. Araç tescil işlemlerini artık kendi trafik şubelerimizde değil, noterlerde yapmak için bir çalışmayı hemen başlattık. Bu, güvenlik kuvvetleri sayımızın daha etkin ve verimli kullanılması amacıyla tesis edilecek bir gelişmedir. Hâlihazırda tescil belgesi 81,5 TL, trafik belgesi 108,5 TL, noter işlem ücreti 36,5 TL'dir; toplam 226,5 TL tescil belgesi maliyeti mevcuttur. İşlemlerin noterlere devriyle alakalı bir yenilik daha getiriyoruz, o yenilik de şudur, tabii bunun anlaşma aşamasında olduğunu tekrar söylemek istiyorum: Özellikle trafik tescil belgesi yani 81,5 TL olan trafik tescil belgesi ücretini noterlerde aldırılmamayı düşünüyoruz yani trafikle ilgili bu tescil işlemlerinin maliyetini düşürmeyi ve bu konuda noterlerle anlaşarak çok cüzi bir miktar da ilave ederek esas itibarıyla trafik tescil işlemlerinde vatandaşımızın daha az maliyetle bu tescil belgelerine sahip olmalarını sağlayabilecek bir adımı -şu anda noterlerle görüşme hâlindeyiz- inşallah önümüzdeki günlerde de atacağız. Bu sayede vatandaşımız az ücret ödeyecektir. Yapılan düzenlemeye ait diğer tasarruf kalemleri de biraz önce bahsettiğim gibidir.

Türkiye'nin millî güvenliğine tehdit teşkil eden terör örgütleriyle mücadelesi kararlılıkla sürmektedir. Bu dönemde ülkemiz, tarihin hiçbir döneminde görülmeyen bir yoğunlukta, aynı merkezden yönetildiği değerlendirilen FETÖ, PKK/PYD, DEAŞ ve sol terör örgütlerinin şiddet içerikli eylemleriyle karşı karşıya kalmıştır. FETÖ eliyle gerçekleştirilmeye çalışılan 15 Temmuz darbe girişiminin başarısızlığa uğratılmasından sonra PKK ve DEAŞ'ın terör eylemleri hız kazanmıştır. Söz konusu örgütler eş zamanlı olarak harekete geçerek aynı amacın farklı araçları olduklarını ortaya koymuşlardır. Her 3 örgüt eliyle yürütülen saldırıların amacı Türkiye'yi istikrarsızlaştırmak, Türkiye'yi meşgul etmek, Türkiye'yi kendi hedefinden ayırmak ve bu sayede etrafındaki coğrafyaya ilgisini ve izlemesini, temel hedeflere odaklanmasını engellemektir. Terör örgütleri ve onların destekçileri 2011 yılında Suriye'de oluşan istikrarsızlık ve kaos ortamını ülkemize taşıyarak yönetilemeyen bir ülke görüntüsü vermek istemişlerdir. PKK'yla mücadelede yeni güvenlik konseptimiz ise terörü bütün yönleri ve sonuçlarıyla ortadan kaldırmayı hedeflemektedir. Bu amaçla, ülkemiz için tehdit oluşturan tüm terörist unsurlarla proaktif bir şekilde mücadele edilmektedir. Terör örgütlerinin yeni militan devşirmelerini engelleyecek, mali kaynaklarının kurutulmasını sağlayacak güvenlik tedbirlerinin yanı sıra, vatandaşlarımızın devlete olan güven ve bağlılıklarını güçlendirecek sosyal ve ekonomik politikalar uygulanmaktadır. Bu çalışmalar süresince hukuk devleti anlayışından ve demokratik ilkelerden hiçbir şekilde taviz verilmemektedir. Güvenlik-özgürlük dengesi çerçevesinde vatandaşlarımızın hak ve özgürlükleri en geniş şekilde korunmakta, mağduriyetlerin ortaya çıkmaması için azami özen gösterilmektedir. Vatandaşlarımızın can ve mal güvenliğini korumak, terör örgütlerinin hareket alanını daraltmak amacıyla Jandarma, Emniyet ve koruculardan oluşan karma timlerle yol güvenliği uygulamaları yapılmaktadır. Günlük ortalama olarak 81 ilde yirmi dört saat esasına göre 2.646 noktada, 24.500 personelin katılımıyla yol güvenliği uygulamasını yapıyoruz. Ocak-Kasım 2016 tarihleri arasında 36 milyon 788 bin 91 şahıs kontrol edilmiş, 109.394 şahsa işlem yapılmıştır. 17 milyon 556 bin 404 araç kontrol edilmiş, 269.454 araca da işlem yapılmıştır.

911 kilometre Suriye sınırının fiziki güvenliğinin sağlanması amacıyla duvar ve güvenli yol yapımı çalışması devam etmektedir. 2015 ve 2016 yıllarında Bakanlığımızca, acil sınır fiziki güvenlik sistemi kapsamında sınırlarımızda planlanan modüler beton duvar uzunluğu 90 kilometre, tamamlanan modüler beton duvar uzunluğu 77 kilometre, tamamlanan yol uzunluğu ise 28 kilometredir. Yine

sınır güvenliği sistemi kapsamında planlanan kafes tel uzunluğu 55 kilometre, tamamlanan kafes tel uzunluğu 40 kilometredir. Sistem kapsamında 310 kilometre aydınlatma yapılması planlanmış, bunun tamamı gerçekleştirilmiştir. Bu çalışmalar için ayrılan toplam ödenek ise 128 milyon 162 bin TL'dir.

2017 yılı için Ağrı ve Iğdır illerimizin sınır fiziki güvenlik sistemine 72 milyon 460 bin TL, sınır aydınlatma bakım onarım gideri için de 26 milyon 326 bin TL ödenek ayrılmıştır. Sınırlarımızda yaptığımız duvar ve güvenlik yollarıyla iç güvenlik açısından cumhuriyet tarihimizin en önemli tedbirlerinden birini gerçekleştiriyoruz. Sınırlarda gerekli tedbirlerin alınması insan kaçakçılığı ve kayıt dışı geçişlerin engellenmesiyle mümkün olacaktır. Özellikle Tendürek yani Ağrı ve Van hattında İran sınırından sızmalara karşı 42 kilometrelik duvar ve güvenlik yolunun yapılması, yine Iğdır ili İran sınırı hattında kaçakçılık ve terörist unsurların geçişlerini engellemeye yönelik olarak 28 kilometrelik beton duvar ve fiziki emniyet sistemi oluşturulması çalışmalarına hız verilmiştir. Buna Bakanlık olarak çok önem verdiğimizizin bir kez daha altını çiziyorum.

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; 2006 yılında başlatılan Öncelikli Güvenlik Yolları Projesi kapsamında 29 ilimizde 240 proje programa alınmıştır. Planlanan 2.607 kilometre yolun 1.976 kilometresi yani yüzde 75'i tamamlanmıştır. Bugüne kadar 957 milyon 79 bin 12 TL ödenek tahsis edilmiştir. 2016 yılı ödeneği 113 milyon 774 bin TL'dir. 2017 yılı ödeneği Bütçe Kanunu Tasarısı'nda 145 milyon 234 bin TL öngörülmüştür. 76 kilometrelik Şırnak-Van ve Siirt bağlantı yolunun 11 kilometresi tamamlanmıştır, geri kalan kısmında da çalışmalar devam etmektedir. Plan ve Bütçe Komisyonumuza bir şeyi arz etmek isterim: Bu yolun yapılması önemlidir. Sınırlarımızın güvenli olması açısından, gerek Hakkâri'de süren yol çalışmaları gerekse de Van-Hakkâri arasındaki bu yol bizim açımızdan önemlidir. Bestler-Derele dediğimiz mevkide, maalesef geçen günlerde, sadece bu yolun yapılmasının güvenliğini sağlamaya çalışan 6 evladımız şehit edilmiştir. Bütün bunlara rağmen bilinmesini isteriz ki bu yollar, özellikle Van-Hakkâri yolu gerek Vanlıların gerekse Hakkâri kardeşlerimizin çok uzun yıllardan beri talep ettikleri, kendi ulaşmaları için çok önemli bir amaca hizmet edebilecek bir yoldur. Hükümetimizin ve devletimizin kararlılığı bu yolu bir an önce bitirebilme noktasındadır. 75 kilometrelik –biraz önce bahsettim- Çukurca-Dağlıca yolunun 9,5 kilometresi tamamlanmıştır. Bu yol da bizim için önemlidir, en kritik yollardan bir tanesidir. Çünkü, Hakkâri sınırında, sınır güvenliğinde bazı alanlarda zorluk çekilmekte ve bu güvenli yol yani bu öncelikli güvenli yol özellikle sınırın hemen gerisinde bu ulaşımı sağlayabilecek ve bu kontrolü azami özendeki gösterebilecek bir yapıya sahiptir. Bunun için de bu yolu sağlayabilmek ve gerçekleştirebilmek için bir taraftan valiliğimiz, bir taraftan Jandarmamız, bir taraftan Türk Silahlı Kuvvetlerimiz bir büyük çalışmayı özenle burada devam ettirmektedir, bu yol çok kritik ve önemli bir yoldur.

Operasyonlara aktif olarak katılan korucularımızın etkinlik, moral ve motivasyonları artırılmaktadır. Bu amaçla:

Korucular Daire Başkanlığı kurulmuştur. Bu da önemli bir adımdır.

Korucularımızın statüsü güçlendirilmiştir.

“Geçici köy korucusu” yerine –ismini değiştirdik- “Güvenlik Korucusu” kavramı getirilmiştir. Ayrıca 5 bin ilave korucu kadrosu tahsis edilmiştir.

Silah ruhsatlarından alınan harç yani her güvenlik korucusu bir defaya mahsus olmak üzere artık silah ruhsatlarına harç ödemeyecektir.

Bütün bunların yanı sıra, operasyonlarda ek tazminat alabilmeleri sağlanmıştır ki bu da çok önemlidir.

Korucularımızın ekipman olarak da desteklenmesi kapsamında, bundan sonraki süreçte operasyonlarda asker ve polisle aynı silah ve teçhizatı kullanabilmeleri sağlanmıştır.

Güvenlik korucularımızın yüzde 50'sinin yaş ortalaması 40 ve üzeridir. Yapılan düzenlemeyle, 49 yaşını dolduranlar...

BAŞKAN – Sayın Bakanım, araya girmek istemiyorum ama şu an itibarıyla otuz sekiz dakika oldu, önemli değil, ben uzatma verdim ama daha 50'nci sayfadayız, 120 küsur sayfa toplam.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Müsaade ederseniz arz ederiz.

BAŞKAN – Yok, estağfurullah. Yani bir on yedi dakikamız daha var ilave.

Buyurunuz efendim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Burada bir düzenleme daha yapılmıştır, bu yapılan düzenlemeyi de ifade etmek isterim. Özellikle korucularımızın yaş ortalamasında maalesef bir yükselik söz konusu idi yani yeni alacağımız 5 bin güvenlik korucumuzla bu yaş ortalamasını biraz düşürmeyi hedefliyor idik ama bunun yeterli olmadığı kanaatine vardık çünkü 55 yaşına kadar güvenlik korucularımız görevlerine devam etmektedir. Bunun için bir düzenleme daha yaptık. Yapılan düzenlemeyle, 49 yaşını dolduranlar ile 44 yaşını doldurmuş ancak 50 yaşından gün almamış ve on beş yıl ve üzeri olan güvenlik korucularının başvuruda bulunmaları şartıyla emekli edilmeleri düzenlenmiştir. Bunların yerine, yine istihdam edilmek üzere, güvenlik korucusu olarak emekli edilenlerin ya çocuklarından birisinin, yoksa kardeşlerinden veya yakınlarından birisinin güvenlik korucusu olarak istihdam edilmesinin imkânı da yasayla getirilmiştir.

Operasyonlarla temizlenen bölgelerde terör faaliyetlerinin tekrar etmemesi ve güvenlik tedbirlerini artırmak için 11 il ve 37 ilçede 95 geçici polis güvenlik noktası, 28 il ve 134 ilçede 220 kalıcı polis güvenlik noktası kurulmaktadır. 80 geçici polis güvenlik noktası faaliyete geçmiş olup bu yıl sonuna kadar 15 tanesi daha hizmete alınacaktır. Kalıcı polis güvenlik noktalarından ise 170 tanesinin 2017 yılında, 50 tanesinin ise 2018 yılında faaliyete geçmesi planlanmaktadır.

Şunu ifade etmek istiyorum: Gerek karakollarımız gerek kalekollarımız gerek polis güvenlik noktalarımız gerekse Jandarma güvenlik noktalarımız 2017 ve 2018 yılında hem güvenlikli olarak yapılmaktadır ama ona bir sistem daha getiriyoruz, hepsinin etrafına özellikle kamera yani hem gece görüşü hem gündüz görüşü olan, bir kısmında var ama bütün donanımı buna ait yani bir taraftan fiziki güvenliği sağlayacağız ama bir taraftan da teknik ve teknolojik donanımı da en yüksek noktaya getirmeye çalışacağız.

AK PARTİ iktidarı olarak konunun ekonomik ve sosyal boyutuna da büyük önem veriyor ve gereklerini yerine getirmek için yoğun bir çaba sarf ediyoruz. Bölgelerimiz arasındaki ekonomik kalkınma ve sosyal gelişme farklılıklarını ortadan kaldıracak işsizlik ve göç gibi sorunları çözmeye yönelik projeler yürütüyoruz. Terör zararlarını karşılayacak hukuki altyapıyı oluşturarak, terör nedeniyle yerinden olmuş kişilerin istekleri hâlinde dönüşlerini kolaylaştıracak destek mekanizmasını da kurmuş bulunuyoruz. Teröre karşı yürütülen etkin mücadele sonucunda, 22 Temmuz 2015 tarihinde Ceylanpınar'da 2 polisimizin şehit edilmesiyle birlikte eylemlerini artıran terör örgütüne karşı tüm güvenlik birimlerimizin tam bir koordinasyon içerisinde yapmış olduğu başarılı operasyonlar sonucu aralarında üst düzey yöneticilerin de bulunduğu çok sayıda terörist etkisiz hâle getirilmiştir. Bazı il ve ilçelerimizde sokaklara barikatlar kurarak, çukurlar kazarak kamu düzenini bozan ve vatandaşlarımızın en temel haklarını dahi kullanmalarını engelleyen terör faaliyetlerine son verilmiştir. Teröristlerin teslim olmasına dair rakamlar –bu rakam önemlidir- son 17 yılın en yüksek seviyesine çıkmış, 2016 yılında 457 kişi örgütten kaçarak adli makamlara teslim olmuştur. Bölgedeki bazı belediyelerin terör

örgütlerinin kontrolüne girmesiyle kamu düzeni ve güvenliğinin, kamu hizmetinin ve demokratik sistemin işleyişinin engellendiğinin açıkça ortaya çıkmasından sonra hukukun üstünlüğünün, demokratik nizamın ve kamu hizmetinin devamlılığının yeniden sağlanması için bazı yerel yönetimlere geçici mahiyette görevlendirme uygulamasına başlanmıştır. 36'sı PKK-KCK ve 5'i FETÖ-PDY'yle ilintili olmak üzere terör nedeniyle görevinden uzaklaştırılan toplam 41 belediye başkanı; yine 92'si PKK-KCK ve 12'si FETÖ bağlantılı olmak üzere 104 belediye meclis üyesinin yerlerine görevlendirme yapılmıştır. Görevlendirme yapılan belediyelere ilişkin tablo kitapçığımızın 57'nci sayfasında mevcuttur.

Terör ve Terörle Mücadeleden Doğan Zararların Karşlanması Hakkında Kanun çerçevesinde, terörle mücadele kapsamında yürütülen faaliyetler nedeniyle zarar gören vatandaşlarımızın zararları karşılanmaktadır. Bu kanun kapsamında, 2004-2016 yılları arasında toplam başvuru sayısı 398.331, sonuçlandırılan başvuru sayısı 369.891, yapılan toplam ödeme tutarı ise 3 milyar 662 milyon 136 bin 875 TL'dir, başvuruların sonuçlanma oranı ise yüzde 93'tür.

Bakanlığımız mensuplarından terörle mücadelede şehit olanların yakınları ile yaralananlara tazminat ödenmektedir. Nakdi Tazminat ve Aylık Bağlanması Hakkında Kanun kapsamında 2015 yılında 25 milyon 372 bin 338 lira tutarında ödeme yapılmış, bu rakam 2016 Kasım ayı itibarıyla 57 milyon 745 bin 595 liraya çıkmıştır.

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığınca, terörle mücadele alanında politika ve strateji geliştirme görevi çerçevesinde araştırma-geliştirme projeleri, toplumsal bütünleşme ve aidiyet algılarına ilişkin saha araştırmaları, çatışma çözümleri ve demokratikleşme politikalarına ilişkin ülke raporları, radikalleşme sorunu ve yabancı terörist savaşçılarla ilgili araştırma raporları hazırlanmakta, terörle mücadele alanında yayın çalışmaları yapılarak analiz ve raporlarla karar alıcılara nitelikli bilgiler üretilmektedir. Ayrıca, terörle mücadele alanında görevli kurumlar tarafından yapılan faaliyetler incelenmekte ve kurumlar arası eş güdüm Müsteşarlık tarafından sağlanmaktadır.

2017 yılında, yeni terörle mücadele konsepti çerçevesinde tüm terör unsurlarıyla mücadele kapsamında araştırma ve analiz çalışmaları yapılacaktır, terörden zarar gören kişilerin rehabilitasyonuna ilişkin faaliyetler hayata geçirilecektir. Terörle mücadeleye ilişkin gerçekleştirilen sosyal projelerin bir araya getirilerek izlenmesi ve koordine edilmesi amacıyla tedbir faaliyetleri yürütülmektedir. Ülkemizin terörle mücadele stratejisinin güncellenmesi ve terörizme yol açan radikalleşme ve şiddete varan aşırıcılıkla mücadele stratejisi geliştirilmesi çalışmaları tamamlanacaktır. Terörden etkilenen kesimlerle daha güçlü iletişim geliştirmeye dönük projeler hayata geçirilecektir. Bölgedeki kanaat önderleri ve sivil toplum kuruluşu temsilcileriyle geliştirilen diyalog çalışmaları artırılarak sürdürülecektir. Terör olgusunun ülke genelindeki ve bölgedeki yansımalarını ortaya koyacak alan araştırmalarının yapılmasına ise aynen devam edilecektir.

Terör saldırıları içerisinde en kritik olanı hiç kuşkusuz, ülkesini korumak için Türk Silahlı Kuvvetlerine verilen uçak, tank ve silahlarla kendi devletine ve halkına acımasızca saldıran FETÖ terör örgütüne mensup hainlerin 15 Temmuz günü girişmiş olduğu kanlı darbe girişimidir. Başta Cumhurbaşkanımız, Hükümetimiz ve siyasal partilerimiz olmak üzere halkımızın kahramanca direnişi ve vatana sadık güvenlik güçlerimizin kararlı mücadelesiyle önlenen 15 Temmuz darbe girişimi ülkemizin maruz kaldığı terör eylemleri arasındaki en kanlı saldırı olarak tarihteki yerini almıştır. Millî Güvenlik Kurulunun tavsiyesi, Bakanlar Kurulu ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin 21 Temmuz 2016 tarihli kararlarıyla yürürlüğe giren üç aylık olağanüstü hâl uygulaması neticesinde FETÖ ve diğer terör örgütleriyle mücadelede hızlı ve etkili tedbirler alınmasının yolu açılmıştır. Türkiye Büyük Millet Meclisinin 11 Ekim 2016 tarih ve 1130 sayılı olağanüstü hâlin üç ay daha uzatılmasına ilişkin kararı

çerçevesinde FETÖ ve benzeri terör yapılarının bir daha ülkemize tehdit oluşturmaması için gereken tüm tedbirlerin alınmasına yönelik çalışmalarımız devam edecektir. Kanlı darbe girişimi sonucunda polis, asker, sivil olmak üzere toplam 248 şehit verilmiştir; yine aynı gruplardan olmak üzere 2.193 vatandaşımız ise yaralanarak gazi olmuştur. Yaralılarımızdan 18 kişinin tedavisi devam etmektedir. 35 darbeci ölü ele geçirilmiş, 49 darbeci ise yaralı olarak yakalanmıştır. Gözaltına alınanlardan 11.550 kişi serbest bırakılmış, 36.951 kişi tutuklanmış, 27.645 kişi ise adil kontrol şartıyla serbest bırakılmıştır. 410 kişi firari olup 3.328 kişinin gözaltındaki işlemleri ise hâlen devam etmektedir.

FETÖ soruşturması kapsamında İçişleri Bakanlığı personelinde çeşitli kademelerden toplam 12.985 kişi görevden uzaklaştırılmış, 356 kişi gözaltına alınmış, 9.786 kişi tutuklanmış, bunların 6.138'i serbest bırakılmıştır. 467 kişi firari olup ihraç edilen personel sayısı 21.929 kişidir. Göreve iade edilen personel sayısı ise 3.569 kişidir. Bu personele ilişkin detaylı tablo kitapçığımızın 67'nci sayfasında yer almaktadır.

15 Temmuz darbe girişiminde hayatını kaybeden şehitlerimizin ailelerine 40 milyon 594 bin 687 TL tazminat ödenmiştir. Yaralananlara 75 milyon 967 bin 34 TL olmak üzere 15 Kasım 2016 tarihi itibarıyla 116 milyon 561 bin 721 TL nakdî tazminat ödenmesi yapılmıştır.

Orta Doğudaki istikrarsızlıktan beslenen ve ülkemizde yaptığı bombalı eylemlerle masum vatandaşlarımızı hedef alan DEAŞ'e yönelik operasyonlar kararlı bir şekilde sürmektedir. Türk Silahlı Kuvvetlerinin DEAŞ unsurlarını sınırlarımızdan temizlemeyi amaçlayan Fırat Kalkanı operasyonu ile ülkemizi tehdit eden terör unsurları sınır hattımızdan uzaklaştırılmıştır. Aynı şekilde, ülke içindeki DEAŞ mensuplarına yönelik kararlı operasyonlarla örgütün faaliyetleri büyük ölçüde kısıtlanmıştır. Son dönemde DEAŞ'e yönelik yürütülen istihbari çalışma ve operasyonlarla 24 eylem girişimi engellenmiştir. 145 ülkeden 52.075 kişiye giriş yasağı konulmuş, 98 ülkeden 3.790 kişi sınır dışı edilmiştir. DEAŞ'la mücadelede 2016 yılında 1.381'i yabancı olmak üzere 3.089 kişi gözaltına alınmış, bunların 1.204'ü tutuklanmıştır. Tutuklanan bu şahısların 618'i yabancı uyrukludur.

Ülkemiz, uluslararası terörizmle bağlantılı yabancı terörist savaşıyla da etkin bir şekilde mücadele etmektedir. Bugüne kadar çatışma bölgeleriyle bağlantısı olduğu düşünülen 145 farklı ülkeden yaklaşık 52.075 yabancıya giriş yasağı kararı alınmış olup ülke sınırları içerisinde yakalanan 98 farklı ülkeden yaklaşık 3.857 yabancı sınır dışı edilmiştir.

Bakanlığımızca, uyuşturucuyla mücadeleye özel bir önem ve öncelik verilmektedir. Böylelikle birçok yeni nesil uyuşturucu maddenin daha ülkemizde görülmeden 2313 Sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanun kapsamına alınması sağlanmıştır. Uyuşturucuyla topyekûn mücadelede yaşanan sorunların en önemlilerinden birisi olarak da ülkemizde hâlâ 49 ilde 79 tedavi merkezi olmasına karşın, tedavi edilen bireyin sosyal hayata yeniden entegrasyonunu sağlayacak rehabilitasyon ve sosyal hayata uyum merkezlerinin bulunmaması gelmektedir. Öncelikli olarak İstanbul'da 4, Ankara'da 2, İzmir'de 4, Adana'da 2 olmak üzere 12 rehabilitasyon ve sosyal uyum merkezine ihtiyaç duyulmaktadır.

2014 yılında hayata geçirilen NARKOTİM Projesi'yle 29 ilde uyuşturucuyla sokak bazlı mücadelede yüzde 60 başarı elde edilmiştir. 2014 yılı sonunda kurulan ve 29 ilimizde görev yapmakta olan NARKOTİM ekiplerinin 2017 yılında 30 il ve 28 ilçede daha kurulması planlanmaktadır. Bu konudaki ileri planlamalarımızı da yapmış durumdayız.

İç güvenlik birimlerimizce 2016 yılı başından günümüze kadar gerçekleştirilen 24.592 uyuşturucu operasyonu kapsamında piyasa değeri yaklaşık 7,5 milyar TL olan -ki bu rakam önemli bir rakamdır, altını çiziyorum- 114 ton 657 kilogram esrar, 5 ton 47 kilogram eroin, 211 kilogram afyon, 621 kilogram

kokain, 10 milyon 81 bin 183 adet uyuşturucu hap, 547 kilogram sentetik kannabinoid yani bonzai, 143 kilogram metamfetamin, 82 milyon 540 bin 597 adet kenevir bitkisi ele geçirilmiştir, 38.160 şüpheli gözaltına alınmıştır.

Sahil Güvenlik Komutanlığınca, 5 Ocak 2016 tarihinde, uluslararası sularda uyuşturucu taşıyan yabancı bayraklı bir gemiye uluslararası hukuk kuralları çerçevesinde Emniyet Genel Müdürlüğüyle koordineli olarak müdahale edilmiştir. Operasyon kapsamında 2 milyon 440 bin 945 gram toz esrar ve 105.730 gram (604.171 adet tablet) captagon ele geçirilmiştir.

Terör örgütleri ve onların uyuşturucu kaçakçılığından elde ettikleri finansmanın kurutulmasına dönük narkoterörle mücadele önemli önceliklerimiz arasındadır. PKK/KCK terör örgütüne büyük darbe vurulan operasyonlarda ele geçirilen uyuşturucunun piyasa değeri yaklaşık 4 milyar TL'dir. FETÖ'ye yönelik narkoterör operasyonlarında yakalanan uyuşturucunun piyasa değeri yaklaşık 75 milyon TL'dir.

Ülkemiz, uluslararası sorumluluğunun da bilincinde olarak her türlü uluslararası suç örgütüyle kararlılıkla mücadele etmektedir. Biz, uyuşturucu imal ve ticaretini bir insanlık suçu, uyuşturucunun kullanımını ise bir hastalık olarak görmekteyiz. Dünya uyuşturucu raporlarında Avrupa genelinde gerçekleştirilen eroin yakalamalarının dünya genelindeki yakalamaların yüzde 38'ini teşkil ettiği ve Türkiye'nin eroin yakalamalarında Avrupa'da ilk sırada yer aldığı ifade edilmiştir. 2016 raporunda ise 2014 yılında Türkiye'nin yaklaşık 13 tonla küresel eroin yakalamalarının yüzde 16'sını tek başına gerçekleştirdiğine yer verilmiştir. Ülkemiz uyuşturucu konusunda -bunun da altını çizmek istiyorum- ne geçiş ülkesidir ne de kaynak ülkedir; ülkemiz uyuşturucu konusunda hedef ülkedir. 2016 Avrupa uyuşturucu raporunda da yer verilen, ülkemizin, Avrupa genelinde yakalanan 6 milyon 155 bin 434 ekstazi tabletinin yaklaşık yüzde 60'ına denk gelen 3 milyon 600 bin 831 tableti tek başına yakalaması bu mücadeledeki kararlılığımızı göstermektedir. Avrupa, doğudan batıya sevk edilen afyon ve türevlerinin kendi ülkelerine girmesini önleme adına ülkemizle yürüttüğü iş birliği politikasını maalesef, kendi coğrafyasından üretilen sentetik uyuşturucuların üretiminin durdurulması ve ülkemize transferinin engellenmesi noktasında gösterememektedir. Açık bir politika var arkadaşlar. Türkiye'yi bir geçiş ülkesi ve bir kaynak ülke olarak nitelendirmekte, Türkiye'nin sanki bir hedef ülke olmadığı kanaatini ülkemizde yaygınlaştırmayı bir Batı politikası olarak takip etmektedirler. Net hedef ortadadır. Türkiye, uyuşturucu konusunda hedef bir ülkedir. Tedbirlerimiz ve bütün çalışmalarımız, NARKOTİM'lerimiz, narkoterörle mücadelemiz, sokaklarda yapmış olduğumuz mücadele ve bundan sonra buna ilave edeceğimiz teknolojik mücadelelerimizin tamamı bu anlayışa göre. Bizim sırtımızı sıvazlıyorlar "Aman, iyi eroin yakalyorsunuz, iyi esrar yakalyorsunuz." ama öteki taraftan, Batı'dan Türkiye'ye gelen sentetik uyuşturucular konusunda herhangi bir tedbir, önlem ve iş birliği alınması konusunda da adım atmıyorlar, bunu açık ve net görüyoruz ve bütün politikalarımızı bundan sonra da buna doğru yönlendireceğimizi de heyetinize ifade etmek isterim. Hatta, sabahleyin İzmir Emniyetimizle yapmış olduğumuz bir görüşmede, özellikle bu konuda hassasiyete dikkat çekilmiş ve bu konunun teknolojik takibinin de -ki önümüzdeki günlerde ülkemiz ve milletimiz onu da görecek- sonuç alıcı önemli unsurlardan birisi olduğunu da sağlamaya yönelik kararlılığımız da aynı şekilde devam edecektir.

PKK/KCK terör örgütünün uyuşturucudan elde ettiği gelirin yılda 1,5 milyar dolar olduğu değerlendirilmektedir. Yani, sadece bir terör örgütü değil, aynı zamanda bir uyuşturucu örgütüdür. Yani, terörle mücadeledeki en önemli hususlardan birisi de bu finans kaynaklarının ortadan kaldırılmasıdır. Bu itibarla narkoterör çalışmaları kapsamında 22 Haziran-03 Temmuz 2016 tarihleri arasında Emniyet Genel Müdürlüğü Uyuşturucuyla Mücadele Daire Başkanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından Diyarbakır ili ve aynı zamanda...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir dakikanızı rica edeyim.

Sayın Bakanım, bir saatlik süreyi doldurduk -yaklaşık elli beş dakika- bir on dakika süre versem toparlayabilir miyiz?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – On beş dakika olursa bitiririm, takdir ederseniz.

BAŞKAN – Tamam Sayın Bakanım, buyurunuz, on beş dakika.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Teşekkür ediyorum.

Emniyet Genel Müdürlüğü Uyuşturucu ve Uyuşturucuyla Mücadele Daire Başkanlığı ve Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından Diyarbakır Lice, Hazro ve Kocakaya kırsallarında operasyonlar düzenlenmiştir ve bu operasyonlarda da bölücü terör örgütünün finans kaynağı olan birçok uyuşturucu madde ekim alanı imha edilmiş, ayrıca 19 adet uzun namlulu silah ve 19 ton amonyum nitrat...

Şimdi, bakan, sadece uyuşturucu değil, silah, patlayıcı mühimmat, 43 el yapımı patlayıcı (EYP), 6 adet tabanca ve birçok mühimmat ele geçirilmiştir. Örgüte finansal açıdan da büyük bir darbe vurulmuştur.

Hükümetlerimiz döneminde suç örgütleriyle mücadelede yasal boşlukları gidermeye yönelik olarak başta Türk Ceza Kanunu olmak üzere mevzuat düzenlemeleri yapılmış, bu suçlara karışanlara yönelik ağır cezalar ve caydırıcı hükümler getirilmiştir. 2016-2021 Organize Suçlarla Ulusal Strateji Belgesi ve eki olan 2016-2018 Organize Suçlarla Mücadele Eylem Planı 17 Nisan 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Emniyet Genel Müdürlüğümüz tarafından organize suçlarla mücadele kapsamında düzenlenen operasyon sayısı 2015'te 86, 2016'nın ilk dokuz ayı itibarıyla ise yüzde 142 olmuştur. İşlem yapılan şahıs sayısı ise yine aynı zaman dilimlerinde 927'den 4.772'ye yükselmiştir. Bu suç örgütlerine ilişkin Jandarma Genel Komutanlığımızın yaptığı operasyon sayısı ise 2015 yılında 96, 2016'nın ilk dokuz ayı içerisinde 75 olarak gerçekleştirilmiştir. Ele geçirilen şahıs sayısı ise 2015'in tamamı için 1.170, 2016'nın ilk dokuz ayı için 868'dir. Kaçakçılık suçlarıyla mücadele çerçevesinde ulusal ve uluslararası kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak operasyonlar gerçekleştirilmektedir. Bu kapsamda, sigara ve alkollü içki kaçakçılığı, akaryakıt kaçakçılığı, tarihi eser kaçakçılığı ve insan ticaretiyle etkin bir şekilde mücadele edilmektedir. Bu operasyonlara ilişkin detaylı tablolar kitapçığımızın 83'üncü ve 84'üncü sayfalarında detaylı bir şekilde bilgilerinize sunulmuştur.

Gelişen teknolojiyle birlikte her geçen gün artan ve yaygınlaşan bilişim suçlarıyla daha etkin mücadele edebilmek amacıyla Emniyet Genel Müdürlüğü bünyesinde Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ve illerde de Siber Suçlarla Mücadele Şube Müdürlükleri kurulmuştur.

Günübürlük evlerin Kimlik Bildirme Kanunu kapsamında sayılması, konaklama bilgilerinin tutularak, kolluk bilgisayarına bağlanması yönünde yapılan çalışmalar kapsamında -bu da yeni bir adımımız, artık günübürlük evler, özellikle DEAŞ terörü ve PKK/KCK terörü açısından bizim için son derece riskli alanlardı. Çünkü bunların kayıtları takip edilemiyordu- günübürlük evler, Kimlik Bildirme Kanunu kapsamına alınmaktadır. Yani aynen bir otel gibi artık oradan kimlik bildirme ilgili güvenlik birimlerine gerçekleştirilecek ve günübürlük evlerde kimlerin kaldığı ve günübürlük evlerde kimlerin konakladığı da güvenlik birimlerimizce takip edilecektir. Mevcut durumda sisteme bağlanmak için bir süre verilmiş olması nedeniyle, önce ikaz, sonra ceza yazılması yerine ilk tespitinde doğrudan ceza öngörülmektedir. Bildirmeme veya gerçeğe aykırı bilgi gönderme ceza miktarlarını artırmaktadır. Cezaların mülki amir tarafından verileceği ve bir ay içinde ödeneceği de hükme bağlanmıştır. Yani, bizim, en önemli gri alanlarımızdan bir tanesi, güvenlik açısından, özellikle şehirlerimizin güvenliği açısından bu günübürlük evlerdi, bu konuda da önemli bir adımı atmış bulunuyoruz.

Özel güvenlik hizmetlerinin etkin bir şekilde yürütülmesi amacıyla, Bakanlığımızca her türlü idari düzenleme yapılmaktadır. 2016 yılında 388 güvenlik şirketi, 493 eğitim kurumu, 25.178 özel güvenlik izni denetlemeye tabi tutulmuştur.

FETÖ terör örgütüyle mücadele kapsamında yapılan inceleme ve araştırmalar neticesinde, 11 şirket kapatılmış, 3 şirkete mahkeme kararıyla kayyum atanmış, ayrıca 1.363 kişinin özel güvenlik sektöründe çalışma izinleri iptal edilmiş olup valiliklerce konuyla ilgili gerekli araştırma ve incelemeler devam etmektedir.

Güvenlik personeliyle ilgili şikâyetlerin daha etkin soruşturulması ve izlenmesi için Bakanlığımız tarafından hazırlanan 6713 sayılı Kolluk Gözetim Komisyonu Kurulması Hakkında Kanun, 20 Mayıs 2016 tarihinde yayımlanmıştır. Kanunla, Bakanlığımız Müsteşarlığının Başkanlığında; kolluk şikâyet sisteminin işleyişine ilişkin ilişkileri tespit etmek, koordinasyonu sağlamak, Bakanlığa önerilerde bulunmak, soruşturmaların sonuçlarını takip etmek, kolluk etik ilkelerinin uygulanmasını izlemek, ilgili mevzuat düzenlemeleri hakkında görüş vermek gibi görevlerle donatılmış bağımsız bir Kolluk Gözetim Komisyonu kurulmuştur.

Ülkemiz, 2002 yılından itibaren işkenceye karşı sıfır tolerans politikasını benimsemiş ve bu politikayı istisnasız bir şekilde uygulama kararlılığını her platformda vurgulamıştır. Bu bağlamda, işkence suçunun cezası artırılmış, bu suçtan dolayı zaman aşımının işlemeyeceği hükme bağlanmıştır. Kolluk görevlilerine yoğun olarak insan hakları eğitimi verilmiş, başlangıç eğitimleri ve hizmet içi eğitimlere müfredatta ayrıca yer verilmiştir. İşkenceden dolayı devletçe ödenen tazminatların sorumlu personele rücu edeceği hükmü de getirilmiştir. 2015 ve 2016 yıllarında işkence ve eziyet suçlarıyla ilgili adli ve disiplin yönünden kusurlu bulunarak cezalandırılan personelimiz bulunmamaktadır.

Ülkemizde 51 il özel idaresi, 1.397 belediye, 18.334 köy bulunmaktadır. 1.397 belediyenin 30'u büyükşehir belediyesi, 51'i il belediyesi, 519'u büyükşehir ilçe belediyesi, 400'ü ilçe belediyesi, 397 de belde belediyesidir.

Cumhuriyetin ilk yıllarında, ülkemiz nüfusunun yüzde 85'i köylerde, yüzde 15'i şehirlerde yaşamaktaydı. Ancak, bugün, ülkemizdeki nüfusun yüzde 93,65'i belediye sınırları içerisinde, yüzde 6,35'i belediye sınırları dışında yaşamaktadır.

KÖYDES projeleriyle birlikte yolu ve içme suyu bulunmayan köy kalmamıştır. Köylerin temel alt yapı ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla 2005 yılında uygulamaya konulan KÖYDES Projesi için bugüne kadar toplam 9 milyar 441 milyon TL ödenek kullanılmıştır. 2016 Yılında 391 milyon 699 bin TL ödenek tahsis edilmiş iken -yine bunun altını çizmek isterim- Başbakanımızın talimatıyla KÖYDES Projesi'nin 2017 yılı ödeneği geçen yıla göre 2 katından fazla artırılarak 840 milyon liraya çıkartılmıştır, yüzde 115 bir artış sağlanmıştır.

Proje kapsamında; 202.381 yol, 43 bin kilometre yol onarımı, 1.341 adet köprü ve 37.050 adet menfez yapılmış, 18 milyon 954 bin 951 metrekaare parke taşı döşenmiştir; 4.409 adet içme suyu tesisi yapılmış, 50.919 köy ve bağhsının içme suyu tesisleri yenilenmiş, bu hizmetlerden 15 milyon 544 bin 277 vatandaşımız yararlanmıştır. 13 adet gölet, 624 adet sulama tesisi ve 16 adet hayvan içme suyu göleti tamamlanarak 62.643 hektar tarımsal alana sulama hizmeti götürülmüş ve 69.469 çiftçi ailesinin bu hizmetlerden yararlanması sağlanmıştır. Tamamlanan 150 adet foseptik tesisi ve 16 adet arıtma tesisiyle 50.080 vatandaşımıza hizmet götürülmüştür.

KÖYDES Projesi çerçevesinde gerçekleştirilen çalışmaların Coğrafi Bilgi Sistemleri temelinde dijital ortama aktarılması amacıyla KÖYDES İzleme Altyapısı Kurulumu Projesi uygulamaya konulmuştur.

2010/2 YPK Kararı gereğince, KÖYDES Projesi çerçevesinde gerçekleştirilen çalışmaların Coğrafi Bilgi Sistemleri temelinde dijital ortama aktarılması amaçlanmış, Projenin bütçesi 3 milyon 500 bin TL'dir.

Muhtarlarımızın taleplerini takip etmek ve sonuçlandırmak için Bakanlığımız tarafından -Bilgi İşlem Dairesi Başkanlığı tarafından- “Muhtar Bilgi Sistemi” adında bir web sitesi oluşturulmuş, Bakanlığımızda Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünde Muhtarlar Daire Başkanlığı kurulmuştur. Muhtarların taleplerini yakından takip etmek amacıyla büyükşehir belediyelerinde muhtarlar daire başkanlığı, diğer belediyelerde ise muhtarlar müdürlüğü kurulması sağlanmış, 19 Ekim Muhtarlar Günü olarak ilan edilmiştir. Bu yıl da ilk defa Muhtarlar Günü kutlanmıştır.

Muhtarların, mahallelerine taşınan ve ayrılanlarla ilgili değişiklikleri güncel olarak takip etmeleri için “Kimlik Paylaşım Sistemi” üzerinden gerekli link verilmesi için yapılan çalışma aralık ayı itibarıyla bitecektir. Bu, şu demektir: Artık, her muhtarımız, günlük, haftalık, on beş günlük ve aylık olarak kendi mahallesine gelenleri anında görebilmek fırsatına sahip olabilecektir. Bir linke ve bir uyarı metoduyla beraber oraya bildirilecektir. Bakanlığımızın son yıllarda yaptığı çalışmalarla bu hizmetlerde önemli değişim ve dönüşüm gerçekleştirilmiştir.

Nüfus ve vatandaşlık hizmetlerinde bürokrasiyi azaltıcı tedbirler uygulamaya konulmuş ve iş süreçleri hızlandırılarak vatandaş memnuniyeti artırılmıştır. Bu kapsamda, nüfus ve vatandaşlık hizmetleri alanında hayata geçirilen MERNİS, T.C. Kimlik Numarası, Kimlik Paylaşımı Sistemi, Adres Kayıt Sistemi ve Mekânsal Adres Kayıt Sistemi uygulamaları başarıyla yürütülmektedir. Bu çerçevede, hayata geçirilen Kimlik Paylaşım Sistemi Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü merkezi veri tabanında tutulan kayıtların ilgili mevzuatta belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde, kamu kurumları ve diğer tüzel kişilerle güncel, güvenli ve yedi gün yirmi dört saat esasıyla, çevrimiçi paylaşılmasına imkân sağlayan bir sistemdir. Bugün itibarıyla Kimlik Paylaşım Sistemi'ne bağlanarak hizmet yürüten kurum ve kuruluş sayısı 1.801'dir.

Burada bir şey söylemek istiyorum: Buna rağmen bazı kurumlarımız maalesef vatandaşımıza “Gidin, nüfus cüzdan suretini alın.”, “Gidin, ikametgâh suretini alın.” diye birtakım yönlendirmelerde bulunmaktadır. Dün yayınladığımız genelgeyle birlikte de artık 1.801 kurumumuz böyle bir işleyişi yerinde gerçekleştirebilecek, oradan bu sistemin içerisinden bunları sağlayacak, vatandaşlarımızı nüfus idaresi ve muhtarlıklara kadar da yormayacaktır. Yine aynı şekilde bir talimatı daha verdik, zannediyorum aralık ayında bu da gerçekleşecektir: Artık, vatandaşımız, nüfus kimlik bilgisini ve ikametgâh bilgisini e-devlet üzerinden rahatlıkla alabilme fırsatına sahip olacak. Ne nüfus idarelerine ne de muhtarlıklarımıza gidebilme konusunda herhangi bir süreçle karşı karşıya bırakılmayacaktır. Bu, hem nüfus idarelerimizdeki iş yoğunluğunun azaltılması hem vatandaşımızın zamanını iyi bir şekilde kullanabilmesi açısından çok önemli bir tedbir olarak yürürlüğe girecektir.

Bakanlık olarak yürüttüğümüz önemli projelerimizden birisi de kolay taşınabilir, taklit, tahrif ve sahteciliğe imkân tanımayan, geleneksel ve elektronik ortamda güvenli kimlik doğrulama amacıyla kullanılabilir, biyometrik unsurlar da içeren, uluslararası standartlara uygun, Türkiye Cumhuriyeti Kimlik Kartı Projesi'dir.

Kimlik kartına ilişkin yasal düzenleme 27 Ocak 2016 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Kimlik kartı başvurularının alınmasına 14 Mart 2016 tarihinde kırıkale ilinde başlanmıştır. Yaygınlaştırma projesi kapsamında, ekim ayı itibarıyla Trabzon, Rize, Artvin, Erzurum ve Erzincan illerinde başvurular alınmaya başlanmıştır. Kasım ayı sonunda ise Adıyaman, Aksaray, Burdur, Uşak ve Yalova illerinde başvurular alınmaya başlanacaktır. 2017 yılının başında ise bu tüm Türkiye'de vatandaşlarımızla buluşacak hizmet olacaktır.

Bir diğer önemli proje ise, Dijital Arşiv Projesi'dir. Nüfus arşivlerinde bulunan aile kütük defterleri, vukuat defterleri ve özel kütük belgelerinin fiziki arşiv düzenlemelerinin ve restorasyonunun yapılması, taranarak kurulacak Dijital Arşiv Yönetim Sistemi'ne aktarılması da bu sistem sayesinde mümkün olacaktır.

KPS ile Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü merkezi veri tabanında tutulan kişi ve adres bilgi kayıtları 1.821 kurumda biraz önce anlattığım gibi paylaşılmaktadır.

Elektronik olarak okunabilir, çipli yeni tip pasaportların verilmeye başlandığı Haziran 2010 tarihinden günümüze kadar 15 milyon 380 bin 791 pasaport vatandaşlarımıza teslim edilmiştir. Kendilerine en yakın yerden hizmete daha kolay ulaşabilmesi için 504 yurt içi, 186 yurt dışı olmak üzere toplam 690 pasaport müracaat merkezinden hizmet verilmektedir.

Biliyorsunuz, bu pasaport hizmetlerini de yine Nüfus ve Vatandaşlık idarelerine devrediyoruz. Burada da yeni bir modeli ortaya koymaya çalıştığımızı ifade etmek istiyorum.

Yine sürücü belgelerinde de aynı şey geçerlidir. Avrupa Birliği mevzuatına, 1968 tarihli Karayolu Trafik Konvansiyonu'na uyumlu hâle getirmiştir. 21/11/2016 tarihi itibarıyla 2 milyon 142 bin 930 yeni sürücü belgesi verilmiştir.

Yine, sivil toplum kuruluşlarıyla ilgili katılımçılık, çoğulculuk ve demokrasinin vazgeçilmez unsurlarıdır. Bu nedenle, Bakanlık olarak sivil toplum örgütlerine büyük önem veriyor ve onları destekliyoruz. 2016 tarihi itibarıyla ülkemizde toplam aktif dernek sayısı 109.620'dir. DERBİS'le bunlar sistemimize bağlanmıştır ve bunları takip ediyoruz. 2016 yılında 208 derneğe 11 milyon 600 TL proje desteği verilmiştir.

Ülkemiz, aynı zamanda, düzensiz göçle mücadele kapsamında ülkemizde 2010-2014 yılları arasında ortalama 50 bin düzensiz göçmen yakalanırken, 2015 yılında yaklaşık 3 katı bir artışla 146.485 düzensiz göçmen yakalanmıştır. 2016 yılında 18 Kasım 2016 tarihi itibarıyla yakalanan düzensiz göçmen sayısı ise 160.860'dır. Bu da önemli bir rakamdır.

Denizlerde, Sahil Güvenlik Komutanlığınca 590 olayda 12.066 insan hayatı kurtarılmış, 37.151 gemi/tekne kontrol edilmiş, 10.113 şahıs ve gemiye çeşitli kusurlarından dolayı adli ve idari yasal işlem uygulanmıştır.

2011 yılından itibaren yakalanan yasa dışı göçmen sayısı 497.033 tür, organizatör sayısı da 13.207 olmuştur. Bu rakam da önemlidir.

2016 yılında yakalanan yasa dışı göçmen sayısı ise 160.086'dır; 35.658'i denizdedir. Yakalanan organizatör sayısı 2.985 olup bu kişilerden 909'u tutukludur.

20 Mart 2016 sonrası Yunan adalarına günlük geçiş ortalaması 1.869'dan -bu rakam da önemlidir, özellikle milletvekillerimizin bu rakama dikkat etmesini istirham ederim- 155'e düşmüştür.

Ege Denizi'nde kaçak göçmenlere müdahalede bulunmak üzere askerî birliklerden yardım taleplerinin tek merkezden koordine edilmesi amacıyla yani Ege Deniz'inde işte İzmir Valiliği, Muğla Valiliği, Aydın Valiliği gibi farklı valilikler üzerinden bu kontrolü sağlamak yerine İzmir Valiliğini hemen on beş gün önce koordinatör vali olarak tayin ettik ve bu konuda gerek Deniz Kuvvetleri Komutanlığımız gerek Sahil Güvenlik Komutanlığımız gerekse tüm güvenlik birimlerimizde bu koordinasyon sağlanacaktır. Ege Denizi'nde kaçak göçmenlere müdahalede bulunmak üzere askerî birliklerden yardım talep etmek üzere İzmir Valisini koordinatör vali olarak tayin ettiğimizi söyledim.

Yunan adalarından Türkiye'ye dönen her bir Suriyeli karşılığında, başka bir Suriyeli AB ülkelerine yerleştirilmektedir. Bu kapsamda geri alınan ve gönderilen mültecilere ilişkin dağılım ve toplam sayılar kitapçıkta 116'ncı sayfadadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(Başkanlığa Başkan Vekili Mehmet Şükrü Erdiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Bakanım...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bitiriyorum.

BAŞKAN – Tamam, buyurun.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ülkemizde hâlen 19 geri kabul merkezi bulunmaktadır. 2016 yılı içinde 1 tane daha eklenecek, 1 Ekim 2017'de ise 12 tane merkezin daha açılışı yapılacaktır. Bütün bu merkezler açıldığı takdirde toplam kapasitenin 17.130 olması beklenmektedir.

Yasa dışı göç, sınır aşan örgütlü suçlar, terörizm, uyuşturucu ve insan kaçakçılığı gibi suçların hızla yaygınlaştığı dünyamızda, ülkelerin güvenliğinin sağlanmasında ikili ve çok taraflı iş birliklerinin tesisi her zamankinden fazla önemlidir. Bu konuda 2016 yılında 27 yabancı heyetin kabulü, 9 ülke bakanı ile toplam 14 telefon görüşmesi ve 3 yurt dışı çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir. Yine bakan yardımcısı düzeyinde 16 yabancı heyetin kabulü, 3 telefon görüşmesi, 6 yurt dışı çalışma ziyareti gerçekleştirilmiştir. 2016 yılında ikili ve çok taraflı iş birliğinin geliştirilmesine yasal zemin teşkil edecek olan 5 anlaşma, 1 protokol, 6 niyet beyanı imzalanmıştır.

Yine, geri kabul, başka bir devlete yasa dışı giriş yaptığı veya söz konusu devlette yasa dışı şekilde bulunduğu tespit edilen bir kişinin kendi vatandaşı olan, üçüncü bir ülkenin vatandaşı olan veya vatansız kişilerin bir devlet tarafından geri kabul edilmesidir. Yine bu konudaki çalışmalarımız aynı şekilde devam etmektedir.

Yine, e-ikamet uygulaması kısa sürede yabancılar tarafından büyük ilgi görmüş ve 2015 yılında 370.309 yabancıya, 2016 yılında ise (14 Ekim 2016 tarihi itibarıyla) 357.972 yabancıya ikamet izni bu sistem aracılığıyla verilmiştir.

Ukrayna'nın çatışma bölgelerinde yaşayan Ahıska Türklerinden 677 ailenin, Erzincan Üzümlü ve Bitlis Ahlat'a iskân edilmeleri de Ahıska Türklerinin Türkiye'ye Kabulü ve İskânına Dair Kanun çerçevesinde kararlaştırılmıştır.

Bakanlığımız Göç İdaresi Genel Müdürlüğü koordinasyonunda yürütülen çalışmalarla 2.098 kişi Erzincan Üzümlü ve Bitlis Ahlat'a iskân edilmiştir, 211 ailenin de iskân işlemleri devam etmektedir.

Yine, bunun yanı sıra, 2005-2015 yılları arasında ülkemize gelen 216.351 yabancı, 2016 yılında ise 46.337 yabancı, uluslararası koruma başvurusu yapmıştır.

Son yıllarda, başta Suriye olmak üzere, komşu ülkelerde meydana gelen karışıklıklardan dolayı çok sayıda kitlesel olarak yabancılar ülkemize göç etmektedirler.

Vatandaşla buluşma kapsamında, vatandaşlarımızın istek, öneri ve şikâyetlerini alıp değerlendirmek ve onlarla doğrudan temas kurma, toplumun tüm kesimlerine daha geniş bir şekilde ulaşılması amacıyla basına kapalı olarak, illerimizde valiler, ilçelerimizde kaymakamlar başkanlığında her ay düzenli toplantılar yapılması 5/11/2016 tarihinde talimatlandırılmıştır. Bu bağlamda, muhtar toplantıları, ekonomik toplantılar, halk toplantıları ve güvenlik toplantıları da yapılacaktır.

Evet, şimdi de, esas itibarıyla, 112 Acil Çağrı Merkezleri Projesi yürütülmektedir. Bu da bizim son yansılarımızdan birisi olsun. Şu bizim acil durumda 112, bu Türkiye'nin en önemli projesi ve Avrupa Birliği çerçevesinde gerçekleştirilen bir projedir. Polis İmdat 155, Alo AFAD 122, Jandarma

İmdat 156, Sıhhi İmdat 112, Yangın İhbar 110, Sahil Güvenlik 158, Acil Yardım Hizmet Destek Hattı 132, Orman Yangını İhbar 177. Bunların her birini 112 ihbar hattında birleştirecek bir sistemi şu anda bir kısmını gerçekleştirdik ama önümüzdeki günlerde tamamını gerçekleştirerek halkımızla buluşturacağımızı şu anda proje kapsamında 23 ilimizde faaliyete geçirilmiştir. 2017 yılında 9 ilimizde faaliyeti gerçekleştirilecek ve hizmet binası yapımı için ödenek gönderilen 43 ilimizde ise yer belirleme çalışmaları, proje inşaat çalışmaları devam etmektedir.

Hükümet konaklarımızda aynı gayretle yenilenme çalışmalarına devam edilmektedir

Sayın Başkan, çok değerli milletvekilleri; 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı'nda Bakanlığımızın 2017 yılı bütçesi 2016 yılına göre yüzde 13 artışla 39 Milyar 764 milyon 606 bin TL olarak görüşülmüştür. İçişleri Bakanlığı toplam 2016 yılı ödenekleri 35 milyar 079 milyon 559 bin, 2017 yılı ödenekleri 39 milyar 764 milyon 606 bin, 2016-2017 artış oranı yüzde 13,4.

Bağlı kuruluşlar hariç Bakanlık bütçesi 2016 yılı ödenekleri 4 milyar 794 milyon 246 bin, 2017 yılı ödenekleri 5 milyar 834 milyon 586 bin, 2016-2017 artış oranı yüzde 21,7.

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2016 yılı ödenekleri 19 milyon 962 bin, 2017 yılı ödenekleri 17 milyon 857 bin, 2016-2017 artış oranı eksi yüzde 10,6.

Jandarma Genel Komutanlığı 2016 yılı ödenekleri 8 milyar 276 milyon 881 bin, 2017 ödenekleri 9 milyar 374 bin 739 bin, 2016-2017 artış oranı yüzde 13,3.

Emniyet Genel Müdürlüğü 2016 yılı ödenekleri 21 milyar 140 milyon 638 bin. 2017 yılı ödenekleri 23 milyar 537 milyon 811 bin, yüzde 11,3 artış.

Sahil Güvenlik Komutanlığı 2016 yılı ödenekleri 576 milyon 812 bin, 2017 yılı ödenekleri 649 milyon 761 bin. 2016-2017 artış oranı ise yüzde 12,6.

Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2016 yılı 271 milyon 020 bin, 2017 yılı 349 milyon 852 bin, 2016-2017 artış oranı yüzde 29 olmak üzere hazırlanmıştır.

Sayın Başkan ve çok kıymetli milletvekilleri; öncelikle, bu fırsatı sunduğunuz için çok teşekkür ediyorum. Başta bu bütçenin hazırlanmasında emeği geçen Bakanlığımızın tüm çalışanlarına hepinizin huzurunda ayrı ayrı teşekkür etmek istiyorum. Bugüne kadar Bakanlığımızda gayret gösteren bütün arkadaşlarımıza, bütün mesai arkadaşlarıma, tüm bakanlarımıza ve bu konuda emek gösteren bütün bürokratlarımıza, tekrar Plan ve Bütçe Komisyonunun huzurunda teşekkürlerimi sunuyorum. Önemli bir görevi ifa etmeye çalışıyoruz. İnşallah, desteklerinizle, gayretlerinizle ve milletimizin teveccühleriyle bu önemli görevi gücümüzün yettiği ölçüde ve sorumluluğumuzla devam ettirme çalışmalarını ortaya koyacağız ve bu konuda Plan ve Bütçe Komisyonumuza da bu sunumda gösterdikleri sabırlar ve bugüne kadar özellikle 2017 bütçesinin oluşması konusunda ortaya koymuş oldukları yoğun mesai dolayısıyla tekrar her birine ayrı ayrı teşekkür ediyorum, 2017 bütçesinin, hem ülkemize hem milletimize, Bakanlık bütçemizin Bakanlığımıza ve ülkemizin güvenliğine, esenliğine hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum, hepinize saygı ve selamlarımı iletiyorum. Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz.

Bütçeler üzerindeki sunumlar tamamlanmıştır.

Değerli hazırun, şimdi müzakerelere başlıyoruz.

Sayın Bakanım, müzakereler öncesi sizinle birlikte olan bürokrat arkadaşların Komisyona kendilerini tanıtmalarını istiyorum.

(Bürokratlar kendilerini tanıttılar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Şimdi müzakerelere başlıyoruz.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- 2017 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu Tasarısı (1/774) ile 2015 Yılı Merkezi Yönetim Kesin Hesap Kanunu Tasarısı (1/733) ve Sayıştay tezkereleri

- a) İçişleri Bakanlığı
- b) Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı
- c) Emniyet Genel Müdürlüğü
- ç) Jandarma Genel Komutanlığı
- d) Sahil Güvenlik Komutanlığı
- e) Göç İdaresi Genel Müdürlüğü

BAŞKAN – Öncelikle söz sırasına göre söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Temizel, buyurun, söz sizin.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Bakan, değerli milletvekilleri; Sayın Bakanın sunumunu dinledik. Herhangi bir bakanlığın sunumu yapıldıktan sonra konuya doğrudan doğruya girmek, en azından bütçe tekniği açısından eleştirilecek olan konuları sıralamak, daha sonra da önerileri yapmak gayet kolay bir olaydı. Şimdi, Sayın Bakanın sunumunu dinledikten sonra “Nereden tutup da nereden başlansa acaba?” diye ciddi anlamda tereddüt geçiriliyor.

Sayın Bakan ve Bakanlığı, yaptıkları insan odaklı hizmetlerin ne kadar önemli olduğunu sunumlarıyla anlatmaya çalıştılar. Biz de gördük aslında, gördük; bu tür hizmetler ne kadar iyi yapılırsa yapılsın, ne kadar kapsamlı yapılırsa yapılsın asla tam olarak yaptık veya yapılıyor demesi mümkün olmayan hizmetlerdir. Her zaman bir eksiğiniz vardır, her zaman bir boşluğunuz vardır. Önemli olan onların belirlenmesi, onların zamanında görülmesidir, zamanında hissedilmesidir. Nitekim, burada da, insan odaklı verilen bu hizmetlerin odağındaki insana da bir bakmak gerekiyor. Bu insan, özellikle son zamanlarda “Allah ülkemize bugünleri bir daha yaşatmasın.” dediğimiz günlerden geçen bir insan. Ciddi anlamda stres altında kaldı. Kendilerine “imam” diyen FETÖ mensubu hainlerin gerçekleştirdiği 15 Temmuz darbe girişimini yaşadık. Bu terör örgütünün devlet içerisinde nasıl örgütlendiğini, ne kadar geniş bir alana yayıldığını, açık söylemek gerekirse, daha tam olarak kavrayamadık bile. Olay büyük. Dolayısıyla, insanlar, her an neyle karşılaşacağına tedirginliği içerisinde yaşamaya devam ediyor. Tüm devlet kurumlarına yuvalanmış fesat üreticilerinin ellerine fırsat geçtiğinde ne kadar acımasız olduğunu gördük. Biz, ordumuzun halka karşı asla zor kullanmadığını, her zaman merhametli olduğunu bilen insanlarız. Birdenbire kendisine “ordu mensubu” diyen insanlarda da bu merhameti göremedik, yoktu öyle bir olay, ama gerçek anlamıyla orada kandırılan insanların halkına karşı silah kullanmadığının da tanığı olduk.

Değerli arkadaşlar, toplum, hâlâ demokrasininin karşılaştığı bu risk nedeniyle ciddi anlamda stres yaşamaya devam ediyor. Onun yanında, PKK terör örgütü dur durak bilmeden eylemlerine devam ediyor Sayın Bakanın söylediği gibi. Yine aynı şekilde IŞİD belası, yurt içinden, yurt dışından her fırsatta saldırılarını sürdürüyor ve devlet, kendisine göre aldığı önlemlerle tüm bu saldırılara karşı halkını, yurdunu korumaya çalışıyor. Gerçekten kolay bir olay değil. Bu durum karşısında böyle gelişmeler olduğu zaman bela tek taraftan falan gelmiyor. Bunların tetiklediği olaylar da dâhil olmak üzere, devletin veya kamunun, toplumun, değişik yerlerinde değişik sorunlar ortaya çıkmaya başlıyor, bir de

bakıyorsunuz ki ekonomik sorunlarla karşı karşıya kalıyorsunuz. Yani Plan ve Bütçe Komisyonunun da zaten temel görevlerinden biri olan bu sorunlara karşı bu tür kurumların hangi önlemler alınması gerektiğini söylemek. Maalesef, son zamanlarda, toplumu ciddi anlamda tedirgin eden ekonomik göstergelere tanık olmaya başladık. Bir kısmının gerçek anlamıyla ekonomik olmadığı gerçeğinin altını burada çizmek istiyorum. Bu gerçeği hep beraber burada dile getirdik daha önceki zamanlarda da. Şu anda ortaya çıkan ekonomik sorunların büyük bir kısmı ekonomikse de çok önemli ve toplumun tamamını etkileyecek bir sürü unsur ekonomiden kaynaklanmıyor, farklı faktörlerden kaynaklanıyor. Hatta, uluslararası etkilerden kaynaklanıyor, dış dinamiklerden kaynaklandığını çok net olarak bazı olaylarda görebiliyorsunuz ama bütün bunlara karşın toplum özellikle kendi özel durumuna bakıyor.

Ülkemizdeki borçluluk 2,5 katrilyona ulaşmış vaziyette. Bunun 738 milyar lirası devletin borçluluğu, 1 trilyon 981 milyar lirası da yani 2 trilyona yakın bir kısmı da özel ve tüm halkın borçluluğu. Tüketici kredisi ve kredi kartı borçlarının sayısı 26 milyon kişiye ulaştı değerli arkadaşalar. KOBİ'lerin neredeyse hepsi, esnafın da büyük bir çoğunluğu borçlu. Sıcak para ve dolarizasyonun artması sonucu reel sektörün döviz açığı 210 milyar dolar. Dolardaki her kuruş artış, herkes ekrana dikti gözlerini bakıyor, inanılmaz derecede stres yaratıyor, işsizlik de artıyor bütün bunların sonucunda, insanlar yatırım yapmaktan korkuyor. Dolayısıyla, Aziz Nesin'in "5 kuruşa adam öldürmek." psikolojisine yavaş yavaş gelmeye başlıyor toplum. Buna karşı mücadele edildiğini görüyorsunuz, buna karşı ciddi anlamda mücadele verildiğini görüyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bizim burada dikkate getirmeye çalıştığımız konu, bu kadar büyük bir sorumluluğun sadece ve sadece kendisine belirli görevler tanımlanmış olan kurumlar tarafından yerine getirilmesinin yeterli olmayacağıdır. Şu anda devletimizin karşı karşıya kalmış olduğu bütün bu sorunların hepsi, Bakanlıkların veya kamu kurumlarının tanımlanmış görevleri içerisinde sonuçlandırılacak, bitirilecek bir iş değil. Burada devletin, ulusumuzun bütün varlıklarıyla ve birlikte, dayanışma içerisinde çezeceği sorunların olduğunu görüyoruz. Önemli olan bu sorunların çözümünde bu birlikteliği sağlayacak adımları atabilmektir. Üstelik, bu adımları kendi kendine atmaya çalışan insanların kendi içerisindeki hainleri temizleme konusunda ciddi anlamda sorunları var, hâlâ onların hepsini bitirememişler. Sadece dün, sabahleyin 10.282, akşam da 291 kişi, sabah akşam görevden alınan İçişleri Bakanlığında yönetici konumunda veya görevli insanlar var. 18 Temmuzdan beri aşağı yukarı yani 15 Temmuz izleyen günlerde 38.900 kişiye yakın insan görevden alınmış. 2015 yılında görevden uzaklaştırılanlarla beraber 40 bin kişi yani neredeyse yüzde 12'si, her çalışan 12 kişiden 1 kişi; 10 kişiden 1 kişi ya da. Dolayısıyla, verilecek mücadele, gerçekten topyekûn verilmesi gereken mücadele. Şimdi, burada topyekûn verilmesi gereken bir mücadele deyince, özellikle de bu olağanüstü hâl kapsamında kanun hükmündeki kararnamelerle yapılan düzenlemelere gelmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, kanun hükmünde kararnamelerle bu sorunların çözülmesi veya çözülüyor gibi gözükmesi kesin olarak mümkün değil. Elbette ki Anayasa'ya uygun olarak olağanüstü hâlin gerektirmiş olduğu ivedi kararların alınıp insanlara dönük işlemlerin kanun hükmündeki kararnameyle yapılması çok doğal ve gerekli. Ben şahsen bu gerekliliği dile getirmiş bir insanım. Ancak, toplumda bütün bu belaların def edilmesini sağlayacak olan genel bir yapısal değişikliğe gidiliyor ise, kurumların bundan sonraki çalışmalarını belirleyecek ilkelere dönük olarak yasal düzenlemeler yapılıyor ise, bu takdirde, bunlar kanun hükmündeki kararnamelerle yapılamıyor, Anayasa buna elvermiyor. Anayasa Mahkemesinin "Nasil olsa bunlar gelip Meclisten geçiyor, o nedenle şimdilik yetkisizim." demesinin bir anlamı falan yok çünkü oraya gelen kanun tasarılarının komisyonlarda yeteri kadar görüşülmeden, değerlendirilmeden gelip de hem de torba yasa mantığıyla görüşülmesi, bu görüşmeleri de engelliyor.

Kıscası, bu endişeyi duyan insanlar, bu düzenlemelerin yapılmasına katılmıyor. Yanlışlarını da istediği kadar haykırınsınlar, duyulmuyor. Buradan çıkan sorunların gide gide daha da büyüyeceğini çok net olarak görüyorsunuz.

Burada iki tane olay hakkında hemen özellikle Plan ve Bütçe Komisyonu üyelerine bir açıklamada, uyarıda bulunmak istiyorum. Değerli arkadaşlar, biz 2016 yılı bütçesini yaparken Kalkınma Bakanlığı bütçesi sırasında özellikle Cazibe Merkezleri Programı kapsamında yapılacak olan harcamalara ilişkin düzenlemeler yaptık. Bu, bütçe kanununda var. Bütçe kanununda geri kalmış illeri cazibe merkezi hâline getirmek için yapılacak olan yatırımlara vesaireye dönük olarak da Kalkınma Bankasına verilen görev vardı bütçe kanunuyla. O zaman denildi ki: Bu görev Kalkınma Bankasının yasasında görev olarak verilmiyor. Dolayısıyla, görev olarak tanımlanmamış ve verilmemiş bir iş için siz Kalkınma Bakanlığına böyle bir ödenek veremezsiniz. Bunun bile verilmesi mümkün değilken, daha sonradan ve bu hüküm geçerliken şu anda kanun yürürlükte, bütçe kanununun ilgili hükümlerini yürürlükten kaldırmadan dün çıkartılan kanun hükmündeki kararname cazibe merkezleriyle ilgili uygulamaların tamamını Kalkınma Bankası Anonim Şirketine verdi. Peki, Kalkınma Bankası Anonim Şirketinin böyle bir sorumluluğu var mı? Yok. Peki, parayı ve kaynağı nereden alacaklar? Hazine aktaracak. Hazinesin sorumluluğu parayı aktardığı andan itibaren bitiyor. Hazine parayı aktardı, Kalkınma Bankasına verdi, sonra Kalkınma Bankası bu parayı harcayacak. Kim denetleyecek? Denetim de yok. Dolayısıyla, buradan ortaya çıkacak olan sorunları tahmin edebiliyor musunuz? Devlet bütçesinden verilen bir kaynağın devlet tarafından denetlenmemesinin daha önceden mümkün olmadığını, Anayasa Mahkemesinin defalarca karar verdiğini hep beraber biliyoruz burada. 2016 bütçesiyle ilgili olarak bütün bu gerekçelerin hepsini sıralayarak itiraz dilekçesinin 19 sayfalık bir kısmıyla Anayasa Mahkemesine başvurduk. Anayasa Mahkemesinde bu konu görüşülüyor şu anda, yüzde 90 ihtimalle de Anayasa Mahkemesinde bu maddenin iptal edileceğine ilişkin görüş ortaya çıktı. Kanun hükmündeki kararnamede apar topar bu boşluk ortaya çıkarsa diye boşluk dolduruyor. Olmaz Sayın Bakan, bu olay böyle olmaz. Anayasa Mahkemesinin iptal ettiği düzenlemeden farklı bir düzenleme yapmıyorsunuz ki bunun içerisinde. Devletten milyarlarca lira alıp, arkasından bir anonim şirkete aktarıp, sonra da herhangi bir denetim menetim öngörmeden, verilecek hizmetlerin ne olduğunu söylemeden, bunu yapamazsınız, bunu yapmanız mümkün değil. Kaldı ki biz burada görüştüğümüz bütçede, yine Kalkınma Bakanlığının bütçesine, 2017 bütçesinde de oturduk ödenek koyduk bunlarla ilgili olarak, ödeneklerini verdiniz. Bunlar bu şekilde olmaz derken, ısrarla ve ısrarla kanun hükmündeki kararnamelerle düzenlenmesi, ister istemez olağanüstü hâl nedeniyle uygulanan ve verilen yetkinin kullanımı konusunda toplumda ciddi olarak soru işaretleri uyandırmaya başlıyor. Bu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde, ihtisas komisyonlarında, çok ayrıntılı olarak konuşulacak, ilgili bakanlıkların bütün teknik kadrolarının katıldığı bir çalışmayla ancak sonuçlandırılabilir bir olaydır. Yeni bir kurum oluşturuyorsunuz, ne sorumlusu belli ne nasıl uygulanacağı belli ne kimin ne yapacağı belli ve hangi projenin ne şekilde değerlendirileceği bile belli değil. Bunlar, bu şekilde bir tünelden geçmekte olan bir ülkenin, ciddi anlamda sıkıntılarla karşılaşacak bir ülkenin ve özellikle de uluslararası yatırımlara şiddetle ihtiyacı olduğu bir dönemde yapılacak işler değil. Aynı şekilde, kurumların burada uzun uzun sayılıyor, belediyeler, KİT'ler, vesaireler veya özelleştirilen bankalar da dâhil olmak üzere, borçlarına karşılık olarak gayrimenkullerinin alınmasıyla ilgili bir düzenleme daha yapıyorsunuz.

Değerli arkadaşlar, bu, Allah aşkına olağanüstü hâlin istediği bir olay mıdır, olağanüstü hâlde bunun ne ilgisi vardır? Bunu yıllardan beri zaten uyguluyoruz, yapıyoruz. Ama, bunu basitleştiriyoruz, defterdarlıktan tayin edilen 2 kişinin biçeceği değer üzerinden bu yapılacak; olmaz, yapamazsınız bunu. 2 kişi hangi değeri biçecek ve neye göre biçecek? 6183 sayılı Kanun'un da İhale Kanunu'nun da Kamulaştırma Kanunu'nun da her birisinde bu tür şeylerin nasıl değerlendirileceği var, bu devletin

geleneğinde var bütün bunların hepsi. Bizim şu anda zaten terörle yeteri kadar başımız deritte, hiç değilse sağlam kurumlarımızla biz arka tarafta dik duralım. Orada onlarla boğuşurken bu taraflarda neler olduğunu falan izleyemezseniz, devletin geleneksel kurumları bunlara karşı herhangi bir şey yapmazsa bu olayın altından kalkmak mümkün değil. Yine, aynı kararnameyle tutuldu, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tek kayyum ilan edildi, çıktı, tek kayyum oldu. Yani kayyumluk başkanlığı gibi bir şey kurdunuz. Tasarruf Mevzuatı Sigorta Fonu, bankaların yurttaşların tasarruflarını korumak amacıyla kurduğu bir sistem. Bunun kayyumluğa devredilmiş olan bütün kuruluşların hepsini yönetmesini bekleyemezsiniz. Siz böyle bir sistem kurarken, böyle bir sistemi gerçekleştirirken, kurumlarınız yeteri kadar güçlü, deneyimli ve bu görevi yerine getirecek kapasitede kurulmaz ise, bunu yapmayacağını baştan kabullenmiş olursunuz. Bunlar bunu yapamaz, yapamayacağını ben biliyorum. Bir zamanlar o kuruma başkanlık etmiş insanım. Uzmanlıkları da ayırır, her şeyleri ayırır onların. Ama, kayyumlukla ilgili yeni bir düzenleme yapılması gerekir mi bütün bu olaylardan sonra? Evet, gerekir. Türkiye'nin bir kayyumluk kanunu da vardır değerli arkadaşlar. Bu kanuna göre de her ilin en büyük mal memuru, o ilin kayyumudur, kayyumluğa intikal edecek olanlar odur. Ama, günümüzün bu olaylarında o kayyumluk kanunu da yetmez. O zaman oturup sürekli kayyuma devretmek veya şu kayyumdur, bu kayyumdur demek yerine, bu müesseseyi yeniden canlandırmak gerekiyor, yeniden kurmak gerekiyor. Kurmadığımızda, denetlemediğinizde, sonuçlarını almadığınızda bu olayın sorumluluklarını belirlemediğinizde, bu olay kayyumluk olmaz, toplumun haklarını koruyacak bir hâle kesin olarak gelmez değerli arkadaşlar. Bu kadar büyük sorumluluğu olan kurumların, bu kadar belayla boğuşan kurumların şu anda uygulama içerisinde yaptıkları işlere de bakıyoruz, KÖYDES'lerimiz vesairelerimiz. Elbette ki çok sevimli şeyler, bu tür belaların olmadığı bir zamanda, eskiden köy hizmetleri ne kadar itibarlıysa bugün KÖYDES de o kadar itibarlı.

Sonuç olarak, bütün bunların hepsini yapmak, etmek gayet iyi olaylardır. Ancak, eğer belirli bir yerden geçiyorsanız, bu, ülkenin geleceği açısından da çok önemli bir süreç ise, o zaman İçişleri Bakanlığının zaten gırtlığa kadar batmış olduğu bu sorunların içerisinde diğer hizmetleri daha önceden kurumlaşmış olan hizmetlere ama onun isteği ve talepleri doğrultusunda yönlendirmeniz gerekir. Her olayı, birbirinin içerisine geçmiş bir sürü görevi değişik bakanlıklara dağıtarak arkasından birilerini sorumlu tuttuğunuzda sonuç alamıyorsunuz. Bırakın o sorumluluğa birileri başka yerlerden katılsınlar. Okullardaki uyuşturucu belası, biraz önce söylediniz. Her okula 10 tane polis koysanız yine engelleyemezsiniz. İki şekilde yürütülmesi gereken bir olaydır, bir taraftan okulların içerisinde bu işin eğitimini almış ve çocukların hepsine eğitim veren hocaları -hoca diye geçecek onun içerisinde- bir taraftan da okulun gerçek anlamıyla etrafındaki sosyal kımıldanmaları izleyecek ve sürekli Emniyetle iş birliği hâlinde olacak insanlar, bütün kurumlar açısından öyle. Kurumlar kendi kendini korumak zorundadır, kendi kendini koruyacak olan bir özyapıya kavuştuğunuz zaman dışarıdan yapılan korumalarla bu işin sonucu alınmıyor değerli arkadaşlar.

Şimdi, bu kadar önemli şeyi konuşmuşken, son bir şey söylemeden de geçemeyeceğim Sayın Bakanım.

Şimdi, devlet yürüyor, devlet açısından herhangi bir sorunumuz yok, inşallah da olmayacak. Sorunlarımız büyük, bir sürü alandan şeylerle geliyor. Bu durum karşısında devletimizin dışarıya karşı itibarının korunması da inanılmaz derecede önemli. Böyle belalarla biz karşılaşırız ama gerek demokratik geleneklerimiz gerekse devletimizin güçlü örgütlenmesi sayesinde biz bunların altından kalkarız dememiz gerekiyor. Şimdi, bu durumda uluslararası toplantılara katılan insanların veya çağrılan insanların veya bu tür davetleri alan insanların önceden de oralara gittikleri zaman nasıl bir soruyla karşılaştıklarında nasıl yanıtlar vereceği konusunda eğitilmeleri de çok önemlidir, eğitilmeleri başlı başına önemlidir. O şekilde davranacağından emin olmadığımız insanları bu tür şeylere

gönderemeyebilirsiniz, engelleyebilirsiniz ama gidip de ülkesini yüceltecek olan bazı faaliyetlere davet edilmiş olan insanların da şu sırada özel durumumuz var diye yurt dışına gönderilmemesini müthiş şekilde sakıncalı buluyorum, örneği de Eskişehir Büyükşehir Belediye Başkanı. Belediye Başkanımız, yani övünülecek bir durum olarak görüyorum ben en azından, UNESCO'nun "Öğrenen Şehirler" unvanını almış UNESCO'dan. Çin'de bu ödül verilecek. Davet etmişler, her türlü gideri, masrafı UNESCO'ya ait olmak üzere, tek bir şeyi yok. İzin vermemişiz son güne kadar, dün değil evvelsi gün mü neyse, geçen haftalarda süresi bitmiş. Yani, artık istesek de gönderecek hâlimiz yok. Ben bunu anlamakta zorlanıyorum. Yani, Profesör Doktor Yılmaz Büyükerşen UNESCO'dan bir ödül almış, daha doğrusu Eskişehir almış, buraya gidecek, başvurusunu da yapıyor, her şeyini yapıyor, devletten bir gideri yok, göndermiyoruz değerli arkadaşlar, göndermedik. Bu, Yılmaz Büyükerşen'i küçültmez, Eskişehir'i de küçültmez. Ama, Yılmaz Büyükerşen oraya gidip de kendi ülkesiyle ilgili gurur verilecek bu olayı, en azından ödülünü almamasının bize zararı vardır. Bu tür olaylarla sürekli olarak karşılaşacak hâle geliyoruz, bunların yeniden şurada sağlanan, şu Plan ve Bütçe Komisyonunda sağlanan iş birliğini de göz önünde bulundurarak, buralarda yeniden görüşüle görüşüle çözülmesi gerekliliğinin altını özellikle çizmek istiyorum, çok önemsiyoruz bu konuyu değerli arkadaşlar.

Ben, silah taşımayan güvenlik görevlilerinin olduğu ülkeleri de gördüm, hepimiz gördünüz büyük bir ihtimalle. Temennim ve bütün umudum, bir gün bizim güvenlik görevlilerimizin de silah taşımadığı ve öyle güvenli bir ülkede ben değilse bile inşallah torunlarımız yaşayacaklar umuduyla bütçenizin başarılı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Temizel.

Sayın Kalaycı, buyurun.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Sayın Bakan, değerli milletvekilleri, bakanlık ve kurumlarımızın değerli temsilcileri, sayın basın mensupları; hepimizi saygılarımla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, sıkı sık vurgulandığı üzere, sunumunuzda da "FETÖ, PKK, DEAŞ ve diğer tüm terör örgütleriyle kararlı ve etkili mücadelemiz sürmektedir, terörün kökünü kazımakta kararlıyız." diyorsunuz. Biz de Milliyetçi Hareket Partisi olarak, hep dediğimiz gibi, terörle mücadelede Hükümetin yanındayız ve destekliyoruz.

Terörü, insanımızın can ve mal güvenliğini, millî birliğimizi, demokrasimizi ve ekonomik gelişmemizi tehdit eden en büyük tehlike olarak kabul eden partimiz, terörle mücadelenin hiçbir şartta ihmal edilmemesi gereken millî bir politika olarak ele alınmasını, bu kapsamda terör belasından ülkemizi kurtarmak için etkili, sonuç alıcı ve çok boyutlu politikalar uygulanmasını öngörmektedir.

Terörle mücadele güvenlik birimlerinin yürüttüğü mücadelenin yanı sıra, istismar edilen ve bu nedenle terörü besleyen unsurların ortadan kaldırılmasına dönük olarak ekonomik, sosyal, psikolojik, idari, demokratik ve kültürel etkenlerin ortadan kaldırılması temelinde yürütülmeli, bu amaçla geniş kapsamlı bir ekonomik ve sosyal kalkınma programı gerekli mali destek ve kaynaklarla uygulamaya konulmalıdır. Bu kapsamda, Hükümetin açıkladığı Cazibe Merkezleri Programı Yatırım ve Destek Hamlesini önemli görüyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi olarak bizim de kamuoyuyla paylaştığımız Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesini Kalkındırma ve Kırsal Kalkındırma Merkezleri Modeli Programımız bulunmaktadır. Hükümetin bu konuda yapacağı çalışmalara katkı vermeye her zaman hazırız.

Sayın Temizel'in getirdiği eleştiriyi ben de ifade etmek istiyorum. Keşke ki OHAL kapsamında ilgili bir düzenleme de değildi, keşke Meclise gelseydi, bizler de katkı verseydik, bu Kalkınma Bankasına bu amaçla verilen görevlerle ilgili, orada eleştireceğimiz konular var. Yani bunu hep birlikte, o bölgenin kalkınması için, ben inanıyorum ki tüm siyasi partiler sizlere destek verirdi, keşke burada o düzenleme yapılsaydı.

Sayın Bakanım, kanun hükmünde kararnamelerle ilgili bizim olumlu bulduğumuz düzenlemeler de var, katılmadığımız düzenlemeler de var. Bunlardan birini söyleyeceğim, ilgili bakanlıkların bütçeleri görüşülürken hep ifade edildi. Şehit ve gazilerimizin ayrıma tabi tutulması Sayın Bakanım. Yani şehit ve gaziler arasında ötekileştirmeyi uygun görmüyoruz, bu gönülleri yaralıyor, vicdanları sızlatıyor. En yakın örneğini söyleyeyim: Şimdi, şehit olan kaymakamımız var, yine Cudi'de, Şırnak'ta, Cizre'de, aylarca mücadele verirken şehit olan gerek jandarma gerek özel kuvvetler, polis de özel harekâta arkadaşlarımız var. Şimdi, bunlara "Sizin göreviniz." deyip, 15 Temmuzdaki şehitlerimize, sizin tanımınızla söyleyeyim, "Görevi olmadığı hâlde mukavemet ederken şehit olanlar." diyorsunuz. Yani, böyle bir ayırım doğru değil. Yani vatanını, milletini, mukaddesatını korumak her Türk evladının görevi. Ben size vatan şairimizin o konuda yazdığı şiirin ki Türk analarına ithaf ettiği şiir, Mehmet Emin Yurdakul'un. Diyor ki: "Haydi yavrum ben seni bugün için doğurdum./ Hamurunu yiğitlik duygusuyla yoğurdum./ Türk evladı odur ki, yurdu olan toprağı./ Ana ırzı bilerek yad ayağı bastırtmaz./ Bir yabancı bayrağı./ Ezan sesi duyulan hiçbir yere astırtmaz./ Git evladım, yıllarca ben oğulsuz kalayım;/ Şu yaralı bağırma kara taşlar çalayım!/ Haydi oğlum, haydi git;/ Ya gazi ol, ya şehit!/"

Yani terörle mücadele veren kahramanlarımız da 15 Temmuzda tankların önüne yatan kahramanlarımız da bu inançla mücadele verdi. Bu kapsamda şehitlik mertebesine ulaşanlar oldu, gazi olanlar oldu. Yani bunlar arasında ayırım yapmak gerçekten bizleri ki kamuoyunu da genel anlamda rahatsız ediyor, yaralıyor. Bu konuda, inşallah verilen haklar anlamında bir eşitlik sağlanır diyorum.

Hani "Görevi olmadığı hâlde." diyorsunuz ya, peki görevi olanlara haklarını veriyor muyuz? Yani şimdi, darbecilere karşı 15 Temmuzda da mücadelede gururumuz olan polislerin ekonomik ve sosyal sorunları var Sayın Bakanım. Özellikle emeklilikte çok büyük sorun yaşıyorlar ki Türk polisinin de en başta gelen isteği belli, 3.600 ek gösterge. Hükümetimiz daha önce 3.000'e çıkardı ama onun bir getirisi olmadı Sayın Bakanım. Yani emeklilere yönelik bir getirisi olmadı. Şimdi, kamuda emsal alınabilecek birçok kadroya yapılan uygulamayı, bu 3.600 ek göstergeyi polislerimize de verelim. Yani biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak, Hükümetten beklentimiz ve isteğimiz, tüm Emniyet çalışanlarının özlük haklarını ve çalışma şartlarını iyileştirecek, polislerimize de 3.600 ek göstergeyi verecek düzenlemeyi bir an önce yapması. Bu anlamda, çalışma şartlarıyla ilgili de polislerimizin sorunları var. Bu konuda da, Türk polisinin çalışma süre ve şartlarını dünya standartlarına çıkarmalıyız. Ek görevler, farklı çalışma saatleri, çok uzun süreli çalışma saatleri, bunlarla ilgili düzenlemeleri bir an önce yapmalıyız Sayın Bakanım ki Nuh Nebi'den kalma yönetmelikler var, yani onları falan hep düzeltmeliyiz, günün şartlarına, çağdaş hâlde getirmeliyiz.

Bir başka kesim, kısa kısa geçiyorum, uzman jandarmalarımız. Onların da yine yıllardır çözüm bekleyen sorunları var ki kendi ağızlarından burada dile getirmek istiyorum, diyor ki: "Jandarma Genel Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması aşamasında ülke genelinde asayiş terör olayları operasyonlarında, en zor şartlarda, memleketin çetin coğrafyasında çocuklarını ve ailesini hatta canını ve sağlığını hiçe sayarak, vatanına hizmet eden, hatta 15 Temmuz kalkışma olayında büyük bir vatanseverlik ve özveriyle devletin yanında olan, emeklisiyle birlikte yaklaşık 30 bin uzman jandarmanın aşağıda kısaca belirtilen özlük haklarının düzenlenecek olan kanun hükmünde kararnamelere eklenerek mağduriyetlerin giderilmesi." diye maddeleri sıralamış.

1) 3466 sayılı uzman Jandarma Kanunu'nda okullu olduğu açıkça belirtilmişken kurumumuzun okulda geçen sürenin okul olmadığını, kurs olduğunu savunmaktadır. Uzman jandarmaların okulda geçen sürelerinin hizmetten sayılması için gerekli çalışmalar yapılması.

2) Görev aldıkları ilk günden bugüne kadar ayın koşullarda, aynı eğitimi aldıkları astsubaylarla uzman jandarmaların aynı işi yapmalarına rağmen aynı sosyal haklardan yararlanmaları sağlanmalı.

3) Kadroları kapatılan ve hâlihazırda astsubay kadrosunda çalışan uzman jandarmaların bir üst statüye geçirilmesi, 5600 ek göstergenin uzman jandarmalara da uygulanması.

4) “Adi malul emeklilerinin görev malullerinde olduğu gibi derece, kademe ilerlemesi yapmaları ‘adi malul’ kavramı yerine ‘sağlık malulü’ kavramı kullanılmalıdır” diyor

5510 sayılı Kanun'da ve son olarak diyor ki Sayın Vekilim; “Jandarma Genel Komutanlığında muvazzaf olarak görev yapan uzman jandarma çavuşların özlük haklarıyla ilgili sizlerden yardım istiyoruz. Bu ülkenin sessiz kahramanlarının sesini duyun.” Ben de size iletmış oluyorum Sayın Bakanım.

Korucularla ilgili -ki kanun hükmünde kararnamelerle düzenlemeler yapıldı, isimleri “güvenlik korucuları” olarak değiştirildi- yapılan düzenlemeleri de destekliyoruz, gerek ruhsat sorunları vardı silahlarıyla ilgili ki bir gençleştirme son çıkan KHK'de düzenleme var. Çocuklarına bu imkânı verme düzenlemesi de var. Bunlar bizim Milliyetçi Hareket Partisi olarak desteklediğimiz düzenlemeler. Güvenlik korucularının öteden beri beklediği bir husus daha var Sayın Bakanım, siz Çalışma Bakanlığından geldiğiniz için bu konuyu daha iyi görürsünüz, anlarsınız, sosyal güvenceleri yok. Nasıl yok? Yani bir maaş veriyoruz, bir aylık veriyoruz ama sağlık hizmetlerini normal, hani maaşlarından prim kesilerek sosyal Güvenlik Kurumumuz bunların sağlık hizmetlerini vermiyor. Yani sağlık hizmetlerinden yararlanıyorlar ama yani bir çalışan gibi değil yani 4A, 4B, 4C var biliyorsunuz 5510 sayılı Kanun'da, bunların arasında güvenlik korucuları yok. Yani bunların da maaşlarından prim kesilerek emekli aylığı, aynen diğer çalışanlarda olduğu gibi, uygulanması lazım. Yani bir benzetme yapmak gerekirse âdeta kayıt dışı çalışıyorlar, yani kaçak çalışıyorlar gibi bir durum var Sayın Bakanım. Yani hem bu anlamda maaşlarının iyileştirilip kendi maaşlarından prim kesilerek hak ettiklerinde de emekliye ayrılmaları bu anlamda tüm diğer emeklilerle ilgili verilen haklardan yararlanmaları sağlanmalı diyorum.

Bir başka konu, bu KÖYDES Projesi'yle ilgili sunumunuzda diyorsunuz ki: “Yolu ve içme suyu bulunmayan köy kalmadı.” Ben kendi seçim bölgem açısından doğruluyorum çünkü bizde köy bırakmadınız Sayın Bakanım, yani hepsi mahalle oldu, yani kasaba ve köylerimiz mahalle statüsüne geçti. Burada şunu ifade edeceğim: Yani bırakın köyü bizde büyük eskiden kasaba olan yerleşim birimlerimiz su sıkıntısı çekiyor Sayın Bakanım. Yani yaz boyunca üç dört ay su alamayan 5 bin nüfuslu -eski tabirle- beldelerimiz var. Ha bir faydanız oldu, yani şeyi hatırlatmış oldunuz, teyemmümle abdest nasıl alınır, onu hatırlatmış oldunuz. Ama, su sorunu var yani içme suyu sorunu -eski adıyla- köylerimizde, beldelerimizde, Konya'da var, ben size birçok isim sayabilirim.

Bir de şunu ifade edeceğim: Bu büyükşehir Yasası'nın getirdiği bir çok sıkıntı var, en çok Konya'yı etkiledi. Biliyorsunuz birçok ülkeden daha büyük yüz ölçümü var ama merkezden bu köylere -eski adıyla- köylere, beldelere hizmet götürülmeye çalışılıyor. Hani kendi şehir merkezine hizmet vermekte zorlanan büyükşehir belediyesinin 170-200 kilometre ötedeki ilçelere, köylere, beldelere hizmet vermesi beklenemez zaten, çabalyor, bir şeyler yapmaya çalışıyor ama maalesef yol sorunları, diğer sorunlar fazla. O Büyükşehir Yasası'yla ilgili yapılan düzenlemeden vazgeçilmesi lazım mülki idare sınırlarını tekrar değiştirmek lazım. Bunun Konya olarak çok büyük sıkıntısını yaşıyoruz. Yine,

ilçe belediyelerimize, eskiden olduğu gibi, gerekli yetkiler verilmeli, daha yakından yerel hizmetlerin verilmesi sağlanmalı, büyükşehir sadece kendi şehir merkeziyle ilgili sorunlarla uğraşmalı, hizmet vermeli diyorum.

Son olarak, bu belediye meclisi üyelerimiz huzur hakkı alıyor ama yetersiz, gerek büyükşehir gerek belediye Meclisi üyelerimiz yani onların bir sosyal güvenceye kavuşturulmasıyla ilgili bir düzenlemeye gitmemiz lazım. Muhtarlarımızın maaşı artırıldı ama onlar da, biliyorsunuz, 1.300 lira düzeyinde bir maaş alıyor ama primini alt tavandan ödüyor, 1.600 küsurdan ödüyor. Özellikle, emekli olmayan ya da bir işi olmayan muhtarlarımız maaşın önemli bir kısmını prim olarak ödemek durumunda kalıyor ki en son asgari ücretin artışıyla da gerek köy muhtarlarımızın gerekse mahalle muhtarlarımızın ödediği primlerde yüzde 30, yüzde 35 oranında artış da oldu. Bu, önemli bir yük getirdi muhtarlarımıza. Bu anlamda, muhtarlarımızın bu sıkıntısını çözecek düzenleme de yapılmalı diyorum. Bakanlık ve kurumlarımızın bütçelerinin hayırlı sonuçlar getirmesini diliyorum, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Kalaycı.

Sayın Aydemir, buyurun, süreniz on dakika.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – Başkanım, çok teşekkür ediyorum.

Değerli Bakanım, muhterem Komisyon üyeleri, bürokrat kardeşlerim, basınımızın saygın temsilcileri; her biri bir vatan fedaisi durumundaki İçişleri Bakanlığımızın değerli mensuplarının şahsında, FETÖ’den bölücü örgüte, ülkenin birlik ve bütünlüğüne göz dikmiş tüm hainlere karşı kararlı ve cansiperane bir mücadele yürüten, millî ve manevî mukaddeslerimiz uğrunda al bayrağın “al”ına bürünerek cennete sefer kılan tüm şehitlerimizi rahmet, gazilerimizi minnet ve saygıyla anıyoruz. Rabbim bizlere de onların yolunda yürüme ve onların nail olduğu mertebeye erişmeyi nasip eylesin. Onlar var ki varız, onlara minnettarız.

Türkiye, şer odaklarının kaleme aldığı, ihanet çeteleri ve bölücü hainlerin oynadığı bir oyunla karşı karşıya. Bir yanda vatanın bölünmez bütünlüğünü, milletin birliğini, halkın huzurunu bozmaya çalışan ihanet işbirlikçileri; diğer yanda, devletin dirliğini yok ederek millî iradeyi ipotek altına almaya kalkışan, bir iblisbaşına kul olmuş, şerri hükümler kılmaya çalışan şeref yoksunu zalimler. Cephe cephe şer, cephe cephe ihanet ve onların karşısında “Millet yoludur, hak yoludur tuttuğumuz yol! Ey hak, yaşa, ey sevgili millet, yaşa.. Var ol!” imanıyla mücadele veren kahramanlar. “Korkma, sönmez bu şafaklarda yüzen al sancak / Sönmeden yurdumun üstünde tüten en son ocak” imanını ifade eden Ömer Halisdemirler, Muhammet Fatih Safitürkler, Mehmetler, Mehmetçikler; ruhları şad, mekânları cennettir inşallah.

Bu millet, bu yüce millet tarihi boyunca asaleti, dirayeti ve manasıyla çok sayıda destan yazdı. Saka, Alp Er Tunga, Şu destanlarını ezberlettik cihana, Türeyiş”imizi belledi insanlık, Manas’a gıpta etti kainat, Anadolu’nun kilidini açan gazilerin öncüsü Alparslan’ı kışkırdı dünya, Fatih’in bir iman sırrı olan büyük fethi karşısında şaşkınlığa büründü yeryüzü. “Burası Huş’tur, yolu yokuştur / giden gelmiyor, acep ne iştir!” diye ünleyen analara yolumuz ilahikelimetullah için devleti ebedmüddettir dedi şüheda. Trablusgarp olduk, Sakarya olduk, Kutül Amâre’de cihanı durdurduk, sonra Çanakkale. “Kimi yamyam, kimi Hindu, kimi bilmem ne bela!” kesilenlere karşı “Bedrin aslanları ancak bu kadar şanlı idi.” övgüsüne mazhar bir duruş, Kafkasya ve Aziziye’de yazdığımız tarih. Ve bugün, tarihin müellifi bu yüce millet doğusu batısı, güneyi kuzeyi, Türkmen’i, Kürt’ü, Çerkez’i, Zaza’sı, Abaza’sıyla yürekleri, imanları bir olan bu yüce millet, milenyumun yüz karası bir istila senaryosu karşısında yeni bir destan yazıyor elhamdülillah; PKK’ya karşı, FETÖ’ye karşı, emperyalizme karşı. Bu yüce millet için hayırlı rüya görmeyenlere, nefislerini ihanete adanmışlara karşı yürekler bir, saflar bir, iman bir; tek vatan, tek bayrak, tek millet ve tek devlet amentüsüyle. İstiklal Marşı şairimiz, üstadımız Akif’in

vurgusuyla, “Değil mi ortada bir sine çarpıyor yılmaz / cihan yıkılsa emin ol bu cephe sarsılmaz.” kararlılığıyla yeniden bir diriliş, yeniden bir var oluş destanı yazıyor bu millet 15 Temmuzdaki millî kükreyle; millî iradesi, millî vicdanı ve millî metanetiyle yazıyor bunu. Bu kutlu mücadeleye öncü olan İçişleri Bakanlığımızın her biri vatan için kefenini cebinde taşıyan personeline, jandarmasına, polisine ve askerine minnettarız, duamız onlardır, seferleri mübarek olsun.

Sayın Cumhurbaşkanımız dün, Türkiye’nin yeni güvenlik konsepti konferansında bir vurgu yaptı, burada yinelemek istiyorum: “Biz iki bin iki yüz yılı aşkın bir devlet geleneğine sahibiz. Biz kabile, çadır devleti değiliz. Biz medeniyetler inşa etmiş bir devlet geleneğinin ta kendisiyiz. Biz onurluyuz, bir gururluyuz. Ama bu geleneğin içinden geldiğini zanneden bazı gafiller 15 Temmuz yapmışlardır. Bedelini ağır ödediler, ödemeye de devam edecekler. Hâlâ bu gaffetin içerisinde olanlar varsa bence bir an önce kendilerine gelmeli ve gittikleri bu yanlış yoldan dönmelidirler.” Evet, doğrudur. Yine Sayın Cumhurbaşkanımızın tarihi bir tespiti var, ihanet çetelerinin, şer odaklarının niyetlerini tarif bağlamındadır, kayda geçiyorum: “PKK, FETÖ, DAİŞ ve diğer terör örgütlerinin asıl amacının bizi büyük fotoğraftan kopartıp kendi içimize hapsedmek olduğunu çok iyi biliyoruz. Sanmayın ki PKK’nın esas amacı ülkemizin belirli bir bölgesinde ayrı devlet kurmaktır. Sanmayın ki FETÖ’nün temel gayesi bürokraside, iş dünyasında, eğitimde daha fazla etkin olmaktır. Sanmayın ki DAİŞ’in tek hedefi Suriye ve Irak’ta -iddia ettiği gibi- bir İslam devleti kurmaktır. Asla, bu örgütlerin hiçbiri de dışarıya karşı ifade ettikleri iddialar için mücadele etmiyorlar. Bu örgütlere sağlanan muazzam destek onların söylemlerini hayata geçirmeleri için de verilmiyor, dert başka. Bu örgütler, diğer güçlerin planlarını rahatça uygulayabilmelerini sağlamak üzere Türkiye’yi iç meselelerine odaklamak için üzerimize salınmış birer araçtan ibarettir çünkü biz tarihi perspektifimizin gerektirdiği politikaları hayata geçirdiğimizde diğerlerinin kendi planlarını uygulama şansları yoktur; evet, hakikat budur.”

Hayatlarını feda eden şehedamızın ruhaniyeti önünde kaydedelim ki 2023 yolunda yeni Türkiye yürüyüşünü hiçbir güç engelleyemeyecek, tarih yazan bu yüce millet yine tarih seferini sürdürecektir. Şehedamızın ervahı, anaların duası üstümüzdedir ve emin olun ve tarihimize bakın, inanın Allah’ın yardımı bizimledir.

Değerli Bakanım, siz de yakinen biliyorsunuz, Palandöken, beyaz ile mavinin ihtişamlı buluşmasının adıdır. Bu muhteşem zirvenin tadını alanlar dünyanın en güzel pistlerinde kayak ziyafeti için binlerce kilometreden koşup akın akın geliyorlar. Bu ayrıcalıktan İçişlerimizin seçkin mensupları da yararlınsın istiyorum, onlara bu fırsatı verelim istiyorum. Mülki idarenin zirve isimleri Anadolu’nun zirvesinde bulunsun istiyorum. Kaymakamlarımız, müfettişlerimiz meslek içi eğitimlerini burada yapabilirler; Erzurum’a eğitim merkezi kurmayı kararlaştıran Adalet Bakanlığımız gibi, bu merkezleri faaliyet geçiren Milli Eğitim, Diyanet gibi. Böylece, Erzurum’un gerçek manada eğitim şehri olması yönünde oldukça mühim somut bir adım atılmış olur.

Bitirirken efendim, millet ve vatan düşmanlarıyla mücadelede destanlar yazan polisimize, jandarmamıza ne kadar minnet duysak azdır diyorum. Özellikle, millî mücadele şahlanışıyla “Hâkimiyet milletindir.” hakikatini bu aziz vatanın her karışına yazan, kanlı darbe girişiminin, topunun, tüfeğinin, bombasının ateşini imanlı göğsünde söndüren polis kardeşlerimi bu millet mabedinden bir kere daha derin hürmetle selamlıyorum. Bu uğurda şehadetle şereflenen kardeşlerime gıpta ediyorum ve rahmetle anıyorum, gazi polislerimize hürmetlerimi sunuyorum. Devletin adil gücünü bu aziz vatanın her köşesine taşıyan valilerimize, kaymakamlarımıza, emniyet müdürlerimize vatan minnettardır. Bu vesileyle, hususen, şehit Derik Kaymakamı, ismiyle, soy ismiyle müsemma Muhammet Fatih Safitürk’ü büyük minnet ve şükranla yâd ediyorum, kendisi mülki idarenin Ömer Halisdemir’i oldu, makamı mübarek olsun. Yetiştirdiği böyle yiğit bir evladın cenazesini kıldıran, asalet ve vakar abidesi muhterem

ve muhteşem babasının ellerinden öpüyorum, Müslüman Türk babası numunesi budur işte. Onun şahsında Selçuklunun Alparslan'ı, Osmanlının Fatih'i budur, Türkiye'mize ruh veren ulvi seciye budur işte. maşallah diyorum, sübhanallah diyorum. Ve ey dünya diyorum, bu milleti hafife alma, bu şecaatten kork, titre, çek elini bu halktan diyorum. Bir de tebrik ve teşekkür ediyorum. Şehit Kaymakamımızdan boşalan Derik'e atanmak için dilekçe veren, atanınca da çocuklar gibi sevinen Gümüşhane'nin Torul Kaymakamı Hakan Kafkas'ı yürekten kutluyorum, ayakta alkışlıyorum. İşte yiğit Türk idarecisi budur. Bu müstesna Bakanlığımızın bütçe görüşmesi vesilesiyle...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Buyurun.

İBRAHİM AYDEMİR (Erzurum) – ...bir başka hak tesliminde bulunmak istiyorum. Bakanlığa uzun yıllar önderlik etmiş hemşerim Sayın Efkan Ala Beyi de verdiği hizmetlerden dolayı, özellikle 17-25 Aralıkta kaydettiği tarihi yiğit duruştan ötürü şükranla anıyorum, üstün devlet adamlığı hakkını teslim ediyoruz. Ve tabii bu arada bir başka yiğit, bir özel isim, Bakanlığın her kademesinde Bakanlık da dâhil olmak üzere bulunmuş, şimdi de Emniyet Genel Müdürlüğü koltuğunda oturan 24 ayar bir Dadaş, Selami Altınok, onun şahsında bütün mensuplarını selamlıyorum. Ve Erzurum'un yüreğinde yaptığı hizmetlerle yer bulmuş Bakan Yardımcımız Sebahattin Bey'i de burada kayda geçiyorum. Ve tabii Muhammet Dervişoğlu Müsteşarımıza özellikle, Değerli İçişleri Bakanlığı Müsteşarımız Muhterem İnce Bey'e ve Paşamıza, Yaşar Paşa'mıza hakikaten şükranız. Paşamızın şahsında ordumuzun bütün mensuplarına kalbi muhabbetlerimizi de burada ifade ediyoruz. Ve Bakanlığımızın şimdiki önderi Sayın Soylu'nun da büyük dirayeti, basiret ve ferasetiyle İçişleri Bakanlığımızın yürüttüğü destansı çalışmaları başarıya erdirtireceğinden zerre şüphemiz yoktur. Mücadelesi hakikaten şahika bir noktadadır. Milletimiz şükranlar takip ediyor şu anki mücadeleyi Değerli Bakanım. Yani ezcümle, Bakanlığımız her zaman olduğu gibi "soylu" bir hâl üzeredir. Bu mübarek mücadeleye öncülük eden Sayın Cumhurbaşkanımız, Sayın Başbakanımız, Hükümetimiz ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin değerli üyelerine; vatan, bayrak, millet ve devlet birliği konusundaki taviz vermeyen duruşlarından ötürü minnettarlığımızı bir kez daha zikrediyor, aziz şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum. İçişleri Bakanlığımızın 2017 bütçesi Allah'ın izniyle hayırlı olacaktır, mübarek olsun diyor, hazırunu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Aydemir.

Sayın Günal, buyurun, süreniz on dakika.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan, değerli milletvekili arkadaşlarım, kıymetli bürokratlar ve basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

İbrahim Bey'e de teşekkür ediyoruz yani şiir gibi konuşuyor, roman yazıyor yani, herhâlde biraz şeye başlayacak, edebiyat alanında da bayağı bir ilerleme bu Komisyon sayesinde devam edecek gibi görünüyor.

Sayın Bakanım, ben de baştan tüm şehitlerimize ama hassaten Bakanlığın mensubu olarak Derik Kaymakamımıza ve bütün emniyet güçlerimize, hayatını kaybeden vatandaşlarımıza Allah'tan rahmet diliyorum. Tabii ki hepimiz –az önce Sayın Kalaycı burada Yurdakul'un şiirini okudu- bütün Türk vatandaşları asker millet olarak zaten asker doğar. Onun için o konuya girmeyeceğim ama bizim meşhur bir, kaymakamlar arasında... Burada bir sürü ağabeylerim, arkadaşlarım var. Onlar göreve başladıktan sonra bir süre giderlerdi, ilk doğu hizmetinden sonra bir süre sonra sıkılırlardı, derlerdi ki "Ya bizi merkeze bir idari göreve aldırın." Biz de derdik ki, espri odur: "Bayrağın dalgalandığı her yer vatandır,

onun için siz orada durmazsanız kim duracak?” deyip biraz da şakayla karışık onların sürelerini orada uzattırmaya çalışırdık. Tabii ki hepsi o görevlerini yapıyorlar. Ciddi bir travma yaşadık 15 Temmuz süreciyle beraber. Biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak en baştan itibaren, Sayın Genel Başkanımız başta olmak üzere “Bu bir başkaldırıdır.” diyerek karşı çıktık, sonrasında OHAL’e de destek olduk. Orada baştan biraz açıkçası buruktuk ama şimdi kısmen de olsa... İşin PKK tarafıyla da mücadele edilmesi gerektiğini söylemiştik. Siz konuşmanızda söylediniz, o konudaki hassasiyetlerin artması gerekiyor, gevşetilmemesi gerekiyor çünkü biz orada “terör” deyince hem FETÖ hem PKK’yı söylemiştik hatta PYD unsurlarını, bunun gevşetilmeden biraz daha sıkı bir şekilde yapılması gerekiyor. Neden öyle söylüyorsunuz? Siz de konuşmanızda belirttiniz, az önce Sayın Kalaycı da ana hatlarını söyledi; Hükümetin bu cazibe merkezleri ve teşvik programından sonra Sayın Genel Başkanımız Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesini kalkındırma programını açıkladı. Çünkü orada birtakım ekonomik unsurlar vardı ki, az önce Sayın Kalaycı’nın dediği gibi, Resmî Gazete’de de KHK içerisine konulan bazı ekonomik unsurlar var. Şimdi o anlayışla bunu yapma şansımız yok, onun için zaten biz de arkasından kapsamlı bir program açıklamıştık. Oturup bu konuları ele almamız lazım. Çünkü bunun içinde, bizim bu ana programımızın altında 4 tane alt program var, kalkındırma programı ve birincisi terörle mücadele programı. Şimdi, o konsepti, defalarca Sayın Bahçeli’nin belirttiği, 8 maddelik, daha önce 7 maddesini Sayın Abdullah Gül Cumhurbaşkanırken kendisine takdim etti, yıllardır söylediğimiz yeni bir terörle mücadele konseptini ortaya koymadan, onun kapsamına almadan biz yama tedbirlerle ve gündelik müdahalelerle yapamayız. Komutanlarımız burada, siz burada, Kamu Güvenliği Müsteşarımız burada; Sayın Müsteşarımız, hepsi tecrübeli arkadaşlarımız ama siz de istiyor da olabilirsiniz ama baştan bunu köklü bir strateji olarak ortaya koymazsak, hepsini birbirine entegre etmezsek yapamayız. Önce onu bir farklı kavram olarak ele almamız, terörle mücadele ettikten sonra, orayı terörden arındırdıktan sonra, vatandaşların can ve mal güvenliğini sağladıktan sonra ekonomik, sosyal kısımları yapabiliriz. o nedenle, ikinci kısmına biz “cazibe merkezleri programı” ki 70’li yıllardan beri “merkez köyler”, yine “köykent modelleri” diye birçok şey söylendi, onlarla beraber entegre ederek yapabiliriz. Arkasından, “katılımcı ve kapsayıcı ekonomik büyüme anlayışı” diyoruz yani bütün toplum kesimlerini orada içine alan bir anlayış, sonrasında da bütün bölgesel gelişmişlik farklılıklarının giderilmesi, teşvikler, diğer hususlar beraber gelebilecek şeyler yani bu anlayışla yapmamız lazım, bütüncül bir sistemle yaklaşmamız lazım. Evet, belki acele olarak KHK’nın içine koymuş olabilirsiniz ama bence bunu yeniden gözden geçirip topyekun, hem terörle mücadele hem de bölgesel kalkınma projeleriyle birlikte, kalkınma ajanslarının da fonksiyonlarıyla birlikte ele almak gerekir diye düşünüyoruz. Çünkü, geçen hafta Sayın Elvan buradaydı, kendisi hatta bizim önümüzde “Ödeneğini kullanmayan ajanslar var, bir dahakine gözünün yaşına bakmam.” diyerek bizim de huzurumuzda söyledi. O zaman yani bunun tamamının bir gözden geçirilmesi lazım. Biz kaynak tahsis ediyoruz, kullanılmıyorsa o zaman orada da bir hata var demek yani topyekün bir proje uygulamamız lazım.

Şimdi, bu kitapçıkta önemli bulduğum çok şey var ama birkaç tanesini ancak zaman nedeniyle belirtmek istiyorum. Güzel bir şekilde söylemişsiniz: “Sahil Güvenlik Muhabere Sistemi SAHMUS, jandarma ve emniyet muhabere sistemi JEMUS’la entegre olacaktır.” Yani bu büyük bir sorunumuzdu, komutanım başını sallıyor ama yıllarca bundan muzdarip olduk çünkü bilgi paylaşımı, bırakın bilgiyi istatistik paylaşımında dahi kıskançlık yapan kurumlarımız var; ekonomi kurumlarda da aynı var, sadece güvenlikle ilgili söylemiyorum. Yani bir veriyi 5 tane yer yayınlıyor. Burada defalardır konuşuyoruz, TÜİK Başkanımıza söyledik, bakanlarımıza söyledik; birisi geçici veriyor, birisi aylık veriyor, birisi haftalık veriyor, biz eski bürokrat, on yıllık Komisyon üyesi, akademisyen olarak içinden çıkamıyoruz, vatandaş nasıl çıkacak diyorum yani onun için bu veri paylaşımını bir an önce hayata geçirmek lazım çünkü çok önemli, hele her şeyin farklı farklı noktalardan geldiği bir ortamda,

birtakım tehditlerin geldiği bir ortamda bütün kurumların, sadece sizin değil, aynı zamanda MİT’le ilgili veri paylaşımının da bunun içerisinde dâhil edilmesi gerekir. Hassasiyetler farklı ama artık ne kadar da görevler tanımlanmış olsa da örneğin bir canlı bomba vakasını düşünün, ihbarı aldınız, şimdi bunu peyderpey takip etmediğiniz zaman sınırdan girdiğinde MİT’in haberi oldu, döndü geldi, tekrar emniyet güçleri plaka takip sisteminden bakıyorsunuz yani hepsinin birbiriyle anında entegre olmaması durumunda sıkıntı oluyor. Bakınız işte yaşadık bunu. “Geldi.” diyorsunuz, bir ihbar geldi, saat ikide, üçte, dörtte, ondan sonra Sayın Paşamız da oraya gitmiş, oradan oraya gitmiş MİT Müsteşarımız yani bir bilgi akışının ne kadar önemli olduğunu yaşadığımız bu hain teşebbüste gördük yani ne kadar çabuk bunu teyit edebilirsek o kadar faydası olacak.

EDS’yle ilgili de hemen arkasından bir sayfanız var, plaka tanınmanın yanında. 6 il 13 ilçede olmak üzere 19 tanesinde sistem kurulmuş. Sayın Bakanım, bunu oturup bir değerlendirin, yetkili arkadaşlarımızla da değerlendirelim yani bu gerekli, faydalıysa bütün illerde kuralım, değilse de bunu sadece belediyelerin gelir kapısı hâline getirmeyelim, hiç kimseyi töhmet altında bırakmıyorum ama yani trafiğin akışını düzenleyip caydırıcı bir nitelikte olması gerekiyor, bunun özü bu. Tabii ki ihlal edenlerin gelirlerinden belediyelere de pay verilir, onunla ilgili düzenleme de yaptık ama bir şey var yani niye 13 ilçede var da diğer ilçeler de yok yani bir sürü büyük ilçemiz var Türkiye’de değil mi? Bir oturup, Bakanlık olarak burada düzenleme yapılması gerekiyorsa -biz de bakalım- bir orta yolu... Sadece gelirin paylaşımıyla ilgili bizim burada yaptığımız düzenleme işi değiştirmiyor ama gereklilik açısından bakalım, bir planlama yapalım ve ya hepsini mecburi tutalım, belli ölçekte veya belli nüfusta, belli trafik sayısına göre mi yapacağız, nasıl yapacaksak bir ayar buna da vermemiz gerekiyor, çok tartışılıyor, uzunca üzerinde durmayayım diye öyle söyledim çünkü çok fazla konu var. Ya, buradaki olay trafiği düzenleyici ve bu aksatmayı caydırıcı nitelikte olması lazım. Onun ötesinde, şimdi gidiyor, aynı yerde 3 sefer, 4 sefer yakalanırsanız olmuyor yani yeniden bir elden geçmesinde fayda var diye düşünüyorum.

Hızlıca, çok önemli sorunumuz, göç konusu. Göç İdaresi sizin uhdenizde şu anda ama Sayın Dışişleri Bakanımıza da ilettim, bizim bir millî göç politikamız olması gerekiyor yani sadece göçmenler meselesi olarak görmek yanlış, hele hele büyük orta doğu projesi, Arap Baharı bilmem ne derken biz hepsinin ortasındayız; bazen Balkanlardan, bazen Kafkaslardan geliyor ama bunun ötesinde bizi de aşan, bizi geçiş noktası olarak kullandıkları için bir uluslararası göç politikası, millî bir göç politikası oluşturmamız lazım. İçişleri ile Dışişlerinin de içinde olduğu, güvenlik birimlerinin de içinde olduğu bu boyutunu da düşüneceğimiz bir kapsamı olan bir göç politikasına ihtiyacımız var. Sadece bir vatandaşlık veya nüfus işi veya işte sığınma talebi olarak görmemiz meseleyi çözmiyor. Şu anda önümüzde AB’yle sorun, Almanya’yla sorun, o ayrı konu ama benim söylediğim bunların hepsinin ötesinde, bir ulusal göç politikası belirlememiz gerektiğini düşünüyorum.

Suriye sınıрыyla ilgili bilgiler verdiniz, kitapçığın içerisinde de var. Planlanan duvar 90 kilometre, tamamlanan 77 yani 90’ın 77’si mi, ekstra...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bizim Bakanlığımızın yapmış olduğu...

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Yok, yok, yani şeyi söylüyorum şimdi, 90 planlanan, 77 tamamlanan, 77+90 mı, 90’ın 77’si bitti, 13 mü kaldı?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – 90 kilometre planlanan, 77 kilometre tamamlanan.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – 13’ü kaldı, tamam, doğru düşünmüşüm o zaman. 55 de kafes tel var...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Millî Savunma Bakanlığının şu anda yapmış olduğu hariç, bu bizim Bakanlığımızca yapılan.

MEHMET GÜNAL (Antalya) – Başkanım toparlayacağım, bir iki cümle müsaade ederseniz.

Onu bunun için sordum Sayın Bakanım. Şimdi, Millî Savunma Bakanlığı da yapıyor bir kısmını, daha önceden de yapılan sınır kapıları var ama 911 kilometreden bahsediyoruz ve 2009 yılında mayın kanunu çıkarırken ciddi anlamda konuşmuştuk, sadece duvar kısmı değil arkaya da yapılanlar var da ben Suriye kısmının 911 kilometre olduğunu bildiğim için söylüyorum, hâlâ birçok yerin de ihtiyacımız var yani sadece duvar değil, sınır fiziki güvenlik sistemi, yerine göre tel, duvar ne gerekiyorsa ama elektronik aksamıyla beraber bir an önce sınırlarımızın tamamını güvence altına almamız lazım. Ben geçen, sayın valimizden de sınırdaki çalışmalarla ilgili bilgi aldım, o daha önceki şeyleri anlattı, sağ olsun ama lokal kalıyor. Çünkü niye öyle söylüyorum? 3 milyondan fazla insan girmiş. Daha önceki terör faaliyetlerinin içerisinde bu intihar bombacılarının bir kısmının tekrar girip çıktığını, bizim kontrolümüz dışında çıktığını tespit ettiniz sizler de, bizler de kamuoyundan, medyadan okuduk. O zaman, öncelikle, mademki bu bölgede zaten bir karışıklık var, sürekli olarak da burası kullanılıyorsa bizim sınırlarımızı güvenlik altına almamız lazım, onun için de ister duvar, ister tel, isterse de kameralar, elektronik mekanizmalarla sınır fiziki güvenlik sistemini tamamlamamız lazım.

Çok konumuz var ama bir hususu daha sürekli söylediğim için Sayın Başkanım ifade etmek istiyorum. Sayıştay raporlarıyla ilgili her seferinde söylüyoruz, evet, arkadaşlar çok şey yazmış ama muhasebe kayıtlarında sıkıntı olduğunu genel olarak görüyoruz. Yani, söylediklerinin ayrıntısına girmek istemiyorum ama alacak, verecek, menkul, gayrimenkul, bunların yeniden bir gözden geçmesi lazım. Genelde de bilişim sistemlerinden kaynaklanıyor diyorlar veya işte şuradan geldi, buradan gelmedi diyorlar, oraya bir göz atmak lazım diye düşünüyorum, her sene aynı uyarılar oluyor çünkü demek ki orada bir arıza var diğer şeylerde de.

Benim geçen yıl da üzerinde durduğum, bürokrat arkadaşlarım hatırlayacaktır, siz başka Bakanlıktaydınız, Sayıştayın mahalli idareler genel faaliyet raporunu Bakanlık hazırlıyor, gönderiyor. Normal şartlarda da Sayıştayın bunları alıp kendisinin de mahalli idarelerle ilgili rapor yapması lazım. Baktığımız zaman mahalli idarelerin bütçesine, ciddi anlamda öyle belediyelerimiz var ki bütçesi birçok bakanlığın çok çok ötesinde. Anlamıyorum yani nasıl oluyor? Mahalli idareler genel raporu çıkarıyor, Sayıştaydaki arkadaşlar... Genel uygunluk bildiriminin içerisinde var, diyor ki: “Haziran ayının on beşine kadar kamuoyuna açıklanması, Sayıştaya gönderilmesi...” İçişleri Bakanlığına gecikmeli olarak ağustos ayında gönderdi. Bir kere sizin kusurunuz, rapor fena çıkmıyor ama ağustosa kalmış. Acaba onun üzerine “Biz yapamadık.” mı, “Yetiştiremedik.” mi diyorlar, onu bilmiyorum ama şöyle bir gerekçe geliyor, aynı şekilde geçen yıl söylediğimi söylüyorum: Yani, 2014 yılı denetim kapsamında il ve ilçe belediyelerinin içerisinde büyükşehir ve il belediyelerinin tamamı kapsamındaymış, 2014. İlçe belediyelerinin 919’undan 83’ü denetim kapsamındaymış. Sormuşum “Nerede bunların raporu?” diye Sayıştaya. Yok. Bu sene bakıyorum, sadece faaliyet genel değerlendirme raporu içerisinde var. Şimdi, raporları her sene söylüyoruz Sayıştaya, “Bu mahalli idarelerin bir özzerklığı mi var, neden denetlemiyorsunuz, niye bize raporları göndermiyorsunuz?” diye. Arkadaşlarımız da çok basit bir şekilde diyorlar ki -yönetmelikle- bize değil, belediyelere gönderdiklerini söylüyorlar yani enteresan bir şey oluyor. Özel idareler, belediyeler kimi denetlediyse yönetmeliği çıkarmış onlara gönderiyor, onlar... “Hani burada kurumlarla, Sayıştayla bir uzlaşma yapıyorsunuz ya Bakanlıkla, onu biz zaten belediyelerle, özel idareyle yapıyoruz.” “Peki, kimin adına denetleme yapıyorsun?” “Meclisin adına.” “Peki, Meclise niye göndermiyorsun?” diyoruz. Kanun’un verdiği görevi tüzükle, yönetmelikle, genelgeyle başka bir yere veremezsiniz ey Sayıştaycı arkadaşlar! Sayın Bakan, size de yani kurumun,

sizin yapmış olduğunuz raporu okuyoruz ama bizim için diyor ki burada: “Mali konuları içermiyor.” Özetini çok vaktim olmadığı için okumayayım, arkadaşların da vaktini almayayım. Sonuç olarak, burada 5018 sayılı Kanun’un 2’nci maddesinde belirlenen kapsam dâhilinde bu mali tabloların hazırlanması gerektiğini söylüyor. “Sizin faaliyet raporunuz var ama bu da belediyelerin mali durumunu içermiyor, gelir giderini içermiyor.” diyor. Sizden beklediğimiz, o mahalli idareler raporunda bizim istediğimiz gelir gider durumu, bunların da içine alınması. Sayıştaydan beklediğimiz de kendilerinin de bu konulara... “Efendim, bize mahalli idareler göndermedi, bunun içinde mali kısım da yok, biz de yapmadık.” Oh ne güzel yani. Ne kadar bütçesi var, bir sürü harcamalar yapılıyor, denetlenmesi lazım. Dolayısıyla o gelenler de vatandaştan kesilen vergilerden, az önce söylediğimiz EDS gibi birtakım harçlardan, cezalardan, vergi gelirlerinden oluşuyor, bütçeden gelen paralardan oluşuyor, kendilerinin topladığı gelirlerden oluşuyor. Onun için bu konuların biraz daha sıkı denetlenmesi gerekiyor ki etkin bir kaynak tahsisi olsun diyorum.

Teşekkür ediyor, bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Günal.

Değerli arkadaşlar, birleşime bir saat ara veriyorum.

Kapanma Saati: 13.29

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.36

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Evet, değerli arkadaşlar, 17’inci Birleşimin İkinci Oturumunu açıyorum.

Görüşmelerimize kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Sırasıyla söz taleplerini karşılayacağım.

Sayın Bekaroğlu, buyurunuz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar, Sayın Başkan; 2017 yılı İçişleri Bakanlığı bütçesi peşinen hayırlı olsun diyorum.

Bir teşekkür borcum var Sayın Müsteşara, Sayın İnce’ye. Genel Başkanımıza Artvin’de yapılan suikast girişiminde cansiperane bir şekilde gayret etti, çalıştı, çok teşekkür ediyoruz, burada hazırunun huzurunda teşekkür ediyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım, ben önce Sayıştaydan başlayacağım. Burası Plan ve Bütçe Komisyonu, biz burada bakanlıkların bütçelerini konuşuyoruz. Bütçelerini konuşuyoruz derken bütçeler yani devletin vergi toplaması, harcaması sıradan olmuyor; Anayasa var ortada, biz de İç Tüzük’e göre çalışıyoruz, -değişik- 5018 sayılı Kanun var, Sayıştay Kanunu var; bu çerçevede para topluyorsunuz ve bu çerçevede harcayacaksınız. Biz de burada, Plan ve Bütçe Komisyonunda, bu çerçevede bakanlıklar çalışmış mı, çalışmamış mı, ne yapacak, bunları konuşuyoruz. Maalesef bütün bakanlıklarda aynı şeyi söylüyoruz; sizin Bakanlığınızda da Sayın Bakanım, Sayıştay raporlarında kanaati etkileyen, etkilemeyen çok ciddi problemler var ve bu problemlerle ilgili bir tek kelime söylemediniz, hiçbir bakan da söylemedi. Bu, şu anlama geliyor: Yani, Anayasa, 5018... Ki 5018 sayılı Kanun’u da siz yaptınız, iyi yaptınız, eksikliklerine rağmen iyi bir kanun. Buna rağmen “Biz bunları takmıyoruz.” anlamına geliyor. Niye? 2015 kesin hesapta aynı şeyi görüyoruz, 2014’te aynı şeyi, 2013’te aynı şeyleri görüyoruz ve hiçbir düzeltme yapılmıyor. Buna dikkat çekmiş olayım.

Değerli arkadaşlar, şimdi, bir insan yeryüzüne geliyor ve burada kendisini gerçekleştirmek -insan olarak- ona verilen yetenekleri, donanımları açmak, gerçekleştirmek, yaşamak istiyor, mutlu olmak istiyor. Ya, bunun için 3 tane şey var: Bir; güvenlik, iki; ekmek. Ekmek derken refahı, gelişmeyi, imkânları falan da katıyoruz bunun içine. Üçüncüsü özgürlük. Devletin görevi -bu üç şartı- nasıl olacaksın, kim olacaksın, kimliğin ne olacak, dinin ne olacak, imanın ne olacak, az dindar, çok dindar, bunlarla uğraşmaz, bunlar özgür insanların kendi seçimleri. Neyle uğraşır devlet? Bütün insanların -eşitlik de tabii burada önemli- güvenliği, ekmeği, özgürlüğüyle uğraşır ve bunu adalet içinde yapar, adalet varsa devlettir ve bütün bunları, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım, bir hukuk içinde yapar. Biraz evvel bütçede söylediğim gibi, devletin attığı bütün adımlar hukuk içinde olur. Hukuk derken elbette Anayasa, yasalar filan ama yani bir evrensel değerler, evrensel hukuk, Türkiye’nin altına imza koymuş olduğu belgeler -bunlar da iç hukuk- zaten Anayasa’mıza göre, buna göre şey yapar. Devletin

meşruiyeti de bununla ölçülür: Yaptığı bir işin meşruiyeti, devletin meşruiyeti, bütünüyle meşruiyeti hukukun içinde kalıyor mu, kalmıyor mu? Zaten hukukun içinde değilse o devlet değildir yani başka bir şeydir o. Bunun altını çizmek istiyorum.

Şimdi, Sayın Bakanım sunumunda önemli bir cümle şey yaptı: “Hukukun üstünlüğü, adalet ve merhameti, insan haklarına saygıyı, şeffaflığı, hesap verebilirliği, etik değerlere bağlılığı, katılımcılığı, hızlı ve kaliteli hizmeti ve özgürlük-güvenlik dengesini gözetiyoruz.” diyor, çok güzel laflar ama iş böyle mi baktığımız zaman? Ya, böyle değil.

Şimdi ben bir şeyler söyleyeceğim. Bundan sonra işte sosyal medyada duysalar daha çabuk ama burada da “Aa, filan, sen...” Sayın Bakanımız da “Bu konuda çok hassasız, asla hiçbir şeye tahammül edemeyiz.” dedi. Ben şimdi bir eleştiri yapacağım, hemen şöyle bir baskı altındayım: Beni terör, terörü destekleme filan, böyle bir parantez içine alacaklar mı diye bir baskı hissediyorum. Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarının büyük çoğunluğu da böyle bir baskı hissediyor, böyle bir şey yok. Ben milletine, devletine, ülkenin bölünmez bütünlüğüne bağlı, Türkiye seçmeninin seçtiği, evet, İstanbul 3’üncü bölgeden ama bütün Türkiye’yi temsil eden milletvekiliyim. Hiçbir baskı hissetmemeliyim, açık açık konuşabiliyim.

Şimdi, ben açık açık konuşacağım, ne derlerse desinler, açık açık konuşacağım. Bakın Sayın Bakanım, bunlar olmuyor. Bu dengeyi gözetmiyorsunuz. Adalet ve Kalkınma Partisi hükümetleri bu güvenlik-özgürlük dengesinde bir uçtan bir uca gidiyor. Bir zamanlar, çözüm süreci içinde, özgürlük çerçevesinde olayı çözeceğim diye işe sarıldı; öylesine gitti ki terör örgütünün bölgede patlayıcı depolamasına, asker alma bürosunu kurmasından vergi toplamasına kadar her şeye göz yumdu, öyle bir özgürlük, tırnak içinde söylüyorum bunları. Şimdi ise müthiş bir güvenlikçi oldu, kimseye nefes aldırıyor. Hatta ve hatta “Acaba bu terörle mücadeleyi -eyvallah, yapacağız ama- bunu hukuk içinde yapıyor muyuz, yapmıyor muyuz, birtakım ölçüleri çıkıyor muyuz, çıkmıyor muyuz?” diye soranları bile hemen bir anda terör parantezine alabiliyoruz. Böyle bir şey olmaz. Bir orta yol izlemesi gerekiyor hükümetlerin, Türkiye’yi yönetenlerin bir orta yol izlemesi gerekiyor.

Evet, herkes konuşmasına şehitlere rahmet göndererek başladı. Biz de bütün şehitlerimize, bu toprakları bize emanet eden, bu topraklar için, insan için, değerlerimiz için ölenlerin elbette hepsine teşekkür ediyoruz, Allah hepsine rahmet eylesin. Ama, şehit mehdi de istemiyorum ben arkadaşı, oğlum askere gitsin, şehit olsun falan istemiyorum, ortalama Türkiye Cumhuriyeti yurttaşları gibiyim. Olmasın yani ülkemiz, bizi yönetenler, güvenlik, ekmek, özgürlük ölçüsünü sağlasınlar, dengesini sağlasınlar, iç barışı tesis etsinler, komşularımızla iyi geçinsinler, yurttan sulh, cihansa sulh olsun, barış olsun. Çocuklarımız ölmesin, gencecik çocuklarımız ölmesin, yaşasınlar; doğmuşlar, bu güzel topraklarda yaşıyorlar, kendilerini gerçekleştirsinler, çocuk çocukları olsun, mutlu bir şekilde yaşasınlar, ben bunu istiyorum.

Şimdi, Türkiye’nin bir sürü problemleri var, onları sayın bakanlar sayıyor, herkes konuşuyor, ediyor. En temel problemlerinden bir tanesi, dışarıda yaşadığı sıkıntılardan bir tanesi, bu Kürt meselesi ve PKK terörüdür. Şimdi, yıllardır bu Hükümet -şu anda geldi- Sayın Bakan dâhil bize diyor ki: “Yıllardan beri uygulanan bir politikayı yeniden uyguluyoruz, son teröriste kadar.” Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım; böyle bir şey mümkün değil, dünyanın hiçbir yerinde böyle bir şey olmadı. Böyle bir belayla ilk defa karşı karşıya kalan biz değiliz. Dünyanın değişik ülkelerinde, tarihin değişik zamanlarında bütün toplumlar, devletler böyle belalarla karşı karşıya kalmışlar, böyle problemlerle karşı karşıya kalmışlar ve hiçbiri son teröriste kadar öldürerek bu işi çözmemiş; böyle bir şey yok, bu, eşyanın tabiatına aykırı.

Şimdi, Sayın Bakanın sunumundan, MHP'li arkadaşımızın şeyinden de şunu gördüm, yıllardan beri de bu yanlış yapılmıştı: “Ee, biz bölgede şöyle kalkınma, böyle...” Elbette bölgede kalkınma yapacağız, elbette orada yaşayan insanlar Ege’de, Karadeniz’de, İç Anadolu’da, Marmara’da yaşayan bütün insanlar gibi bu ülkenin imkânlarından eşit bir şekilde yararlanacaklar, bunu sağlamak devletin görevidir ama bu iş bundan ibaret değildir, hepimiz biliyoruz Sayın Bakanım. Bu bir kimlik meselesi arkadaşlar, kim ne derse desin. Ben Türkiye’nin bütünlüğünden yanayım. Türk’ün de, Kürt’ün de, bu bölgede yaşayan herkesin çıkarına olanın bu olduğunu düşünüyorum ayrıca, siyaseten de doğru olanın bu olduğunu düşünüyorum. Türkiye’nin bütünlüğü içinde bu işin çözülmesi gerekiyor. Bir zamanlar “çözüm” diyenleri göklere çıkararak bir siyasi heyet, şimdi çözümü ağzına almıyor, ağzına alanları da terörle hemen ilintiliyor, terör parantezine alıyor. Buradan bir yere gidemeyiz değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım. Bu mesele bizim meselemizdir ve realiteyle, gerçeklikle karşı karşıya kalacağız. Bu meselenin en temelinde... Elbette kimlik meselesinin ötesinde, sizin bir yararımız varsa dünya bunu kaşır.

Şunun da farkındayım: Şu anda uluslararası ilişkilerin en güçlü enstrümanı maalesef terör olmuştur. Bütün devletler terör ve terör örgütlerini rakiplerine karşı kullanıyorlar, bunun farkında olan bir insanım. Ama, bütün bunlara rağmen eğer bu meseleyi, Kürt meselesi dediğimiz mesele ve terör meselesini biz halletmezsek hiçbir şeyi halledemeyiz. Çünkü, bölgemizde yaşananlara baktığımızda büyük sıkıntı var. Bunun halledilmesinin yolu da... Her sefer söylediğimiz cümleyi bir kere daha tekrar edeceğim, bunun halledilmesinin bir yolu var: Türkiye’de demokrasiyi geliştireceğiz. Türkiye’yi gerçek anlamda bir hukuk devleti hâline getireceğiz, hak ve özgürlükleri geliştireceğiz. Gerçekten ama gerçekten herkes bütün farklılıklarını koruyarak Türkiye Cumhuriyeti’nin eşit yurttaşta olduğunu hissedecek. Hissetmek yetmez; bu, Anayasa’yla, yasalarla garanti altına alınacak, tek yolu budur. Bunun dışında yaptıklarımızın, evet, hepsi gerekiyor, terörle mücadele de gerekiyor, kalkınma da gerekiyor, oraya birtakım pozitif ayrımcılıklar da yapmanız gerekiyor ama bu işi çözmenizin yolu budur. Türkiye bu işi çözmezse ne ekonomiyle ilgili problemleri ne demokrasi geliştirme ne komşularla ilişkiler, hiçbir şeyi çözemez değerli arkadaşlarım.

Bundan sonra ben Rize örneğinden birtakım genel sorunlara şey yapacağım. Sayın Bakanım, şimdi, oraya geçmeden bir cümle... Dün çıkarmış olduğunuz bir kanun hükmünde kararnamede adli hizmetleri yani sizin Siber Suçlarla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlayın.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sizin Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığının yapacağı bir şeyi ihale edeceğinizi, taşeronla vereceğinizi söylüyorsunuz. Sosyal medyada “Güvenlikte ve adalette taşeronlaşma.” diye geçti Sayın Bakanım. Olmaz bu. Üstelik de diyorsunuz ki Sayın Bakanım: “Biz bunu Kamu İhale Kanunu’nun kapsamının dışında yapacağız.” Ya, bu olmaz ve bunlar da OHAL’le ilgili konular değildir diye düşünüyorum.

Bir şey sormak istiyorum. Geçenlerde bir milletvekiliniz, Adalet ve Kalkınma Partisinden bir milletvekili şöyle bir açıklama yaptı; çok vahim, çok tehlikeli: “Devlet büyüklerine suikast düzenlenirse insanlar, millet cezaevlerine girer, PKK’lıları, FETÖ’cülerini idam eder, aha da söylüyorum.” Ya, bu büyük bir provokasyon, bir milletvekili söylüyor değerli arkadaşlarım: “Devlet büyüklerine suikast yapılacak.” Var mı, nereden biliyorsun, kim yapacak? Bu büyük bir şey. Ondan sonra hukuk duruyor, her şey duruyor; devletin güvencesi altında suçlu mu, değil mi, yargılamalar sonrasında ortaya çıkıyor. “Gireceğiz, idam edeceğiz.” Çok tehlikeli bir şey ve hızlı bir şekilde toplumda bunlar yayılıyor, müthiş bir kutuplaşmaya doğru gidiyoruz Sayın Bakanım, bunlara dikkat etmemiz gerekiyor.

Sayın Bakanım, güvenli okullardan söz ettiniz. Uyuşturucu had safhada. Artık AMATEM'ler falan yetmiyor. Ben psikiyatri uzmanıyım. Bir tane örnek vereceğim: Rize'nin Fındıklı ilçesi. Rize'nin Fındıklı ilçesi, Karadeniz'in en güzel, geçmişini de, tarihini de koruyan bir şey. Ortaokullara dahi ilkokullara neredeyse, uyuşturucu dağıtılıyor. Yani, söylüyoruz, ihbar ediyoruz, hiçbir şey olmuyor. Bu ilçede, Sayın Bakanım, 10 bin nüfuslu ilçede -yazın 30 bin nüfusa geliyor- 25 tane bar, pavyon, gazino, disko, bilmem ne, hiçbirinin ruhsatı yok. Bodrumlarda, acayip yerlerde ve bütün, dışarıdan gelen hayat kadınları -nasıl şey yapayım yani- fuuş sokakta artık Sayın Bakanım. Akşam yedi oldu mu sokağa çıkamıyoruz. Bunu defalarca söyledik, size soru önergesi verdik, cevap gelmedi Sayın Bakanım. Bu ilçeyi kurtarmamız gerekiyor. Oranın bir emniyet müdürü var, burada ihbar ediyorum: Emniyet Genel Müdürü burada, Emniyet Müdürü Sayın Bakanım, Belediye Başkanı ile eski emekli veteriner müdürü her akşam bu mekânlarda Sayın Bakanım, defalarca söyledim. Ben söylüyorum, peşime trafik polisi şey yapıyor "Yandan girdin, şuradan girdin." diye ceza kesmeye... Duvar hâlâ orada. Bilir işte, Rize Emniyet Müdürünü buraya getirdiniz, Adem Bey çok uğraştı, bu konuya eğilmenizi istiyorum.

Rize Valisini de bir şikâyet edeyim Sayın Bakanım. Geçenlerde, birkaç ay evvel Rize'nin, Artvin'in üzerinde, arka taraflarında bir uçak bir hafta boyunca uçtu durdu. Millet beni arıyor, ben Valiyi arıyorum. "Bilmiyorum." diyor. Ya, iki ay evvel darbe girişimi oldu, uçaklar uçtular, Meclisi bombaladılar. Nasıl şey yaparsın? Bir uçak saatlerce uçar, nereden kalktı, ne oldu? "Bilmiyorum, Jandarmaya soracağım, şey yapacağım." diye hâlâ cevap veriyor. Böyle bir ciddiyetsizlik olmaz Sayın Bakanım, böyle bir yönetim olmaz.

Yerel yönetimler de size bağlı. Rize örneğinden veriyorum ama bunlar her yerde oluyor. Yerel yönetimlerle ilgili rakamlar filan verdiniz. Bakın, rant örnekleri var, rant. Yani, bir arsanın -devlettir, bir başkasınıdır, emsal, değişiyor- değeri 5'ken 25'e çıkıyor. İtiraz ediliyor Sayın Bakanım, dosyalar var. Bunları soru önergesi olarak size sundum ama cevap vermiyorsunuz Sayın Bakanım. Türkiye Büyük Millet Meclisi üyelerine cevap verin. Biz Türk milletini temsil ediyoruz, lütfen bize cevap verin, bürokratlar cevap versin.

BAŞKAN – Sayın Bakanım, bir dakika lütfen...

Buyurunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Çalışma ve Sosyal Bakanyken Türkiye'de belki de en çok soru önergesine cevap veren kişi benim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Benimkine cevap verdiniz, ben genel...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yok, yok, şeyi söyleyeceğim. Fakat, İçişleri Bakanlığında iki buçuk aydır bir tek soru önergesine cevap veremedim çünkü -beni yanlış anlamayın- inanın, gece dörtlere kadar çalışıyorum, yetiştiremiyorum.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Güzel de arkanızda bir ordu var Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yok ama öyle değil, benim onları okuyup... Bunlar size gelecekler ve onun hangi dilde size ifade edilebileceğini benim bir şekilde görmem ve sizin tatmin olmanızı sağlayabilecek bir cevap vermem lazım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ediyoruz, bekliyoruz.

Ben devam edeyim. Bu rant işi çok büyük bir iş. Ben Rize'den örnek veriyorum. Böyle bir emsal yükselmesi mahkemeye gidiyor, mahkeme bozuyor; Danıştaya geliyor, onaylıyor. Aynı belediye, aynı meclis dönüyor, farklı kelimelerle bir daha çıkarıyor, süreç bir daha başlıyor. Sayın Bakan, gene burada ihbarda bulunuyorum: Bir devlet memuru İstanbul'dan kalkıyor, Rize'ye Belediye Başkanı oluyor, 2 dönem Belediye Başkanlığı yapıyor. Şimdi size soruyorum: Belediye başkanları kaç lira maaş alıyor?

Bu belediye başkanı ve oğlu şu anda Rize'nin en büyük müteahhitleri. Kimseyi suçlamıyorum ama lütfen araştırın. Bu yeni belediye başkanlığı yapmış olduğu... Bu rantla ilgili mahkeme kararlarının arkadan dolaşmasını lütfen gözden geçirin Sayın Bakanım.

Bir konuyla da bitireyim izin verirseniz. Şimdi, bu Avrupa Birliği, Avrupa Parlamentosu toplandı ve Türkiye'nin üyeliğini idam ve değişik sebeplerden dolayı "Oylayalım, oylamayalım." diye bir şey yapmış. Avrupa Parlamentosunun ne yaptığı, ne ettiği filan tabii önemlidir, önemsiz değildir ama esas olarak biz burada ne yapıyoruz, o önemlidir. Ama, bu ülkelerle, bu şekilde uluslararası kuruluşlarla bizim anlaşmalarımız var. Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümeti de AB üyeliğiyle ilgili çok önemli işler, mesafeler katetti ve gündüz Ankara'da havai fişekler filan şey yaptı. Şimdi Cumhurbaşkanı çıkıyor "Ne yaparlarsa yapsınlar, bizi ilgilendirmez." diyor. Ama, Sayın Bakanım, şimdi gerekçelerine baktım, ilerleme raporuna baktım, bunlar böyle havaya atılacak yani es geçilecek şeyler değil. Bu problemler var Türkiye'de ve Türkiye'nin gerçekten uluslararası görünümünde... Yani, düşmanlar, hainler filan... Ya, herkes bize hainse, 2006'da, 2007'de herkes bize dosttu da herkes şimdi bize, Türkiye'ye, Adalet ve Kalkınma Partisi Hükümetine düşman olmuşsa Sayın Bakanım, gerçekten Hükümetin de bir kendisine bakması lazım.

Son bir cümle: Siz Trabzonlusunuz. Bütün illerde olduğu gibi, Trabzon'da da FETÖ operasyonları yapılıyor, değişik insanlar, eski bir milletvekili de içeri alındı. Ama ben biliyorum, hafta sonu Trabzon'daydım, bütün Trabzon ve üniversite konuşuyor. Bu işin yıllardan beri başında bulunan insan ve insanlar, şu anda üniversitede FETÖ soruşturması için kurulan komisyonun üyesi Sayın Bakan. Herkes konuşuyor, isim veriyor, tıp fakültesinde bir öğretim üyesinin ismini herkes konuşuyor ve vicdanlar Trabzon'da rahatsız. "Korunuyor, siyasiler tarafından korunuyor." deniliyor Sayın Bakan. Bu siyasi siz değilsiniz, eminim, hassasiyetinizi de biliyorum. Korunuyor Sayın Bakanım. Lütfen bu konunun da hassasiyetle üzerinde durursanız memnun olurum.

Bütçeniz hayırlı olsun.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bekaroğlu.

Sayın Çam...

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Sayın Bakan, kamu kurum ve kuruluşlarının çok değerli temsilcileri, İçişleri Bakanlığımızın çok değerli yöneticileri ve basınımızın değerli temsilcileri; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

2017 yılı bütçesinin hayırlı ve uğurlu olmasını diliyorum.

Başta şehitlerimiz olmak üzere hepsini saygı ve minnetle anıyorum, anıları önünde eğiliyoruz. Gazilerimize de sağlık diliyoruz.

Sayın Bakan, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığından sonra İçişleri Bakanlığı görevini de üstlenmiş olmanızdan dolayı yeni görevinizde de başarılar dileriz.

Sunumunuzu uzun ve detaylı bir şekilde izledik. Özellikle terör örgütü FETÖ ve DEAŞ, IŞİD'le ilgili mücadeleleri çok ayrıntılı olarak dinledik ve izledik. Tabii ki Türkiye'nin en önemli sorunlarından bir tanesi de terör örgütü, bunu kabul etmemiz gerekiyor. Uzun yıllardır ülkemizde böyle acı olaylarla karşı karşıyayız ve binlerce polisimiz, askerimiz, sivil vatandaşımız hayatını kaybetti. Bununla ilgili,

tabii ki birtakım çözümlerin, birtakım girişimlerin yapılması gerekir ama öncelikle bu on dört yıllık AKP Hükümeti döneminde nelerin söylendiğinin bir altına bakmamız lazım; ne söylenmiş, ne yapılmış, onları bir gözden geçirmemiz gerekiyor.

22 Ocak 2010'da dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan "AK PARTİ olarak terör örgütüyle hiçbir zaman masaya oturmadık, oturmayacağız. Ey Kılıçdaroğlu, ey Bahçeli, bu iddianızı ispatla mükellefsiniz. Terör örgütüyle görüşen şerefsiz ve namussuzdur." demiştir. Yine, 2011 yılında Başbakan "Biz İmralı olsun, Oslo olsun, çok açık, net bu adımları attık. MİT Müsteşarı Emre Taner zamanında başlattık bu görüşmeleri, Hakan Fidan zamanında da sürdürdük." Yine, 2012 yılında Başbakan "MİT Müsteşarımızı İmralı'ya gönderen benim, Oslo'ya gönderen benim. O benim sır küpüm." Yine AKP Milletvekili Galip Ensarioğlu 2012'de "Yerel yönetimlerin güçlendirildiği bir modelde PKK seçime girsin ve seçilsin, seçilerek gelsin." Yine Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, yine 2012'de: "PKK'yla görüşmesini ben istedim, sıkıntısı olan bana söylesin. MİT her an, her türlü hareketi yapabilir. Mesela, yarın İmralı'ya gitmek gerekiyorsa 'Müsteşarım, gerekeni yap.' derim." Yine Başbakan, 2012'de "Ben risk alırım, Müsteşarım risk alır. Ben siyasetçi olarak bu görüşmeyi yapamam ama onların eli, ayağı, durumu olan devletteki ajanları, temsilcileri vardır ve bunları yapar." diyor. Yine, 2013'te Başbakanın Danışmanı Yiğit diyor ki: "Abdullah Öcalan Orta Doğu'da Türkiye'nin önünü açıyor." Yine, Yasin Aktay, Genel Başkan Yardımcısı "Öcalan dünyanın geleceğini iyi okuyor." diyor. Yine, Sayın Bülent Arınç diyor ki: "'Sayın Öcalan' demeyi, Öcalan posterleri taşımayı ve PKK bayrağı açmayı suç olmaktan biz çıkardık." Yine, Mehmet Metiner diyor ki: "Öcalan Türkiye'nin demokrasisine katkı sağlıyor. Biz KCK'yı paralel devlet olarak görmüyoruz." Yine Sayın Bülent Arınç diyor ki 2014 yılında: "Benim şahsıma bu zulümler yapılsaydı ben de belki dağa çıkmayı düşünürdüm." Yine, Beşir Atalay diyor ki: "Öcalan'ın düşünceleri bizim de düşüncelerimiz. Biz aslında devleti, kurumları kendisiyle hesaplaştırdık." Yine, dönemin İçişleri Bakanı Efkân Ala diyor ki 2014 yılında: "Biz PKK'yla doğrudan görüşüyoruz." Yine Beşir Atalay diyor ki: "Öcalan'la direkt diyalogumuz var." Yine Efkân Ala diyor ki: "Oslo'da anlaşmıştık. Oslo'yu PKK bozdu." Ve buna benzer akıl almaz derecede konular söyleniyor. En son yine Afyon'daki örgüt toplantısında Efkân Ala diyor ki: "Çözüm sürecinde müsamaha gösterdik. Örgüt ise bunları istismar etti."

Son olarak da bildiğiniz gibi heyetler Öcalan'la görüşmeye gittiler, geldiler ve bunlar sonra bir kitapçık hâlinde Almanya'da basıldı. Basılan kitapçıkta da Öcalan diyor ki: "Cezaevi müdürüne Hakan Bey'i yalnız bırakmamak gerekir dedim. Hakan Fidan tutuklansa, sonra sıra Başbakan Erdoğan'a gelecek, Başbakan Erdoğan vatana ihanete suçundan tutuklanacaktı. Bu yüzden ben devreye girdim, yardımcı olayım dedim. Erdoğan'ı idamdan ben kurtardım. Başkanlık sistemi düşünülebilir. Biz Tayyip Bey'in başkanlığını destekleriz. Biz AKP'yle bu temelde bir başkanlık ittifakına girebiliriz. Ne ev hapsi ne de af, bunlara gerek kalmayacak, hepimiz özgür olacağız. Ben komployu aşıyorum. Başarılı olursam ne KCK tutuklusunu kalır ne başkası. Bu olmazsa 50 bin kişiyle halk savaşı olacak, ölen ölecek, ben karışmıyorum."

9 Kasım 2013'te İmralı'ya giden HDP heyeti içerisinde yer alan Sırrı Süreyya Önder ile Öcalan arasında şöyle bir diyalog geçiyor, Önder diyor ki: "Ben Erdoğan'a 'Şimdi ben heyete girersem Kandil'e de gideceğim. Siz süreç hakkında ne düşünüyorsunuz, neleri yapmayı planlıyorsunuz?' diye sordum. O da bana 'Cemil Bayık'a söyle, bana meydan okuyup durmasın.' diyor." Öcalan gülerken: "Türk işi kabadayılık! Cemil'i ben uyaracağım, Başbakanı da siz uyarın." Sırrı Süreyya Önder diyor ki: "Erdoğan devam etti: 'Bana ne yapacağımı soruyorsun, söyleyeyim: Her şeyi yapacağım, bir zamanı var ve bu konuda APO'yla da anlaşmışım.'" gibi bunlar yayımlanıyor, neşrediliyor."

Şimdi, sonuç itibarıyla, Türkiye çok acı ve kötü bir süreçten geçiyor. Bunlar yapıldı ve onlarca insanımız hayatını kaybetti. Şimdi, biz Türkiye Büyük Millet Meclisinde Kürt sorununun çözümüyle ilgili gerekli girişimlerin tamamının yapılmasını, her şeyin şeffaf ve açık bir şekilde yürütülmesini hep söyledik. Dolmabahçe’de neler görüşüldü, kapalı kapılar arkasında neler konuşuldu, bunların hiçbirisini ama hiçbirisini biz bilmiyoruz. Dolayısıyla, Türkiye’nin en önemli sorunudur bu; PKK, PYD bir sonuçtur, esas bir sorun var bu ülkede. Ben diyorum ki “Ben Türk’üm ve Türk olmaktan da büyük bir gurur ve onur duyuyorum.” ama karşıdaki insan da “Ben Kürt’üm”, “Ben Çerkez’im”, “Ben Gürcü’yüm”, “Ben Ermeni’yim”, “Ben Musevi’yim”, “Ben Hristiyan’ım” diyorsa bizim de bu insanlara saygı duymamız gerekiyor ve onların da Türkiye Cumhuriyeti devletinin vatandaşı olduğunu kabul etmemiz gerekiyor. Birtakım talepleri varsa, birtakım istekleri varsa demokratik çerçevede içerisinde çözümüyle ilgili elimizden gelen bütün çabayı ve gayreti göstermemiz gerekir.

Gördük ki terörle bu işler bitmiyor, ölerek, öldürerek de bitmiyor bu işler ve bitmeyecek. Nitekim geçtiğimiz günlerde Kolombiya’da 1964’te başlayan terör olaylarından beri günümüze kadar olan süreç içerisinde 220 bin kişi hayatını kaybetmiş, 45 bin insan kayıp. Yapılan müzakereler sonunda geçtiğimiz günlerde bir barış anlaşması yapılmaya çalışıldı, yapıldı ama o kadar büyük zayıflar, o kadar kötü bir olay oldu ki yapılan referandumda oylamaya katılan sayısı yüzde 40 ve yüzde 40’ın içerisinde çok az insan bu barış anlaşmasını imzalamadı, kabul etmedi. Neden? İnsanlar resmen bölünmüş ve parçalanmış durumda. Bizim o sınıra gitmeden ülkemizde barışı ve kardeşliği yakalamamız gerekiyor ve demokratik mekanizmalarda bunu çözmemiz gerekiyor. Bunu çözmediğimiz takdirde, gerçekten, Türkiye’de çok daha büyük sıkıntıları yaşayabiliriz.

Şimdi, evet, 2 gram değil, 2 kilo değil, 20 gram değil; 2 ton patlayıcı bombayı adam kamyona yüklüyor, karakola gidiyor, bizim polisimizi, askerimizi öldürüyor. Peki, biz nasıl bir ülkeyiz ki arkadaşlar istihbaratımız yok, bilgimiz yok, hiçbir şeyimiz yok, adam 2 ton patlayıcıyı... Patlayıcıyı bu ülkede üretenler belli, stoklayanlar belli, satanlar belli. Peki, bizim o kadar istihbarat örgütlerimiz var, o kadar güvenlik güçlerimiz var da o 2 ton patlayıcıyı kamyona yükleyip de o karakola kadar gönderileceği zamanı bizim istihbarat örgütlerimiz, bizim güvenlik görevlilerimiz nasıl takip etmez, neden bu patlamadan önce engellenemez? Bunlara inanmıyoruz arkadaşlar ya. Yollar yapılıyor. Yolları yapan müteahhitler belli. Yol yapılırken, asfalt yapılırken altına patlayıcılar döşeniyor, kimsenin haberi olmuyor arkadaşlar ya, olacak gibi değil ve oradan geçen güvenlik görevlilerimiz, polisimiz, askerimiz, sivil vatandaşımız uzaktan patlamalarla beraber hayatını kaybediyor. Peki, biz nasıl istihbarat yapamıyoruz, nasıl bu bilgileri toplayamıyoruz, nasıl bunu önleyemiyoruz, neden, niçin? Acaba birtakım yerlerden özel olarak Türkiye bir kaosun içine mi sürüklenmek isteniyor, bir kardeş savaşına mı, bir kardeş kavgasına mı götürülmek isteniyor? Güvenlik görevlilerimizin görevi, bunları patladıktan sonra, bu kadar insan öldükten sonra değil, olmadan önce engellemesi gerekiyor. Marifet burada yatıyor. Güvenlik görevlilerimizin, ilgililerin de yapması gereken de budur ama ne yazık ki bunun yapılmadığını görüyoruz. Dolayısıyla, bizim bu soruna köklü çözümler bulmamız gerekiyor ve bunun yeri de yurdu da Türkiye Büyük Millet Meclisidir. Mecliste bunların konuşulması gerekiyor.

Sayın Başkan, kanun hükmünde kararnamele akıl almaz derecede işler yapılıyor. Evet, halkın oyuyla seçilmiş belediye başkanlarının seçilmiş oldukları görevleri kötüye kullanmasını kabul etmek mümkün değil. Belediyenin kaynaklarının farklı anlamlarda, farklı yerlerde kullanılmasını kabul etmek, onaylamak mümkün değil. Bunlarla ilgili her türlü cezai işlem yapılabilir, buna bir itiraz yok ama sonuç itibarıyla, mademki onlar görevden alınıyor, onların yerine... Kimi belediye başkanlarının yerine belediye meclis üyelerinden atama yapılmış ama bazı yerlerde görüyoruz ki direkt vali,

kaymakam atamaları yapılıyor. Bunlar doğru değil. Adam yüzde 60 oyla seçilmiş, yüzde 70'le seçilmiş, kendi belediye meclisinden kendi belediye başkanlarını kendileri seçsinler. Şimdi, düşündüm, Mardin Belediye Başkanı Ahmet Türk, yıllarca bu Parlamento içerisinde...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSA ÇAM (İzmir) –...görev yapmış bir arkadaşımız. Şimdi belki...

BAŞKAN – Sayın Çam, bir dakika efendim, mikrofonunuzu açayım.

Toparlar mısınız.

MUSA ÇAM (İzmir) –...belki o cenahın içerisinde en makul adam, 73-74 yaşındaki bir adam şimdi. Gözaltında, tutuklandı mı, tutuklanmadı mı bilmiyorum. Beş günlük süresi doluyor, şimdi tutuklanacak. Şimdi, arkadaşlar, zorla Türkiye'de bu işleri germenin hiçbir anlamı yok. Bana göre burada bunları oturup konuşmamız gerekir. Sayın Başkan, bu kanun hükmünde kararnameleleri gözden geçirmek...

Türkiye'de akıl almaz derecede bir silahlanma söz konusu. Rize Valisi "Manisa'da iki yılda verdiğim silah ruhsatının 5 katını Rize'de üç ayda verdim." diyor. Cumhurbaşkanının başdanışmanı yani yeni Ombudsman Şeref Malkoç'un "Ruhsatlı silahın önünün açılacağı" açıklamalarını yan yana koyunca işin vahameti gerçekten anlaşılamiyor, akıl almaz derecede bir silahlanma. Alınan yolu da Ankara'nın güzide Belediye Başkanı Melih Gökçek bir televizyon yayınında ifşa etti. "Muazzam bir silahlanma oldu. Pompalı tüfeği alan evine atıyor." sözlerinden endişe etmeyenin aklından şüphe etmek gerekir arkadaşlar ya. Böyle bir şey olabilir mi? Cevap Twitter üzerinden geldi. Twitter'da "AK silahlanma" başlığı açıldı. Görünen o ki Osmanlı Ocakları ve ondan kopup "Osmanlı Ocakları 1453" adını alan gayiresmî paramiliter AKP örgütlerine şimdi "AK milisler", "AK gençlik" adını benimsemiş örgütler ekleniyor. Bu kabul edilebilir bir iş değil arkadaşlar. AKP tabanı pervasızca, devlet kurumlarının tepe yöneticilerinin desteği ve yer yer göz yumması sayesinde silahlanıyor ve bu güne dek Cumhurbaşkanından herhangi bir AKP il başkanına kadar yetkili bir ağızdan bir yalanlama duymadık. O yüzden "Acaba AKP kendi ordusunu mu kuruyor?" diye insanın aklına ister istemez bunlar geliyor.

Peki, kime karşı bu hazırlık? Gerçekten darbecilere karşı yurttaşların direnme hakkının bir parçası mı, yoksa hedef şiddeti meşrulaştırma, paramiliter yapı kurup besleme, gizli ordu inşa etme ve muhalefet edenleri infaz ve sindirme için, kurgusal düşmanlara karşı silahlanılmış ve yeni 6-7 Eylülere, Maraş'lara, Çorum'lara, Sivas'lara devlet eliyle hazırlık mı yapılıyor arkadaşlar? Bu kabul edilebilir bir iş değil. Aksine, bizim daha çok sivilleşmeye, daha fazla özgürleşmeye, daha fazla demokratikleşmeye ihtiyacımız varken toplumun akıl almaz derecede silahlanmaya gitmesi gerçekten Türkiye'de kabul edilebilir bir tutum ve davranış biçimi değildir.

Sayın Başkan, Sayın Bakan; geçtiğimiz günlerde, 27 Ağustos 2016'da emniyet hizmetinin kıyafet yönetmeliğini değiştirdiniz, kadın polislerin türban takmasını serbest bıraktınız. Ben öğrencilik hayatım dâhil olmak üzere, yaşamım dâhil olmak üzere, üniversitelerde kadınların türban takma özgürlüğünü savunmuş bir insanım. Her zaman savundum, sonuna kadar da savunacağım ama kamuda görev yapan insanların türban takması konusunda ciddi eleştirilerim ve endişelerim var. Polis teşkilatı da bunlardan bir tanesidir arkadaşlar. Polisin o kadar büyük sorunları, o kadar büyük problemleri varken biz "Bütün sorunları çözdük, bütün problemleri çözdük, türbana sıra geldi." dersek olmaz arkadaşlar. Benden önceki konuşan arkadaşlarım da söyledi. Yaklaşık 260 bin civarında polisimiz var. Polislerimizin çok ciddi sorunları ve problemleri var arkadaşlar. Görev sürelerinin uzunluğu, şark hizmetlerine birden fazla, ikiden, üçten fazla giden arkadaşlarımızın problemleri... Benden önce söyleyen arkadaşlarımızın söylediği gibi, geçtiğimiz günlerde 2600 göstergesini 3000'e çıkardık, maaşlarında sadece 45 lira artış

oldu arkadaşlar. Geçen sefer de Komisyona getirdik, göstergenin 3600'e çıkması için elimizden gelen bütün uğraşı yaptık ama AKP Hükümeti veyahut da Komisyonda reddedildi. Şimdi, cuma günü yine getireceğiz buraya, yine Komisyonda söyleyeceğiz, polislerin göstergesinin 3600'e çıkarılmasıyla ilgili çabamızı burada göstereceğiz. Polis arkadaşlarımızın yine uzun çalışma saatleri, on iki saat, on dört saat, on altı saat; bizim bunları çözmemiz gerekirken, polisin ve polis arkadaşlarımızın çalışma saatlerini ve onların özlük haklarını ve çalışma koşullarını iyileştirmemiz gerekirken bizim gidip "Türbanı serbest bıraktık" deyip sadece sanki polis teşkilatının bütün sorunlarını çözüyormuş gibi olursak bu doğru bir iş olmamış olur.

Kanun hükmünde kararnamelerle onlarca dernek, yaklaşık olarak şu ana kadar 1.500'e yakın dernek kapatıldı Sayın Bakan. Bunların içerisinde çocukların istismarını önleyecek olan dernekler de dâhil olmak üzere, hiç yakından ve uzaktan ilgisi olmayan birtakım dernekler kapatılıyor. Yani, Türkiye'de yaklaşık olarak 85 kişinin kayıt olduğu dernekler var arkadaşlar. Oysa dünyada, bir ülkede demokrasinin en önemli kriterlerinden bir tanesi, ülke nüfusu 7 milyon ama sivil toplum örgütlerine kayıtlı üye sayısı 5 milyon. Neden? Bir kişi birden fazla sivil toplum örgütü, meslek örgütüne ve derneğe kayıtlı ve orada faaliyet yürütüyor. E, bir de bu kanun hükmünde kararnamelerle herkes âdeta fişleniyor ve dolayısıyla insanların üye olabilecekleri, sosyal faaliyetlerini gösterecekleri yer olan dernekler kapatılıyor. Bu kabul edilebilir bir tutum ve davranış biçimi değil.

Sayın Başkan, yine aynı şekilde, özellikle polis teşkilatımızın Polis Vazife ve Salâhiyet Kanunu'nun demokratikleştirilmesi gerekir. Kolluk güçlerinin keyfi uygulamalarına, orantısız şiddete ve biber gazı kullanımına son verecek yasal düzenlemeler yapılmalı. Kolluk kuvvetlerinin, yurttaşların temel insan haklarını hiçe sayacak şekilde silah kullanması engellenmeli. Kamu görevlisine direnme ve hakaret suçunun yurttaşların haklarını ihlal edecek şekilde kötüye kullanılmasına izin verilmemeli. Cezasızlığı devletin resmî politikası olmaktan çıkarmalıyız. Kamu görevlilerinin yargı denetiminden kaçırılmasına izin verilmemeli. Görevlerini kötüye kullanan kolluk kuvvetlerinin vali iznine bağlı olmaksızın yargılanması sağlanmalı. Orantısız güç kullanma izni veren üst düzey görevlilere karşı dava yolunu açılmalı. AİHM'in hükmettiği tazminatlar kötü muameleyi yapan kamu görevlilerine rücu ettirilmeli. Nefret suçlarının tanımını genişletecek, zaman aşımına uğraması ve para cezasına çevrilmesi engellenmeli. Yine, yurttaşların hayatlarını değil, devleti şeffaflaştırmalıdır. Polis ve istihbarat birimlerinin kamusal ve özel hayata haksız müdahalelerine son verilmeli. Kişisel verilere hâkim kararı olmaksızın erişilmesi engellenmeli, bu yolla elde edilen kişisel veriler yargı kararı ile imha edilmeli. Kamu görevlilerinin nefret suçu kapsamındaki uygulamalarına yasal yaptırım getirilmeli. Kişisel Verilerin Korunması Kanunu demokratik ilkeler çerçevesinde, unutulma hakkını da kapsayacak şekilde en kısa zamanda kabul edilmeli ve TİB özel hayatın korunması ilkesine göre yeniden yapılandırılmalı ve saydamlaştırılmalıdır.

Son sözüm, polis teşkilatındaki bulunan arkadaşlarımızı diğer kamu çalışanları gibi sendika kurma hakkı olmalıdır ve sendikalı olmalıdırlar. Dolayısıyla, özellikle Emniyette bulunan arkadaşlarımızın... Emniyet Genel Müdürümüz de başta burada, herkes burada, Avrupa'da, nasıl polislerin kendi sendikası varsa burada da sendika kurulmalı ve polis arkadaşlarımız istedikleri gibi, özgürce gidip sendikaya üye olmalı, grev ve toplu sözleşme yasalarından faydalanır diyorum ve 2017 yılı bütçesinin Bakanlığımıza hayırlı ve uğurlu olmasını ve terörden, cinayetlerden, faili meçhul cinayetlerden, ölümlerden arınmış bir yıl olmasını diliyorum. Hayırlı uğurlu olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Durmaz, hazır mısınız?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Hazırız.

BAŞKAN – Buyurunuz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Komisyonumuzun çok değerli üyeleri, değerli milletvekillerim, Sayın Bakanım, kıymetli bürokratlar, basınımızın değerli temsilcileri; 2017 yılı İçişleri Bakanlığı bütçemizin ülkede hedeflerini yakalayan, ülkemizde var olan gerginliği nötralize etmiş, devlete ve asayiş birimlerine güven tesis edecek bir bütçe olmasını diliyorum.

Ülkemizde içişleri deyince şu süreçte akla ilk gelen kaos, çatışma, göz yaşı, sokağa çıkma yasakları, şiddet geliyor ne yazık ki. Her gün şehit haberleriyle ocaklar sönüyor. “Savaş son bulsun” diye, “Evladlarımız ölmesin.” diye insanlar dua ediyor. Yeniden etrafımızdaki ülkelerle normalleşmiş bir Türkiye’nin hayalini kuruyoruz. Ne yazık ki ülke yangın yeriiken ülkenin gündemi başkanlık tartışmaları. Sanki ülkenin huzuru ve güveni için tek çözümmüş gibi allanıp pullanıp sunulmaya çalışılıyor. Bu nasıl bir anlayıştır, bunu anlamış değiliz.

İşçi sokağa çıkıyor haklarını istemek için, işçiye biber gazı, polisle karşı karşıya. Öğretmen özlük haklarının iyileştirilmesini istiyor, yine şiddet görüyor. Kadınlar kadın cinayetlerine dur demek için sokağa çıkıyor, bu kez yine şiddet görüyor ve hatta milletvekilleri dahi, sokaklarda polis şiddetine uğruyor. Kolluk güçleri milletin değil de sanki iktidarın hizmetinde bir güçmüş gibi algı yaratıyor toplumda. Hukuk ayaklar altına alınıyor. Özgürlükler ülkesi olduğumuzdan, AB hedeflerinden, ileri demokrasiden, istikrardan söz ediyorsunuz. Huzur, bu kadar baskı ve şiddetin olduğu bir ortamda olamaz. OHAL süresinde bu şiddet ortamı daha da büyümeye devam ediyor. Dernekler kapatılıyor, gazeteciler tutuklanıyor, gazeteler, dergiler, televizyonlar kapatılıyor, binlerce kişi ihraç ediliyor. Zaten uzun yıllardır iç işleri FETÖ’ye teslim edilmiş, haberimiz olmadı. Hepimizi birlikte ulusça üzen 15 Temmuz acı garabetini içimiz sızlayarak yaşadık. Emniyetten, Jandarmadan, İçişlerinden ihraç edilenleri görünce olayın vahameti daha da gün ışığına çıkmaktadır. Valiler keyfiyete göre gösteri ve yürüyüşleri yasaklıyor. Özellikle küçük illerde bir bakıyorsunuz, OHAL süresince gösteri, yürüyüş yasak diye bir karar çıkıyor. En önemlisi, insan hak ve özgürlükleri keyfiyete bağlı olarak yürütülmek isteniyor.

Avrupa Birliği uyum raporu Türkiye’deki hak ihlallerinin özellikle üzerinde çok durdu. Güven ortamının yok olmasında, haksız yargılama ve tutuklamalarda ülkemizin karinesi kötü. Ülkedeki hukuksuzluğu, savaş ortamını aratmayan uygulamaları dünya bizimle birlikte görüyor. Uluslararası yatırımcılar, yabancı sermaye bu kaos ortamındaki ülkemizden ne yazık ki hızla çekiliyor. Sivil halkın güvenliği sizden soruluyor. Sivil halk sizi görmezden geliyor ve yavaş yavaş devlete olan güven duygusu hızla dip yapmaya başlıyor. Ülkede bombalar patlıyor, insanlar sokağa çıkarken bomba korkusuyla çıkıyor. Can güvenliği endişesinin tavan yaptığı bir dönemi yaşıyoruz. Sayın Bakanım, farkında mıyız, insanlar geceleri sokaklara çıkamıyor. Kent sokakları akşam olunca insansızlaşmaya başladı. Bakanlığınız bundan sonraki süreçte neler yapacak, merak ediyoruz. Özlenen huzur ve güven ortamının en kısa sürede tesis edilmesi, bu ülkede yaşayan her yurttaş gibi bizlerin de ivedi beklentisi.

Değerli arkadaşlar, son kanun hükmünde kararnameyle öncelikle neredeyse 370 dernek kapatıldı. Bu derneklerin neye göre kapatıldığını da oldukça merak ediyorum. Bunlardan bir tanesi Gündem Çocuk Derneği. Çocuk haklarıyla uğraşan, hiçbir siyasi bağımlılığı olmayan bu dernek neden kapatıldı merak etmekteyiz. Gündem Çocuk Derneği yıllardır gönüllülük esasıyla çocuk haklarını savunan, bu alanda farkındalık yaratarak ve dikkat çeken ve böylelikle bu amaca koşan derneklerden biri. 1 Aralıkta Samsun’da bir çocuğun yüksek yararı üzerinden bir davaya müdahillik dilekçesi vermiş, geri gönderme merkezinde kaybolan çocuklar için mücadele vermiş, okullarda fiziksel yetersizlik nedeniyle benzeri davaların takibini yapmış gibi, bir çok konuların tarafı olmuş. Ve devleti illerde temsil eden sayın valiler,

Sayın Bakanım, Parlamentodaki AKP iktidarıyla bir geleneğe dönüştürülmek istenen, çoğunluğun verdiği her karar doğruymuş gibi bu kararlar illerde de çoğunluk olan il genel meclisi üyeleriyle aynen uygulanmaktadır. 2016 yılı programı yapılmadan, bir önceki yıl burada görüşülürken şu anda Emniyet Genel Müdürlüğümüz olan, bizim eski Aİmus Kaymakamımız Sayın Altınok ve devrin bakanına Tokat İl Özel İdaresinin 2016 yılı programını getirdim ve işaretleyip verdim. Orada kendi inisiyatifleri dışında yaşayan bütün insanları ayırıştırır, ötekileştirir, yok sayarcasına bir programın yapıldığına tanık oldum.

Şimdi geliyorum günümüze. İşte, günümüzde bugün olağanüstü hâl var. Orada birtakım insanlar siyasi düşünebilir ya da siyasi parti tabanına hizmet etmek isteyebilir ama o insanların şunu bilmesi, devlette bir birimin de bunu şiddetle takip etmesi lazım: İl özel idare kasasına her ay giden para bu ülkenin millî gelirinden fert başına düşen para. Her noktasındaki yurttaşına devletin eşit bir yurttaşını önemseyeceğinin, hakkaniyetle harcaması gereken bir yetim hakkı olduğu sorumluluğunun verilmesi lazım ama bu noktaya bakıyoruz, sayın valiler olağanüstü hâli insanların bireysel özgürlüklerini kısıtlamadan öteye aslı işini de unutarak bu konulara duyarsız kalıyor. 2017 programı da şekilleniyor. Yakında onu yeni İçişleri Bakanlığımızın Müsteşarına da getireceğim, göstereceğim.

Sayın Bakanım, illere giden kaynakların yeterli kullanılıp kullanılmadığının bürokratlarca, müfettişlerle çok ciddi denetlenmesi lazım. Köylere kanalizasyonlar yapıyor ve rastgele derelere, çayirlara bunlar salınıyor ve bunlardan oluşan su kaynaklarından sebze yetiştiriyor, meyve yetiştiriyor ve büyük illerde herkes de bunu evine götürüp yiyor ama bunların olmazsa olmazı kesinlikle doğaya ve çevreye, toprağımıza, suyumuzla zarar veren, deterjan ve benzeri atıkların salınmaması için öncelikle ve öncelikle, temizlikle artıma sistemlerinin mutlak ve mutlak hayata geçirilmesi lazım ve buna da bir bütçe konup bunun denetlenmesi lazım. Geçen gün Çevre ve Şehircilik Bakanlığı bütçesi görüşülürken de Sayın Bakanım ifade ettim, dedim ki: “Şu günlerde il özel idaresi bütçeleri yapılıyor. Deyin ki “Yüzde 20’sini, 25’ini kesinlikle artırmaya ayırın.” Yoksa bu topraklarda ot bitmeyecek, çölleşecek, zehir atıklarıyla dolu olacak Sayın Bakanım.”

Yine, son günlerde, tabii, Emniyet Genel Müdürlüğü, İçişleri Bakanlığı bünyesinde FETÖ’ye de karışmamış, çok deneyimli birçok bürokratin de emekli edildiğine tanık olduk. Hatta o kurulda görüşürken “Ya, burada ne kadar da böyle bize yakın olmayan sosyal demokrat müdür varmış. Bunları şöyle bir düzene koyalım. CHP iktidara gelse bayağı da kadro sıkıntısı çekmeyecekmiş bizim Bakanlığımızda.” gibi endişelerini dile getirenler de olmuş. Bu, devlet adına son derece yanlış. Eğer bu insanlar böyle düşünmüyor diye emekli edildiye, bu deneyimli insanlardan bu ülke yararlanmasını bilmiyorsa bir bakanlık adına son derece düşündürücü, üzücü, acı da bir durum Sayın Bakanım. Ben bu isimleri size verebilirim de.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ama dedikodu bu.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bakın, bu isimleri verebilirim de size.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Zan altında bırakıyorsunuz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ama, bu insanlar FETÖ terör örgütü...

BAŞKAN – Sayın Bakan, kayıt altına geçsin, söyleyin de.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yani, bu, hakikaten dedikodu. Yani, bir teşkilatı, bir yönetimi, devletin bir kurumunu böyle hiç olmayan, mesnedi ve dayanağı olmayan bir süreç üzerinden... Yani, ben burada şunu söylemeyi de elem ederim, bu da yanlış bir şey, bu da ayrı bir ayrımdır: Şu, şu görüşe ait; şu, şu görüşe sahip... Emniyet teşkilatımızın da, İçişleri Bakanlığı

teşkilatımızın da tümü birdir hangi görüşe ait olursa olsun ve arkadaşlarımız bugüne kadar –bu benimle alakalı da değildir, benden önce de, benden sonra da- bu anlayışa tamamen bu ülkenin bir ferdi, bir vatandaşı ve orada hizmet edecek bir kişi sıfatıyla bakarlar.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Evet, ben sizin...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bu ayırım, Plan Bütçe Komisyonunda bu tip bir değerlendirme bizim teşkilatlarımıza sıkıntı getirir, devletin her kademesine sıkıntı getirir ama özellikle güvenlik teşkilatları açısından son derece hem üzüntü verir hem de zafiyet verir. Yani, lütfen, bu konudaki değerlendirmeleri birilerinin sözleri veya herhangi bir değerlendirmeyi başka bir noktaya taşımak isteyenlerin ortaya koymuş olduğu mesnetsiz tavırlar üzerinden ortaya koymayın, üzülmürüz. Yani, başka...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Şimdi, sizin keder ettiğinizi, üzüntü duyduğunuzu ağzınızdan duydum Sayın Bakanım ve buna inanmak istiyorum. Şu anda Türkiye’de siz AKP teşkilatlarının, milletvekillerinin, bakanlarının referansı olmadan kaç tane insanı vali yaptınız? Bir tane sizin gibi düşünmeyen vali var mı Sayın Bakanım? Bir örnek verin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ya, yapmayın Allah aşkına!

BAŞKAN – Yok, hiç karışmadık, hiç. On yıldır milletvekiliyim, bir tek gün bile karışmadım.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bakın, Sayın Bakanım, Sayın Başkanım...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – 3 tane vali vardı milletvekili ya CHP’den.

BAŞKAN – Yani, bizi de zan altında bıraktınız da o yüzden...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Osman, bilmediğin her konuya...

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Biliyorum ben, merak etme.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Eski, eski.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Sen geçen dönem yoktun.

KADİM DURMAZ (Tokat) – O dediğin Nuh Nebi’den kalma Osman Bey, az beni dinle, bugüne gel, bugüne.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Isparta’dan, Gaziantep’ten milletvekili...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Yaşadığımız noktada bu dediğiniz insanlar bu ülkenin laik, demokratik hukuk devleti olması ve Türkiye Cumhuriyeti’ne ikrar vermiş, yürekte inanmış insanlar.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Bilmeden sen konuşuyorsun. Geçen dönem yoktun sen.

KADİM DURMAZ (Tokat) – “5 tane, 10 tane vali yaptım.” deyin Sayın Bakanım, yok. Benim de edebim müsaade etmiyor, daha belki çok şey söyleyeceğim ama bu bir gerçek. Bu listeyi sizin önünüze bırakırım, bu insanların hepsi birinci sınıf emniyet müdürü ama bir tanesine 81 vilayetin bir müdür koltuğuna oturmak nasip olmamış, ancak böyle dalgaya düşmüş şey gibi oraya çarpmış, buraya çarpmış devleti.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ama yanlış söylüyorsunuz. Emniyet teşkilatı içerisinde çok kötü bir ayırma gidiyorsunuz ve belki de bugün... Bak, Sayın Milletvekili, yanlış söylüyorsun, böyle bir siyasal ayırma bu konuda girmek son derece yanlıştır ve haksızlıktır, tekrar sizi uyarıyorum.

KADİM DURMAZ (Tokat) – On dört yıldır iktidardasınız, on dört yıldır Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bakın, tekrar siyasal bir ayırma...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ben ayırmadan yana değilim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bak, bühtan içerisinde, ne söylediğimizi de bilmiyorsunuz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Hayır, ben ne söylediğimi gayet iyi biliyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bakın, bizi şuna zorluyorsunuz: Şu adam şu düşünülmektedir, şu adam şu düşünülmektedir. Buna girmem, bu oyuna da düşmem.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Hepsi Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı ya.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ama, bir daha söyleyeyim...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Düşmeyin.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ama siz düşüyorsunuz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Düşmeyin Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Allah'ımı seversen düşme ya.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Biz sizi dinledik.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bak, düşüyorsunuz. Ben bühtan etmedim ama hiç.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bakın, ben sizi bilgilendiriyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Hiç bilgilendirmiyorsunuz. Ben, kaymakamlık kararname de yazılıyor, bu gece saat dörde kadar oradaydım, ondan önceki gece de oradaydım, emniyet müdürleri kararnamesinde oradaydım. Ben işime bakan bir adamım, arkadaşlarım da işine bakıyorlar. Ama, bir şey söyleyeyim, bizim yaptığımız emeği ve benden önceki yapılan emekleri “Şu şöyle yapılıyor, bu böyle yapılıyor.” diye bir anlayış içerisinde getirmenin doğru olduğunu düşünmüyorum. Tam tersi, bak, ben öyle örnekler veririm size -ki burada veremem- mahcup olursunuz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ben mahcup olmam.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Mahcup olursunuz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Hayır, asla.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – ...ve bütün arkadaşlarımıza karşı üzgün olduğunuzu da söylersiniz ama arkadaşlarımız arasında böyle bir ayrımı istemem.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Siz mahcup edecek örnekleri verin, ben buradaki heyetten özür dileyeceğim.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Özür dileyebilirsiniz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Evet.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bak, göreceksiniz, özür dileyebilirsiniz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Aynen o sözümün arkasındayım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ben size söyleyeceğim, hem de son yaptığınız atamalarla ilgili de söyleyeceğim, siz heyetten özür dileyebilirsiniz.

KADİM DURMAZ (Tokat) – 81 ilde vali gösterin bana, il emniyet müdürü gösterin.

BAŞKAN – Bu konuşma mecrası başka bir noktaya gitti.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Karşılıklı boyutta götürmeyelim, evet.

BAŞKAN – Bence, bunu böyle kapatalım, yanlış.

Buyurun.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Ben o isimleri size getireceğim birazdan, not olarak da zatalinize vereceğim, hiç bunun şeyi yok Sayın Bakanım. Ama, valiler kararnamesi yapıyor, dilerim, beni mahcup edecek, o devletin kucaklayacak şefkatli elini İçişleri Bakanlığında görürüz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Kimsenin mahcubiyeti üzerine bir kararname yapmayız, merak etmeyin, her konuda.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bu ülkede herkesin bu devletten bir beklenti içerisinde olması kadar doğal hiçbir şey yok ve devlet de uygulamalarıyla herkesi kucaklamak durumunda. Biz devletten bunu görmek istiyoruz ve son yaşanan olaylardan sonra da bu ülkede yıllarca FETÖ terör örgütüyle mücadele etmiş değerlerin, bürokratların, depo ettiğiniz merkez valilerinin, şöyle onların engin deneyiminden devlet yararlanmış olsaydı AKP iktidarı on dört yılda belki şu noktaya gelmezdi. Onların birçoğu onların verdiği raporla terfi edemedi, sürgün yedi, perişan oldu ama devletin bunu görmesi lazım, buna ihtiyaç var. Emniyet Genel Müdürlüğü teşkilatında on dört yılda bir piramit oluşmadı. Bakın, şimdi onu iyi başarmış gibi Jandarma Genel Komutanlığı da İçişleri Bakanlığına bağlandı. Yarın o askerlerimiz adına da üzüntü duyarım, terfi edebilmek için ya da görev yerinin belirlenmesi için AKP’li vekillere, milletvekillerine, teşkilatlarına gitmek zorunda bırakılacak diye de üzüntü duyuyorum.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ya, öyle bir şey yok. Nereden çıkartıyorsun? Kim geliyor, nereye geliyor? Bize gelen giden yok ya. Nereden çıkartıyorsunuz?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Osman, erenlerin sakinliğine.

OSMAN AŞKIN BAK (Rize) – Ne alakası var ya?

KADİM DURMAZ (Tokat) – Evet, çok alakası var, bu ülkede yaşıyoruz biz.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – CHP Grubu seni seviyor Osman.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Benim birkaç da sorularım olacak, onu da ileride soracağım.

İsim zikretmedim, isim listesi de elimde Sayın Bakanım, bunu da şahsınıza özel vereceğim.

Teşekkür ediyorum.

Bütçemizin başarılı olmasını diliyorum. Hepinize saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Çakır...

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri, Bakanlığımızın değerli çalışanları, değerli basın; sizleri saygıyla selamlıyorum.

İçişleri Bakanlığının 2017 bütçesi ile 2015 kesin hesabını görüşüyoruz. Öncelikle, bu bütçenin hayırlı, uğurlu olmasını ve Bakanlık faaliyetlerinin etkin, dinamik, yerli yerinde sonuna kadar kullanımında da bereketli olmasını diliyorum.

Yurdun iç güvenliği ve asayişini sağlamak, kamu düzenini korumak, illerin genel idaresini düzenlemek, mahalli idareler üzerinde merkezî idare adına vesayet makamı olarak nezarete bulunmak ve bu idarelerin gelişimine yardımcı olmak, halkın nüfus ve vatandaşlık işlerini yerine getirmek, muhtemel savaş ve tabii afetler konularında sivil savunma hizmetlerini yürütmek gibi görevleri olduğunu bildiğimiz Bakanlığımızın da size ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum.

Sayın Bekaroğlu “Of’a niye gelmediniz?” dedi. Ben bir Of’a geleyim, Sayın Bakanım aynı dereye bakıyoruz.

Ya devlet başa ya kuzgun leşe. Ülkemiz son yıllarda tarifi zor, acımasız ama anlaşılabilir veya anlamak zorunda olduğumuz kanlı, kirlili bir tezgâhtan geçiyor. Ayağa kalkmak, dirilmek, tarihte mazlumların ümidi olmuş, bugün o kapının yeniden ve zor şartlara rağmen yine açılabilir olacak olmasının görüntüsüne dahi tahammül edemeyen şer odaklarının hedefi olan bir ülkenin iç işlerinin, iç güvenliğinin nasıl karıştırılabileceğini hesaplayanların, hesaplarının ters yüz edilme mücadelesinin iç ayağını teminle mükellef bir bakanlık bütçesiyle ilgili görüş, öneri ve eleştirilerin yanında öne çıkan bu güvenlik mücadelesinin ne kadar önemli olduğunun... Daha ne yapılabilir ki insan kaybımızın, maddi ve manevi kayıplarımızın önüne geçebilelim, hatta hiç olmamasını temin edelim. Bugün burada bu yaklaşımların rakamsal boyutuyla bütçenin önüne geçeceğini zannediyorum. Yaklaşık kırk yıllık PKK terör örgütü faaliyetlerinin kalles, kahpe, kaçak ve alçak saldırılarının son bir yılda şekil değiştirerek şehirleri çukurla ele geçirebileceği sefil anlayışına bağlı olarak girdiği yapılanma ülkemizi derinden etkilemiş, yaralamış ve çok sayıda güvenlik görevlimizi ve sivil vatandaşımızı şehit vermemize sebep olmuştur.

Bu mücadele sürerken 15 Temmuz akşamı darbe yapmaya çalışanlar, kalkışanlar adına tarihimizin karanlık bir sayfasını oluşturacak hain bir darbe girişimiyle karşılaştık. Gerçi, başta Sayın Cumhurbaşkanımız olmak üzere, Başbakanımız, Hükümetimiz, siyasi parti liderlerimizin ve milletimizin ferasetiyle Türk milletine vurulmak istenen esaret zinciri yerle bir edilmiş, aynı gece, karanlığının yanında bir güneş aydınlığı olarak tarihte unutulmaz sayfalar arasında yerini almış oldu. İşte bu aşamadan sonra değişen güvenlik anlayışı, değişen terör faaliyetleri çerçevesinde Bakanlığın yukarıda bahsettiğimiz amaç ve faaliyetlerine uygun yoğun bir çalışma temposuna girme mecburiyeti hasıl olmuştur. PKK terör örgütünün DAİŞ'le, PYD-YPG-FETÖ dayanışmasının da hem sınırları kullanmak hem de içeride faaliyetlerine göz yuman payandaları vasıtasıyla şehirlerde bomba, tünel, EYP gibi farklı metotlarla terörü tırmandırma sürecini yaşadık, ciddi sayıda şehit verdik, ciddi sayıda yaralımız var. Ben burada ülkemizin geleceği adına canını feda eden tüm kahraman şehitlerimize Allah'tan rahmet diliyorum, yaralılarımıza acil şifalar diliyor, yakınlarına ve ülkemize de başın sağ olsun diyorum. Tam da burada bütün bu faaliyetlere, kalkışmalara, askeriyle polisiyle bir bütünlük içinde cevap veriliyor olmasının, çukuru kazanların çukura gömülme sürecini de beraberinde getirdiğini ifade etmek istiyorum, umudum ve duamın da tek bir insanımızı bu nankör, bu tür alçak saldırılarda bir daha kaybetmeme noktasında olduğuna ifade etmek istiyorum.

Hiçbir anlayış ülkenin sınırları ötesinde bir hazırlık yaparak sınır içinde bunu kana bulayacak bir eyleme dönüştürecek yapıya, faaliyete karşı koymamızı yadırgayacak, anlayamayacak kadar acuze olamaz. Aksi değerlendirme ve düşünceleri ortaya koyanları bizim de, tarihin de affetmeyeceğini söylemek mecburiyetindeyiz.

Temel hak ve hürriyetleri esas alarak iç güvenlik, sınır, kıyı ve kara sularımızın muhafaza ve emniyetini sağlamak, etkili sınır ve yönetimi ve göç politikalarını oluşturma, kamu hizmetlerinin koordinasyonu ile etkin il ve ilçe yönetimini tesis etme, mahalli idarelerin hizmet standartlarını yükseltme, nüfus ve vatandaşlık hizmetlerini sunma ve sivil toplumu destekleme görevlerini insan odaklı yerine getirme misyonunu gerçekleştirirken hukukun üstünlüğüne dayalı, uluslararası kamuoyu nezdinde Türkiye'nin geleceğini, vakarını koruyarak uygulayacağı plan, programlarını bir vatandaş olarak sonuna kadar desteklediğimi, bu desteği ifade ederken bir milletvekili olarak bunun sokakta konuştuğumuz her vatandaşın gönülden talebi ve desteği olduğunu da belirtmeden geçemeyeceğim.

Eğer insanımız şehidini bağrına taş basarak, gözyaşını içine akıtarak karşılayabiliyorsa devletine olan bu güvenine, ülkenin bölünmez bütünlüğüne, şehitlik mertebesine olan inancındandır. Bunu başka hiçbir şekilde ve hiçbir şeyle ifade edemeyiz. Bugün burada 2017 bütçesi görüşülürken İçişlerinin

istihdam politikasını tartışabiliriz. Tutuklananlardan FETÖ terör olaylarına fiilen karışan var mıdır, yok mudur tartışabiliriz. Darbe girişiminden iki üç ay sonra görevden alınan binlerce emniyet mensubunun o süre içerisinde ne yapıp ne yapmadığını tartışabiliriz elbette. Bunları tartışılması da çok önemli. Ama takdir etmemiz gereken bir husus, bütün bunların olmuş olmasına rağmen, tartışılmasına rağmen, bu sürecin iyiye gidiyor olması, gitmesi için de azami gayretin gösterilmesi. Hem PKK terör örgütünün şehirlerimiz üzerindeki hedef ve planlarının nasıl yerle bir olduğunu hem FETÖ terör örgütünün yapılanmasının her geçen gün nasıl çözüldüğünü gözlemlene imkânımız bulunmaktadır.

AK PARTİ'nin Hükûmet olduğu ilk yıllarda mafya yapılanmalarının hangi boyutta olduğu hepimizin bilgisi dâhilindedir. Tedbirlerle gerçekçi bir mücadelenin nasıl bertaraf edildiği de hatırlamak bile istemediğimiz bir husus. Terörle mücadelede de milletin güven ve desteğiyle inşallah aynı başarı elde edilecek, ülke olarak hedeflerimize yürümeye devam edeceğiz. Bulduğumuz coğrafya her an diken üstünde durmamızı, gözümüz açık uyumamızı ve tedbiri elden bırakmamayı zorunlu kılıyor. Bakanlığın faaliyet alanını direkt ilgilendirmesi dolayısıyla, sınır ve göç politikalarının da göstereceği performans dünyanın görmek istemediği kadar gerçekçi, reel ve insani yanıyla dikkat çekmektedir. Yaklaşık 3 milyon göçmeni misafir gibi kabul eden anlayışı dünyanın hiçbir ülkesinde göremezsiniz. Bu, tarihî bir miras olarak dünden tevarüs eden bir milletin devletiyle el ele vererek gösterdiği alicenap bir hüviyetin eseridir.

Kendi rahat ve konforlarından taviz vermek istemeyen bir dünyayla karşı karşıyayız. Emperyalist dünya anlayışları için milyonlarca insan ölmüş, onlar için ne gam. Çocuklar ölüyor, ne gam. Onlar için sadece o ülkelerin kendi zenginlikleri her şeyden önemli, her şeyin üstünde. Böyle bir dünyada bizim güçlü olmamız lazım, böyle bir dünyada dostlukların artması için çalışmamız lazım, böyle bir dünyada iç huzuru, barışı, kardeşliği en üst seviyede yaşayan ve yaşatan bir ülke olmamız lazım. Bunun için iç güvenlik, sınır güvenliğimizin tehdit altında olmayacağı donanımın, istihbarat, güç, kuvvetin elimizin altında olması yanında her şeyden evvel kardeşlik hukukumuzu pekiştirmek, yarınlar için el ele verebilmeyi de başarmış olmamız gerekiyor. Tam da burada Mehmet Akif'in veciz bir mısrasını da hatırlatmak istiyorum: "Girmeden tefrika bir millete, düşman giremez / Toplu vurdukça yürekler, onu top sindiremez."

Bugün her şeyden daha fazla ihtiyaç duyduğumuz kardeşlik dünyamızın ihyası adına üzerimize düşen her ne ise yapmamız gerektiğini tekrar hatırlatmak istiyorum. Kardeşliğin, barışın, huzurun sağlanması yönünde Bakanlığın ortaya koyduğu, koyacağı performansın, eylem planlarının bu ülkenin yarınına çalışmak, yarınına hizmet etmek olacağı aşikârdır. Bütün bu çalışmaları yaparken diğer bakanlıklarla olan hedef, strateji, ortaklık ve iş birliğini de sağlayarak başarılı olmanın yolu bulunacaktır.

Velhasıl, Bakanlığın özgürlükler ve güvenlik arasında kurması gereken dengeyi iyi muhafaza edip kurabilmeyi, koruyabilmeyi başararak üzerine düşen vazifeyi hakkıyla ifa etmiş olacağına inanıyor, 2017 bütçemizin hayırlı, uğurlu olmasını temenni ediyor, hazırını saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Aksu...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, sayın milletvekilleri, değerli bürokratlar, basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama başlarken, Derik Kaymakamı Muhammed Safitürk'e, terörle mücadelede ve 15 Temmuz hain darbe girişiminde hayatını kaybeden tüm şehitlerimize Allah'tan rahmet, Türk milletine başsağlığı diliyorum. Türk demokrasisine pranga vurmak isteyen, Türk milletinin ve devletinin birlik

ve bekasına, siyaset kurumlarına karşı yapılan terörist saldırıları bir kez daha lanetliyorum. 15 Temmuz, Türk milletinin engin feraseti, demokrasiye olan bağlılığı, azim ve kararlılığıyla önlenmiştir. Bu süreçte kamu görevlilerinin, idarecilerin ve tüm yöneticilerin vatan ve millet sadakatinin önemi ortaya çıkmıştır. Tabii, bu süreç bu kadar insanımızın, bu kadar yetişmiş insanımızın ve gencimizin nasıl devşirildiğini, nasıl bir terör örgütüne ram olduğunun araştırılması gerektiğini de bize göstermiştir. Vatanın her yerinde, ülkemizin en üca köylerinde FETÖ, PKK, IŞİD ve diğer terör örgütleriyle mücadelede görev yapan tüm güvenlik güçlerimize başarılar diliyorum. Milliyetçi Hareket Partisi olarak yanlarında olduğumuzu ifade ederek selamlarımızı iletiyorum.

Esasen 2003 yılından itibaren Türkiye güvenlikte AB-ABD eksenli bir politika, güvenlik politikası izledi. Bu yaklaşım başta bölücü terör örgütü PKK olmak üzere terör örgütlerini cesaretlendiren, AB ve diğer uluslararası aktörlerin sürece müdahil olmalarına zemin hazırlayan bir politika olmuştur. Nitekim AB ilerleme raporlarında Türkiye'yle ilgili fütursuzca tespitler de bu süreç içerisinde yapılmıştır.

Çözüm süreciyle birlikte güvenlik güçlerini kışlaya ve karakola hapseden bir güvenlik anlayışına geçilmiştir. Bu yaklaşım, terörlü mücadeleyi zaafa uğratmıştır. Yine bu yaklaşım, kentlerimize hendek kazınıp turlar dolusu silahlar yığılırken ne hikmetse kimselerin haberinin olmadığı bir durumu ortaya çıkarmıştır. Terör, alan hâkimiyeti kurmaya başlamış, sözde mahkeme, vergi dairesi, askerlik şubesi kurma cesaretini göstermiştir. Belediyeler bölücü terör örgütüne finansal ve lojistik destek vermekten geri durmamıştır. Bu vesileyle, terör örgütlerine bu tür destek sağlayan belediyelerin engellenmesine dönük düzenleme ve girişimlerin ne kadar önemli olduğunu ve ne kadar değerli olduğunu ifade etmek istiyorum. Bugün yeni güvenlik konsepti çerçevesinde bu yaklaşımlardan vazgeçildiğini, terörlü mücadelede daha proaktif bir anlayışa geçildiği ifade ediliyor. Bu anlayışı destekliyoruz, Hükümetin ve güvenlik güçlerimizin terörlü mücadelesine destek veriyoruz. Bize göre Türkiye'deki bu mesele bir kimlik meselesi değildir, bir terör meselesidir. Anayasa'mızın ilk 3 maddesinde Türkiye devletinin adı, milletin adı bütün bunlar belirtilmiş, sayılmıştır, dolayısıyla buradaki mesele bir kimlik meselesi değil, bir terör meselesidir ve terörlü mücadelede –daha evvelki konuşmacalarımız da ifade ettiler- Sayın Genel Başkanımızın 8 başlık altında açıkladığı bir çerçevede içerisinde bu mücadelenin yürütülmesi hâlinde sonuç alınabileceğini biz düşünüyoruz.

Bunlardan birincisi, terörün bitirilmesi yönündeki kararlılığı ortaya koyan bir vizyon. Topyekün mücadele anlayışının ortaya konulduğu bir terörlü mücadele konsepti. Önleyici tedbirlerin de esas alındığı, terörün uluslararası, siyasi, iktisadi, sosyal ve kamu yönetimi politikalarından kaynaklanan sorunların bir bütün hâlinde ele alındığı yaklaşım ve terörlü mücadele unsurlarının teşkilatlanmasından başlayarak fiziki ve beşerî kaynaklarının nitelik ve nicelik olarak artırılması yönündeki anlayışla beraber bir bütün hâlinde ele alınmalıdır diyoruz.

Bölücü teröre finansal ve lojistik destek sağlayan belediyelerin –demin ifade ettim- yönetimlerinin değiştirilmesi terörlü mücadelede etkili sonuç alınabilmesi açısından son derece önemlidir. Ancak buralarda görevlendirilen kayyumların korunamaması üzüntü vericidir ve bir acizyet göstergesi olarak görülmektedir.

Belediyelerde ve kaymakamlıklarda ivedilikle PKK ve FETÖ temizliği yapılmalıdır. Emniyeti FETÖ'ye teslim eden yöneticilerin sorumluluğu göz ardı edilmemelidir. Sizden evvelki Sayın İçişleri Bakanının, 81 emniyet müdüründen 74'ünün FETÖ'cü olduğunu söylemesi, üzerinde durulması gereken bir husustur. FETÖ mücadelesi gölgesi altında jandarmanın tasfiye edilmesine fırsat verilmemelidir. Esasen 15 Temmuz hain darbe girişiminden önce de Avrupa Birliğinin Türkiye raporlarının neredeyse tamamında jandarmanın mevcut hâlden farklı bir anlayışa evrilmesi yönünde tavsiyeler, öneriler vardı

ve şu anda belki bunları, Avrupa Birliğinin raporlarını çok fazla kale almıyoruz, dikkate almıyoruz ama şu anda yapılan o anlayışa hizmet eden bir yaklaşım içerisinde olmaması gerektiğini düşünüyor ve umuyoruz.

Korucularla ilgili kanun hükmünde kararnemelerle yapılan düzenlemeleri olumlu buluyoruz korucuların statülerine daha anlamlı bir hâl kazandırdığı için.

Özellikle terörün, bölücü terörün etkin olduğu yerlerde devlet otoritesini hissettirmeli, devletin müşfik ve güçlü eli vatandaşlarımız tarafından hissedilmeli, arkasında Türk devletinin olduğunun farkında olmalı. Bu gücü çektiğimiz zaman, güç boşluk kaldırmıyor ve vatandaşlarımız PKK'nın tasallutu altına girmiş oluyor.

Sığınmacılar meselesi var, 3 milyonu geçti sığınmacılar. Bunların vatandaş olma beklentileri var, ancak misafir olarak kalsınlar, vatandaşlık beklentisi içerisinde olmasınlar. Sınır güvenliğinin sağlanması ve insan kaçakçılığının önlenmesi yönünde alınan tedbirler var, yapılan düzenlemeler var, bunların etkili, sonuç alıcı hâlde olması gerekir.

6360 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu ile ikili bir yerel yönetim sistemi oluştu Türkiye'de. Şimdi 30 tane büyükşehir belediyesi var, 51 tane büyükşehir olmayan belediye var, büyükşehir olmayan belediyelerde il özel idaresi sistemi var, diğerlerinde yok. Bir anda hepimiz kentli olduk, köylerimizi yok ettik ama komşu 2 köyde şu anda farklı hukuk uygulanıyor. Bu, su fiyatında farklı, emlak vergisinde farklı, bir imar izninde farklı, bir ahır inşasında bile farklılık arz ediyor. Dolayısıyla belli bir uygulama süreci de geçti. Esasen uygulamadaki aksaklıkların da dikkate alındığı yeni bir düzenlemenin bu kanunda yapılması gerekiyor. Özel idarelerinin tüzel kişiliğini kaldırmakla il genel meclisleri ve idari geleneğimizdeki yeriyile birlikte tarihe gömüldüler. Belediyelerin kırsal alanları kapsayacak şekilde genişletilmesi il idare sisteminde ortaya çıkacak boşluğu doldurmadı. İl özel idaresi sisteminin kaldırılması Hükümet ve devlet politikalarının yerine getirilmesini zorlaştırdı. Zira yerel yönetimlerin bazen devleti temsil gibi bir kaygısı bulunmamakta. Mahalli idarelerin güç ve etkinlik kazanması esasen merkezî idarenin de güçlü olmasına bağlı bulunmakta.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlar mısınız?

Buyurun.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Kanunla kırsal alan yönetimi belediyelere devredilerek kırsal alanın planlanmasında köy muhtarı, ihtiyar heyeti, kaymakam ve vali devre dışına çıkarıldı. Köylü, yaşam alanı üzerindeki birçok hakkını kaybetti, yeni birçok mükellefiyete maruz kaldı, tarım ve hayvancılıkla uğraşan, suyu bedava kullanan, vergi muafiyetine sahip köyler belediye sınırlarına alınmakla bu hak ve menfaatlerini kaybettiklerinden köylü için hayat daha pahalı, daha karmaşık hâlde geldi. Evet, burada bizim önemle üzerinde durduğumuz bir husus, özellikle büyükşehir sınırını mülki sınır yapan düzenlemenin mutlaka değiştirilmesi gerektiği yönünde.

Yine, Suriyeliler meselesi var, Suriye'de yaşanan iç savaş nedeniyle ortaya çıkan ve Birleşmiş Milletler tarafından günümüzdeki en büyük insani kriz olarak nitelendirilen sığınmacıların durumu, hukuki statüsü, ülkemize olan ekonomik ve sosyal etkisi ve bu zorunlu misafirliğin kalıcılığa doğru seyrettiği sürecin hasarsız nasıl yönetileceği Türkiye'nin gündemindeki önemli sorunlardan birisidir. Türkiye'de Göç İdaresi kurulmuştur, üç yıl üzerinden geçmiştir. Önemli hizmetler yaptığını düşünüyoruz ama Sayın Günel'in da söylediği gibi, milli bir göç politikasının oluşturulması lazım. Her

ne kadar kuruluş kanununda bir kurul var, bu kurulun görevleri arasında da Türkiye'nin göç politikasını oluşturmak gibi bir görev var. Ama bu yönde bir orta, uzun, kısa vadeli bir stratejik planlama yapıldı mı bilemiyorum.

Ben birkaç tane hususa da dikkat çekerek konuşmamı bitirmek istiyorum: Bunlardan bir tanesi -bize iletilen sorunlar anlamında bunları aktarmak istiyorum- terörle mücadelede yaralanıp gazilik unvanı alamayanların sorunları var. Bunlar belli bir vücut kaybına belli bir oranda sahip olmadıkları için o kapsamda sayılmıyor, belki bunlarla ilgili bir ara formül üretilebilir.

Yine, 2014, 2015, farklı yıllarda polis teşkilatında yapılan mülakatlar sırasında elenen polis adaylarının bir talebi var. Bunları eleyenlerin şu anda tutuklu, hapiste oldukları söyleniyor. Yapılan soruşturmalardan, alınan ifadelerden, FETÖ'cülerin bunlarıelediği anlaşılmiş. Bunlarla ilgili bir yeniden mülakata alma gibi bir değerlendirme imkânı var mı? Bunu ifade etmek istiyorum.

Sayıştay raporlarında Emniyet Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığıyla ilgili bazı tespitler var, bunların değerlendirilmesi, dikkate alınması gerekir.

Bir de, bu güvenlik teşkilatının yapılanmasıyla ilgili bir karmaşa var gibi görünüyor. Anayasa'mızda esasen güvenliğin tesisinden Bakanlar Kurulunun sorumlu olduğu gibi bir ifade var. Bu kapsamda da bu tür ifadelerin karşılığında bunları Başbakanlığa bağlı şekilde kurumların yapması gerektiği yönünde bir şey var. Dolayısıyla sevk ve idareden ziyade koordinasyon açısından yeniden güvenlik teşkilatının toptan yapılandırılmasına bir ihtiyaç var gibi görünüyor.

Son olarak da, seçim bölgem İstanbul Küçükçekmece'de Kanarya Mahallesi var. Bununla ilgili daha evvel de -sayın genel müdürüm de biliyor- soru önermeleri de verdim. Burası oldukça sıkıntılı bir bölge. Burada üç ay boyunca bölücübaşının resmi asılı kaldı, Türk Bayrağı indirildi, oraya o paçavrayı astılar, bu seçim sırasında. Yani haziran-kasım arasında oldu bu. Biz o zaman da ilettik, üç ay sonra indirildi.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yok, hayır.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Evet, var, bunlar resimleriyle var. Yani üç ay önceki tarihle üç ay sonraki tarihle beraber var. Burada PKK şu anda kimlik kontrolü yapıyor geceleri, rastgele buraya giren...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yanılıyorsunuz, bakın...

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Bakanım, rastgele buraya giren insanlara...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Sizin partili bir arkadaşınız aradı, söyledi.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Hayır, ben Sayın Bakanla beraber seyahatleyken aradık, Adalet Bakanımızla beraber.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Siz miydiniz o?

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Evet.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yaklaşık on gün, on beş gün orada bütün arkadaşlarımız bulundular. Böyle bir şey kesinlikle söz konusu değil. Kanarya'yı bilirim, Küçükçekmece'yi de, Kanarya'yı da siz de bilirsiniz muhakkak, böyle bir şey mümkün değil. Yani herhangi bir terör örgütünün bırakın, Allah korusun, kimlik kontrolü yapması... Yani ben ani cevap veriyorum, çünkü belki cevaplar arasında bir fırsat kalabilme imkânı olmaz, bu, önemli bir şey. Orada bir terör örgütünün kendisini ortada göstermesi de mümkün değil. O gece ve ondan sonraki geceler sizin söylediğinizde herhangi bir durum ondan önce de olmamış ama onu bilmiyorum, haziran olayını, 2015'i tetkik ettireyim.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Sayın Bakanım, bu, tabii, sevindirici. Bunu ben sadece bilginiz olsun diye ifade ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yok, hassasiyetinize Teşekkür ediyoruz.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – O günden bir gün evvel bizim bir arkadaşımızın aracı kurşunlandı, “Dur.” denildi, durmayınca kurşunlandı fakat bunlar gidip karakolda emniyete şey veremiyorlar, öyle de başka bir korku var, eğer bu kayıtlara geçerse bilmem ne olur gibi. Bunlar yaşanıyor. Ben Mecliste geçen haziranda –şeyini hatırlamıyorum- konuştuğumda orada insanlar öldü. Erzincanlı bir vatandaş, tamamen rastgele oradan geçerken aracına “Dur.” diyorlar, durmuyor, ateş ediyorlar, öldü. Ailesiyle hâlâ ben görüşüyorum. Yani bunlar yaşanıyor, çok istirahat ediyorum. Yani mutlaka hassasiyet gösteriliyor, eskiye göre de azalmıştır. En küçük bir olayda burada toplanılıyor, 500 kişi, bin kişi “Hadi!” yürünüyor filan, yani dolayısıyla burası herkesin bildiği bir yer. Hassasiyetiniz için ben de teşekkür ediyorum. Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Çiçek, buyurun.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, değerli katılımcılar; tabii, ülkemizde devlet olarak iki temel görev var: Bunlardan birisi adalet, diğeri de güvenlik. Diğer hizmetlerin özel sektör kanalıyla karşılanması haricije hariç mümkün. Ve ülkemizin sorunlarının temelinde de bu 2 bakanlığın yürüttüğü hizmetlerdeki aksaklıklardan kaynaklanan sorunlar. Tabii, işsizlik, ekonomik sorun bütün ülkelerde var, bütün dünyada var, refah seviyesi her zaman tartışılır. Ancak ülkede güvenlik yoksa, ülkede adalet yoksa o ülke bir hukuk devleti değildir, o ülke bir cumhuriyet değildir.

Şimdi, yıllarca terörle mücadele ediyoruz. Bizzat tabur komutanı olarak da terörle mücadelede görev almış eski bir askerim.

Şimdi, Türkiye Cumhuriyeti 2002’de terörü belli bir noktaya getirmişken 2015’te, 2016’da nasıl bu konular tekrar Türkiye’nin bir numaralı gündem konusu oldu? Bu öz eleştiriyi kim yapacak?

Ben “festö” olarak niteliyorum, çünkü silahlı bir terör örgütü, ayrıca o liderinin kafasındaki takkeden, festen dolayı da “fesli bir terör örgütü” diye niteliyorum. Bu örgüt 15 Temmuz gecesini, bu karanlık geceyi bu millete yaşatırken Türkiye’yi on dört yıldır kim yönetiyordu? Emniyet müdürlerini, valileri, İçişleri Bakanlığı müsteşarlarını bu örgüte kim verdi? Yargıçların yarıya yakını bu örgüte nasıl teslim edildi? Tabii, bunlar Türkiye’nin temel sorunları.

Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı var bünyenizde Görevde olduğum dönemde kolluk çalışmalarına da katılmıştım. Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğine bağlı Toplum ve İlişkiler Başkanlığı ve Genelkurmay Bilgi Destek Dairesiyle yakın ilişkileri olan bir kuruluştur. Devlet imajının vatandaşa olumlu yansımaları, vatandaş-devlet ilişkilerindeki eksikliklerin giderilmesi, özellikle de bu terör örgütlerinin devleti itibarsızlaştırma çabalarının -dış güçlerle beraber- giderilmesi için temel fonksiyonu olan bir yapı olarak kurulmuştu ancak ortalıkta göremiyoruz. Niye göremiyoruz? Çoğu sizin Bakanlığınızda polis, asker, jandarma, sahil güvenlik, göçler, Göç İdaresi Başkanlığı... Yani devlete güvenin yüzde 70’i İçişleri Bakanlığıyla ilgili.

Şimdi, komutanlarını esir almış bir Silahlı Kuvvetler, askere kumpas kurmuş bir emniyet, çünkü o kumpas davalarında en başta emniyet müdürleri vardı, onun altında savcılar, onun altında hâkimler vardı, kimin tutuklanacağını FETÖ liderinden emniyet müdürleri alıyordu, savcılara söylüyordu, savcılar da hâkimlere tebliğ ediyordu, yaşadık bunları, beş yıl içeride kaldık. Bunlar yapılırken, bu olanları dönemin yöneticilerine anlatırken hiç kale alınmadık.

Ülkemizde OHAL var, OHAL'in temel nedeni de terör, başta festö terör örgütü olmak üzere PKK, İŞİD veya DAİŞ. Yani ülkede bir sorun varsa, OHAL'a gerekçe gösterilen bir sorun varsa bu sorunun sorumlusu da İçişleri Bakanlığı. Tabii, şahsınızla ilgili değil, ben on dört yılı dikkate alarak konuşuyorum. OHAL ne zaman kalkacak? Çünkü yargıda büyük sorunlar var. Gizlilik diye savunma görevini yapamıyor. Kesinlikle yıllarca mağdur olduğumuz bir örgütü savunmamız, bu örgütün militanları lehine tavır almamız mümkün değil, eşyanın tabiatına aykırı. Bunlardan en ağır şekilde hesap sorulacak, sorulması lazım. Ama bu militanların bize çok gördüğü adil yargılanma hakkını, savunma hakkını, hukuk devleti ilkesinin bunlara uygulanmasını özellikle istihdam ediyoruz, özellikle istiyoruz. Çünkü başka türlü Türkiye Cumhuriyeti demokratik, laik, sosyal bir hukuk devleti olamaz. O nedenle, Sayın Bakanım, bütün bürokratlarımızla beraber işiniz çok ağır. Dün Adalet Bakanlığı vardı, bugün de sizin bütçeniz, Türkiye'de iki temel sorun olan hizmet alanını tartışıyoruz.

Bu kurumların -başta Silahlı Kuvvetler, tabii, millî savunmayla ilgili, onu da gördük- tekrar devletin kurumları olması, tekrar vatandaşa, bizlere güven vermesi için mutlaka liyakata göre, şeffaf, herkesin durumunu görebildiği bir performans sisteminin hayata geçirilmesi lazım. Biraz önce sayın kardeşim Tokat milletvekiliyle bir tartışma ortamı yaratıldı. Şayet, bu emniyet müdürleri, valiler kimin ne olacağını, hangi gerekçeyle olamayacağını şeffaf bir şekilde görselerdi bu tür dedikodular olmazdı. Her şeyin açık olması lazım, Silahlı Kuvvetlerde de böyle. Sicil sistemi var, komutanın verdiği sicil gizli ve hiç kimse öğrenemiyor. Aynı şey, benzer örgütler olan Emniyette de, Sahil Güvenlikte de, Jandarmada da açık olması lazım, şeffaf olması lazım. Bu konuda dünyada örnekler var, gelişmiş ülkelerde örnekler var. Bunların getirilmesi konusunda mutlaka çalışmalarınız olduğunu düşünüyorum.

Uzmanlar var, uzman erbaşlar var. Jandarmada da var, Sahil Güvenlikte de var, tabii kuvvetlerde de var. Bunlar hizmet süresini tamamlayıp sözleşme uzatmayıp iş arayan gençler, yetişmiş gençler, özellikle de terörle mücadelede büyük başarılar göstermişler. Bunların istihdam edilmesi konusunda -özellikle cezaevlerinin dış güvenliğiyle ilgili çalışmalar olduğunu biliyorum- bir öncelik, bir yönetmelik çıkarılırsa Türkiye'nin şu anki sıkıntından kısa sürede çıkmasına hizmet edeceğini değerlendiriyorum.

Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne bir görevle gittim. Orada Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığı bünyesinde Emniyetin de, polis de görev yaptığını zaten biliyorsunuz. Tabii, çok küçük bir ülke ama örnek alınacak bir ülke. Yani, polisi, özellikle trafik polisleri çok disiplinli, ben yıllardır gidiyorum, görüyorum. Dolayısıyla, İçişleri Bakanlığı bünyesinde görev yapan Jandarma, Emniyet ve Sahil Güvenliğin mutlaka tek çatı altında en azından belli alanlarda birleştirilmesinin faydalı olacağını düşünüyorum.

Bütçenin hayırlı uğurlu olması ve 2017'de güvenliğin, adaletin Türkiye'nin sorunları olmaktan çıkması dileğiyle saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Söz talebi olan arkadaşlar lütfen şimdiden bassınlar. Yani, bunu her seferinde rica ediyorum ama çok geç kalıyoruz.

Sayın Pekşen...

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Sayın Başkan, Sayın Bakan, çok kıymetli milletvekilleri, saygıdeğer bürokratlar...

Sayın Bakanım, Türkiye'nin son on dört yıl içerisinde geçtiği merhalelere bakılınca büyük kurumsal eksikliklerin olduğunu görmemek mümkün değil. Hukuk devletinden uzaklaşmak kadar, devletin kamusal düzeninin de gereği gibi işlemediği çok net. Kimseyi eleştirmek için, kimsenin de siyasetini yermek için söylemeyeceğim ama büyük bir gerçeğin altını beraberce çizmekte yarar

görüyorum. Balyoz, Ergenekon gibi davalarda Türkiye çok büyük bir siber saldırıyla karşı karşıya kaldı. 2007 yılında dünyanın en önemli süper güçlerinden birisinin dışişleri bakanı “Evet, biz bazı ülkeleri elektronik olarak savaşıyor test ediyoruz.” diye açıklama yapmıştı. Biz bunları davalarda söyledik, o günlerde kullandık ve gerçekten bugün gelinen noktada görüyoruz ki Türkiye büyük bir elektronik savaşın içerisine sürüklendi ve maalesef bu savaşta çok büyük kaybettik, hep beraber kaybettik. Silahlı Kuvvetler kaybetti, ekonomimiz kaybetti, siyaset kaybetti, hep beraber kaybettik. Bunu ben şuna benzetiyorum: Hani, bir Temel fıkrası var ya “Muzu gördüm, yine düşeceğim.” diye. Ne yazık ki, kim, hangi uluslararası bir örgüt bu ülkeye bir tezgâh hazırlıyorsa maşallah biz o muz kabuğunu görmüş gibi gidiyoruz ve mutlaka o muza basıyoruz ve düşüyoruz. Bu ülkedeki kamu düzenliği ve kamu güvenliğinin bu kadar güvensiz olması gerçekten beni üzüyor. Şimdi, yanılmıyorsam 31 Mart 2015 tarihinde İstanbul’da Kartal Adliyesi’ne baskın yapıldı, orada bir cumhuriyet savcımız şehit edildi ama aynı gün Türkiye’de büyük bir siber saldırı daha test edildi. O gün bütün elektrik sistemimiz tümüyle çökertildi. Bir müddet sonra anladık ki bu da müthiş bir planlı siber saldırıymış. Bizim öğrenebildiklerimiz bunlar. O kadar çok yaygın bir alanda bunları tatbik ediyorlar ki, kimya sanayisinde, bankalarda... Bankalara bir örnek vereyim efendim. Banka hesaplarında çeşitli iddialar var. Mesela, kişisel hesaplardan giriyorlar, 1 lira alıyorlar. Sayın Bakanım, 1 lira kimsenin dikkatini çekmez, 5 lira da çekmez, 10 lira da çekmez, uğraşmak istemezsiniz ama 10 milyon kişiden 10 lira aldıkları zaman bu devasa bir rakamdır. Bu nasıl bir kamu düzenidir, bu nasıl bir yönetim anlayışıdır ki canı isteyen istediği şekilde bir ülkeyi kurgulayabildiği, belli bir tuzağa sürükleyebildiği bir ülke hâline geldik? Bunun temel gerekçesi şu Sayın Bakanım: Hukuki güvenilirlik olmadığı zaman kamu düzenini yürüten bürokratlar da buna ilişkin uzun vadeli bürokratik hafızayı taşıyamıyorlar ve bu mücadeleyi belli bir süre içerisinde devam ettiremiyorlar. Bürokrat diyor ki: “Aman, ben bu işe bulaşırsam yarın başıma ne haller gelir, onun için mümkün olduğu kadar bu çalının arkasından dolanayım ve bunu görmezden geleyim.” Böyle olduğu zaman da Türkiye büyük kaybediyor. İşte, bunun sonuçlarını FETÖ örgütünde de gördük. FETÖ örgütünde de... Ben, 1999 yılında, o tarihlerde bir tesadüf eseri tam o davanın ortasında idim, o tarihte sizin hemşehriniz olan Ankara Emniyet Müdürü bu örgütü teşhis etti, tam anlamıyla devlete bildirdi ama devlet ona ilişkin kamu düzeninin gereğini yapmadı ve o günden bugüne kadar gereği yapılmayarak gelinen noktada Türkiye tarihi bir bedel ödedi. Ben FETÖ örgütünün de tek başına, yalnızca bir Fetullah Gülen cemaatinin örgütü ve ona göre hareket eden bir örgüt olduğunu da zaten düşünmüyorum. Bu uluslararası bir saldırının Türkiye’nin ayağına sürekli pranga dolanmasına ilişkin bir modeliydi. Bu kimya sanayisinde de çok geçerli, ilaç sanayisinde de çok geçerli, kimliklerimizde de çok geçerli. Ben, geçenlerde bir tatbikat izledim, gerçekten insanın -belki siz de biliyorsunuz bunları- akli, havsalası almıyor. Yani, cebimdeki kredi kartının numarasını on saniye içerisinde önüme koydular, kredi kartımızın numarası bu dediler. Sokakta yürüyen insanların tamamının vatandaşlık numaraları, kimlik numaraları, kredi kartları on saniye içerisinde çözülüyor. Ya, bu kadar mı bu ülke sahipsiz? Onun için, buna ilişkin, hani, siber suçlar konusunda yazmışımız “2014 yılında başkanlık kuruldu.” diye. Sayın Bakanım, bunun çok daha ciddiyetle ele alınması gerektiğini düşünüyorum. Yalnızca, 2015 yılında dünyada siber saldırılara ilişkin tedbir almak için harcanılan bütçe Dünya Ticaret Örgütünün rakamlarına göre 100 milyar dolar, 100 milyar dolar. Peki, Türkiye’ye bakıyorum, gerçekten, kim neyi planlamışsa gelip çok rahat uygulamış. Bedeli inanılmaz ödemişiz. Buna ilişkin çok ciddi bir kurumsal bir yapı lazım. Tıpkı, işte, belki Sahil Güvenlik Komutanlığı gibi, belki başka bir yapı gibi buna ilişkin mutlaka bir kurumsal yapı kurulmalı. Bunun içerisinde Silahlı Kuvvetler de olmalı, üniversiteler de olmalı, istihbarat teşkilatları da olmalı. Burada çok kıymetli generalleriniz var, danışmanlarınız var,

onlar sizinle beraber çalışıyorlar, onların görüşlerine başvurabilirsiniz. NATO'nun şu anda en önemli tartışma konularından birisi de siber saldırıları gerçekten savaş konsepti içerisine alıp almamak. Bu konu artık gerçekten Türkiye'de çok can yakıyor.

Kimlikler... Birçok insanın kimlikleri, kimlik bilgileri kolaylıkla çalınıyor ve arkasından birçok mali suça konu ediliyor ve bunlara ilişkin ciddi bir mücadele görmek gerçekten mümkün değil.

Telefonlar, aynı şekilde. Ben çok açık bir örnek vereyim Sayın Bakanım. Bu belki de 6'ncı, 7'nci telefonum son beş ay içerisinde. Telefonlarımız sürekli "hack"leniyor. Bir tek benimki değil, herkesinki "hack"leniyor. Bunun arkasında kötü niyet de arayabilirsiniz, mali bir gerekçe de arayabilirsiniz. Birçok mali gerekçeyle insanların bilgisayarlarına, elektronik ortamlarına giriliyor ve orada büyük tahribatlar veriliyor ve sonra siz koşa koşa gidiyorsunuz bir elektronik yazılımı satın alıyorsunuz. Kullanılan yazılımların denetlendiği, o yazılımların sertifikasyona bağlandığı bir düzenin de gerçekten olduğunu görmüyorum. Bu konudaki görüşlerime ilave birkaç şey daha söylemek isterim Sayın Bakanım.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım lütfen, süre tamamlandı.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Toparlayayım Sayın Başkanım.

Şimdi, Sayın Bakanım, bizim suç delili oluşturmada özenle üzerinde durduğumuz şey şu: İnsanların yaftalanması Türkiye'de ne yazık ki artık çok kolay bir usul hâline geldi. Gerçek suçlularla değil, gösterilen insanlarla mücadele ediyoruz. Böylece, gerçek suçluların elini güçlendiriyoruz. Toplumsal mağduriyetleri artırıyoruz, adli kolluğun işini güçlendiriyoruz. Yargıç gerçek suçlu ile gösterilen suçlu arasında gidip gelmeye başlıyor. İşte, o zaman da yargılamalar çok uzun bir zaman alıyor. Adli kolluğun mutlaka güçlü bir şekilde ayrı bir uzmanlık alanı olarak bir an önce planlanması Türkiye'nin adalet sisteminin hızlanması açısından da büyük önem arz ediyor.

Bir de, bir parlamenter olarak üzüntü duyduğum bir konuyu da ifade etmek istiyorum.

BAŞKAN – Son cümlelerinizi alayım lütfen.

HALUK PEKŞEN (Trabzon) – Son cümlem efendim, toparlıyorum.

Sayın Bakanım, yurt dışı çıkışlarında, yurt dışına gittiğinizde parlamenterlere karşı, bize karşı özellikle son birkaç ay içerisinde güvenlik aramalarında gösterilen tavır beni son derece rencide ediyor. Buna karşı hiçbir şey yapılamıyorsa mütekabiliyet kurallarının işletilmesi önemlidir diyorum.

Bütçenin hayırlı olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Çaturoğlu? Yok.

Sayın Gizligider, buyurun.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

FARUK ÇATUROĞLU (Zonguldak) – Geldim, buradayım.

BAŞKAN – Sayın Gizligider, buyurun.

Sayın Çaturoğlu hakkını kaybetti.

EBUBEKİR GİZLİGİDER (Nevşehir) – Sayın Bakanım, öncelikle, hayırlı uğurlu olsun 2017 yılı bütçemiz. Tabii, ben de birkaç konuda fikrimizi beyan etmek ve bu kararlı mücadelede size başarı dilemek istiyorum.

Özellikle, son iki yıldır yürüttüğümüz mücadeleyle ilgili olarak Orta Anadolu'nun ortasından birkaç izlenimle paylaşımlarımı sunacağım. Vatandaşın bize ısrarla söylediği şu: "Sakin geri adım atmayın, sakın." Şu anda bu mücadeledeki psikolojinin bence en önemli mihenk noktası. İki hafta önce, yaklaşık yirmi gün önce bir şehidimiz oldu, tabii binlerce katılım oldu. Şehidin ailesi dâhil olmak üzere, babası dâhil olmak üzere, gözü yaşlı eşi dâhil olmak üzere "Sakin geri adım atmayın ki bu şehitlerimizin kemikleri sızlamasın." dediler. Şu anda bizim araziden aldığımız en büyük tespit, en büyük talep bu. Allah'ın izniyle bu mücadeleyi bitireceğiz, bu sefer kararlıyız. Sizlerin şahsında bütün İçişleri Bakanlığı çalışanlarımıza, Emniyetimize, Jandarmamıza samimiyetle milyonlarca dua ediliyor. Olabilir birkaç çatlak ses, olabilir kaynağı tahmin ettiğimiz yerlerden aldığımız düşündüğümüz birtakım güç sahipleri ama bunların bizim için zerre önemi yok, millet tam olarak arkanızda Sayın Bakanım. Bunu paylaşmak istiyorum ve şu anki moral olarak da, bu mücadelede moral olarak da herhâlde bizzat bu mücadeleyi yürüten güçlerimizin de bunu duymaya ihtiyacının olduğunu düşünüyorum. Bu konuda başarı diliyorum.

Bir de şu konuda fikrimi paylaşmak isterim. Şimdi, siyasi ayağına giriliyor ve devam edecek de Allah'ın izniyle. Bir de şu talep var. İşte, sahil kısmını, paranın yoğun olarak dolaştığı kısmını, ekonomik ayağını, bunu da merakla ve ısrarla bekliyoruz, talep ediyoruz. İnşallah, bu terörün ülke içindeki finansmanı noktasında da belinin kırılmasında herhâlde bu çok önemlidir. Muhakkak bilmediğimiz bir mücadele de yürüyordur, bu başka ama vatandaşın beklentisi anlamında bunu da sizinle paylaşmak istiyorum.

Efendim, bir de on yılı aşkın avukatlık mesleğini icra ettik, hukukçu olarak da kendimize göre bir çalışmamız oldu. Kolluğun ayrılmasıyla ilgili geçmişten beri devam edegelen bir çalışma var yani adli kolluk ve güvenlik işlerinin yürümesi noktasında. Burada neredeyiz? Eğer, burada da bize bir bilgi verirseniz memnun olurum.

Yine, tabii, bu alçak FETÖ girişiminin ardından bürokraside ciddi boşalmalar oldu kaymakamlarla alakalı veya diğer birimlerle ilgili. Bunların da herhâlde çalışması sona erdi veya eriyordur diye tahmin ediyorum. Bu konuda da eğer bilgi verirseniz çok memnun olurum. Yeni kaymakam atamalarıyla ilgili talepler tabii size de muhakkak geliyordur, bize de geliyor, biz söz verdik, ileticeğiz dedik, onu da zatalinize iletmek istiyorum Saygıdeğer Bakanım.

Bir de, efendim, geçmişte de yerel yönetimler yasasında yapılan çalışmaya atfen sormuş olayım: Bu konuda bir çalışma ne düzeyde? Bu da çok sık soru olarak geliyor. Hem kayıtlara girmesi açısından hem de buradaki bütün hazırunun bilgilenmesi açısından, böyle bir çalışmamız varsa eğer bu konuda da bilgi verirseniz memnun olurum.

Tekrar başarılar diliyorum, Allah yardımcınız olsun.

BAŞKAN – Sayın Gizligider, teşekkür ediyorum.

Sayın Şimşek...

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; öncelikle, zor bir dönemde görev aldınız, başarılar diliyorum.

15 Temmuzda Türkiye Cumhuriyeti tarihinin en kanlı darbe girişimiyle karşı karşıya kalındı, bu milletin tankıyla, topuyla milletin evlatlarına kurşun sıkıldı. Türk milletinin tamamı -siyasi görüşünü bir tarafa bırakarak- meydanlara indi ve darbecilere karşı direndi, cumhuriyete ve demokrasiye sahip çıktı. Tabii, bu sürece gelirken yaşananları da bir gözden geçirmenizi istiyoruz. On beş yılın hesabını sizden sormak istemiyoruz ama sizin on beş yıldır bu olayların yaşanmasında hatası olanlardan hesap sormanızı bekliyoruz.

Bir çözüm süreci yaşandı. Çözüm süreci içerisinde, o günün şartlarında biz Milliyetçi Hareket Partisi olarak hep dile getirdik Habur'da yaşananları, Oslo'da yaşananları, İmralı'da yaşananları. "7 çarpı 9 eşittir 63 Akil Adam" dediniz, biz akılsızlar dedik. Şehitler Hakkârî'den, Diyarbakır'dan gelirken akılsızlar Kayseri'ye, Sivas'a, Yozgat'a gönderildi, oradaki insanlar ikna edilmeye çalışıldı. Türkiye bu günleri yaşadı. O günlerin sonunda 15 Temmuzdan bu tarafa daha samimi bir mücadelenin yapıldığını görmekteyiz. Bu mücadelede de, terörle mücadelede ve dış politikada Milliyetçi Hareket Partisi olarak her zaman olduğu gibi yine Hükümetin arkasında olmaya devam edeceğiz.

Tabii, Türkiye Cumhuriyeti devletinin kurumsal yapıyı oluşturması gerekiyor, yoksa hep bunları tartışırız, burada konuşuruz, yine aynı şeyler yaşanmaya devam eder. KPSS'yi kaldırıyoruz, personel alıyoruz, devletin birçok kurumuna "KPSS iptal." diyoruz. Bir insan üniversiteyi bitiriyor, üniversiteyi bitirdikten sonra aylarca çalışıyor, KPSS sınavına giriyor ve bu sınavdan yüksek bir not alıyor, daha sonra on dakikalık bir mülakatla bunun hayatını karartabiliyoruz. Devletin birçok kurumuna taşeron ve sözleşmeli eleman alıyorsunuz ve bunların birçoğu AKP teşkilatlarından giden listelere göre yapılıyor. Bu şekilde, toplumun tamamını kucaklamamız mümkün değil. Bu noktada piyasada, vatandaşlarımızda ciddi şekilde tereddütler var. Mersin'de şehir hastanesi yapılıyor, şehir hastanesine girmek için vatandaşlar bizi arıyorlar, biz diyoruz ki: Bir şey yapamıyoruz. Diğer kamu kurumlarına, Ormana, Millî Eğitime eleman alımı yapılıyor, bunların şeffaf bir şekilde yapılmasını istiyoruz. Türkiye Cumhuriyeti'nin bir bakanı olarak samimiyetle sizden bunu istiyoruz. Bunu Bakanlar Kurulunda gündeme getirmenizi, İŞKUR'a başvuran ne kadar insan varsa bunların içerisinde kura mı çekersiniz, noter huzurunda mı yaparsınız, ciddi bir liyakat mı yaparsınız, 80 milyon bakanı olmanızı bekliyoruz. Türkiye Cumhuriyeti'nin bütün vatandaşlarının eşit şartlarda devletin her türlü imkânından faydalanmasını bekliyoruz.

Geçen hafta ben seçim bölgem Mersin'deydim, ticaret odasını ziyaret ettim, esnaflarımızla bir araya geldim. Şu anda piyasadaki en büyük sıkıntı güven ortamının olmaması. Yoksa, yatırımcının parası da var, devletten başka bir şey istemiyor ama tedirginlik devam ediyor. Piyasaların bir an önce rahatlatılmasını bekliyoruz.

Binlerce insan ihraç edildi terör örgütüne üyelikten intisabı, iktisabı olan ama ben şunu söylemek istiyorum: Bu ülkede -gerçekten bir şekilde teması olmuş olabilir ama- bu kadar vatan haini olsaydı bu darbe gerçekleşirdi değerli arkadaşlar. Emniyet teşkilatı içerisinde ihraç ettiğiniz kadar polis olsaydı, bunlar devlete kurşun sıksaydı bu darbe gerçekleşirdi. Bu konuda daha hassas davranılmasını bekliyorum. İhraç edilme gerekçelerinin isim isim ihraç edilenlere bildirilmelerini bekliyorum. Bu konuda da gerekli hassasiyeti göstereceğinizi bekliyorum.

Bölgemizde cemevi dernek başkanlığı yapan Türkmen Alevisi, Anadolu Alevisi bir arkadaşımızın çocuğu FETÖ'den ihraç ediliyor. Hocası FETÖ'cüymüş, üniversitedeki danışman hocası FETÖ'cüymüş, sunulan gerekçe bu. Yani, bizim araştırmalarımıza göre bir milyonda yarım bile bunun FETÖ'cü olma ihtimali yok. Bunun gibi yanlışlıkların da; at izi, it izi olayının da olduğunu görüyoruz.

Ülkede kurallara herkesin uyması lazım. Eğer trafik polisi ışıkta durmuyorsa, milletvekili kırmızı ışıkta durmuyorsa, bakan kırmızı ışıkta durmuyorsa bu ülkede vatandaşın da kırmızı ışıkta durmasını beklemeyin, vatandaş da kırmızı ışıkta durmaz.

Onun için, hep beraber bu Komisyonada veya Mecliste, Genel Kurul sırasında gerçekten bütün iktidarıyla, muhalefetiyle olumlu şeyler konuşuyoruz ama ben burada basına da bir eleştiride bulunuyorum. Türkiye Büyük Millet Meclisinde ancak bir kavga çıkarsa -komisyonda ya da Mecliste- haber değeri taşıyor; kavga çıkmazsa konuşulan konular ne kadar önemli olursa olsun maalesef bu konular Türkiye gündemine düşmüyor.

(Mikrofon otomatik cihaz kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Şimşek, bir dakika süre veriyorum, lütfen toparlayın.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Şehitler ve gazilerle ilgili birçok konuşmacı bunu gündeme getirdi ama ben daha öncesi siz Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanıyken de söylemiştim: Benim bir hemşehrim Diyarbakır-Ergani yolunda kaza yapıyor ve şehit oluyor. Biz buna şehit cenazesi düzenledik, şehit diye de defnettik, annesi, babası da al bayrağı aldı. Bir uzman çavuş göreve başlayalı sekiz ay olmuş, terör bölgesinde, PKK’yla mücadele ediyor, burada görev yapıyor, trafik kazasında şehit oluyor işine giderken ama askerî servis aracı değil, normal bir dolmuşla gidiyor. Biz bunun görev süresi yetersiz diyoruz, bu şehidi şehitlik haklarından faydalandırmıyoruz, şu anda hiçbir sosyal hakkı yok. 15 Temmuzda parmağından yaralanana maaş bağladık, bağlanması lazım. Bunların içerisinde kocası işsiz olmasına rağmen devletin verdiği parayı kabul etmeyen kahramanlarımız da var, ben hepsine saygılarımı sunuyorum ama bu devletin, bu ülkenin şehitlerine de, bu ülke için canını feda edenlere de sahip çıkmasını bekliyorum.

Gazilerle ilgili, gerçekten, İsmail Faruk Aksu Vekilimiz de izah etti, kurşun yemiş, gazi olamıyor, bizim bunu kabullenebilmemiz mümkün değil, 10 bine yakın kişi. Şu anda bende dosyası var, size de ileteceğim o dosyayı. Kurşun yemiş, gözünden şarapnel yemiş ama yüzde 20 kayıp olmuş. “Efendim, gözü kör olmazsa gazi olamıyor.” Bu kriterlerin de mutlaka gözden geçirilmesi gerektiğine inanıyorum.

BAŞKAN – Sayın Şimşek, son cümlelerinizi alayım.

BAKİ ŞİMŞEK (Mersin) – Bir de, Büyükşehir Yasası’yla ilgili gerçekten birçok sıkıntı var ama benim hâlâ büyükşehirlerin kullanacağı bir krediyi İçişleri Bakanlığının niye imzalayacağını aklım almıyor. Belediyeler normalde Çevre ve Şehircilik Bakanlığına bağlı ama bir belediye kredi kullanacak, bunu İçişleri Bakanı imzalıyor. Bunun yanlış olduğunu düşünüyorum. Bu konuda da desteğinizi bekliyorum.

Teşekkür ediyor, görevinizde de başarılar diliyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan...

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri arkadaşlarım, Sayın Bakanım, İçişleri Bakanlığının değerli bürokratları, değerli basın mensupları; hepimizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, ben bir sitemle başlamak istiyorum söze. Geçen Millî Savunma Komisyonu bütçesi görüşülürken de aynı sitemimden Millî Savunma Bakanımız nasibini almıştı, size de sitem etmek istiyorum.

Ben İçişleri Komisyonu üyesiyim. Ülkemiz olağanüstü günlerden geçiyor. Milletvekili olarak biz bir yıl içinde -ben bir yıllık milletvekiliyim- herhâlde birkaç dönem Parlamentoda görev yapmış arkadaşımızın yaşamadıklarını yaşadık. 20’ye yakın intihar bombacısı saldırısı oldu bizim dönemimizde. Bunlardan 3 tanesi Ankara’da oldu, milletin iradesinin tecelli ettiği kentte, Meclisin olduğu kentte oldu. Meclisimiz bombalandı, bir darbe girişimi yaşadık. Bir taraftan askerimiz Suriye’de, Irak’ta. Bu olağanüstü günlerde 15 Temmuz darbe girişiminin hepimiz karşısında olduk sivil toplum örgütleriyle, medyasıyla, milletvekilleriyle. Meclis bombalanırken bu Parlamento’yu açık tuttuk. Niye tuttuk? Demokrasiye inandığımız için, seçimle gelenin seçimle gitmesi gerektiğine inandığımız için. “Asker postalıyla değil, seçimle gidecek.” dedik. Ben o gece “tweet” attım bu şekilde. Bir ortak irade oluştu Türk milletinde, milyonlar sokağa çıktı, insanlarımız, halkımız tankın önüne yattı ve Yenikapı ruhu diye bir şey ortaya çıktı. Yenikapı’da bizim Genel Başkanımız da gitti, bir ortak akıl, ortak uzlaşma oldu. Niye? Demokrasi için. Demokrasimiz gelişsin, kökleşsin diye. Arkasından ne oldu? Bizim Mecliste

bir hükmümüz yok. İçişleriyle ilgili bir sürü karar alınıyor, iç güvenliğin en önemli olduğu dönem, tarihimizde belki en önemli olduğu dönemlerden birisi, ben İçişleri Komisyonu üyesi olarak 6 kere sizden randevu istedim, 6 kere. Birincisi hayırlı olsun içindi, kalanı başka konularla ilgili.

Sayın Bakanım, İçişleri Komisyonu üyesi bir milletvekili İçişleri Bakanına ulaşamıyorsa -haydi size ulaşamıyor Bakan Yardımcısı da mı yok, bize dönen kimse yok- biz kime izah edeceğiz, kiminle paylaşacağız, ortak akıl nasıl tesis olacak? En azından İçişleri Komisyonunda bir araya gelebilirdik, Komisyon toplanmadı.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Komisyonunda toplandık, siz yoktunuz o zaman.

MURAT BAKAN (İzmir) – Biz düşüncelerimizi Plan ve Bütçe Komisyonunda, burada ifade etme şansı buluyoruz ancak.

Şimdi, ciddi anlamda bir mali yatırım var sizin anlattığımız şeyde. İşte, insansız hava araçları, silahlı insansız hava araçları, “drone”lar, tanıma sistemleri, bunların entegrasyonu çok güzel ama bunları kim kullanacak? Bunları kullanacak Emniyet mensubu, polis, Jandarma. Polisin ciddi sorunları var. Yani, o insanların insanca yaşayacağı koşulları oluşturmak öncelikle bizim görevimiz. Darbe girişiminde, o zor koşullarda, terörle, teröristle, katille, hırsızla, mafyayla mücadele ediyor; işte, özellikle, Jandarma, kırsal bölgede, dağ başında, kuş uçmaz kervan geçmez bölgelerde mücadele ediyor ama özlük haklarına gelince ancak şehit olduğunda hatırlıyoruz, şehit olduğunda arkasından göz yaşı döküyoruz ama hayattayken onların özlük haklarıyla ilgili hiçbir şey yapmıyoruz.

Polis intiharları çok önemli. Bakın, bu ülkede en çok intihar polislik mesleğinde ve ilk dört yılda oluyor. Bu gencecik insanlar niye intihar ediyor? Polisin çalışma koşullarıyla ilgili bir değişikliğe ihtiyaç var mı? 12’ye 12, 12’ye 24, 12’ye 36, bu sistemin değişmesi gerekiyor mu, bunun sorgulanması gerekir. Polisin özlük haklarının iyileştirilmesi gerekir. Çoğunu Musa Vekilim söyledi, ben kalanları söylüyorum.

Uzman jandarma sizin mensubunuz oldu, eskiden Millî Savunma Bakanlığına bağlıydı ama uzman jandarmayı sizin bürokratlarınız bilmiyor. Bakın, siz sunum yapıyorsunuz, 16’ncı sayfada diyor ki: “2016 yılında 9 bin uzman jandarma alımı devam ediyor.” Uzman jandarmanın okulu kapandı. Yani, jandarmaya uzman alacaksınız, uzman jandarma sanılıyor bu. Bu, şu an muvazzaf kategorisinde çalışan uzman jandarma değildir alınan 9 bin uzman jandarma. 20 bin civarında uzman jandarmanız var, bunların statüsü problemlidir, ciddi sorunları var. Bu çocuklar şehit olduklarında o sıvasız evlerde oturan ana, babaların çocukları. Kimin çocuğu polis oluyor, kimin çocuğu uzman jandarma, uzman erbaş oluyor? Bunların özlük haklarıyla ilgili ciddi sıkıntıları var. Bakın, uzman jandarmayla ilgili astsubaylığa geçirilme kontenjanı düşürüldü. Emsallerinin, emniyet personelinin bir üst statüye geçirilme yaşı 45, uzman jandarmanın bir üst statüye geçirilme yaşı 27. Özellikle son çıkan kararnameyle uzman erbaşların astsubaylığa geçişi için on yıllık hizmete kadar çıktı ama uzman jandarmada böyle bir değişiklik olmadı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakan, lütfen toparlar mısınız?

MURAT BAKAN (İzmir) – Bunu bitireceğim, başka söyleyeceğim bir şey yok Sayın Başkan.

Subayın, en son astsubayların okulda geçen sürelerinin biz geçen dönem intibaklarını yaptık uzun mücadelelerden sonra, uzman jandarmaların intibakı yapılmadı, bunların okulları var. Üzerinde Jandarma Genel Komutanlığının “Uzman Jandarma Okulu” yazan levhası vardı, bunların intibakları yapılmadı ve geçen dönem Millî Savunma Bakanı söz verdi “Bunların intibakı yapılacak.” diye. Bunların intibaklarının yapılması lazım.

Buldukları kadrolar okulları kapatıldığı için astsubay kadrosu, büyük çoğunluğu astsubay kadrosunda çalışıyor. Dış kaynaktan astsubay temini yapılıyor, uzman erbaştan astsubay temini yapılıyor ama -bu ara kadronun hepsi yetişmiş personel, çoğu lisans, yüksek lisans mezunu uzman jandarmaların- bunlardan astsubay alımında daha yavaş hareket ediliyor ya da görmezden geliniyor.

Komutanlık tazminatı alamıyorlar. Üç ayın üzerinde görev yaparsa komutanlık tazminatı alacak, ikiz görev yaptırılıyor uzman jandarmaya, komutanlık tazminatı alamıyor.

Subay, astsubaya da son beş yılda 90’ın üzerinde sicil alanlara mümtaz terfi veriliyor, uzman jandarmanın böyle bir haktan yararlanması mümkün değil, bundan da yararlanması gerekir.

Sicil verilmesinde amir kanaati önemli. Bu amir tahakkümüne yol açıyor hem Türk Silahlı Kuvvetlerinde hem poliste hem uzman jandarmada. Liyakatten çok amire bağlılık, devlete bağlılıktan çok amire bağlılığı ortaya çıkartıyor. Disiplin yönetmeliğinin ciddi anlamda gözden geçirilmesi lazım özellikle poliste.

Terörle yoğun şekilde mücadele eden birliklerde devlet tarafından verilen kuvvetli tayin bedeli var. “Kazandan beslenme” adı altında bunlara verilmiyor. Bunların tercihine bırakılmalı çünkü bunların ekonomisine doğrudan etki edecek bir unsur.

OYAK’ta daimi ve mecburi üyesi uzman jandarma muvazzaf olduğu için ama OYAK’ta temsili yok.

Yüksek lisans yapan subay, astsubaya ilave bir derece veriliyor, uzman jandarmaya verilmiyor.

Sayın Bakanım, arkadaşlarımız çoğu şeyi zaten genel olarak söyledi, ben son olarak bunları söylemek istedim. Lütfen bu konulara ilgi gösterin. Bu çocuklar bunu hak ediyor, hem polisimiz hem uzman jandarmamız.

Saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Beyribey...

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım, değerli arkadaşlar; sözlerime başlamadan evvel hepinizi saygılarımla selamlıyorum.

Bakanlığımızın bir şeyle ilgili dikkatini çekmek istiyorum. Bu dikkatini çekmek istediğim konu da çok önemli bir konu. Plaka tanıma sistemleriyle ilgili ciddi bir çalışma olduğunu gördüm. Ülkemizin güvenliği açısından bunu çok önemsiyoruz ve destekliyoruz. İnşallah, en kısa zamanda bunlar oluşur ve ülkenin iç güvenliğiyle ilgili çok ciddi bir mesafe alınmış olur. Ben bu “plaka tanıma sistemleri” denildiğinde, bu konuda benim rahatsız olduğum bir konuyu sizlere dile getirmek istiyorum.

Şimdi, sizlere göstereceğim. Bu arabalardaki plakalardan bir tanesinin şekli, bu bir başka arabanın plakasının şekli, bu başka bir aracın plakasının şekli...

BAŞKAN – Biz de görseydik ama...

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Şu birisi efendim, bir tanesi şu, bir tanesi şu, bir tanesi de şu.

Biraz evvel aşağıya indim. Aşağıya inince de resmî araçlar dâhil... Bir de bunların karelileri var, onu da çizemediğim için öyle bir plaka şekli getirmedim. Aşağıya da indim, bütün plakaları da gözden geçirdim. Bir standart yok. Kesinlikle plakalarla ilgili bir standardizasyon gerekir. Ben hekimim, plakaya bakınca aklınızda kalacak şekilde olacaktır. Bence, bizim klasik plaka şeklimiz en kolay akılda kalan...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) - Sayın Beyribey, yormayayım sizi.

Bir önceki kanun hükmünde kararnamede bunu değiştirdik.

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Ama piyasa dolu Sayın Bakan.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Daha yeni oldu.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Plaka işi de mi KHK’ya yapıyor?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Şöyle: Bu, terörle de ilgili. Yani okuyamıyor PTS, haklı sayın milletvekilimiz.

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Okuyamıyorsunuz, düz çizgi. 8-9 tane rakam yan yana.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Biz, bunu değiştirmek zorunda kaldık, değiştirdik. Uygulama başladı, şimdi de standardını arkadaşlar geçiriyorlar.

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – En eski model en kolay okunan modeldir. Ben onu da söyleyeyim, en kolay okunan model bu model. Takdir...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yalın olan mı?

YUSUF SELAHATTİN BEYRİBEY (Kars) – Evet, yalın olan.

Dikkatinizi çekmek istedim.

Saygılarımla.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Biz size teşekkür ediyoruz.

Sayın Tanal...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, Değerli Bakanım, değerli bürokratlar, değerli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Tabii, kanun hükmünde kararnamelerin dayanağı yetki yasasında esasen, FETÖ darbe teşebbüsünden dolayı yetki verilmişti ancak bilemiyorum, Sayın Bakanım da 678 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamede imzası var ancak içeriğiyle ne kadar bilgilendiler, bilemiyorum.

Madde 29’u aynen okuyorum: “Hazinenin özel mülkiyetindeki ve devletin hüküm ve tasarrufu altındaki taşınmazlar üzerinde tersane, tekne imal ve çekek yeri, yat çekek yeri hariç yatırım yapılmak amacıyla lehine irtifak hakkı tesis edilen veya adına kullanma izni verilen yatırımcılar tarafından Bakanlığa başvurulması hâlinde kırk dokuz yıllığına kiraya verilecek ve ücretsiz kiraya verilecek.” Sadece o işletmeyi yani orayı kırk dokuz yıllığına ücretsiz olarak kiralayan firmanın elde ettiği yıllık kârın binde 1’i devlete verilecek.

Türkiye’de firmaların hepsi zarar gösteriyor maalesef. Allah’tan korkun ya! Yani bunun FETÖ terör örgütünün bitirilmesiyle alakalı ne hükmü var Sayın Bakanım? Yani bunda sizin imzanız var, sizin çoluk çocuğunuzun, torunlarınızın... Bu yetim hakkı. Hani çıkıyor da Sayın Arınç diyordu ya, parsel parsel sattınız. Artık bunu nasıl temizleyeceğiz biz? Her türlü güvenlikle ilgili konulara evet, destek verdik ama arkadaşlar, bunu kötüye kullanıyor şu anda siyasi iktidar. Kanun hükmünde kararnamelerle resmen kötüye kullanmanın belgesi, devlete ait hazine arazilerinin verilmesi. Bunun kabul edilecek bir yönü yok.

Sayın Cumhurbaşkanı geçen gün muhtarlar toplantısı yaptı. Sordular, dendi ki: “Arkadaş, bu muhtarlar geliyor ama bunun gelişi, gidişi, konaklaması, yemek parasını kim ödüyor?” “İçişleri Bakanlığı ödüyor.” dedi. Doğru mu yanlış mı bilmiyorum. İçişleri Bakanlığının bütçesinde böyle bir kalemi var mı? Artı, bunu yapacaksa Cumhurbaşkanı kendi bütçesinden niçin karşılamaz? İçişleri Bakanlığının böyle bir görevi ve misyonu... Bu ne kadar para tuttu? Konaklaması, yol giderleri, vesairesi... Bunu bize açıklarlarsa sevinirim.

10 Ekim 2015 Ankara katliamında, 9 Ekimde Gaziantep’te çıkan o bombacılar Adana’da durdurulur. Önden giden keşifçi takip eder, tekrar dönüş yaptığı zaman Emniyet mensupları der ki: “Arkadaş, sen biraz önce geçtin, tekrar geldin, ne oldu?” Aramasını yaparlar, o araçta uyuşturucu madde bulunur, serbest bırakılır, gayet rahat, buradaki ifadelerinde, Ankara 14. Ağır Ceza Mahkemesinde devam eden davasında bu şekilde ifadelerde bulundu. Peki, esas bombacılar ondan sonra geliyorlar, onlar durduruldu mu? Neden? Durdurulduysa aracın arkasındaki 2 canlı bomba niçin serbest bırakıldı? Bununla ilgili açık ve net açıklama yapmalarında yarar var.

Ben eğer kaçırırdıysam özür diliyorum, peşinen söylüyorum ancak sizin bu konuşma metinlerinizde İŞİD’le ilgili tek bir sayfa var ve İŞİD’le ilgili tek bir sayfada da şunu demişsiniz: Efendim, gelen yabancı uyruklu İŞİD’cilerden kaç kişi yakalamışız? 3.089 kişi gözaltına alınmış, bunun 1.381’i yabancı; 1.204’ü tutuklanmış, bunun da 618’i yabancı.

Peki, bunların evleriyle ilgili, baskınlarla ilgili... Gaziantep gayet de İŞİD yuvası hâline geldi çoğu yerlerde. Burada kaç tane dernekleri var ve geçen haftaki duruşmalarını izlediğimizde orada devam eden dernekleri isim değişikliğiyle kanun hükmünde kararnameyle kapatmadınız, bunlar hâlen devam ediyor ama geliyoruz, burada devlete ait olan hazine arazilerini şirketlere peşkeş çekiyoruz. Bunun güvenlikle alakası, ilgisi yok.

Güvenlik için her türlü desteğe evet ama güvenlikle birlikte insan hakları, ne güvenliği feda edebiliriz ne güvenliği insan haklarına feda edebiliriz, hem güvenliği isteyeceğiz hem insan haklarını. Bunu dengede tutmakta yarar var.

Tabii, içinde hukukçu arkadaşlarımız çok, Anayasa’mızın 129’uncu maddesinin (2)’nci fıkrasını okuyorum... Gayet rahat Emniyet içerisinde çok ihraç edilen personel oldu. Anayasa’mızın 129’uncu maddesi...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Tanal, son cümlelerinizi alayım.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - “...Memurlar ve diğer kamu görevlileri ile kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşları ve bunların üst kuruluşları mensuplarına -altına kalın çizgi- savunma hakkı tanınmadıkça disiplin cezası verilemez.” der. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 130’uncu maddesi bunun aynısını düzenler.

Peki, bu kadar kamu görevlisi görevden alındı, hangisine savunma hakkı verildi? Savunma hakkı en kutsal hak değil midir? Yani burada savunma hakkı verilmeden gayet rahat... Emniyet içerisinde bize gelen ihbarlarda “Arkadaş, biz FETÖ yaftasından korktuğumuz için ibadetimizi yapmaya gidemiyoruz.” diyor personel. Böyle bir şey olabilir mi? Kim kime kızılıyorsa... Geçmişte güneydoğuda şu yaşandı: “Bu PKK’lıdır.” deniliyordu, şimdi kim kime kızılıyorsa “FETÖ’dür.” deniliyor, akşamüstü gayet rahat listede, ertesi gün ihraç.

Değerli arkadaşlar, burada oluşturulan komisyonlar ve bu şekilde yaftalamalar gerçekten güvenliği perişan ediyor. Bu, kabul edilebilir bir durum değil.

Son sözler şu: IŞİD terör örgütünü gecikmeli de olsa Bakanlar Kurulu kararıyla terör örgütü olarak kabul ettiniz. Peki, bunun lideri olan El Bağdadi hakkında niçin kırmızı bültenle arama kararını çıkarmıyorsunuz? Yani bu terör örgütlerinin liderleri arasında neden böyle bir şeylik olmuyor? Bu, El Bağdadi olur, onun altındaki numaralar olur, 2 numaralı, 3 numaralı, 4 numaralı... Yani bu kabul edilebilir bir durum değil. Bu açıdan, gerçekten arkadaşlarımız Emniyet mensuplarının çalışma koşullarına değindiler, Anayasa’mızın 18’inci maddesinde angarya yasaktır. Türkiye’de...

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Son cümlelerim, bitiriyorum Sayın Başkanım.

BAŞKAN – “Angarya yasak.” dediniz, o yüzden teşekkür ettim.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bitiriyorum, özür dilerim.

Ama angaryanın ne olduğunu da açıklamak lazım. Özür...

Şimdi, Türkiye’de kamu görevlilerinden Emniyet mensuplarının çoğu -angaryanın koşullarına baktım- angarya koşullarında çalışıyor. Kamu görevlilerinin çalışma saatleri, vesairesi var.

Evet, gülüyorsunuz ama bu gülmeye tabii ki ben bir anlam veremiyorum. Acaba kendi koşullarınız bulunduğu duruma mı gülüyorsunuz veya konuşmaları ciddiye almadığınızdan mı gülüyorsunuz? Ben ona bir şey söyleyemiyorum ama...

Burada son cümle şu: 2002 tarihinden bugüne kadar gerek Bakanlığımıza gerek Bakanlığımıza bağlı olan kurumlara hangi şirketler kaç tane araç bağışladı, hediye etti, ücretsiz verdi? Bunları da eğer açıklarsanız sevinirim.

Sabrınız için teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunarım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın başkan, sataşmadan söz istiyorum.

BAŞKAN – Size sataşıldı mı?

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Gaziantep’le ilgili bir ibarede...

BAŞKAN – Ama sizin isminiz geçmedi.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Olsun efendim, benim seçim bölgem.

BAŞKAN – Öyle mi?

Buyurun Sayın Koçer.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, buraya dışarıdan gelen arkadaşların özellikle böyle uluorta şehir isimlerini konuşarak şehirlere karşı haksızlık etmelerini ben burada eleştirmek ve kınamak istiyorum.

2 milyonluk bir şehir. 6,5 milyar dolar ihracat yapan, Türkiye'nin 5'inci ihracat şehriden bahsediyorsun, orada "İŞİD'in yuvası olmuş." ibaresini kullanamazsın. Böyle bir ibareyi kullanmak için herhangi bir şehri, Tokat'ı, Konya'yı, Kayseri'yi, tamamını içine alarak söylüyorum, bunu bu kadar rahat kullanmayın. Rica ediyorum, lütfen. Şehrin bir marka değeri var, bir algısı var, bir şeyi var.

Öbür taraftan, ben biliyorum ve inanıyorum ki İŞİD'le mücadelede canlarını seve seve veren, cansiperane çalışan Valimiz, Emniyet Müdürlüğümüz, oradaki güvenlik kuvvetlerimizin çalışmalarını görüyorum. Bunu takdir etmek gereken bir yerde, bir şehre "İŞİD yuvası olmuş." demek... Lütfen, rica ediyorum. Böyle bir rahatlık olabilir mi? Şehirleri bu şekilde itham etmenizi ben reddediyorum, kınıyorum.

Teşekkür ederim Sayın Başkan.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Ben bu kısmını kaçırmışım. Kusura bakmayın Sayın Koçer, çok haklısınız.

Teşekkür ediyorum.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Sayın Başkan, ben de sataşmadan söz alabilir miyim?

BAŞKAN – Yok, size sataşma yok.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Lütfen... "Dışarıdan gelmek" ne demek? Ben bu Parlamantonun milletvekiliyim. Milletvekilleri her yerde görevini yapar.

BAŞKAN – Antep'e dışarıdan geldiğinizi söyledi, siz orayı kaçırmışsınız.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – İstirham ediyorum. Bu konuda...

BAŞKAN – Sayın Tanal, siz bir şehri...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bu komisyonda dışarıdan gelen, misafir, ev sahibi falan mı var? Burada İç Tüzük diyor ki: "Komisyon üyesi olmayan milletvekilleri istedikleri komisyonda gider konuşur."

BAŞKAN – Sizin bir bütün şehre ithamınıza cevap vermiş tir sayın milletvekili.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Emniyet güçlerinin zaafıdır bu.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Biz, Komisyon üyeleri olarak birbirimizin hak ve hukukuna bu noktada özen gösteririz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, ben Gaziantep'deki emniyetin...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Komisyon üyesi olmayan arkadaşlarımı dikkat etmeye çağırdım sadece.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, oradaki bir zaafı dile getiriyorum. Oradaki zafiyeti söylemek neden sizi rahatsız ediyor?

BAŞKAN – Sayın Kavaklıoğlu, buyurunuz.

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Benim oradaki zaafı dile getirmem neden sizi rahatsız ediyor? Bir zaafı söylemek...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Ben rahatsız olmuyorum.

BAŞKAN – Sayın Kavaklıoğlu, buyurun.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Sayın Tanal müsaade ederse...

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Gaziantep'ten özür dilemeniz lazım. Kullandığınızı ifadeden dolayı benim şehrimden özür dilemeniz lazım sizin.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Beyefendi, Gaziantep’in sorunlarını dile getirmiyorsunuz siz.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Ne demek “İŞİD yuvası!”

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Dile getirmiyorsunuz siz.

ABDULLAH NEJAT KOÇER (Gaziantep) – Ne demek! Bu kadar rahat mısınız?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Gaziantep’liler perişan, güvenlik gerekçesiyle zulüm yapıyor.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Tamam, yeter.

BAŞKAN – Sayın Kavaklıoğlu...

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Değerli Başkanım, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, Komisyon üyesi olmayan değerli milletvekilleri, değerli bürokrat arkadaşlarım, değerli basın mensubu arkadaşlarım; herkesi hürmetle, muhabbetle selamlıyorum. Herkese hayırlı akşamlar diliyorum.

Kadim bir medeniyetin evladı olarak bizler, 2 bin yılı aşkın devlet geleneğine sahip bir milletiz. 2017 yılı bütçesini görüşmekte olduğumuz İçişleri Bakanlığı da ülkemizin en köklü geleneğine sahip bakanlıklarından biridir.

Devletin en temel birçok görev ve sorumluluğunu üstlenen bu Bakanlığımız geniş bir çalışma alanına sahiptir. Güvenlikten nüfusa, mahallî idarelerden Sahil Güvenliğe, sivil toplum kuruluşlarının desteklenmesine kadar çok geniş bir yelpazede yani vatandaşlarımıza hayatlarının her alanında hizmet veren bir bakanlıktır. Ayrıca, son altı yılda yaşanan insanlık dramlarıyla birlikte mülteci ve sığınmacı meselesi de bu Bakanlığımızın en başta gelen konuları arasına girmiştir.

İçişleri Bakanlığı, Ankara merkezde önemi ve işlevi pek öne çıkmamakla birlikte Anayasa’nın belirlediği çerçevede 81 vilayetin tamamında, ülkenin her karışında sürekli ve kesintisiz hizmet veren, merkezi hükûmetin taşra uzantısı olan valilikler ve kaymakamlıkların bakanlığıdır. Bu sebeple, sadece güvenlik ve huzurun teminatı değil, yerine göre susuz köye su götüren, soğukta üşüyen bir aileye yardım eli uzatan, velhasıl bu millete devletin her türlü imkânını ulaştırmaya çalışan bir teşkilattır.

Değerli arkadaşlar, İçişleri Bakanlığının temel görev alanları içerisinde yer alan kamu düzenini ve güvenliğini sağlamak hususunda ülkemizin son dönemdeki ana gündemi terördür. Ülke olarak uzun bir süredir huzur ve güvenliğimize, birlik ve beraberliğimize yönelik PKK, DEAŞ ve en az onlar kadar tehlikeli, aynı odağa hizmet eden FETÖ’nün terör saldırılarıyla mücadele etmekteyiz.

İçişleri Bakanlığı mensupları her zaman demokrasi, hukuk devleti ve sivil, seçilmiş iradenin yanında olduğunu göstermiş, bu uğurda mücadele ederken şehit düşmüş ve asla ihanet şebekelerine geçit vermemiştir.

Bilindiği üzere, 15 Temmuzda milletimizin geçit vermediği FETÖ’nün alçak darbe girişiminde 62’si polis, 5’i asker 248 vatandaşımız şehit düşmüştür. Bu vesileyle, şehit Kaymakamımız Muhammed Fatih Safittürk başta olmak üzere, hain terör örgütleriyle büyük bir fedakârlıkla mücadele içerisindeyken şehit düşen tüm kahraman güvenlik güçlerimizi minnetle anıyor, kendilerine Allah’tan rahmet, yakınlarına başsağlığı, ve gazilerimize sağlık, sıhhat, afiyet dilemeyi borç biliyorum.

İçişleri Bakanlığımız, ilgili birimleriyle terör konusunda çok önemli görevler üstlenmektedir. Millî birliğimize, beraberliğimize ve huzurumuza kastetmiş terör örgütlerine karşı amansız bir mücadele gerçekleştirilerek devletin gücü gösterilmiştir. Yapılan operasyonlar sonunda, toplum güvenliğini olumsuz etkileyen terörle iltisaklı illegal yapılanmaların cesareti kırılmıştır. Kamu düzenini bozmaya yönelik pek çok girişim yapılan operasyonlar sayesinde önlenmiştir. Milletimizin huzur ve

esenliğini, ülkemizin kalkınmasını ve gelişmesini amaçlayan bu mücadeleler askerimizle, polisimizle, jandarmamızla, köy korucularımızla çok daha sıkı bir koordinasyon içerisinde yürütülerek başarıya ulaşacak ve ülkemiz ayağındaki terör prangasından kurtulacaktır.

Değerli arkadaşlar, Emniyet teşkilatımızın kamu düzenini bozan, insan hayatı için tehlike arz eden siyasi, ekonomik, sosyal düzeni olumsuz yönde etkileyen, toplumsal yapıyı derinden zedeleyen, toplum huzurunu bozan...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Bir dakika rica edeyim. Süreniz bitti.

Buyurunuz.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Kaç dakika verdiniz?

BAŞKAN – Sistem beş dakika vermiş size.

Buyurun.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) - ...bütün suç örgütlerine karşı mücadeleyi başarıyla sürdürmekte olduğunu görmekteyiz.

Emniyet teşkilatımız, imkânsızlıklar içinde hizmet vermeye çalışan bir güvenlik teşkilatı yerine çağın gerektirdiği imkânlarla sahip olan ve ileri teknolojiyi başarıyla kullanabilen bir güvenlik teşkilatı hâline gelmiştir.

Ülkemizin alan olarak yüzde 91'i Jandarma görev ve sorumluluk bölgesindedir. Jandarma Genel Komutanlığımızın, görev yaptığı her noktada emniyet ve asayiş ile kamu düzeninin korunmasını sağlamak, mevzuatla verilen mülki, adli ve askerî görevleri yerine getirmek, terör, kaçakçılık ve organize suçlarla mücadele etmek gibi kanunların öngördüğü diğer görevlerini yerine getirme azim ve kararlığı içerisinde olduğunu görüyoruz.

İçişleri Bakanlığına bağlı jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlığı hakkında son dönemde yapılan düzenlemelerle modern hukuk devletlerinde olduğu gibi tüm iç güvenlik teşkilatları sivil, seçilmiş iradenin emrine verilerek darbe artığı antidemokratik uygulama ve görüntüye son verilmiştir. Darbe üreten ve darbecilerin tüm ülke sathına hâkim olmak istemesi nedeniyle en çok ihtiyaç duydukları Jandarma teşkilatı, millî iradenin temsilcilerinin emir ve kontrolüne verilmiştir. Böylece, Jandarma ve Sahil Güvenlik Komutanlıkları 9 kocalı Hürmüz olmaktan çıkarılıp asli görevini yapmak üzere yeniden yapılandırılmıştır. 12 Eylül cuntasının hazırladığı Jandarma Teşkilat Kanunu'ndaki tüm antidemokratik maddeler birer birer ayıklanmıştır.

Devletimizin terörle mücadele kapasitesini artırmak adına yapılan en önemli kurumsal reformlardan birisi, kuşkusuz, İçişleri Bakanımıza bağlı Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığının kurulması olmuştur. Müsteşarlığın kurulmasıyla birlikte terör sorunu çok boyutlu bir bakış açısıyla ele alınmakta ve bilimsel verilerden hareket edilerek kapsamlı politika ve stratejiler geliştirilmektedir. Müsteşarlık, farklı disiplinlerden pek çok uzman ve akademisyenle birlikte terör sorununun çözümüne önemli katkılar sağlayacak politika ve stratejileri geliştirme görevini de yerine getirmektedir.

Burada, kısaca, gündemde olan kayyum atanan belediyeler konusuna da değinmek istiyorum. Kayyum atanan belediyeler halka hizmet yerine terör örgütüne hizmet etmişlerdir. Kendi görev alanında yer alan sokak ve caddelere hendekler kazan teröristlere göz yummuşlardır, desteklemekten geri durmamışlardır. Vatandaşlarımıza hayatı zehir eden, insanların seyahat özgürlüğünü engelleyen bu yollar devletin imkânlarıyla yeniden yapılmıştır.

Belediyeler kendi sorumluluk alanındaki yolları tahrip eden herhangi bir teröristten şikâyetçi olmamış, deyim yerindeyse, üç maymunu oynamış, görmemiş, duymamış, iş makineleri kendilerinden habersiz kullanılmış yalanına sarılmışlardır. Yaptıkları toplu sözleşmelerde işçi ve memurun maaşlarından rızası olmadan paralar kesilerek terör örgütü yandaşı derneklere milyonlar aktarılmıştır. Alçak saldırılarda vatandaşın evi, arabası, dükkânı yanarken bir itfaiye gönderilmemiş, polis hem teröristlerle mücadele etmiş hem de TOMA'larla yangınları söndürmüştür.

Değerli arkadaşlar, Türkiye'nin artan ekonomik gücü ve istikrarı ülkemize yönelik göç hareketleri için de bir çekim unsuru olmuştur. Yakın bir zamana kadar transit ülke olan Türkiye, göç hareketleri açısından artık bir hedef ülke hâline gelmiştir. Kuşkusuz, iyi bir göç yönetim sistemi için kurumsal yapılanma hayati öneme sahiptir. Ülkemizde göç alanındaki kurumsal yapılanmaya duyulan ihtiyaç İçişleri Bakanlığına bağlı olarak kurulan Göç İdaresi Genel Müdürlüğüyle giderilmiştir. Yeni kurulmuş olmasına rağmen, Göç İdaresi Genel Müdürlüğü ilk sınavını Suriye krizi gibi zorlu bir konuyla vermiştir. Türkiye, Suriyeli sığınmacılara sunduğu yüksek standartlar bakımından, Birleşmiş Milletler başta olmak üzere uluslararası camiada öncü ve model bir ülke konumuna ulaşmıştır.

Sözlerime son verirken, masanın her iki tarafını da bilen mülki idare amiri kökenli biri olarak mülki idare amirlerinin özlük haklarının iyileştirilmesi hususuna değinmek ve meslektaşlarımızdan bize gelen beklentiyi ifade etmek istiyorum. Mülki İdare tüm idarelerin anasıdır. Bugüne kadar tarihî birikimi ve gelenekleriyle diğer idari birimlere daima örnek olmuş, yol göstermiştir. Yetiştirdiği devlet adamlarıyla modern ve müreffeh Türkiye'nin inşasında daima en önde yerine almıştır. Mülki idare amirlerinin yaptıkları görevin önemi aldıkları maaşla asla ölçülemez. Bu meslek zengin olmak için yapılmaz, gönül işidir...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen toparlar mısınız.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) - ...bu millet için yüreği atmayan insanın yapacağı iş değildir.

Rahmetli Kaymakamımız Muhammed Fatih Safitürk ve onun yerine talip olan kaymakam arkadaşı mülki idareye örnek gösterebiliriz.

Mülki idare amirleri geçmişten beri kendi eşiti ve dengi olduğunu düşündükleri diğer meslek gruplarından oldukça düşük maaş almaktadırlar. Bu meselenin çözülmesi için sayıları toplam bin civarında olan birinci sınıf mülki idare amirlerinin maaşlarının birinci sınıf hâkimlerle eşit düzeye getirilmesi yeterli olacaktır. Taşrada devletin, hükûmetin ve ayrı ayrı tüm bakanlıkların temsilcisi olan, kendilerine verilen görevleri özveriyle, gayretle, fillen, yedi gün yirmi dört saat yerine getiren mülki idare amirlerinin yetki, görev ve sorumlulukları ile özlük hakları arasında bir denge kurulacağı konusunda İçişleri Bakanlığımızda gerekli çalışmaların yapılacağına inancımız tamdır.

BAŞKAN – Sayın Kavaklıoğlu, teşekkür ediyorum.

ALPASLAN KAVAKLIOĞLU (Niğde) – Ben, İçişleri Bakanlığımızın 2017 bütçesinin vatanımıza, milletimize ve ülkemize hayırlı olmasını diliyorum, herkese saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Savaş...

MUSTAFA SAVAŞ (Aydın) – Sayın Başkan, Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri, kıymetli basın mensupları; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle içerisinde bulunduğumuz bu kritik süreçte teröre karşı yürüttüğü kararlı mücadeleden dolayı başta Sayın Bakanımıza, Bakanlığımızın tüm ekibine en kalbî duygularla teşekkür ediyorum. Polisimize, jandarmamıza, askerimize ve köy korucumuza bu mücadelelerinden dolayı kolaylıklar diliyorum. Tüm şehitlerimizi rahmetle, gazilerimizi minnet ve şükranla anıyorum.

Değerli milletvekilleri, sizlerle birlikte burada halkımıza nasıl daha kaliteli hizmetler sunabiliriz diye gece gündüz aralıksız mesailerimiz devam ediyor. Demokrasi bunun için var. Meclis tutanaklarımız bu demokratik zeminin en büyük göstergesi. Bunların tamamı aziz milletimiz için, vatanımız için, yüce devletimizin için. Daha fazla kalkınacak bir millet, daha çok büyüyecek bir devlet mücadelesinde demokratik bir yarıştayız sizlerle. Bütün bu hizmetlerin bu terörle mücadelenin mevcut yasalar çerçevesinde icra edilmesi de bundan dolayı çok önemli. Bakanlıkça terör bağlantısı olduğu için görevlerinden alınan belediye başkanları ve yerlerine yapılan yeni görevlendirmeler de bunun için çok önemli.

Sayın Komisyon üyeleri, şimdi, biz, burada, Ankara'dayız, Çankaya'dayız, İstanbul'daki, İzmir'deki, Bursa'daki, Aydın'daki, Muğla'daki, Antalya'daki hangi vatandaşımız kapısının önüne kepeç ve iş makineleriyle çukurlar kazılsın, aylarca kapatılsın, hendekler oluşturulsun ister? Kapısının önündeki kaldırım taşları sökülsün, bu taşlar polise, askere karşı bir silah gibi kullanılsın diye kim ister? Belediye aracıyla kim teröristlere silahlar taşınsın ister? Kapısının önündeki çöplerin toplanmamasını kim ister? İlgili belediyelerin “beyaz masa” olarak tabir edilen halkla ilişkiler birimleri bu şikâyetlerle çalışamaz hâle gelir, sistemler kilitlenir, binlerce şikâyet yağar. Antalya'ya gelen milyonlarca turist sokaktaki bu çukurun üzerinden atlar mı? Bodrum'daki vatandaş o çöplerin arasında gezinir mi? Ülkemizin her köşesi, her bir santimetrekaresi bizim için kutsaldır, biri diğerinden ne daha kıymetli ne de daha kıymetsizdir. 79 milyon vatandaşımızın tamamı kendisine götürülecek hizmet konusunda bizlerin baş tacıdır. Diyarbakır'daki, Mardin'deki, Şırnak'taki, Hakkâri'deki vatandaşlarımızın İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Çanakkale ve Antalya'daki vatandaşlarımızdan eksik bir yanı mı var da bu zulmü vatandaşımıza layık görüyorlar? Binlerce yıllık tarihe sahip turistik mekânları, doğa güzelliklerini teröristlerin çukurları, bombalı tuzakları arkasına gizliyorlar. Bu devlet buna müsaade etmez. Doğudaki insanlarımız da artık daha insani koşullarda yaşayacaklar. Çocuklarımız sökülen kaldırım taşları arasında değil en güzel park ve bahçelerde bu oyunları oynayacaklar. Ambulanslar terörist değil vatandaşa yardım için hasta taşıyacak. Belediye kepeçleri, iş makineleri Kandil için değil aziz milleti için çalışacak.

Değerli hazırun, alıştık artık “dost ve müttefik ülke” dediğimiz ülkelerin sosyal medyadan attıkları “tweet”lerle ülkemizde bulunan vatandaşlarını belirli illere yönelik terör eylemleri konusunda uyarmasına. Vatandaşımızı bu mesajların germesine, insanlarımıza korku salmaya çalışmasına, teröre “terör” diyemeyen, teröriste kucak açan dost ve müttefik ülkelerin ikircikli tavrına, ikiyüzlü yaklaşımlarına alıştık. Kucak açtıkları bu teröristler Brüksel'e çukur kazsalar, Fransa'da kaldırım taşlarını söküp Eyfel Kulesi'nin önünde polisle çatışsalar, Avusturya'da belediyenin aracına tonlarca bomba yükleyip terör eylemi gerçekleştirse bunun adı yine “demokrasi” olacak mı? Eli kanlı bu teröristler Beyaz Saray önünde canlı bomba olup kendilerini patlatsalar, PKK, YPG, DEAŞ'e karşı “En büyük ortaklarımızdan birisi” diyecekler mi? Milletimiz artık bütün bu samimiyetsizlikleri gördü. Sayın Bakanımızın da kararlılıkla belirttiği gibi, bu terör önünde sonunda son bulacak. Kimse devletin olanaklarını terörist eylemlerle milletine karşı kullanamaz. Kimse devletin iş makinelerini askerine, polisine, jandarmasına karşı bir terör eyleminde kullanamaz, “Kullanırım.” diyen de karşısında bu şekilde devleti bulur.

Ülkemizdeki silahlı terörist eylemlerini “direnış tarzı” gibi ifadelerle kabul eden Avrupa mahkemelerine sesleniyorum, geri iade anlaşması olmasına karşın elindeki teröristleri iade etmeyen sözde dost ülkelere sesleniyorum, çocuk katili olan örgütleri aklamaya çalışan dost ve müttefik ülkelerdeki tüm sivil kurum ve kuruluşlara sesleniyorum: Şunu artık görün: Özellikle 15 Temmuz bu milletin yeni bir uyanışıdır. 15 Temmuz, milletimizin kararlı şekilde ayağa kalkışıdır. 15 Temmuz, dost ve müttefik ülkelerin tavrını çok net şekilde gördüğümüz, onları daha yakından tanıdığımız gündür. Milletimizin çok büyük desteğiyle devletimiz artık hiç olmadığı kadar kararlıdır. Devletimiz bu terörü önünde sonunda bitirecektir. Bu milleti birbirine kırdırma gibi hayali olanlara sesleniyorum: Tankın paletleri önüne yatan, elinde bayrakla darbeci teröristlerin karşısına dikilen analarımız, bacılarımız Nene Hatunların bugün de yaşadığını, tankın paleti altına yatan vatandaşlarımız, Çanakkale Zaferi’nde yüzlerce kiloluk top güllisini omuzlayan Seyit Onbaşlıların bugün de aramızda bulunduğunu açıkça göstermiştir. Aziz milletimiz uyanmıştır.

Sayın Cumhurbaşkanımıza, Sayın Başbakanımıza, Sayın Bakanımıza bu vesileyle teşekkür ediyorum.

Bu duygularla İçişleri Bakanlığımızın bütçesinin hayırlı olmasını diliyor, herkesi tekrar saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Kuşoğlu...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli arkadaşlarım, Sayın Bakanım, değerli bürokratlar ve değerli basın mensupları...

“Değerli arkadaşlarım” dedim, durdum, bütün arkadaşlar gitti, aşağıda.

BAŞKAN – Şu an aşağıda, yoklamadalar, yani şu anda destek için Genel Kuruldalar.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Bütçe döneminde Genel Kurula destek olur mu Sayın Başkan?

BAŞKAN – Bizi arkadaştan saymıyorsanız yapacak bir şey yok...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Siz Başkansınız, tarafsızsınız, orada olduğunuz sürece arkadaş sayılmazsınız.

ZEKERİYA TEMİZEL (İzmir) – Neyse Sami Bey de geldi, yeter.

SAMİ ÇAKIR (Kocaeli) – Sizin için geldim.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Teşekkür ederiz.

Sayın Bakanım, göreviniz hayırlı uğurlu olsun, İçişleri Bakanı olarak ilk defa buradasınız, sizinle beraber yeni göreve başlayan arkadaşlara da hayırlı uğurlu olsun diyorum.

Konuşmalar sırasında, aslında birkaç senedir böyle, sanki İçişleri Bakanlığı terörle mücadele bakanlığıymış gibi algılanıyor ama siz de sunumunuzda belirtmişsiniz, Bakanlığın görevleri arasında öncelikle güvenlik ve asayişini sağlamak var ama onunla beraber kamu güvenliğini, kamu düzenini sağlamak, genel ahlakı tesis etmekte galiba ve Anayasa’nın verdiği hak ve hürriyetleri korumak da var. Yani aslında bir devletin fonksiyonları sizin Bakanlığınızın bünyesinde gerçekleşmiş vaziyette; çok önemli görevler yapıyorsunuz, başarılar diliyorum. Bir devlet için, devlet hayatı için, toplum hayatı için hakikaten çok önemli görevler bunlar.

Ayrıca, suç işlenmeden önce de suç işlenmesinin önlenmesiyle ilgili olarak da görevleriniz var tabii. Yani sadece suçlar işlendikten sonra değil ya da terör ortaya çıktıktan sonra müdahale etmek değil. Dolayısıyla, bir terörle, teröristle mücadele bakanlığı değil, tam tersine huzur ve güveni devlet adına sağlama, yerine getirme bakanlığı aslında bu anlamda, Bakanlığınızın ön plana çıkması gereken hususiyeti de bu olması gerekir diye düşünüyorum.

Terörle ilgili, bu genel asayişle ilgili olarak, burası Plan ve Bütçe Komisyonu, ama parayla ilgili hiçbir konuya girmeyeceğiz, ne istiyorsanız verilmesi gerekir diye düşünüyoruz çünkü çok özellikli bir dönemdeyiz, sıkıntılı bir dönemdeyiz, Allah kolaylık versin, bizlerin de her konuda size destek olmamız gerekir.

Bununla ilgili olarak şunu söyleyeyim: Siz, bu sene, 2017 için 5,8 milyar lira talep etmişsiniz ama 2016’da ödeneğiniz 4,7 milyar lira olduğu hâlde, siz, şu anda bile 6,4 harcamışsınız. Bu talep ettiğiniz ödenek az, geçmiş yıllarda da ödeneğinizden fazla harcama yaptınız. Yani 2015’te 3,8 milyar lira ödenek talep etmişsiniz, harcamanız 7,2 milyar lira, 2 misli. 2016’da şimdiden yüzde 50 aşmışsınız, şimdi de talep ettiğiniz ödeneğin düşük olduğunu düşünüyorum, bunun artırılması gerekir.

Bizim Komisyonun böyle bir şeyi yok, iktidar milletvekillerimiz ve Başkanımız maalesef bunu yapmıyorlar ama Genel Kurulda artırım yetkisi yok, burada artırabiliriz, doğru bütçeler yapabiliriz, bu eksiklikleri giderebiliriz.

BAŞKAN – Yok, güç bizde, tabii.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Hiçbir yıl İçişleri Bakanlığının talep ettiği bütçeyle yetinilmemiş, aşağı yukarı yüzde 100 artışlar söz konusu olmuş. Yine, 2016 bütçesi şimdiden yüzde 50 aştığı hâlde, gelecek yıllla ilgili olarak çok düşük bir rakam talebi var ve onu görüşüyoruz, bence artırılması gerekir.

Aynı şey Jandarma için de geçerli, yani Jandarmanın bütçesi de düşük, onun da artırılması lazım. Sonra ödenek bazında düşük kalıyor, harcama bazında yükseliyor. Yani bunlar belki sorun olmuyordur sizler için ama şimdiden artırılması da daha uygundur, daha doğrudur, böyle yapılması lazım.

Emniyet Genel Müdürlüğü için de aynı şey söz konusu. Yani, yine Jandarma ve İçişleri Bakanlığına göre biraz daha düzgün ama böyle yapılması gerekir diye düşünüyorum.

Sayın Bakan, Bakanlık mensupları, emniyet mensupları, jandarma gerçekten fedakâr çalışıyor ama buna rağmen, ülkede yıllardan beri asayiş tesis edilemiyor, daha büyük sıkıntılar söz konusu. Neden peki?

Tabii, bunun çok farklı sebepleri var. Yani dünyada bir konjonktür var, bundan kaynaklanan sebepler var ama ben, bunları “Avrupa Birliği ülkeleri, Batı ya da dışarıdan bize müdahale ediliyor.” diye şikâyet etme babında anlamıyorum, çünkü eğer biz “Halep’in güvenliği ile Diyarbakır’ın güvenliği birdir.”, “Şam’ın güvenliği ile İstanbul güvenliğini ayıramazsınız.” diyorsak, o zaman hiç şikâyet etmemize gerek yok. Şikâyet etmeyeceğiz, gereği neyse onu yerine getireceğiz, madem böyle bir jeopolitik, jeostratejik ülkede yaşıyoruz, bu kadar önemli bir bölgedeyiz, ne gerek varsa onun gereğini yerine getireceğiz, bize de tabii ki ellerinden gelen sıkıntıyı çektirirler.

Sizin sunumunuz sırasında şikâyet ettiğiniz o uyuşturucuyla ilgili konu, kendilerinin gereken tedbirleri almadığı, bizden, bu taraftan gidenlerle ilgili gerekenleri bize yaptırdıkları hâlde onların yapmaması. Biz şimdiye kadar onları da talep etmedik, bu konularda da eksiğimiz var maalesef, biliyorsunuz. Yani gereken müdahaleleri de yapmıyoruz, o toplantılarda da gerektiği şekilde devreye girmiyoruz, talepte bulunmuyoruz, kuralları da tam olarak bilmiyoruz, maalesef, öyle bir eksiğimiz var. Sizin tespitiniz doğru ama gerekçesi de budur.

Tabii, güvenliğin temin edilmemesiyle ilgili dışsal sebepler var -biraz önce söylediğim sebepler- bir de Türkiye’den kaynaklanan, bizden, toplumdaki kaynaklanan sebepler var. Gittikçe kentleşen bir toplumuz. Kır hayatından, köyden kente eğitimsiz bir şekilde, geleneklerimizi oluşturmamış, kültürümüzü oluşturmamış bir şekilde geliyoruz, bu da büyük sıkıntılara sebep oluyor. Onun için terörde de bir artış var, asayişle ilgili problemler de bundan dolayı artıyor.

Bir de genç nüfusumuz var tabii, genç nüfus işsiz bir nüfus, istihdam edilememiş bir nüfus, çok daha büyük problemler ortaya çıkarıyor.

Bir de teknolojinin getirdiği sebepler var. Teknolojiyi eğitimsiz toplum yeterince kullanamıyor, absorbe edemiyor, bundan kaynaklanan sebepler var, bunları da bilmemiz, anlamamız lazım.

Bir taraftan da küreselleşmeyle ilgili sebepler var. Yani yerel güçleniyor ama yerel duygusal bazda güçleniyor, aslında reelde küreselleşme ekonomik bazda güçleniyor, reelde küresellik daha da etkisini artırıyor, bunları da görmemiz lazım, bütün bunları da görüp, bilip, Bakanlığımızın ona göre hareket etmesi lazım.

Şimdi, siz projelerinizi saydınız Sayın Bakanım, ama suç istatistiklerini yıllardan beri yayınlamıyorsunuz. Yani Türkiye’deki suç durumu nedir, hangi bölgelerde artıyor, neden artıyor, hangi alanlarda artıyor, çok iyi bilmiyoruz bunları. Aslında, bunlar üzerinde burada konuşmanız lazımdı, projelerinizin de bu istatistiklerle bağlantılı olarak ortaya konulması gerekirdi. Yani “İstatistikler şunlar, suçlar şu bölgelerde, şu konularda daha fazla, o nedenle, biz, projelerimizi şu alanlarda, şu bölgelerde yoğunlaştırdık.” diyebilmeniz lazımdı. Bundan sonraki sunumlarınızda, önümüzdeki yıllarda inşallah öyle olur, çünkü projelerin spesifik, belli konuları kapsaması lazım.

Şimdi, böyle bir konjonktürde, bir taraftan da hak ve hürriyetler konusunu söyleyeyim, Bakanlığımızın görevi olarak.

Şimdi, “Tek bayrak, tek vatan”, evet, bütün bunlar çok doğru, ama “Tek bayrak, tek vatan, tek millet” dedikten sonra “Tek görüş” diyemeyiz. Yani bütün bunları, o tek vatan, tek millet, tek bayrağı tek görüşe indiremeyiz. Herkes olacak, herkesin görüşü olacak. Türkiye büyük bir ülke, büyük bir toplum, geçmişi olan, geçmişten gelen kültürü olan, kültürler olan bir bölge; böyle bir ülkede, böyle bir bölgede tabii ki farklı görüşler olacaktır, farklı şekilde düşünenler olacaktır; herkesi aynı görüş doğrultusunda tek tip, robot gibi yetiştiremeyiz, bunun olması mümkün değil. Dolayısıyla, bahçe çitini, duvarını biraz geniş tutmak gerekecektir, ne kadar dar tutarsanız o kadar büyük sıkıntı söz konusu olur, büyük problemler yaratır diye düşünüyorum.

Sayın Bakanım, bu FETÖ soruşturmalarında -arkadaşlarım da değindi- çok yanlış yapıyor, bunlarla ilgili olarak sıkıntı var. Yani önümüzdeki yüzyıl biz bu konuyla uğraşırız, toplumda bir travma yaratırız...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kuşoğlu, bir dakika lütfen.

Buyurunuz, toparlayınız.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet.

Bu FETÖ soruşturmaları önümüzdeki yıllarda, hatta yüzyıl içerisinde toplumda bir travma yaratacak ölçüde sıkıntılar getiriyor.

Sayın Cumhurbaşkanının çok doğru bir sözü var “Altı ibadet, ortası ticaret, üstü hiyanet.” diyor. Hiyanet olan bölüm siyaset, ama biz, sadece -bakın, bu doğru bir tespit- ibadet kısmına ve ticaret kısmına ceza veriyoruz, onları cezalandırıyoruz. İbadet kısmıyla, ticaret kısmına, siyaset kısmı olan ihanet kısmıyla ilgili henüz doğru dürüst bir şey yapmadık, yapıları da tam bilmiyoruz.

BAŞKAN – Sadece siyasetten mi ibaret üstat?

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ticaret, ibadet, hiyanet, hepsi var, ama yapılmayan şey...

Şunu söylemek istiyorum: Bu Komisyon bir üstümüzde çalışıyor, bu Komisyon mesela henüz darbeci olduğu iddia edilen subay ve generallerle görüşmedi, görüşmeden bu olayın ne olduğunu anlamaya çalışıyoruz. Hâlbuki bunlar yanlış. Yani sonuçta önümüzdeki yıllarla ilgili olarak büyük sıkıntı yaratacak konular bunlar, bunların düzelmesi lazım.

Sayın Bakanım, dün Adalet Bakanına da söyledik, bu FETÖ soruşturmasıyla ilgili bizim bilmediğimiz sıkıntılar mı var? Cezaevlerinin üzerine, Meclisin üzerine ya da sarayın üzerine uçaksavar koyuyoruz. Bir isyan mı var?

Adalet Bakanlığı bir genelge yayınlamış, dün Bakan Bey de doğruladı, “21, 22, 23 Kasım tarihlerinde, özellikle bu tarihlerde bir isyan girişimi olabilir, çok dikkatli olun.” Şu, şu, şu, 8 madde hâlinde saymış önlemleri. Böyle bir bilgi mi var? Özellikle genelge yayınlanacak kadar bu iş ciddiye alınmış. Gerçi kendisinin de izahına göre bazı rüyalar üzerinden şey yapıldı, “Ciddiye alınmasından dolayı biz de bu tedbirleri almak zorunda kaldık.” dedi ama bu açıklamayı pek anlamlı bulmadım. Siz İçişleri Bakanı olarak bu konuları daha iyi biliyorsunuzdur, böyle bir durum mu söz konusu?

Demin Mahmut Bey söyledi, hani kamu düzeninden de sorumlusunuz ya Sayın Bakan, o OHAL meselesi de... OHAL, olağanüstü hâl, adı üzerinde, kamu düzenini, toplum düzenini, devlet düzenini bozuyor Sayın Bakanım.

Bakın, dün çıkan 678 sayılı Kanun Hükmünde Kararname... 28’inci maddesi, bir maddenin yürürlüğünü -demin Mahmut Bey söyledi- on beş gün önceye alıyor. 2013’te yürürlüğe girmiş olan maddeyi -değiştirmiş, 2013’te yürürlüğe girmiş- on beş gün önceye alıyor ve on beş gün önceye aldıktan sonra muafiyet bölümüne ecrimisili de dâhil ediyor, kiralar vesaire haricinde, kullanma izni haricinde, irtifak hakkı tesis edilmesiyle ilgili giderleri de dâhil ediyor ve birisine bir ayrıcalık tanıyor.

Sayın Bakanım, bunlar kanun hükmünde kararnameyle yapılmaz, toplum düzenine, hak ve hürriyetlere hâle getiren konular olur. Ben sizin bu konuyu bildiğinizi düşünmüyorum, ama bunların bu şekilde yapılması, gerçekten toplum düzenini bozan, genel ahlaka, adaba aykırı işlerdir. Bunlar yanlış konulardır. Bunun böyle düzenlenmemesi lazım, böyle kullanılmaması lazım diyorum.

Sizin bir de Bakanlık olarak, özellikle bundan sonraki dönemde, kamuoyu yoklamalarıyla toplumun durumunu bu dönemde -biraz önce söylediğimiz sebeplerle çok nazik bir toplum- çok iyi takip etmeniz lazım, bilmeniz lazım. Toplum ne talep ediyor? Toplum ne durumdadır? Gerçekten bölgesel farklılıklar var, Türkiye büyük bir coğrafya, bu farklılıklara göre talepler neler, sıkıntılar sorunlar neler, projeler de onlara göre geliştirilmeli o dediğim suç istatistikleriyle beraber.

Bir de bizden muhalefet olarak ya da Meclis olarak talebiniz nedir özellikle, onları da bilmek isteriz.

Sayıştay raporlarıyla ilgili konuya geleyim Sayın Bakanım. Bakanlığınıza şartlı görüş verilmiş 2015 için. 8 önemli bulgu var, 4 de denetim görüşünü etkilemeyen bulgu ama onlar arasından, önemli bulgulardan bir tanesini söylemek istiyorum: “Asilde aranan şartları taşımayan kaymakam adaylarının

vekâleten görevlendirilmesi.” Yani tedviren görevlendirilmeleri gerekiyor, vekâleten görevlendiriliyor, vekâlet ücretini alıyorlar. Daha görevlerinin başında buna gerek yok, onlar fedakârca çalışabilirler diye düşünüyorum.

Emniyet Genel Müdürlüğüyle ilgili olarak da şartlı görüş verilmiş. 3 artı 7 bulgu var.

Sayın Bakanım, bürokrat arkadaşlar not alabilirlerse, özellikle şu faaliyet sonuçları tablosunda, 630, güvenlik ve savunmaya yönelik mal ve hizmet alımlarının detayıyla -çünkü mühimmat ayrıca var- ilgili bilgi verebilirlerse memnun olurum.

Bir de yine, aynı tablo içerisinde hizmet alımları var, dışarıdan 407 milyon liralık da bir hizmet alımı var. Yani mevcut kadroların yapabileceği şeyler, 2015 içerisinde bu dışarıdan alınan hizmet nedir?

Jandarma Genel Komutanlığı için de 2 artı 1’lik bir şartlı görüş var. Şartlı görüş Sahil Güvenlik Komutanlığı için de var.

Özellikle bir konuyu da sormak istiyorum Sayın Bakanım. Şimdi, Jandarmanın statüsü değişti, değişiyor. Şu anda askerlik yapanların -Murat Bey muvazzaf olarak jandarma olanların askerlik durumunu sordu, ama- askerliğini er, erbaş olarak yapanların durumu ne olacak? Yani Jandarmada 139 bin personel var. Onlar, yine, aynı şekilde askerlik yapmış olarak mı sayılacaklar?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Aynen devam...

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Ama statü biraz dışına çıktı, sanki orada bir boşluk var gibi bir durum var, hukuki bir boşluk var gibi...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Onu açıklayacağım.

BÜLENT KUŞOĞLU (Ankara) – Evet, memnun olurum.

Yine, Sayın Bakan, Sayın Müsteşar değerli bir arkadaşımızdır, onunla ilgili bir şeyim yok ama Kamu Güvenliği Müsteşarlığının geçen yıl da bu yıl da yaptığı hiçbir şeyi bilmiyoruz. Bazı fonksiyonları icra etmek üzere kuruldu, ama ne yapıyor, anlayabilmiş değiliz. Nedir görevi, hangi fonksiyonları yerine getiriyor, hiç bilemiyoruz. Gerekiyorsa tekrar kapatılır, öyle bir durum var sanki.

Çok teşekkür ediyorum.

Bakanlığımızın ve bağlı kuruluşlarımızın bütçelerinin hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

(Oturum Başkanlığına Sözcü Abdullah Nejat Koçer geçti)

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Kuşoğlu.

Sayın Cora, buyurun lütfen.

SALİH CORA (Trabzon) – Sayın Bakanım, Komisyonumuzun değerli üyeleri; ben de konuşmama başlamadan önce hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Bakanım, 15 Temmuzda hain darbe kalkışmasından sonra güvenlik konseptimizde, güvenlik politikalarımızda önemli bir değişiklik olmuştur. Güvenlik stratejileri, yetki ve sorumlulukların dağılımı, operasyonel işleyiş, istihbarat ve koordinasyon yapısında tam bir bütünlük ve senkronizasyon oluşması hususunda bir değişikliğe gidilmiştir.

Bu manada, Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının İçişleri Bakanlığına bağlanması, güvenlik güçlerimizde sahih manada bir yeni yönetim biçiminin uygulandığının göstergesi olmuştur. Türkiye’de güvenlik hizmetlerinin, teşkilatlanma ve işleyiş açısından bu işlevleri yerine

getiren birimlerin, artık aynı idari ve hiyerarşik yapı bünyesinde, aynı idari ve siyasi otoritelere bağlı olarak yürütülmesine, güvenlik sisteminin makro politikaları, uzun vadeli beklentiler ve ihtiyaçlar doğrultusunda hedef ve amaç birliği yürütmesine imkân tanınmıştır.

Sayın Bakanımızın İçişleri Bakanlığı görevine gelmesiyle birlikte, İçişleri Bakanlığının taktik stratejik anlayışının önemli bir değişim geçirdiğini görmekteyiz. Artık hadise cereyan ettikten sonra kınayan bir anlayış halkımızın gönlünde cevaz bulmuyordur. Dolayısıyla, hadisenin cereyan etmesine meydan tanımayan bir anlayışı dikkate alarak olayın olduğu yere doğrudan gidilmesi, caydırıcı ve önleyici politikaların izlenmesi, halkımızın gönlünde kabul görmektedir.

Halil Rifat Paşa'nın "Gidemediğin yer senin değildir." sözlerinden hareketle, doğrudan olay yerine müdahale ederek, terör örgütlerinin zarar verdiği noktalara vakit kaybetmeden giderek kaybın tekrerr etmemesi için azami gayret gösterildiğini müşahade etmekteyiz.

Güvenlikte bir ilke, her yer güvenli değilse, hiçbir yer güvenli değildir. Ülkemizin her karıştı bizim için değerli, vazgeçecek toprağımız, terk edecek vatanımız yoktur. Dolayısıyla, emniyet güçlerimize koşulsuz destek vermekteyiz, vermeliyiz.

Sayın Bakanımızın ifadesiyle terör kâbusu son bulacaktır. Bırakın teröriste silah vermeyi, selam vermeyi, moral verene, arka çıkana dahi tahammülümüz yoktur.

Bu manada teşkilat içerisinde de önemli değişikliklere gidilmiştir. Polisimizin askerlik mükellefiyetini kaldıran düzenleme... Belirli bir disiplin ve hiyerarşi altında çalışan, her şeyden önemlisi bedenini ve canını ortaya koyan polislerimize askerlik muafiyeti getirilmesinin en tabii hak olarak görülmesi çok yerinde ve önemli bir adımdır.

Bu büyük teşkilat içerisinde yanlış yola tevessül edenler, küçük menfaatlere tenezzül edenler olmuştur. Bu olumsuzlukların bütün bir teşkilatı lekelemesine asla müsaade etmememiz gerekmektedir.

Emniyet teşkilatımız statükonun muhafızı değil, değişimin öncüsüdür; totaliter bir iradenin değil, ileri demokrasinin savunucusudur. Biz de her platformda emniyet güçlerimizin savunucusuyuz ve Komisyon olarak da bütçeden hak ettiği payı alması noktasında destekçisiyiz.

Güvenlik güçlerimiz şehit edilirken, analar evlatsız, evlatlar babasız konulurken, devlete paralel örgütlenmeler kurulup, devleti terör eylemleriyle işgale kalkışırken, dahası belediyelere hizmet üretmesi için gönderilen paralar terör örgütüne aktarılırken, hiç kimsenin bizden sessiz kalmamızı beklememesi gerekir. Elini ve dilini kana bulayanların hesabı sorulmaktadır ve sorulmaya devam etmektedir.

Bu manada, geçtiğimiz günlerde kaybettiğimiz Derik Kaymakamımız Muhammed Fatih Safitürk'ü rahmetle, minnetle anıyoruz. Vatan ve millet aşkıyla serden geçerek ulvi bir vazifeyi görmekteyken kalleş terör örgütünün kurduğu pusuyla şehit edilmiştir. Kendisine bir kez daha Allah'tan rahmet diliyoruz, ailesine ve milletimize sabır diliyoruz. Her ne kadar bu hain pusu şehit kaymakamımıza kurulmuş ise de milletimizin tamamına yönelik bir saldırı olarak görüyoruz. O bomba, şehit kaymakamımızın masasının altına konulmuş ise de Türk Bayrağı'na ve Türk milletine yapılan bir saldırı olarak görüyoruz, ancak terör örgütlerinin bilmedikleri, öğrenemedikleri bir husus var. Bizim milletimiz direksiz çatı gibidir, onu yıkmaya kimsenin gücü yetmeyecektir.

Sayın Bakanım, değerli milletvekilleri; İçişleri Bakanlığımızın yeni kimlik kartlarıyla ilgili düzenlemesiyle yeni kimlik kartlarımız daha şık bir görünüm kazanmıştır. Az önce teslim aldığımız kimlik kartlarında da gördüğümüz üzere, daha pratik bir kullanım imkânı sağlanmıştır, hem eski kimliklerimizin erken deforme olma sorunu ortadan kalkmış hem de modern bir kullanım kazanmıştır. Daha güvenli kimlik kartlarımız, Türkiye'nin gelişen yüzünün güzel bir örneği olmuştur.

Sayın Bakanım, bir diğer husus da teşekkürümüz de bilhassa Karadeniz Bölgesi'nde yaşayanlar çok iyi biliyor, Ordu'dan geçerken ödenen trafik cezaları sorununun ortadan kalkması milletimizde büyük bir memnuniyet oluşturmuştur.

Bu manada bütçenizin hayırlı olmasını diliyorum.

Hepinize teşekkür ediyorum.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Cora.

Değerli arkadaşlar, bütçeler ve kesin hesaplar üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır, katkı veren değerli milletvekillerine teşekkür ediyoruz.

Şimdi soru-cevap bölümüne geçiyoruz.

Sayın Bakana soru sormak isteyen değerli vekillerimiz lütfen taleplerini iletinler, sırasıyla söz vereceğim.

Komisyon üyelerimiz için on dakika, değerli milletvekillerimiz için beş dakika olmak üzere toplam on beş dakika soru taleplerini karşılayacağız.

Sayın Bekaroğlu, buyurun lütfen.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, bu günübürlük evlerle ilgili yapılacak kontroller... Bunlar daha önce de sorunlara sebep olmuştu. Muhtarlar, site yöneticileri neye göre bunu şey yapacaklar? Misafirleri de mi ihbar edecekler? Herkes birbirini ihbar edecek, çok ciddi bir durum.

Ben 12 Mart sonrasında böyle bir şey yaşadım. Apartman yöneticisi, misafir gittiğimiz yerde, "Buraya öğrenciler geldi." diye ihbar etti, üç gün karakolda kaldık Sayın Bakanım. Bu konu böyle bir konu.

İkinci soru, bu Kur'an kursları dâhil yurtlar, pansiyonlar, misafirhaneler, evler, geçtiğimiz dönemde kamuoyunda infiale de sebep olan bu çocuk istismarı olaylarıyla ilgili gündeme geldi buralar. Buralarda denetimleri kim yapıyor? İçişleri Bakanlığı mensupları mı yapıyor, polis mi yapıyor, jandarma mı yapıyor? Bu denetimler nasıl oluyor? Ve buradaki görevliler ve öğretmenlerle ilgili bir araştırma yapılıyor mu? Özellikle konuyla ilgili bir araştırma yapılıyor mu? Çünkü daha evvel böyle soruşturmalar geçirmiş insanların göreve devam ettiğini, kamuya ait iş yerlerinde bile göreve devam ettiğini gördük. Bu ciddi bir konu, bu konuyla ilgili ne diyeceksiniz?

Sizinle özel paylaşmıştım, bu Filipinli vatandaş Karen Lim'i bir daha söyleyeceğim. Yani bu anneyle çocuğu, lütfen... Bunlar Kocaeli'nde kampta kalıyorlar Sayın Bakanım, dün çocuk hastalandı. Bir sevap işi, bir an evvel bunu yapın. Bunların FETÖ'yle falan ilgisi yok. Sadece üniversitede okutman olmasının dışında hiçbir problemi yok, kocası zaten UNICEF'te ve vatandaşımız. Bunu rica ediyorum.

Son bir soru, Kadim Bey bir soru sordu, biraz gerildiniz, sinirlendiniz, fakat toplumda böyle bir algı var Sayın Bakanım, değerli arkadaşlarım. Ben açık konuşacağım, ad koyarak konuşacağım, deniliyor ki: "Alevi yurttaşlarımız vali olamıyor, emniyet müdürü olamıyor, on beş sene içinde hâkim, savcı yapılmadı." Yani böyle bir kanaat var. Bu kanaatin, bu algının ortadan kaldırılması gerekiyor. Türkiye'de, hele böylesine hassas bir dönemde, gerçekten hiçbir şekilde kimlik ayrımının yapılmadığı izlenimi ve algısını oluşturmamız gerekiyor. Onun için, sakın bir şekilde "Hayır, öyle değildir, şöyledir." denilmesi gerekiyor...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Soru böyle sorulursa problem yok.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Ama böyle bir şey var. Ben, bunu Genel Kurulda da dile getirdim. Ciddi bir problem, yıllardan beri böyle bir algı var. Buna bakın, o zaman kaç tane emniyet müdürü... “Biz kimliğine bakmıyoruz.” filan... Biliniyor bu, toplum biliyor. Kaç tane vali, hâkim, savcı... Gerçekten on beş sene içinde alınmadı mı hiç?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bu, çok doğal olarak eleştirdiğimiz kimlik politikalarına...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Evet, kimlik politikaları...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yani siz diyorsunuz ki böyle kimlik politikaları olmaz. Şöyle: Kimlik politikaları üzerinden ve kimlik yaklaşımı üzerinden tarif etmeyelim, çok doğal olarak. Oysa geldiğimiz nokta ve bugün tartıştığımız şey kimlik politikaları ve kimlik tarifi üzerinden birbirimizi tanımlamak...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Güzel ama hiç alınmamışsa, hiç yoksa, demek ki bir kimlik politikası var. Bir algı var Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Ben de bu konunun muhatabı olarak güzel bir şey söyledim, “Böyle bir şey yok.” dedim, ama bunun detayına girmek, kamuoyuna yönelik detayına girmek, beni bir kimlik politikasıyla...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – O zaman kararnameleri bekliyoruz Sayın Bakanım.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – İzlediklerinizde de olmuş olabilir yani.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Eyvallah.

Ben hatırlatmış oldum efendim.

BAŞKAN – Sayın Bekaroğlu, teşekkür ediyoruz.

Sayın Aksu, buyurun lütfen.

İSMAİL FARUK AKSU (İstanbul) – Teşekkür ederim.

Sayın Bakanım, ben değinilmemiş bir şeye değinmek istiyorum, bu trafik terörü meselesi.

Trafik kazalarının önlenmesi adına, yol ve diğer fiziki şartlar dışında sürücülerin hatalarının en aza indirilmesi, trafik ceza ve denetimleri konusunda yeni bir şey yapılacak mı? Yani bu işe bir kökten çözüm nasıl sağlayabiliriz? Bir de trafikte yaya öncelikli bir yaklaşım düşünüyor mu? Bunu sormak istiyorum.

İkincisi, önleyici kolluk hizmetlerine ilişkin belirgin bir faaliyetiniz var mı ve bunu yapan bir biriminiz var mı?

Son olarak da bu emniyet mensuplarından ihraçlar veya açığa alınanlarda, aile bireylerinin değerinin de ihraç edildiği veya açığa alındığı gibi bir kanaat var. Bu doğru mudur? Yani, işte, FETÖ’yle bağı olduğu tespit edilen eşlerden birisi ihraç edildiyse, öteki eşin hiçbir şeyi olmadığı hâlde o da mutlak ihraç ediliyor mu? Böyle bir şey var mı?

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim Sayın Aksu.

Sayın Çam, buyurun lütfen.

MUSA ÇAM (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakan -Sayın Tanal da söyledi ama, notlarımızda var mıdır bilemiyorum- sarayda ağırlanan muhtarların tespiti nasıl yapılıyor? Bunların geliş gidiş ve masrafları kimden, hangi bütçeden karşılanıyor? Muhtarların sosyal güvenlik priminin devlet bütçesinden, İçişleri Bakanlığı bütçesinden karşılanmasına ne diyorsunuz, nasıl bakıyorsunuz?

Cuma günü burada Maliye Bakanlığı bütçesini son kez görüşeceğiz ve önergeler vereceğiz. Polis arkadaşlarımızın beklentisi var, göstergenin 3600'e çıkartılmasıyla ilgili. Onunla ilgili bir çalışmanız var mı?

Bir de işlerinizin çok yoğun olduğunu söylediniz, doğru, aynen kabul ediyoruz. Ama çok acil, mesela Eskişehir Odunpazarı Belediyesi Meclisi borçlandırmayla ilgili bir karar almış ve Bakanlıkta bekliyor yani bunun bir an önce imzalanması gerekiyor ki işlem yapabilsin belediye. Bu ve buna benzer birtakım belgeler bekliyor.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Bir bilgi vereyim: Bu konuda herhangi bir problem yok. Odunpazarı dâhil olmak üzere zannediyorum Müsteşar Bey'in yetkisinde. Geçen hafta onların tamamını ayırdık, bu borçlanmaların büyük bölümü sağlanacak. Limitin çok üstünde olanlarla ilgili tekrar bir değerlendirme yapıyoruz ama bunlar hazırlanıyor.

MUSA ÇAM (İzmir) – Tamam, bir beklenti var.

Teşekkür ederim.

İyi çalışmalar.

BAŞKAN – Sayın Durmaz...

KADİM DURMAZ (Tokat) – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sanayi bölgesi, tarımla ilgili iller ya da farklı, turizmle ilgili illerimiz var. Bu bölgelere, yeniden -vali yardımcılıklarına- konusunda uzmanlaşmış, o illere katkı sunacak yeni vali yardımcılığı kadroları ihdas etmeyi düşünüyor musunuz? Turizmci vali, tarım konusunda uzman, endüstride uzman gibi.

FETÖ terör örgütü operasyonlarında bazı illerde emniyet görevlileri görevinden uzaklaştırıldı ve bir bölümü de tutuklandı, adli makamların elinde.

İlimizden örnek vereyim: Bir emniyet müdürü yardımcısı ya da şube müdürü yaklaşık olarak yirmi-yirmi iki yıllık memur olmasına rağmen 550 maaş ödül aldığını duydum. Yine bir başkasının Tokat'tan Spartak Moskova maçına harcırahlı görevlendirildiğine dair duyular aldık. Bütün bu ödüller verilirken hiyerarşik sistemde en son sayın bakanların "Bu kişilere bu kadar ödül nereden verilir?" diye hiç dikkatini çekmemiş midir, bu kadar mı gözden kaçıyor bu devlet ödülleri? Bunu öğrenmek istiyorum.

Yine belediyelerimiz Anayasa'nın 127'nci maddesine göre "Mahalli idareler, belediye ve köy halkının mahallî müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunla belirtilen ve karar organları, genel kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir." biçiminde tanımlanmıştır. Anayasa'nın 23'üncü maddesi vatandaşların seyahat özgürlüğünü güvence altına alırken 4'üncü bendi "Vatandaşın yurt dışına çıkma hürriyeti, ancak suç soruşturması veya kovuşturması sebebiyle sınırlandırılabilir." denmişken kamu tüzel kişiliğe sahip olan belediyelerimizde en yüksek makam olan ve seçmenler tarafından seçilerek göreve gelen belediye başkanlarımızın son dönemde yurt dışına çıkışlarının izne bağlanmasıyla ve yüzlerce belediye başkanının yurt dışına çıkışının kaymakamlık, valilik, İçişleri Bakanlığı marifetiyle engellendiği görülmüştür. Hâl böyle

olunca belediye başkanlarının yurt dışına çıkışlarında proje finansmanı, hibeler, ortak girişimler, kaynak yaratma, kardeş şehir ya da bireysel bir seyahat da olabilir. Bu konuda bir genelleme yapılmadan doğru bir araştırmanın yapılmasının doğru olacağına inanıyorum.

Yine Anayasa'nın 127'nci maddesinde "Mahallî idarelerin seçilmiş organlarının, organlık sıfatını kazanmalarına ilişkin itirazların çözümü ve kaybetmeleri, konusundaki denetim yargı yolu ile olur. Ancak, görevleri ile ilgili bir suç sebebiyle hakkında soruşturma veya kovuşturma açılan mahallî idare organları veya bu organların üyelerini, İçişleri Bakanı, geçici bir tedbir olarak, kesin hükme kadar uzaklaştırabilir." denilmektedir.

Bu süre zarfında Hükûmetin uygulamalarında çok anormal durumlar görülmektedir. İşte, yaklaşık olarak İzmit'e 1.366 kilometre uzaklıktaki Ağrı Diyadin Belediye Başkanlığına İzmit Belediye Başkanının ya da kamuda çalışan bir personelin görevlendirilmesi gibi basında haberler duyduk. Acaba seçim kazanmadığı yerlerdeki belediyeleri de bu şekilde göndererek kontrol altına alabilme gibi bir operasyon mu yapıyor, bunları öğrenmek istiyoruz.

Teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Sayın Durmaz, teşekkür ediyorum.

Sayın Tanal, buyurun lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, bize tabii sık sık gelen ihbarlara göre söylüyorum ben, eğer yanılıyorsam lütfen düzeltiniz. Polis içerisindeki atama, tayin, terfilerde geçmişte FETÖ örgütünün yoğun bir baskısı vardı, şimdi Menzil tarikatının ve Okuyucular grubunun etkisi olduğu söyleniyor, bu doğru mudur? Yani devletler hukukla yaşar, cemaat hukukuyla yaşamaz. Devletin ilk önce bu hukuk içerisinde gelmesi lazım, cemaatten uzaklaşması lazım. Bu konuda bilgi verirseniz sevinirim.

İkinci soru: Geçen hafta bir torba yasasında emniyet mensupları yani polis olarak alınacak kişilerle ilgili gelen teklifte askerlik şartı vardı, ancak Genel Kurulda bir önergeyle askerlik şartı kaldırıldı. Şimdi, bir yandan gerçekten bu kamu güvenliğini sağlayacak personele ihtiyacımız var. Yarın öbür gün askere gidecek, orada yine bir açıklık... Yani kamu hizmetinden yetişmiş olan bir personeli askere göndermiş olacağız. Bu bir tezat, bir çelişki değil midir? Veya bu askerlik şartının aranmaması gayet rahat... Acaba Adalet ve Kalkınma Partisinin gençlik kollarında askerliğini yapmamış olan çocukların, insanların buraya yetişmesi için yeni bir örnek nerede vardı? Mesela "Türkiye, Malezya olur mu?" diye bir doktora tezi var, orada da bu uygulamalar olmuş. Yani orada, Malezya'da emniyet mensupları iç değişikliklerle, yasal değişikliklerle bu şekilde olmuş. Orada, işte, 11 eyaletin 7 tanesinde laik hukuk sistemi var, 4 tanesi şeriat hükümleriyle idare edilen Malezya'da bu böyle olmuş. Yani acaba referans olarak bunlar mı alınıyor?

Üçüncü soru şu: Yine güneydoğuda kredi alacak olan vatandaşımıza diyorlar ki: "Kardeşim, sen git bir Emniyete, FETÖ'yle ilgili bir bağlantının olmadığına ilişkin bana bir belge getir, ben sana ona göre kredi veririm." Şimdi, yani vatandaş otomobil kredisi alacak veya bir konut kredisi alacak, bunun FETÖ'yle ne alakası, ilgisi olabilir? Yani burada gerçekten ekonomiyi de biz bununla düşürmüş oluyoruz.

Dördüncü soru: Kanun hükmünde kararname daha devam edecek mi? Olağanüstü hâli uzatmayı tekrar yine düşünüyor musunuz?

Son soru şu: Okul çevrelerinde bonzai satışı çok fazla. Ben İstanbul birinci bölge milletvekiliyim. Sultanbeyli, Ümraniye, tüm ilçeleri sayabilirim hiç çekinmeden ve okul çevresinden aileler gerçekten şikâyetçi. Bu uyuşturucu ve bonzaiyle ilgili çok ciddi bir vaziyette tedbirlerin alınması gerekiyor.

Altıncı ve son soru: Yine medyadan gelen haberlere göre...

BAŞKAN – Sayın Tanal, az önce “son soru” demiştiniz ama...

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Özür dilerim Başkanım, bitiyor.

BAŞKAN – Lütfen.

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Basında çıkan haberlere göre, biliyorsunuz Türkiye’de FETÖ terör örgütü idare aleyhine çok fazla davalar açıldı, çok fazla iade talebinde bulunuldu. Deniliyor ki: Tahşiye grubuyla açılan davada Amerika iade talebini reddetti. Bu doğru mu yanlış mı?

Teşekkür ediyorum, saygılar.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Bakan...

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; az önce eksik bıraktığım bir hususu tamamlamak için ben söz aldım. Bu uzman jandarmalarla ilgili sorunlardan bahsettik. Türk Silahlı Kuvvetleri mensupları -ast subay diyeyim, ast anlamında derken yarbayın altındaki subaylardan bahsediyorum- ast subaylar ve uzman erbaşla ilgili düşüncelerimi ben Millî Savunma Komisyonunda dile getirdim. Herhâlde oradaki yasal değişikliklerden, çözümden Jandarma Genel Komutanlığındaki rütbeliler de özlük hakları anlamında istifade ediyor ya da ayrı bir kategoride mi bunların özlük haklarıyla ilgili değişiklikler olacak? Birincisi onu sormak istiyorum.

İkincisi, bu uzman jandarmaların sayıları belli, herhâlde 20 bin civarında şu an görevde uzman jandarma var, Jandarma Genel Komutanlığına bağlı okuldan mezun. Bunlar bir plan dâhilinde gerekli eğitim ve kurslarla zaten astsubay olabiliyorlardı çoğu. Astsubaylıktaki eksik düşünülerek bunlar statü olarak astsubay çavuşluktan başlarsa hem hiyerarşiyi bozmamış olurlar hem de bunların tüm sorunları ortadan kalkmış olur. Zaten bunların 12 bini -Jandarma Genel Komutanlığının yazısı var- astsubay kadrolarında görev yapıyorlar fiilen. Dolayısıyla böyle bir çalışma düşünür müsünüz? Bu, sorunun kökten çözümü anlamına gelir Sayın Bakanım. Bunu ben bir çözüm önerisi olarak da önermiş olayım, daha önce, geçen yıl Millî Savunma Komisyonunda dile getirmiştım.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Son olarak Sayın Kuyucuoğlu, buyurun lütfen.

SERDAL KUYUCUOĞLU (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Bakanım, iktidarınız OHAL’i çok sevdi. İlk açıklandığında, Sayın Bakanlar Kurulu sözcüsü “Kırk beş günde bu iş biter.” dedi ama görüyoruz ki 2’nci üç ay devam ediyor. Bu ne zaman bitecek sizin tespitlerinize göre?

İkincisi, Türkiye’de çok miktarda seçilmiş görevden alınarak kayyum atandı. Yasal olarak bir suçlu varsa, daha sonra eğer belediye başkanı görevden düşüyor ise meclisten birinin görevi üstlenmesi lazım. Bu yolu neden tıkıyorsunuz, denemiyorsunuz?

Üçüncüsü, emekliliği gelmiş birçok insan ihraç edildi. Bu insanlar emeklilikleri gelmesine rağmen çalışıyorlar ama ihtiyaçtan dolayı çalışmak zorunda kalıyorlar. Şimdi, mahkemelerde hüküm giymeyen bir sürü insan var. Bunların hüküm giymemeleri hâlinde özlük hakları ne olacak?

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kuyucuoğlu.

Değerli arkadaşlar, soru işlemi bitmiştir.

Katkıda bulunan herkese, bütün Komisyon üyelerimize ve milletvekillerimize teşekkür ediyorum.

Şimdi, görüş, eleştiri ve sorulara cevap vermek üzere Sayın Bakanımıza söz vereceğim.

Sayın Bakanım, süreniz kırk beş dakika.

Buyurun lütfen.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Çok teşekkür ediyorum Sayın Başkan. Aynı zamanda Plan ve Bütçe Komisyonumuzun değerli üyelerine de katkılarından dolayı şükranlarımı ifade etmek istiyorum.

Çok önemli bir zaman diliminden geçtiğimizden, milletvekillerimizin birçoğu kendi konuşmalarında farklı değerlendirmeler ortaya koysalar da, farklı konulara değinseler de bir şekilde bahsettiler.

Şöyle bir değerlendirme yapmak isterim: Türkiye'nin elli yıl sonra da, yüz yıl sonra da bir ilerleme ve demokrasiyi yükseltme talebi her gün, her daim olacaktır, şu anda da vardır. Eğer Türkiye tanımlanırsa, Türkiye bugün özellikle bir ilerleme ve demokrasisini yükseltme yolculuğu içerisinde, bu birinci tespitim.

İkinci tespitim: Özellikle etrafımızda ve yine özellikle Orta Doğu coğrafyasında 2010 yılından itibaren sürekli devam eden ve sürekli o coğrafyada bir yenilenme talebini ortaya koyan bir süreç yönetilmektedir. Bunu da görüyoruz, bu da Türkiye'nin karşı karşıya kaldığı süreçlerden bir tanesidir. Bütün bunları düşünürken de Türkiye'yi bu süreçlerden bağımsız olarak bir tarafa koyabilmek de mümkün değildir.

Üçüncüsü: Biraz önce Sayın Kuşoğlu bahsetti: "Acaba Bakanlığımızın ve değerlendirmelerinizin Plan ve Bütçe Komisyonumuza bir önerisi, talebi var mı?" diye. Özellikle 15 Temmuz Türkiye iyi irdelenmeli ve iyi değerlendirmelidir. 15 Temmuz bir darbedir. Bunun ekonomimize, bunun sosyal hayatımıza, bunun siyasi hayatımıza, bunun geleceğimize ve bunun bugünden sonra yapacağımız her şeye etkisi vardır. Elbette ki büyük bir birliktelikle, tüm tarafların ortaya koymuş olduğu -özellikle ifade etmek istiyorum- hem devletimize hem milletimize hem topraklarımıza olan sadakatle, aynı zamanda da büyük bir vakarla tüm taraflar bu konunun çabuk atlatılabilmesi için elinden geleni yapmaktadır ama ortada bir vaka vardır ve bu vaka da -bunu üçüncü bir tespit olarak söylemek istiyorum- Türkiye'yi etkilemektedir.

Tüm bunların içerisinde henüz bitmemiş ve yine 15 Temmuz basamak olarak kullanan, hem etrafımızdaki coğrafyada şekillenen hem de uzun zamandır Türkiye'nin meşgul olduğu, uğraştığı meseleler vardır; terör örgütleriyle mücadele, kalkınma meselesi, büyüme meselesi, refahın Türkiye'nin her tarafına yayılma meselesi ve bu konuda Türkiye'nin topyekün bir mücadelesi. Şimdi, oturup şöyle düşünmek gerekir ve şöyle bir noktaya gelmek gerekir: Bir, etrafımızdaki coğrafyayı ciddi bir şekilde sınırları dâhil olmak üzere değiştirmek isterler. İki, kendi içimize yönelik bir müdahale arayışı çok açık ve bunun etkilerini de çok net bir şekilde hepimiz anladık, yaşadık. Bu Meclis çatısı altında belki de hayatımızın en önemli günlerini gerçekleştirdik. Bir taraftan PKK terör örgütü, bir taraftan DEAŞ, bir taraftan FETÖ ve bir taraftan bunlarla beraber hareket eden diğer unsurlar, diğer terör örgütleri, irili ufaklı terör örgütleri. Sınır ötemizde bir problem var, eğer sınır ötemizdeki probleme müdahale etmezsek ve bunu sahipsiz bırakırsak bunun sınırimızın içine geleceği, dahil edeceği hepimizin, herkesin ortak kanaatidir. Yani orada DEAŞ var, Türkiye'de DEAŞ var. Orada PYD-YPG var, Türkiye'de PYD ve YPG'nin uzantıları var. Bütün bunlarla birlikte bütün ülkelerin -gelişmiş, gelişmemiş, kim neredeyse- bu işle, Orta Doğu'yla meşgul olan bütün ülkelerin de esas itibarıyla konsantrasyonunun da bu bölgede olduğunu hep beraber biliyoruz.

Bir: Sınır ötemize yönelik tedbir almalıyız. İki: En önemli meselelerden bir tanesi, sınırlarımıza yönelik bir tedbir almalıyız. Sınırımızın hemen ötesi, sınıırımızın hemen Türkiye tarafında olan kesimi için tedbir almalıyız. Üç: Özellikle terör örgütünün yıllardan beri üstlendiği bölgelerde ve bizim müdahale etmek istediğimiz bölgelerde tedbir almalıyız. Dört: Şehirler ve köyler; KCK yapılanması, PKK yapılanması, baskı, tehdit, şantaj, şiddet, bütün bunlarla oradaki vatandaşımızın ürkütülmesine yönelik bir tedbir almak zorundayız. Beş: En önemlisi, biraz önce rakamları verdim; 1,5 milyar dolar sadece PKK'nın yani narkoterör üzerinden, uyuşturucu üzerinden elde ettiği bir finans kaynağı var. Kaçakçılığı saymıyoruz, diğer unsurları saymıyoruz, bütün bunlara ait ciddi bir tedbir almalıyız ve en önemlisi, bu finans ayağıyla beraber iş adamlarıyla ve finansa beraber yapmaya çalıştığı terörü desteklemeye yönelik tedbir almak zorundayız.

Yine -biraz sonra gireceğim için söyleyeceğim- en önemli meselelerimizden bir tanesi, Türkiye'de yaklaşık 109 bin dernek var. Şu anda bizim -tek tek rakamlarını da söyleyeceğim- kapattığımız dernek sayısı bunun yüzde 1'inin bile altındadır, yüzde 1 civarındadır fakat bunun önemli bir bölümü FETÖ'den dolayı kapatılmıştır. Fakat şunu gerek istihbari gerek güvenlik açısından net biliyoruz, bir: Dağa adam kazandırma. İki: Bu terör örgütü ile şehir arasındaki bağı kurma açısından bizim çok rasyonel bir şekilde düşündüğümüz... Evet, sivil toplum örgütleri gelişmeli, bu doğru; dernekler gelişmeli, bu da doğru; demokrasiyi geliştirmenin en önemli ayaklarından bir tanesidir, bu da doğru. Ama sivil toplum örgütleri üzerinden iç ve dış bağlantı kurarak PKK'yı destekleyen insan kazandıran, finans ayaklarını ortaya koyan bir yapıyla karşı karşıya olduğumuzu da ifade etmek isterim. Bu sadece bugünkü Hükümet için değil, bu Türkiye'nin birliği için, beraberliği için ve bu huzurumuz için bir tehlikedir. Burada topyekûn bir hareket içerisinde, topyekûn bir anlayış içerisinde olmak durumundayız. Burada özellikle bu konuyu işleyenler ile bu konuya uzak duranlar arasında ciddi bir çalışma içerisinde olduğumuzu da ifade etmek istiyorum.

Şimdi, bütün bunları sağlarken ve bütün bunları gerçekleştirirken, terörle mücadeleyi gerçekleştirirken yapmak istediğimiz –biraz önce bahsedildi- bir taraftan özellikle temel hak ve hürriyetlerin korunması, diğer taraftan yine kamu düzeninin muhafaza edilmesi... Yine İçişleri Bakanlığımızın birçok unsurunun, güvenliğin dışında birçok unsurunun gerçekleştirmeye çalıştığı işler konusunda adım atıyoruz. Ama, özellikle ifade etmek istiyorum ki 21'inci yüzyılda Türkiye'nin terörle mücadelesi ve bu konularda ayakta kalabilmesinin, terörle mücadelenin başarılı şekilde ayakta kalabilmesinin en önemli şartlarından bir tanesi de teknolojidir. Yani biz sınırlarımızı iyi bir teknolojiyle donattığımızda ki bunun için çabalıyoruz. Biraz sonra rakamlarını yine vereceğim; Millî Savunma Bakanlığının yaptığı kısmı var, bizim yaptığımız kısmı var, onların kameralandırılması var, onların ışıklandırılması var ve onların iyi bir şekilde kontrol edilmesi var. Ama tüm bunların yanı sıra, bir taraftan karakollarımızın, kalekollarımızın hem gece hem de gündüz kameralarla sürekli olarak kontrol edilmesi var. Sadece nöbet tutan askerimize, sadece nöbet tutan jandarmamıza, sadece orada karakollarda bulunan polisimize değil, onların güvenliğini ve onların anlayışını da yine uzak yakın tehlikelere karşı koruyabilecek bir anlayışı ortaya koymaya çalıştığımızı ifade etmek isterim.

Tüm bunlar önümüzde durmaktadır. Evet, Türkiye'de üç aylık bir olağanüstü hâl yaşanmıştır. Şimdi 2'nci olağanüstü hâldeyiz ve bunu da Türkiye Büyük Millet Meclisi kararıyla yapmaya çalışıyoruz. Benim gördüğüm tablo şudur: Yani olağanüstü hâlin milletimize dokunan ve milletimizi etkileyen ve milletimizi rahatsız eden bir hâli söz konusu değildir. Ama FETÖ'yle mücadele de, PKK'yla ve KCK'yla mücadele de ve diğer terör örgütleriyle mücadele de devletin içerisinde bulunduğu ve biraz önce konuşmamın girizgâhında tarif ettiğim duruma yönelik ciddi bir şekilde devletimize ve milletimizin huzuruna ve güvenine kolaylık vermektedir. Ne ekonomik hayata bir sıkıntısı söz konusudur ne... Bizim kaymakam eksikliğimiz var, doğru. Ama şunu söyleyeyim: FETÖ'cü bir kaymakam olmaksızın

o ilçede bir kaymakam vekiliyle bunu yürütmeyi şu anda tercih ediyoruz, bu bizim tercihimiz. Yani nerede eksiğimiz olduğunu, nerede aksağımız olduğunu... Gerçi onu da çok yakın bir zamanda değerlendirerek ortaya koyacağız. Gecikmesinde bir sebep var, yürüyen mahkemeler var. Yürüyen mahkemelerde gizli tanıkların ve bazı soruşturma süreçlerinin ortaya koyduğu sonuçlar var. Yeniden, yine ve yeniden bir atama kararnamesiyle de karşı karşıya kalmak istemiyoruz. Bunu bir örnek olarak ortaya koymak istiyorum. Yani yürüyen bir sürecin içerisindeyiz ve bu süreç devam ediyor. Bu süreç devletin elini kolaylaştırıyor, milletin huzur ve güvenini de kolaylaştırıyor.

Şunu açık bir şekilde söylemek isteriz: Yani inanın gerek FETÖ soruşturması olsun gerek PKK, KCK yani bu süreç içerisinde, bundan önceki süreç içerisinde gerek güvenlik kuvvetlerimiz gerek kolluk kuvvetlerimiz, bunların her biri yürüyen süreçle ilgili ciddi bir şekilde temel hak ve hürriyetlere tam anlamıyla riayet etmeye çalışmaktadır ve bu konuda her birimiz titiziz. Yani her bir operasyonda bütün arkadaşlarımız, burada bulunan bütün arkadaşlarımız “Aman, bir eksiklik olmasın, temel hak ve hürriyetler konusunda bir yanlışlığın içerisinde bulunmayalım.” diye büyük bir mücadelenin... Türkiye'nin özellikle işkence dâhil olmak üzere birçok konuda on dört yıldır. on beş yıldır düzelttiği ve çok iyi bir noktaya getirdiği -faili meçhullerden tutun- sicilinin üzerine, demokrasi ve hukuk devleti sicilinin daha iyi bir noktaya gitmesi konusunda Türkiye çok net adımlar atıyor, biz de bu konudaki değerlendirmeleri yapıyoruz.

Şunu söyleyeyim, kamuoyu tarafından da merak edilen bir konu: 14 Ekim 2016 tarihli bir Bakanlık genelgesi imzaladık. Bunun sebebi şuydu: Olağanüstü hâl var, tasarrufa da ihtiyaç var ve bütün bu çerçeve içerisinde belediyelerimizin yurt dışına gitmesinde biraz tedbir ortaya koyalım dedik. Buna rağmen şu rakamı sizinle paylaşmak istiyorum... Ben de siyaset yapıyorum, siz de siyaset yapıyorsunuz, ben böyle bir şeyi kabul etmem, kabul edenler olabilir. Biraz önce burada her şeyden bahsedildi; yetimin hakkından bahsedildi, şundan bahsedildi, bundan bahsedildi. Bakınız, dikkat etmemiz ve riayet etmemiz gereken bir şey: 260 belediye başvurmuş, izin alınması gerekli olmasına rağmen. Yani bu belediye sayımızın önemli bir bölümü, bunların günlerini de paylaşmak isterim. Ha, acil ihtiyacı olur, kişinin ailesiyle ilgili, çocuğuyla ilgili bir problemi var, bunların hepsi çözülüyor zaten, bilmenizi isterim veya orada önemli bir şey yapılıyor. Bazen atladıklarımız, eksikliklerimiz söz konusu olabilir ama ifade etmek isterim ki bunun kaçına izin vermişiz? Şu ana kadar 260'ın 25'ine izin vermişiz. AK PARTİ'den izin verdiğimiz 10 belediye, Cumhuriyet Halk Partisinden izin verdiğimiz 13 belediye, Milliyetçi Hareket Partisinden izin verdiğimiz 2 belediye, diğerlerine izin vermemişiz. Yani burada da bazen dört günlük, beş günlük Kıbrıs eğitim programları. Burası Plan ve Bütçe Komisyonu. Bu kadar önemli bir dönemde, hepimizin kendi meselesinde konsantre olduğu bir dönemde, belediye başkanlarımızın özellikle OHAL döneminde sınırlarımızın içerisinde ve Türkiye'de durmaları ve görevlerinin başında durmaları en önemli meselelerden bir tanesidir. Uluslararası toplantılar olabilir, uluslararası toplantılara bazen yardımcıları gidebilirler. Onların, yardımcılarının gitme hakkını da il valilerimizin kararına bıraktık, oradaki yerel anlayışı kendi içlerinde götürsünler, tamamlasınlar diye.

Bir vesileyle şuna da cevap vermek isterim: Özellikle 2016 yılı içerisinde uzman jandarmalarımızın 2200 olan ek gösterge tavanı 3000 puana çıkarılmıştır. Bu konuyu Sayın Kalaycı'nın –şimdi de geldi-sorduğu sorular için ifade etmek istiyorum. Hâlen Jandarma Genel Komutanlığımızda 20.650 uzman jandarma görev yapmakta olup yaş durumu uygun olan 28 yaşın altındakiler astsubay statüsüne geçirilmektedir. Aynı zamanda yaş sınırının 31'e çıkarılması için de teklifte bulunulmuştur, çalışmalar devam etmektedir.

Yine subay ve astsubay nasbedilmek üzere, kaynak okullarda okuyanlar gibi uzman jandarma okullarında geçirilen sürelerin de hizmetten sayılması veya uzman jandarma okullarında geçirilen sürelerin personel tarafından borçlanılmak suretiyle hizmetlerinden sayılabilmesi amacıyla hazırlanan Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Tasarısı daha önce Millî Savunma Bakanlığına gönderilmişti, bununla ilgili çalışmalar, değerlendirmeler yapılmıştı. Yine önümüzdeki süreçte bu yetkinin Millî Savunma Bakanlığından İçişleri Bakanlığına geçmesi münasebetiyle tekrar bir değerlendirme içerisine konulacaktır.

Yine özellikle bizim polisimiz, jandarmamız, korucumuz ifade etmek istiyorum ki ortaya koyduğu başarılarla her türlü takdiri ve övgüyü hak etmektedir. Yani oraya gittiğimizde de –önümüzdeki günlerde de orada olacağız- bütün arkadaşlarımız bu mücadele bölgesi içerisinde. Bunun, ortaya koymuş oldukları mücadelenin herhangi bir karşılığı söz konusu değildir. Mucizevi bir süreç işletiyorlar, süreç ortaya koyuyorlar, canları pahasına bir mücadeleyi bu ülke adına ve hepimizin burada huzurlu bir şekilde işimizi yapabilmemiz adına temin etmeye çalışıyorlar. Bu konuda da hem kaynaklarımızın ve imkânlarımızın bize elverdiği ölçülerde her şey yapılmaya çalışılıyor ve yine 29 Ocak 2016 tarihinde Emniyet hizmetleri tazminatı yüzde 25 artırılmış, polislerin maaşlarında 235 liralık bir artış söz konusu olmuş ve ayrıca aynı kanunla da 1/4 derecede bulunan yüksek öğrenimli polis memurlarının ek göstergesi 2200'den 3000'e çıkartılmıştır. İfade etmek istiyorum ki Türkiye geliştikçe, Türkiye büyüdükçe, imkânlarını ortaya koyabildikçe özellikle bu konuda büyük bir mücadeleyi yürüten jandarmamıza, polisimize, bütün güvenlik görevlilerimize, kolluk kuvvetlerimizin tamamına elimizden gelen bütün imkânları ve kaynakları ortaya koyacağımızı, bunu da hep birlikte hem büyük bir memnuniyetle hem de büyük bir onurla yapacağımızı herkesin bilmesini arzu ediyoruz ve istiyoruz.

Yine Sayın Günal sormuştu, ayrıldılar kendileri. Özellikle bu EDS sistemi veya TEDES sistemiyle ilgili bir değerlendirme yapılmıştı. Şimdi, bir taraftan elektronik sistemle güvenlik dâhil hayatımızın her alanında -bizim hem maliyetlerimizi hem zaman kazanmamızı- vatandaş olarak, birey olarak hayatımızın standartlarının çok daha iyi bir noktaya gelmesini iddia ederken EDS ve TEDES sistemini durdurmamız mümkün değil ama başka bir şey var. Yani biraz önce Sayın Cora'nın ifade ettiği şu: Burada vatandaşımıza bir maliyet yüklemek ve neredeyse 500 metrede, 600 metrede bir cezayla karşı karşıya bırakmak... Belediyelerimizin gelir almasını elbette istiyoruz, bu işlerin içinde olmasını da elbette ki istiyoruz, doğrusu da bu. Yani yerel yönetimlerle bu meseleyi götürmek ve sağlamak lazım ama burada şirketlerin esiri de olmamak lazım, işin doğrusu bu. Onun için, buna bir standart getiriyoruz ve bu standart çerçevesinde o tarihten itibaren yani geçen Kurban Bayramı'ndan, önceden itibaren Türkiye'de TEDES sistemini işler olarak kılmıyoruz. Buna ihtiyacımız var mı? Var. Neden var? Çünkü size gösterdiğimiz tabloda EDS'ye de ihtiyacımız var, PTS'ye ihtiyacımız var, kent yönetim bilgi sistemine de ihtiyacımız var, bütün hepsini bir arada görebilmeliyiz. Her şeyi insan kaynağıyla yapabileceğiz diye bir iddianın sahibi değiliz yani 21'inci asırda, 22'nci asırda böyle bir iddianın sahibi olmanın da çok akıllı kâr bir iş olduğunu düşünüyor değiliz ama bu konuda arkadaşlarımız bir çalışma yapıyorlar, yerel yönetimlerle de konuşuyorlar ve bunu en yakın zamanda işlevselliğe geçireceğimiz bir süreci de hazırladığımızı ifade etmek istiyoruz.

Bu arada da bir taraftan sayısal telsiz çalışması sistemimiz devam ediyor. Orada problemimiz İstanbul ve Ankara'dadır Polis açısından. Onda da yine Savunma Sanayisiyle birlikte çok mükemmel bir sistem kuruyoruz ve onu da Jandarma, Sahil Güvenlik ve Polisle entegre ettikten sonra, Emniyetle entegre ettikten sonra her alanda birbirini destekleyebilecek bir sistemi ortaya koyacağız; özellikle afet durumlarında ve ekstra durumlarda bir alternatif iletişim kaynağı olarak da bunu bir şekilde paylaşacağımızı ifade etmek istiyorum.

Yine, Sayın Temizel özellikle okullarda uyuşturucu belası ve bunun etrafındaki süreçlerle ilgili bir değerlendirmeyi ortaya koydu. Yine, Sayın Tanal okullardaki bonzai satışıyla ilgili değerlendirmeler ortaya koydu. Şudur: Burada özellikle bu uyuşturucularla ilgili Millî Eğitim Bakanlığı ve Yeşilay arasında gerçekleştirilen protokol çerçevesinde 29 bin rehber öğretmen ve 500 formatör öğretmene formatör eğitimleri verilmiştir. Yani bir taraftan çocuklarımızı ve öğretmenlerimizi bu işle ilgili konsantre ederken, diğer taraftan narkotimlerle beraber yani bu 29 ili artırabilmek ve onları 81 vilayete... Ama birçok ilimizde, bir kısım ilimizde çok yüksek bir tehlike söz konusu değil. Onlar konusundaki uyuşturucu haritamız ve bu konuda okullarımızın tehlike içerisinde bulunduğu haritalar üzerinde geçen günlerde de -arkadaşlarımız çalışmışlardı- hep beraber bir araya geldik ve neler yapabileceğimiz, hangi adımları atabileceğimizi, neler... Bunu bir tehdit olarak kabul ediyoruz ve biz hep beraber bu tehdidi ortadan kaldırmak için büyük bir çabanın içerisinde olduğumuzu da ifade etmek istiyoruz. Ülkemizde uyuşturucuyla mücadelede Başbakan Yardımcımız Sayın Numan Kurtulmuş'un başkanlığında bir heyet var ve 8 ayrı bakanlık bu konuda bir koordinasyon yürütmektedir. Sivil toplum örgütleri var. Geçen günlerde de Bakanlar Kurulumuzun en temel konularından bir tanesiydi ve bu konudaki eylem planımızla da inşallah ülkemizde bu uyuşturucuyla mücadeleyi başarıyla neticelendirecek adımları da atacağız.

Kamu Güvenliği Müsteşarlığımız; tabii, bir teröristle mücadele var, bir de terörizmle mücadele var ve diğer taraftan da bir kamu düzeniyle ilgili yapacağımız meseleler var. Yani şunu takdir edersiniz: Bir taraftan bu meseleleri engellemeye çalışan kolluk güçlerimiz var ama geriye dönüp baktığımızda yapmamız gereken işlerden bir tanesi; toplumun bu işe reaksiyonu nedir? Ne düşünüyor? Ne ortaya koyuyor? Biraz önce Sayın Kuşoğlu yine "Araştırmalarla bu işin desteklenmesi lazım." dedi ki çok doğru bir tespittir. Ve bunu sağlarken, elbette ki, bir, araştırmaları yapan, iki, bu konuda bizim görmediğimiz, mücadele esnasında belki ardılıma düşen meselelerle ilgili çalışması gereken kurum işte Kamu Güvenliği Müsteşarlığıdır. Kamu Güvenliği Müsteşarlığı yine önemli bir çalışma ortaya koymuş ve Terörle Mücadele Strateji Belgesi... Bakanlar Kurulumuz bu belgeyi madde madde takip etmektedir ve bunun 2016 ve 2017 master planını hazırlamış, her bakanlığın ne yapacağı, hangi adımı atacağı ve ne şekilde adım atacağı konusundaki o yol haritasını ortaya koymuş ve bununla beraber bunu devam ettirmeye çalışan bir süreci ortaya koymaktayız.

MUSTAFA KALAYCI (Konya) – Sayın Bakanım, özür dilerim, yayınlandı mı bu belge ya da sitede var mı?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yok. Yani o belge, atacağımız adımlar millî güvenliğimizi de ilgilendirdiği için, çok tabiidir ki, Bakanlar Kurulumuzun kendi... Her bakanlık yani benim Bakanlığım ne yapacak, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı ne yapacak; bütün bunlarla ilgilidir.

Bir değerlendirme daha var -özellikle bu İmralı görüşme notlarıyla ilgili- Sayın Çam, zannediyorum, ifade etmişti. Yani bir terör örgütü marifetiyle çıkan, tabii ki, bir görüşme notunun bir sahihliğine, bir de bizi tartışmaya veya karşılıklı değerlendirme yapmaya yönlendirmesine elbette ki taraf olmamalıyız. Yani bir kaymakamı, bulunduğu görev başında planlı bir şekilde katletmek için talimat veren bir terör örgütü elbette ki yayınladığı bilgilerle, belgelerle... Bunlar belge değil, sadece tutanak. Bir algı oluşturmaya çalışıyorlar. Böyle bir tutanak da yok. Onun için, ifade etmek isterim ki, bizim öşürümüz, ölçümüz bu olmamalıdır, olmayacaktır da. Bizim öşürümüz de, ölçümüz de kendi istikametimiz ve kendi yolculuğumuz olacaktır.

Yine, Sayın Bekaroğlu, özellikle, İnternet üzerinden işlenen suçlarda, açık kaynaklar, forum, Facebook, Twitter'a yansımaları durumunda cumhuriyet savcılarında bildirerek ve cumhuriyet savcılarında beraber bir adım atılmaktadır ama açık kaynaklarda o kadar çok eleştiri, açık kaynaklarda o kadar çok muhalif bildirimler söz konusu ki bunlarla ilgili Emniyetin böyle sürekli her biriyle uğraşmak veya... Buna ait bir görevi de yok, böyle bir zaman dilimi de yok ve kendi esas işlevimiz de esas itibarıyla bu değildir. Onun için, terör örgütünün elbette ki cebir, şiddet ve tehdit içeren yöntemlerinin propagandasının yapılması suçtur ve bu suçun işlenmesi hâlinde de kanunlarımız çerçevesinde gereği yapılmaktadır.

Burada önemli bir soru var, yine Sayın Çam'dan geldi. Bu da 2016 yılı içerisinde bomba yüklü araç... Şunu söyleyeyim: Bu koltuklar değişebilir, benden önce de bir arkadaşımız vardı, benden sonra da bir arkadaşımız olacak, ben başka bir bakanlıktaydım. Şimdi, bu konuda devletin bütün birimlerinin büyük bir gayretle ve sahiplikle ve titizlikle elinden geleni yaptığını bilmenizi isterim. Şöyle bir bilgiyi kamuoyuna nakletmemeliyiz: Tesadüfen mi duruyoruz? Hayır. İnanınız, tüm istihbarat birimlerimiz ama... Yani biz nasıl teknolojiyi kullanıyorsak karşı taraftaki terör örgütleri de uluslararası iş birlikleri sayesinde ve hatta belki onlara bile gerek kalmadan her türlü teknolojiyi en çabuk biçimde kullanıyorlar. İki buçuk saatte bir patlayıcı arabayı doldurup bir şehre götürebilme kabiliyetlerine sahipler. Yani böyle bir yetenekleri söz konusu. İki buçuk saat.. Eskiden böyle değildi, eskiden iki günde, üç günde, iki buçuk günde, bir buçuk günde böyle bir hazırlığı yapardı. Tüm bunları izleyen ve tüm bunları izlerken de büyük bir titizlikle istihbari bütün noktaları... Ama bunlardan bazıları kaçabilir mi? Bazılarıyla maalesef yaşadığımız elim olaylarda olduğu gibi karşı karşıya kalıyoruz ama biz her hafta İçişleri Bakanlığı olarak kamuoyuna da bu bilgileri iletiyoruz. Günde bazen 3-4 patlayıcı araba yakalıyoruz ve bunları yerinde yakalıyoruz, bunları imal noktalarında bazen yakalıyoruz. Bazen tespit ediyoruz ve bunları patlatıyoruz. Yani bütün bunlarla ilgili istihbarat noktasında da, kolluk kuvvetlerimizin titizliği noktasında da, yol güvenliği noktasında da çok önemli ve ciddi çalışma... Yani İçişleri Bakanı olduğum günden itibaren üçten veya üç buçuktan aşağı uyuduğumu hatırlamıyorum, sabahın erkeninden işimizin başındayız. Neden? Vatandaşımızın rahat bir şekilde sabaha uyanabilmesi için her birimiz, bütün arkadaşlarımızla beraber ayakta olmalıyız. Çünkü çok arızı bir dönem geçirmemizi, 15 Temmuz fırsat bilenlere "Acaba burada eksik yakalarız da Türkiye'ye terörle, Türkiye'ye başka türlü unsurlarla zafiyet ve zarar verebilir miyiz?" diye çaba içerisinde olanlara teyakkuz hâlinde ancak cevap verebiliriz. Bu çok açıktır ve her birimizin bu titizlik içerisinde olduğunu, Cumhurbaşkanımızın da, Başbakanımızın da, tüm bakan arkadaşlarımızın da neredeyse gecenin o saatlerinde herhangi bir telefonla ayakta olduğunu ve birbirimize destek olabilecek bir çabayı sürdürdüğümüzü bilmenizi isteriz. Yirmi dört saat bir görev bilinci içerisinde bunu yürütüyoruz; sadece biz değil, bütün kolluk kuvvetlerimiz, bütün güvenlik kuvvetlerimiz ve bütün arkadaşlarımız yürütüyor. Bir taraftan bunu yaparken, bir taraftan da meselenin sosyal ve ekonomik rehabilitasyon bölümünü de her noktada -sunuşumda ifade etmiştim- anlatmaya çalışıyoruz.

Şu çok nettir: 2016 yılında istihbari çalışmalar neticesinde polis bölgesinde PKK, KCK terör örgütünün 214, DEAŞ terör örgütünün 34, aşırı sol terör örgütlerinin 10 silahlı, bombalı terör eylemi engellenmiştir. Bu küçümsenecek bir rakam değildir, önemli bir rakamdır. Jandarma bölgesinde de yine toplam 26 olay meydana gelirken burada yaklaşık 13 araç ele geçirilmiş, 11 bulma olayı da gerçekleştirilmiştir.

Burada şunu ifade etmek istiyorum ki: Gerek Jandarma bölgesi gerek polis bölgesinde bütün arkadaşlarımız... Zaten çok acil bir şekilde bu plaka tanıma sisteminin bir araya gelmesi bizim en önemli mecburiyetlerimizden bir tanesiydi. Huzurunuzda hem Jandarma teşkilatımıza hem Emniyet

teşkilatımıza teşekkür ediyorum ki bazen sizin de, bizim de anlamlandıramadığımız kurumsal taassuplar oluyor, bunları aşip milletimizin güvenliği için hemen bunu bir araya getirebilecek bir anlayışı ortaya koydular.

Bu Fındıklı ilçesindeki meseleyle ilgili, önüme yaklaşık 6 tane not geldi yani üst üste notlar geldi. Evet, orada bir şey olduğu açık ama geçmiş işlemlerin yapıldığı da çok açık, şu anda da yürüyen ve gizlilik soruşturması olan çok kapsamlı bir soruşturma olduğu da tarafımıza gelen bilgiler içerisinde. Ama bununla özel ilgilenmek lazım geldiğini ifade etmek isterim.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Özel ilgi rica ediyorum.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Haklısınız. Bazen bizde de oluyor, sizlerde de oluyor, kendi işlemlerinizle ilgilenirken bazı şeyleri vakayiyadiyeden görürüz. Olabilir, şehir alışmış, kent alışmış; bizim hiçbir şeye alışma lüksümüz yok. Yani ne okulun etrafındaki bonzai satıcısına alışma lüksümüz var ne kanunsuz işlem yapan herhangi birine alışma lüksümüz var ne de terör örgütüne finans sağlayan birine alışma lüksümüz var. Bunların her birine gerekli cevabı hukukun içerisinde emniyetin ve güvenliğin çerçevesinde vermek durumundayız, bunu da vereceğimizi bilmenizi istiyoruz. Yani her mesele bizim meselemizdir, hepimizin meselesidir.

Bir şeye üzüldüğümü ifade etmek isterim yani Sayın Bakana... Ben sordurdum şimdi -6 keredir, doğdur ama- bizim kayıtlarımızda 3 var. Benim atlamayacağım işlerden bir tanesidir. Yani bazen AK PARTİ’li arkadaşlarımıza cevap veremiyorum ama muhalefet partisinde olan arkadaşlarımızın telefonlarına cevap verdiğimi ve döndüğümü bilmenizi isterim. Yani arkadaşlarımıza belki iki saat, üç saat... Çünkü acil bir şey vardır. Yani iktidar partisi milletvekilleri kendi meselesini valisiyle de, şeyiyle de halledebilme şansına sahip olabilir, başka bir milletvekiline ulaşabilirler, bakana ulaşabilirler ama orada bir naçar durum kalmasın diye bir hassasiyet gösteriyoruz fakat bu konuda mahcup olduğumuzu ifade etmek isterim.

Yine, şunu söylemek isterim: Sözleşmeli 500 adli personel alıyoruz sibere. Bunun bir sebebi var. Sebebi şu: Siber suçlarla mücadele personelinden 750 kişiye şu güne kadar eğitim verdik ancak bir FETÖ soruşturması var, on binlerce telefon var, on binlerce bilgisayar var ve 500 bin civarında... Bizim bunların “image”ını alıp da hukuka teslim etmemiz şu şartlarla ancak on yıldır. Bu kadar basit. Onun için bu konudaki sürecimizi paylaştık ve dedik ki: Biz dışarıdan bir hizmet satın almalıyız. Bir kadroya da ihtiyacımız yok. Yani bu FETÖ soruşturması herhâlde sonsuza kadar devam edecek değil, onun için devlete böyle bir maliyeti de yüklemenin anlamı yok. Ancak bir hizmet satın almayla beraber bu meseleleri bilenlerle birlikte, yapabilme kabiliyetiyle elimizdeki stoku bitirelim, sonra kendi rutinimize devam edelim diye böyle bir imkân sağlandı. Yoksa, buna ait başka türlü ihtiyacımız yok, devletimizin kendi kadroları, siberle ilgili meseleleri çok rahat bir şekilde yönetebiliyorlar zaten.

Yine, özellikle cazibe merkezi, kayyumluk ve OHAL’le ilgili Sayın Temizel’in değerlendirmesini arkadaşlarımızla, ilgili bakanlarla da paylaşacağımızı ifade etmek istiyorum.

Yine, şurada önemli bir şey var, onu paylaşmak zorundayım. Tahşiye davasıyla ilgili iade talebinin reddedildiği hususunda İNTERPOL Dairesi Başkanlığına ulaşan bir bilgi, siyaseten başka bir kanaldan bize de ulaşan bir bilgi yoktur. Yani “Acaba böyle bir dava reddedildi mi?” diye Sayın Tanal bir soru sormuş idi.

Şimdi, yine bununla ilgili önemli bir mesele daha var, o da şu: Şimdi, birtakım dernekler kapatıldı. Bunlarla da ilgili bir bilgi vermek isterim. OHAL kapsamında kapatılan ve yeniden açılan dernekler: 667 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle 1.125 dernek kapatılmıştı. Bunu hepimiz biliyoruz. İşte, bir takımı ilgili, bir takımı ilgisiz, “Olayın sıcaklığıyla oldu.” dendi, yine bir değerlendirme yapıldı

ve bu derneklerin 175'i açıldı. Yani ilgisi olmadığı tespit edilen... Ama inanınız ki çok çalışıldı yani yeniden bir eksiklik yapmayalım diye. Fakat 677 sayılı KHK'yla da FETÖ ve PDY'yle iltisaklı 158 dernek daha tespit edildi ve kapatıldı, PKK ve KCK iltisaklı 189 dernek kapatıldı, DHKP-C iltisaklı 20 dernek kapatıldı, DEĞAŞ iltisaklı 8 dernek kapatıldı. Ama bu, bu burada bitiyor demek değildir. Çok dikkat ettiğimizi, yani özellikle hassasiyet gerektiren meselelerle ilgili adım atarken de hassas adım attığımızı bilmenizi istiyoruz. Şu ana kadar, biraz önce bahsettim, 109 bin dernek var şu anda Türkiye'de faaliyet gösteren -1.325 dernek- 1.108 tanesi FETÖ ve PDY'yle alakalı dernek olmak üzere kapatılmıştır.

Size ismini söylemeyeceğim, suçlarını da saymayacağım -bahsettiğiniz derneklerden bir tanesi- ne yapmış, ne etmiş, bizim istihbari ve güvenlik raporlarımız ne yapmış, ne etmiş saymayacağım ama sadece... Hepimiz bu işin içerisindeyiz. Şeffaf ve açık da yaşıyoruz yani. Siyasi partilerin içerisindeyiz. Bir ülkenin krallığının elçiliğinden 202 milyon lira para gelmiş bu derneğe 2016 yılı içerisinde. 141 bin euro başka bir bölümden gelmiş. 141 bin euro. 202 bin lira, özür diliyorum, eski parayla. 141 bin euro. 135 bin euro yine başka bir noktadan gelmiş uluslararası. Yine başka bir elçilikten 202 bin lira gelmiş. Yine bir başka ülkenin başkonsolosluğundan 81 bin lira gelmiş. Aynı dernekten... Böyle bir dernek gördünüz mü, bilmiyorum ben. Ben de sivil toplum içerisindeyim, derneççilik içinde yaşadım.

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Proje mroje yapıyorlar.

İÇİŞLERİ BAKANİ SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Çok proje yapıyorlar, doğru. 140.328 euro yine başka bir delegasyondan gelmiş.,140.328 euro yine başka bir delegasyondan gelmiş.

Şimdi -hepsi aynı dernek- bizim görevimiz şudur: Biz elbette ki ülkelerin, dış ülkelerin ülkemize yardım etmesinden ve sivil toplumu geliştirmesinden memnuniyet duyarız ama bunun bir terör örgütüyle iltisakını gördüğümüz andan itibaren de güvenlik açısından biz tedbir almakla mükellefiz. Ha, eksik yaparız, yaparsak, biraz önce bahsettiğim 175 derneğin geri dönüşünde yapmış olduğumuz gibi, bunu yine akredite etme fırsatına ve şansına sahibiz ama bu konuda güvenlik birimlerimiz de, bizler de kırk kırk yaparak çalışma içerisinde bulunuyoruz ama eksikten münezzeh Cenab-ı Allah'tır, biz de eksik yapabiliriz, o eksikliği giderebilme görevi de elbette ki yine bize aittir.

Yine, bunun yanı sıra, Trabzon'daki üniversiteyle ilgili Sayın Çam'ın bir şeyi oldu. Bu konunun da hemen araştırılması gerekliliğini ortaya koydum ama ben de Trabzon Milletvekiliyim aynı zamanda, ne bir FETÖ soruşturmasına... Özür diliyorum, Sayın Bekaroğlu söyledi. Kimse söyleyemez yani. İçişleri Bakanım da, ne bir FETÖ soruşturmasına, ne başka bir meseleye en ufak bir şekilde dahilim söz konusu değildir. Çekinirim de. Neden? Burada biz hukukun karşısında hepimiz eşitiz. Bizim görevimiz bir başka insanla farklılık hissettirmemelidir. Birisi bir tarafta "Ya, bu yanlış oluyor veya eksik oluyor, fazla oluyor." derken biz kendi hakkımızı kullanarak böyle bir meseleyi ortaya koymamalıyız ve çok dikkatli olmalıyız bu konuda. Siz öyle söylemediniz gerçi de ama yine de bilmediğim bir mesele, tanımadığım bir kişi ama bunu bir vesileyle tetkik ettireceğiz.

Özellikle silahlanma konusunda bir mesele var. Bunu da kamuoyunun bilmesini isterim. Şimdi, 15 Temmuz çıktı. Biz hepimiz siyasetin unsurlarıyız. Güzel bir söz vardır, çocukluğumdan beri hem duymuşumdur hem de severim: Bizim kendi meselemizle alakalı, iğne deliğinden Hindistan görmeliyiz. Bu ne demektir? Yani öngörümüzü iyi ortaya koymalıyız. Hangi tür tehditlerle karşı karşıyayız? 15 Temmuz oldu, vatandaş çıplak elle darbeyi engelledi. Sonra birden AkSilahlanma diye bir şey çıktı ve bir Twitter hesabı açıldı, bunun üzerinden bir çalışma başladı ve güvenlik birimlerimiz, ilgili savcılığın da marifetiyle birlikte bunu araştırdılar ve işin içerisinden yine bir FETÖ mensubu çıktı yani Ahmet Kemal Aydoğdu. Gaziantep ilinde yakalandı ve teslim edildi. Bütün açan bu. Arkasında çok farklı ilişkiler söz konusu, çok ciddi ilişkiler söz konusu. Şu anda dava yürüyor ve burada, işte, toplumu

birbirine bir şekilde münaferet hâline getirebilmek, herkesi birbirinden tedirgin edebilmek, acaba sivil bir farklılık olabilecek, kamu düzeni bozulacak mı diye bir anlayış içerisinde sevk edebilmek için. Biz bu konuda hepimiz, her birimiz çok dikkatli olmalıyız, özellikle siyaset çünkü eninde sonunda bu işin faturası siyasete çıkıyor. Hiç bakmıyorlar yani. Eğer o gece 15 Temmuz sağlamış olsalardı, yani hiç bakmayacaklardı bu AK PARTİ’li midir, bu CHP’li midir, bu MHP’li midir? Hadi gelin bakalım, yeniden bir düzen kuruyoruz, yeniden bir oyun kuruyoruz. Aynen 1980’de olduğu gibi, aynen 1960’ta veya 1971’de yaşandığı gibi. Herkes bu işin mağduriyetini ve bedelini, özellikle siyaset mekanizması halkı temsil ettiği için ödemektedir. Yine, bunu da bir vesileyle ifade etmek istedim.

Şunu söyleyeyim: Sadece jandarma alanında 11.584 adet şu süreç içerisinde ruhsatsız silah ele geçti. Biz devlet olarak ve güvenlik birimleri olarak görevimizi yerine getiriyoruz yani kimsenin ruhsatsız silah taşıma gibi bir yetkinliği söz konusu değildir. Ha, ne sağladılar? Bunu da söyleyeyim. Bakın bunda da dikkatli olmalıyız. Şimdi AK PARTİ’li siyasetçilere güneydoğuda saldırdılar. Bir teşkilat başkanımız şehit edildi, bir ilçe başkanımız şehit edildi. Bakın, bugün İzmir Karabağlar’da gece yarısı saat üç buçuk gibi geldiler, ilçe teşkilatımıza kurşun sıktılar. Şimdi, burada tehdit ettikleri şey siyasettir. Bir taraftan da, aman kendinizi korumayın, muhafaza etmeyin. Yani şu var: Devletin kendine ait kuralları var ve biz bu kuralları uygulamakla mükellefiz. Bir milletvekilimiz, hangi siyasi partiden olursa olsun, “Ben bir tedirginlik duyuyorum.” dediği zaman biz ona sırtımızı dönmüyoruz, dönemeyiz de zaten. Böyle bir şey söz konusu değil. Dönmüyoruz, dönemeyiz de. Onu muhafaza altına almak bizim güvenlik görevlileri olarak yani İçişleri Bakanlığı olarak benim, arkadaşlarımızın temel görevlerinden bir tanesidir. Yarın eyvah para etmez. Allah muhafaza yani. Onun için bu konuda... Orada siyaset yapma hakkı var, siyaset yapma hakkını kullanıyor. Siyaset yapma hakkını kullanamıyor. Neden? Bir çocuk geliyor, eline bir pusula veriyor, “Bunu götür babana.” diyor. Babası siyaset yapıyor. Bundan onlarca, yüzlerce karşılaştık. “Öleceksin ve öldürüleceksin, infaz edileceksin.” diyor. Şimdi, bu adamın tek bir suçu orada demokratik siyaset alanında kendisini ifade edebilmeye çalışmak. Şimdi bizim ne yapmamız lazım? Bu arkadaşlarımızı muhafaza etmek gerekiyor. Kim olursa, hangi siyasi düşüncede olursa olsun bunu muhafaza etmemiz lazım ve bunun için de kanun kendine ait birtakım kriterler koymuş, bu kriterleri uygulamaya çalışıyoruz ama “Sakın bunları muhafaza etmeyin.” diyor, Neden? Orada PKK ve KCK egemen olsun, orada siyaset yapılamasın. Şimdi bunu elbette ki siyaset alanının muhafazası açısından düşünmemiz lazım geldiğini bir kere daha...

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Sayın Bakanım, orayı anlıyoruz da, ruhsat vermenin Rize’de iki ay içinde 5 misline çıkmasını neyle izah ediyorsunuz? Hadi güneydoğuyu anladık da...

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Şimdi anlatayım ben size onu da.

1960 darbesi oluyor, ada komutanı Tarık Gülyay rahmetli Menderes’i çağırıyor, diyor ki... İşte, aynı hikayeler hep biliyor musunuz. “Sen bu ülkeyi silahlandırdın.” diyor. Diyor ki: “Ben böyle bir şey yapmadım. Fakat benim iki milletim silahı sever: Biri Karadenizliler, biri Kürtler.”

MEHMET BEKAROĞLU (İstanbul) – Yani iki ay sonra mı sevmeye başladılar Sayın Bakanım? Zaten seviyorlardı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Yok, yok, şimdi şunu söylemek istiyorum: 1960 darbesinden bahsediyorum.

Şimdi, bu ülkenin bu bölgelerinde böyle bir hassasiyet, böyle bir beklenti var ama bunu yapamıyor. Niye? Çünkü güvenlik kuvvetleri bunu engellemek için elinden gelen bütün gayreti ortaya koyuyor, bir de işin kuralı var, kriteri var. 15 Temmuzdan sonra böyle bir talep ortaya çıkmış olabilir ama o talebin de konjonktürel bir talep olduğunu, kamu görevlilerinin bu konuyu her zaman kendi görevleri olduğu

için yerine getirebileceğinin de apaçık olduğunu vatandaşımız gördüğü andan itibaren bu talebinden zaten vazgeçmiştir. Yani böyle bir talep, sürdürülebilir bir talep değildir, konjonktürel bir taleptir. Ben işin rakamını, sayısını da bilmiyorum yani.

HİKMET AYAR (Rize) – On yıldır Rize’de silah ruhsatı verilmiyordu, birikim vardı.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Böyle olabilir. Hikmet Bey de iyi biliyor. On yıldır silah ruhsatı verilmiyormuş Rize’de. Onun için belki böyle bir talep oluştu, eskiye yönelik bir birikmeden kaynaklanmıştır. Ben bunların böyle çok orijinal işler olduğunu düşünüyor değilim.

Küçükçekmece meselesinden sayın milletvekilimiz bahsetmişti, Sayın Aksu bahsetmişti, onu muhakkak...

Bir de, acaba bir polis meslek yüksekokulunda mülakat sınavı komisyonunda, bir kişi mülakat sınavındaydı da, daha sonra, son zamanlarda atıldı mı? Böyle bir bilgi elimizde yok. Arkadaşlar böyle bir kişinin de olmadığını söylüyorlar polis alımlarında.

Yine birçok soru var. Büyükşehir Belediyesi Yasası’yla ilgili soru var. Aynısını sayın Ebubekir Bey de söyledi, Sayın Aksu da söyledi. Şunu ifade etmek istiyoruz: Büyükşehir Belediyesi Yasası’nın büyük bir bölümünü bizim Bakanlığımız hazırladı yani ortak olarak hazırlandı ama kanunun sunulması bizim Bakanlığımız tarafından gerçekleştirildi. Büyükşehir Belediyesi Yasası bizim, bugün, çağımıza uygun ve hakikaten sonuçları alındıkça da faydalı olabileceğini gördüğümüz bir yasadır. Eksik olabilir mi? Elbette ki yürüyüşüne bakıyoruz, iki buçuk yıldır, üç yıldır, işte nerelerde fazlalık, nerelerde belki de bir eksiklik söz konusu diye, ancak bunu uygulamayla görebiliriz ve uygulamayla gördükten sonra da düzeltilmesi gereken taraflar var mı? Yani ilçe belediyelerine etkisi nedir? Merkezî belediyenin hizmetleriyle vatandaş arasındaki diyalog nedir? Ama bu, modern ve çağımıza uygun bir yasadır. Bu konuda birtakım ve bütün şehri kapsayan, özellikle her birimizin şikâyet ettiği imar kirliliğini engellemek için yetkisi olan bir çerçevedir. Bu çerçeveyi düzeltme konusunda eğer birtakım eksiklikler varsa bütün siyasi partiler bu değerlendirmeleri yapıyorlar. Bir ortak akıl geliştirerek belki bir düzeltme sağlanabilir ama buradan geri gitmek doğru değildir. Bu istikamet mümkün olduğunca daha ileri bir şekilde gitmelidir düşüncesi içerisindeyim.

Yine, Dursun Bey’in jandarmadaki uzman erbaşların istihdamı konusunda bir değerlendirmesi var. Özellikle birçok sakıncadan da bahsedildi konuşmasında da, 676 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’yle 45 olan uzman erbaşların emeklilik yaşı da 52’ye yükseltilmiştir. Burada birlikte gidiyor kurumlar yani birlikte adım atıyorlar ve yine uzman erbaşlıktan sivil memurluğa geçen personelin istihdamı konusunda birtakım sıkıntılar yaşanacağı da değerlendirilmektedir.

Muhtarların Sayın Cumhurbaşkanımızın davetlisi olarak geldikleri toplantıdaki giderlerini kim karşılıyor? Elbette ki kendileri karşılıyorlar.

MUSA ÇAM (İzmir) – Muhtarlar kendisi mi karşılıyorlar?

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Tabii, tabii.

KADİM DURMAZ (Tokat) – Bir bakanın burada verdiği cevap var, tutanaklara geçti “İçişleri Bakanlığı karşılıyor.” diye.

(Oturma Başkanlığına Başkan Süreyya Sadi Bilgiç geçti)

BAŞKAN – Sayın Bakanım, kırk beş dakikamızı doldurduk.

Buyurunuz.

İÇİŞLERİ BAKANI SÜLEYMAN SOYLU (Trabzon) – Son iki soru: Göç politikaları konusunda, evet, Türkiye'nin göç politikaları stratejilerini belirlemek üzere İçişleri Bakanının Başkanlığında Aile ve Sosyal Politikalar; Avrupa Birliği; Çalışma ve Sosyal Güvenlik; Dışişleri; İçişleri; Kültür ve Turizm; Maliye; Millî Eğitim; Sağlık; Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlıkları müsteşarları ile Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanı ve Göç İdaresi Genel Müdüüründen oluşan bir kurul var ve bu kurul bu Aralık 2016'da toplanacak ve bu kurulun kendine ait görevleri var, bu çok önemli bir kurul. Yani çağımızda gerek kitlesel göçlerin, gerekse diğer göçlerin ülkeleri ne kadar etkilediğini Avrupa'nın ortaya koymuş olduğu tavrından net bir şekilde anlıyoruz. Ya, daha düne kadar Türkiye'yi bir önleme merkezi olarak gören Avrupa, bugün özellikle göç politikaları konusunda Türkiye'nin ne kadar aslında, denizlerden gelemeyeceğini düşünerek bizim sınırlarımızın sadece o sınırlar olduğunu ve kendine doğal sınırlar olarak Türkiye'nin batı sınırlarını çizen Avrupa, Batı bugün aslında bunun yeterli olmadığını, göç politikaları konusunda Türkiye'yle birlikte bir çalışma zorunluluğu içerisinde olduğunu net keşfetmiştir. Onun için gerek göç politikalarımız gerek etrafımızdaki coğrafyanın ve oradaki insanların Türkiye'ye ilgisi, gerek kitlesel göçlerle karşılaştığımızda alacağımız tedbirler konusunda ulusal bir göç politikası konusundaki kurul oluşturuldu ve bu adımları hep birlikte atacağımızı ifade etmek istiyorum.

Önemli bir konu var. Biraz önce uyuşturucu konusunda, ne kadar bir meseleyi heyetinizle paylaşmışsam bir meseleyi de paylaşmak isterim. Bakın, demin söyledim, 2016 yılında özellikle terör örgütüne katılma oranı son yılların en düşük noktasındadır, teslim olma en yüksek, terör örgütüne katılma en düşük, 519 şü ana kadar yani 519 kişi katılmış terör örgütüne, tüm yaptığımız istihbaratlar, tüm yaptığımız... Onun kendi adına bir tekniği var, bu teknik çerçevesinde ve mesela 2009'da 1.828 kişi katılmış terör örgütüne. Fakat burada başka bir şey söylüyorum: 3.743 kişi –çocuk- son beş yılda terör örgütüne katıldı. Çocuk istismarından bahseden Batı'nın bu konuda tek bir cümle ortaya koymadığını hepimizin huzurunda bir şekilde tekrar söylemek isterim. Bir tek... 14 yaşındaki, 15 yaşındaki, 13 yaşındaki çocukları annelerinden ayırıp... Bir Yüksekova ziyaretimde ağlayan bir anneyi gördüm ve onu kutlayan oradaki bir esnafı gördüm. Gelmişler, çocuğunu almak istemişler ve o terör örgütünün mensuplarıyla bundan bir buçuk iki yıl önceki bir süreçte, köyünde “Beni öldürün ama ben çocuğumu vermeyeceğim.” demiş. O anne orada alışveriş yapıyor, o esnaf orada onu kutluyor. Yani, burada, Türkiye'ye karşı birçok meselede bir çifte standart olduğunu ve bu özellikle terör örgütüne katılan çocuklar konusunda, maalesef, Batı'nın başka konularda gösterdiği hassasiyeti hiçbir şekilde göstermediğini de heyetinize bir şekilde ifade etmek isterim. Bu açıdan, özellikle, yine birçok soru var ama, müsaade ederseniz, bunların bir kısmını da yazılı olarak arkadaşlarımla beraber hazırlayıp göndereyim.

Son cümlelerimi şöyle ifade etmek isterim: Biz hepimiz hem bir siyasi sorumluluk hem de bu ülkenin vatandaşı olmaktan kaynaklanan bir birey sorumluluğu, bir fert sorumluluğu, bir ülkenin insanı olma sorumluluğu içerisindeyiz. Elbette ki önemli bir dönemden geçiyoruz ama yapmamız gerekenin demokrasiyi yükseltmek olduğunu biliyoruz; yapmamız gerekenin, demokratik alanı kısıtlamaya çalışan terör örgütlerini ve... Şöyle bir söz söylendi: “Biz bu terör örgütünün bitirilmesi konusundaki sözleri yıllardan beri duyuyoruz ama olmuyor. Bunun başka yöntemleri olması lazım.” Bunun başka bir yöntemi yok. Çok güzel bir söz söyledi Bekaroğlu, dedi ki: “21'inci yüzyılda uluslararası ilişkilerin en önemli argümanlarından bir tanesi ülkelerin terör örgütlerini birbiri üzerine kullanmasıdır.” Bu doğru. 18'inci, 19'uncu, 20'nci yüzyıllarda böyle bir şey yoktu. Bu, 21'inci yüzyılda çıktı. 21'inci yüzyılda ne Batı göç politikalarının meselesini anlayabiliyor, onu tanımlayabiliyor ne de terörü tanımlayabiliyor. Çünkü, kendi elindeki bir enstrüman olarak bunu görüyor ve Türkiye gibi ülkelerin bu konuda kendilerini meşgul edebilecek bu enstrümanla beraber yirmi dört saat, aylar, günler ve yıllarca

uğraşmasını istiyorlar. Bizim yapmamız gereken, topyekûn terör konusunda özellikle bu çabayı birlikte ortaya koyabilmektir. Terörle mücadelenin hiçbir zaman... Ben burada da aynı sağduyuyu, sahipliği gördüm ve her olayda da, aynı şekilde terörle karşı karşıya kaldığımız her olayda da aynı sağduyuyu ve aynı sahipliği hem siyasi partilerimiz hem de milletimizin büyük bölümü göstermektedir.

Bir rakam vermek istiyorum. Geçen günlerde çıktı, hani “Kamu Güvenliği Müsteşarlığı ne iş yapıyor?” diye soruldu. Son yaptırdığımız terör anketinde vatandaşımızın terörle mücadeleye desteği yüzde 89, güneydoğu Anadolu vilayetlerinde terörle mücadeleye destek yüzde 71. Şimdi, bu, ülkemizin birliği ve beraberliği için önemli bir zaman dilimidir. Burada biz bu işi yönetenler olarak çok dikkatli olmalıyız, buna inanıyorum ve bu konuda siyasetin tamamının -özellikle siyaset burada amirdir yani muhalefetiyle, iktidarıyla beraber amirdir- hem çok dikkatli olma hem sorumlu olduğunu bugüne kadar nasıl geliştirmişse ve getirmişse aynı şekilde getirme sorumluluğu ve zorunluluğu vardır.

İnanıyorum ki bu bütçeyle de, 2017 bütçesiyle de memleketimizin huzur ve güven içerisinde olabilmesi ve Türkiye'nin belki de karşı karşıya kalabileceği birtakım meseleleri hayal kuranlara bir hayal kırıklığı yaşatacağımız ve ülkemizin insanların yarınlarına esenlik ve aydınlıkla bakabileceği bir anlayışı hep birlikte yaşayabileceğimiz kanaatindeyim.

Özellikle bu iki buçuk aylık dönemde... Şöyle bir huyum var benim: Kendi üzerime vazife olmayan işlerle çok ilgilenmem. Yaklaşık iki buçuk aydır güvenlik bürokrasisini ve Türkiye'nin güvenlik meselelerini bir şekilde gördüm. Bu kadro, bu inanç ve bu anlayış bu terörü temizleyecektir. Sayın Cumhurbaşkanımızın da, Başbakanımızın da, muhalefet partilerimizin de, iktidar partimizin tüm milletvekillerinin de bu konudaki yaklaşımları bizim için bir güç ve cesaret kaynağıdır.

Plan ve Bütçe Komisyonuna, her birinize ayrı ayrı tekrar teşekkür ediyor, Allah milletimize bizi mahcup etmesin diyor, hepimize hayırlı akşamlar diliyorum.

BAŞKAN – Biz de Allah yardımcınız olsun diyoruz ve Sayın Bakanımıza teşekkür ediyoruz.

Değerli hazırun, kurum bütçeleri üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Şimdi sırasıyla bütçe ve kesin hesapları okutuyorum:

İçişleri Bakanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(İçişleri Bakanlığı 2017 yılı bütçesi ve 2015 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Kamu Düzeni ve Güvenliği Müsteşarlığı 2017 yılı bütçesi ve 2015 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Emniyet Genel Müdürlüğü bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Emniyet Genel Müdürlüğü 2017 yılı bütçesi ve 2015 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Jandarma Genel Komutanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Jandarma Genel Komutanlığı 2017 yılı bütçesi ve 2015 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Sahil Güvenlik Komutanlığı bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Sahil Güvenlik Komutanlığı 2017 yılı bütçesi ve 2015 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

BAŞKAN – Göç İdaresi Genel Müdürlüğü bütçesinin fonksiyonlarını okutuyorum:

(Göç İdaresi Genel Müdürlüğü 2017 yılı bütçesi ve 2015 yılı kesin hesabı okundu, oylandı, kabul edildi)

IV.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- İçişleri Bakanlığı 2017 yılı bütçesi ve 2015 yılı kesin hesap görüşmelerinin İç Tüzük'ün 32'nci maddesi gereğince kapalı oturumda devam edilmesine ilişkin karar

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, İç Tüzük'ün 32'nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır, okutup oylarınıza sunacağım.

23/11/2016

Plan ve Bütçe Komisyonu Başkanlığına

Jandarma Genel Komutanlığı ve Sahil Güvenlik Komutanlığının 2017 yılı merkezî yönetim bütçesiyle ilgili 2017 yılı gizli fiili kadrolarının görüşülebilmesi için İç Tüzük'ün 32'nci maddesi uyarınca kapalı oturum kararı alınmasını arz ve teklif ederim.

Süleyman Soylu

İçişleri Bakanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Evet, değerli arkadaşlar, kabul edilen önergeyle İç Tüzük'ün 32'nci maddesi gereği Sayın Bakanın Komisyonunda kalmasını uygun göreceği görevliler dışındaki görevliler ile basın mensuplarının ve Komisyon üyesi olmayan milletvekillerinin salondan ayrılmaları gerekmektedir. Bu hususa uyulmasını rica ediyorum.

Seslendirme sistemi ve kapılar da kapatılacaktır.

Kapanma Saati: 18.41

ÜÇÜNCÜ OTURUM
(Üçüncü Oturum kapalıdır)

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 18.44

BAŞKAN: Süreyya Sadi BİLGİÇ (Isparta)

BAŞKAN VEKİLİ: Mehmet Şükrü ERDİNÇ (Adana)

SÖZCÜ: Abdullah Nejat KOÇER (Gaziantep)

KÂTİP: Emine Nur GÜNAY (Eskişehir)

BAŞKAN – Değerli arkadaşlar, Komisyonumuzun 17'nci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Böylelikle, gündemimizde bulunan kamu kurum ve kuruluşlarının bütçe ve kesin hesapları kabul edilmiştir, hayırlı uğurlu olsun.

Bütün katılımcılara teşekkür ediyoruz.

Sayın Bakanım, size de teşekkür ediyoruz.

Değerli arkadaşlar, gündemimizde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarının bütçe, kesin hesap ve Sayıştay raporlarının görüşmelerine 24 Kasım 2016 Perşembe saat 11.00'de devam edeceğiz.

Birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.45